આદા મોહરાજની મેરી, હણુ ગુરૂ ગુણ વસ દાસ;
રદે વિરક્ત વીરસ વસ્તુપુર્ન, સાંકળચંદ-રચે રાસ;
સુખી સતિની નિરાશ.   રચ્યે નં૦ ૫

આ પુસ્તકની પ્રથમી આવૃત્તિ સં, ૧૯૧૧ ની સાલમાં છપાયેલી અને બીજી આવૃત્તિ સં. ૧૯૨૫ ની સાલમા છપાણી હતી. તેને વાંચક વર્ગની તરફથી સારો સત્કાર મળવાથી ત્રીજી આવૃત્તિ સંવત ૧૯૬૫ મા છપાણી હતી આ દ્વિતીય ભાગમાં (નવકાર વિગેરેના (૨) છંદો; ચાર શરણ અને વિનય વગેરેની સઝાયો; જંબુસ્વામી વિગેરેની લાવણીઓ; શાળીભદ્ર વિગેરેના શ્લોકો; સુભદ્રા સતી વિગેરેના ચાળખા; ગંહુલી અને ગુરુવાણી સ્તુતિનો ક્રમ; સત્યવાદીતા વિગેરે વાણીઓ; ભોજન પચીશી વિગેરે પચીશીઓ; બત્રીશી; આનંદ ઘનની; ભરત બાહુબળી વિગેરેના ઢાળિયા, ધૃતિમંદ અને કુમુસાગર વિગેરેનાં (૪) ચોઢાળિયા; જંબુસ્વામી વિગેરેના છઢાળિયાં આષાઢભૂતિ વિગેરેના પંચઢાળિયાં નારકીનું છઢાળિયું; આર્દ્રકુમારનું અષ્ટઢાળિયું અને અવવંતી સુકમાળનું તેરઢાળિયું; તથા શ્રીમાન યોગનિષ્ઠ મુનિરાજ શ્રી બુદ્ધિસાગરજી કૃત પ્રભાતીયા તથા મુનિરાજ શ્રી ગુણસાગરજી તથા રત્નચંદ્રજી કૃત તથા મુનિરાજશ્રી હરખચંદજી કૃત સઝાયો તે પો વિગેરે તથા કવિકુળભૂષણ વીરવિજયજી કૃત પદો, વિગેરે વિગેરે [illegible] ઉત્તાહને વધાવનારા અને કવિરાજ સાંકળચંદ મહાસુખ [illegible] રચી વૈરાગ્યને આપનારા, મોટા મોટા ૧૯૪ વિષયો [illegible]

[illegible]

[illegible]

દ્રવ્યસ્વર વિશ્ર્કુ [illegible]

બાલાભાઇ છગનલાલ શાહ
[illegible]

ભાઇ માણેકપુર નિવાસીનાં તથા કવિરાજ સાંકળચંદ મહાસુખરામનાં વૈરાગી સારા સારાં પદો દાખલ કરી વધારો કર્યો છે, તેમજ કાગળો તથા છપામણુ તથા બંધામણુની કિમ્મતમાં ચારથી પાંચ ગણુ ચાર્જ વધી જવાથી કિમ્મતમાં વધારે કરવો પડ્યો છે.'

આમાની સજઝાયો–પદો આદિક 'ઘણાંજ રસીલાં' અને વૈરાગ્યરસપોષક છે. વાંચવાથી કર્ણને મધુરતા ઉપજે છે અને શુભભાવનાઓ ઉદય થવા માટે છે. પ્રતીતિ માટે એ સજઝાય વાંચવા ભલામણ છે. વાંચો પૃષ્ટ ૧૯૦–૨૨૫ મા ' આત્માને જાગૃતિ ભાવનો ઉપદેશ "! અને ' આશાની અભિલાષા.'

आत्माने जाग्रतिभावनो उपदेश. झुलणा छंद.

જાગરે આતમા જાગરે આતમા, મોહની ઉંઘમાં ચોર લૂટે;
વિત્ત દારા અને વિષયની વાસના, પાસથી શત્રુઓ ખૂબ કુટે. જાગ. ૧
તૃપ્તિ બાહિરંગે કર્મ આઠે ગ્રહે, આતમા ભ્રાન્તિથી ભાન ભૂલ્યો;
ક્રોધને માનથી લોભ માયાથકી, લક્ષ ચોરાશિમાં ખુબ ઝુલ્યો. જાગ. ૨
પામી માનવપણું પુણ્ય ઉદયથી, મુક્તિ સાધન અરે તેં વિસાર્યું;
ખૂબ અપકૃત્યથી પાપ ગાઢું ભર્યું, જાવું નરકમાં કેમ ધાર્યું. જાગ. ૩
શ્વાસ ઉચ્છ્વાસથી છૂટ આયુ ઘટે, ખબર નહિ કાલની કેમ થાશે;
કાલનું કૃત્ય તે આ ક્ષણે કીજીએ, ધર્મથી આ ભવાબ્ધિ તરાશે. જાગ. ૪
કોટિ ધન આવશે નહિ કદી સાથમાં, પાપ ને પુણ્ય સાથેજ આવે;
દાન કરજે સદા ધર્મ વાટે સુખ, દાનથી આતમા મોક્ષ પાવે. જાગ. ૫
વિગેરે.

आशानी अभिलाषा.

(રાગ—કાફી.)

વિરમે ન વહ્નિ આશા, ઇંધન ધનની પિપાસા; વિરમે ન૦ ટેક.
આશા અગનિ ધન ઇંધનથી, તૃપ્તિ ન પામે પિશાચા;
જે સંતોષ જલે ન બુઝાવે, ભસ્મ કરે ઘરવાસા;
કોનું એ કર્મ તમાસા. વિરમે ન૦ ૧
સત સહસ્ત્રે લખ કોટિની આશા, રાજ્ય મળે તોય આશા;
સદા સુરાની આશા આણે, જીવને ધાસ્યનું જાસા;
પડે પછી ઉંધા પાસા. વિરમે ન૦ ૨
માય ન સાગર દ્વીપ નગ ભૂમી, થાય ન ગગને સમાસા;
અગમ અભિય આશ્રમમાં એનો, જ્યાં ત્યાં આશા નિવાસા;
વધે ધન રહું અભિલાષા. વિરમે ન૦ ૩
અંગ ગલિત શિર પલિત દંતવિણ, ખાવાના હોય સાંસા;
ચક્ષુ વગે વધુ નેત્ર નાક મુખ, થવે તોય અતિ આશા;
કામ દઇ આશા પાસા. વિરમે ન૦ ૪

अनुक्रमणिका.

अनुक्रमणिका.

મુખ પૃષ્ટ ઉપર મુકેલા બ્લોકની સમજુતી સારૂ

છ લેશ્યાનું સંક્ષિપ્ત વૃત્તાંત.

કોઇ એક ગામથી બીજા ગામ તરફ જતા માર્ગથી ભુલ્યા થએલા છ મુસાફરો મોટા અરણ્યમા આવ્યા, ત્યા ભૂખથી પીડાતાં સર્વ દિશાઓમાં કંઇ ખાવાનું શોધવા લાગ્યા, તેવામા ત્યાં પાકા ફળોથી લચી પડતું અને પવનથી ઝુલતા પત્રો વડે મુસાફરોને પોતાની તરફ બોલાવતું હોય તેવું એક જંબુ વૃક્ષ જોયું તે જોઇને એ છ મુસાફરોમાંના એક અતીશય ભયંકર કૃષ્ણ લેસ્યાના પરિણામવાળા મનુષ્યે કહ્યું કે જો આપણે આ વૃક્ષને મુળમાંથી ઉખેડીને નીચે પાડીએ તો નીરાંતે એના રસાદિષ્ટ ફળો સુખપૂર્વક ખાઇએ.

તેનો એવો અતિ ભયંકર વિચાર જાણીને વૃક્ષ ઉપર જાણે કાંઇક દયા કરતો હોય તેમ બીજા નીલ લેસ્યાના પરિણામવાલા મનુષ્યે તેના કરતાં સ્હેજ કોમળ પરિણામથી પોતાનો અભિપ્રાય જણાવતા કહ્યું; અરે ભાઇ ! આવડા મોટા આ વૃક્ષના થડને શા માટે કાપી નાખવું જોઇએ ? તેની એક મોટી ડાળી કાપીએ,કે જેથી તે ઉપરથી આપણને જોઇએ તે કરતા પણ વધારે ફળો મળશે.

બીજાનો અભિપ્રાય જાણીને ત્રીજે કાપોત લેસ્યાવાળો બોલ્યો, એવડી મોટી એક ડાળી આપણે કાપી નાખીયે, ના રે! બાપ્પા! એવડી મોટી તે શા માટે કાપવી ? માટે નાની નાના ડાળીયાઓ કાપીએ, કેમકે તે પણ ફળોથી ભરેલી છે, તથા આપણો નિર્વાહ સારી રીતે થઇ રહેશે બીજાના કરતા ત્રીજાએ [illegible] ત્યારે દયા ભરેલો પોતાનો અભિપ્રાય જણાવ્યો.

એ સાંભળીને ચોથો તેજો લેસ્યાવાળો બોલ્યો, આપણે એ નાની ડાળી-યાનું પણ શું કામ છે ? એ બધાની ઉપર એના ઝુમખાં રહ્યાં, આપણને [illegible] છે, તથા ફળો [illegible] ઝુમખાઓના [illegible] મુજબ તોડીને [illegible] ડાળીઓ ઉપર પણ દયા બતાવતા પોતાનો અભિપ્રાય [illegible]

એનાથી પણ વધારે [illegible] પરિણામવાળો પાંચમો પદ્મલેસ્યાવાળો મનુ-[illegible], આપણને ઝુમખાઓનું [illegible] નથી, આપણે તો ફળોની [illegible] તેથી ઉપર ચઢીને [illegible] [illegible] તોડીએ, [illegible] [illegible]

એ સાંભળીને [illegible] પણ [illegible] વિશુદ્ધ પરિણામવાળા શુક્લ [illegible] [illegible] [illegible] અભિપ્રાય જણાવતા કહ્યું કે ઉપર ચઢીને [illegible] [illegible] શું કામ છે ? કારણ કે એમ કરવાથી તો [illegible] [illegible] [illegible], આપણને [illegible] ફળોની [illegible] [illegible], આપણે [illegible] [illegible] છે, તેથ [illegible] [illegible] [illegible] તે [illegible]

તે ૭ લેશ્યાનું સંક્ષેપ સ્વરૂપ વિશે કાવ્ય.

આવો આવો જશોદાના કંથ અમપેર આવોરે—એ રાગ.

સંસાર વને એક જાંબુનું વૃક્ષ ફળેલુંરે,
ત્યાં થઇને જાય મુસાફર ષટનું ટોળુંરે;
ષટ પંથીઓ જુદી જુદી લેશ્યાના જાણુંરે,
કૃષ્ણ,નીલ, કાપોત, તેજો, પદ્મ શુક્લ પ્રમાણુંરે. ૧
કહે પંથીઓ જાંબુના ફલ ખાઇ ભૂખ સમાઇએરે,
કૃષ્ણ લેશ્યાવાળો કહે મૂળથી ઉખેડીને ખાઇએરે;
ત્યારે નીલ લેશ્યાવાળો રહેજ કોમળતા ધારીરે,
કહે કાપીએ થડ પણ મૂળથી ન કાપો વિચારીરે. ૨
મૂળ રાખી થડને કાપીને ભૂખ મટાડે રે,
જેથી વૃક્ષ રહેને પૂરાય પેટનો ખાડોરે;
પછી કાપોત લેશ્યાનો પંથી દયા જરી લાવેરે,
કહે કાપીએ થડ તો વૃક્ષ ઠુંઠું થઇ જાવેરે. ૩
તે કરતાં ડાળું કાપીને ફળ બહુ ખાઇએરે,
તેને કાપીને ખાતા વૃક્ષ રહે સ્થીરતાઇએરે;
પછી તેજો લેશ્યાનો પંથી કહે સુણો ભાઇરે,
એવાં ડાળાઓ કાપતા લાભ કે, કાંઇ ન કમાઇરે. ૪
કામ માત્ર ફળોનું આપણને છે ભાઇ રે,
તેથી ફળના ગુચ્છા તોડીને ખાઇએ સુખદાઇએ;
પછી પદ્મ લેશ્યાવાળો પાચમો પંથી દયાળુરે,
કહે કામશું ગુચ્છાનું ફળ શુભ ખાઇએ મયાળુરે. ૫
તરૂ પરથી ચુંટીને ફળ ખાઇએ મળી સર્વેરે,
જેથી વૃક્ષ કે ડાળને થાય ઇજા ન વિખરવેરે;
એમ સાભળી શુકલ લેશ્યા જે દયાનો દરીયોરે,
બોલ્યો શાંત સુધારસ વાણી સમતા ભરીયોરે ૬
ભાઇ કામ છે પાકા નિષ્ટ ફળોનું તમારેરે,
તે વૃક્ષ નીચે છે પડેલા ફાસુ પ્રકારેરે,
તે ખાઇને ભુખ સમાવીએ આપણ ભાઇરે,
નાહક કરીએ ન પીડા આ વૃક્ષને કાંઇરે. ૭
સુખે પેટ ભરાય તો પાપે પેટ ન ભરીએરે,
નિર્દોષ ફળો ખાઇ સંતોષ વૃત્તિ આદરીએરે;
જેવા તેવા કોમળ તીવ્ર પ્રણામ માનવનારે,
તેવા તેવા બાંધે બંધ જીવો પરભવનારે. ૮
એમ પ્રકૃતિ જુદી જુદીના જીવો ચૌદ રાજેરે,
જેવા અધ્યવસાય તેવા પુણ્ય પાપ ઉપાજેરે;
જેથી નરક નિગોદના બંધ પડે તેથી ડરીએરે,
એવી કૃષ્ણ નીલ કાપોત લેશ્યા પરહરીએરે. ૯
વળી તેજો પદ્મ ને શુકલ લેશ્યા આદરીએરે,
વરી સહજ સમાધિ ભવોભવ દરીએ તરીએરે;
કહ્યું ષટ લેશ્યાનું સહજ સ્વરૂપ આનંદેરે,
ગુરૂ કપુરવિજય કૃપાથી સાંકલચંદેરે. ૧૦

ઇતિ સમાપ્તમ.

॥ श्री जीनवरेंद्रायनमः ॥

श्री
जैनसज्झायमाला.
भाग २ जो.

तत्र प्रथम पंचपरमेष्ठिने नमस्कार रूप श्री नवकारनो छंद प्रारंभ :

(દોહા.)

વંછિત પૂરે વિવિધ પરે, શ્રી જિનશાસન સાર ॥ નિશ્ચે શ્રીનવકાર નિત, જપતાં જયજયકાર ॥૧॥ અડસઠ અક્ષર અધિક ફળ, નવપદ નવે નિધાન ॥ વીતરાગ સ્વયં મુખ વદે, પંચ પરમેષ્ઠિ પ્રધાન ॥૨॥ એકજ અક્ષર એક ચિત્ત, સમર્યો સંપત્તિ થાય ॥ સંચિત સાગર સાતનાં પાતક દૂર પલાય ॥૩॥ સકળ મંત્ર શિર મુકુટ મણી, સદ્ગુરૂ ભાષિત સાર ॥ સો ભવિયા મન શુદ્ધશું, નિત જપીએ નવકાર ॥૪॥

(છંદ હાટકી.)

નવકાર થકી શ્રીપાળ નરેસર, [illegible] રાજ્ય પ્રસિદ્ધ ॥ સમશાન વિષે શિવ [illegible] કુમારને સોવન પુરિસો સિદ્ધ ॥ નવ લાખ જપતાં નરક નિવારે, પામે ભવનો પાર ॥ [illegible] ભવિયા [illegible], ચોખ્ખે ચિત્ત, નિત જપીએ નવકાર ॥૧॥ [illegible] સાપ [illegible] [illegible], [illegible] કે એસી હેરાફેર કુંડળી તસ્કરને [illegible] [illegible] [illegible] શ્રાવકે કીધો, [illegible] પ્રકાશ ॥ વિધિ રીત જપ્યો વિષધર વિષ [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] એરા કારણ રાય મહાબળ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ॥ ટાળી, પામ્યો જશ પ્રતિબોધ [illegible] નવકાર [illegible] [illegible] બીજો છે અધિકાર [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] નવકારે હત્યા, મંત્ર મન શુદ્ધ ॥ પરભવ તે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] જિનવર શુદ્ધ ॥ એ મંત્ર થકી અમરાપુર પહોંત્યો, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] તન્યાસી [illegible] તપ સાધતો, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ॥ [illegible] પાસકુમારે પન્નગ, અધબળતો તે [illegible] [illegible]

સ્વયંમુખ, ઈંદ્રભુવન અવતાર ॥સો૦॥૫॥ મન શુધ્ધે જપતાં મયણા-સુંદરી, પામી પ્રિય સંયોગ ॥ ઈણ ધ્યાને કષ્ટ ટળ્યું ઉંબરનું, રક્ત-પિત્તનો રોગ ॥ નિશ્ચેશું જપતાં નવનિધિ થાએ, ધર્મતણો આધાર ॥સો૦॥૬॥ ઘટમાંહી કૃષ્ણભુજંગમ ઘાલ્યો, ઘરણી કરવા ઘાત ॥ પર-મેષ્ટિ પ્રભાવે હાર ફુલનો, વસુધા માંહી વિખ્યાત ॥ કમળાપતિયે ત્રિભજ કીધી, પામતો પરિહાર ॥સો૦॥૭॥ ગયણાપણ જાતી રાખી સતીને, પાછી ... પ્રહાર ॥પચપંચ મુખંતા પાંડુપતિ ઘર, તે થઈ કુંતા નાર ॥ એ મંત્ર અમુલક મહિમા મંદિર, ભવ દુઃખ ભંજણ હાર ॥સો૦॥૮॥ કમઠને મગર ... કાઢયાં. શકટ પાંચસે માન ॥ દીધે નવકાર ગયા દેવલોકે, વિલસે અમર વિમાન ॥ એ મંત્ર થકી ... વસુધા તળે; વિચર્યો જૈન વિહાર ॥સો૦॥૯॥ આગે ચોવીશી હુઈ અનંતી, હોશે વાર અનંત ॥ નવકાર તણી કોઈ આદિ ન જાણે, ઈમ ભાખે અરિહંત ॥ પૂરવ ... આદિ પ્રપંચે, સમરયો સંપતિ ... ॥સો૦॥૧૦॥ [illegible] કૃત કર્મ કઠોર [illegible] સદ્‌ગુરુને [illegible] ॥સો૦॥૧૧॥ શુણી- [illegible] ગઈ નવકાર [illegible] નિવાર્યો, [illegible] પંચ [illegible] સમ [illegible] ॥સો૦॥૧૨॥

[illegible]

[illegible]

અથ શ્રી શાંતિનાથનો છંદ

[illegible] શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર શાંતિ [illegible]

જેમ ગેડિ દડો. શ્રી શાંતિ૦ ॥૨૦॥ ચારગતીનાં રે દુઃખ કહ્યાં, જીવે અનંતિ અનંતી વાર સહ્યાં ॥ પચી રહ્યો જેમ તેલ વડો, શ્રી શાંતિ ॥૨૧॥ શ્રદ્ધા સહિત તુમે તાપ તપો, ભવ્ય જીવો સૌ તુમે જાપ જપો ॥ માર્ગ મળ્યો છે નિપટ ખરો, શ્રીશાંતિ૦ ॥૨૨॥ સંથારો એક માસ તણો, સમ્મેતશિખર સિદ્ધ ઠામ ભણો ॥ નવશે મુનિસેં મુગતિ વરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥૨૩॥ મૃગલંછન સેંતિ ધ્યાન રહ્યા, શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર મુગતિ ગયા ॥ પછે મેટ દિયો સવિ જન્મ મરો, શ્રીશાંતિ ॥૨૪॥ તુમ નામ લિયાં સવિ કાજ સરે, તુમ નામે મુગતિ મહેલ મળે ॥ તુમ નામે શુભ ભંડાર ભરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥૨૫॥ ઋષિ જેમલજી એ એહ વિનંતી કહી, પ્રભુ તોરા ગુણનો પાર નહી ॥ મુજ ભવ ભવનાં દુઃખ દૂર હરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી ચારશરણાં પ્રારંભ.

પ્રહ ઉઠીને સમરિયે, હો ભવિયણ મંગળિક શરણાં ચાર ॥ આપદા મટી સંપદા હુવે, હો ભવિયણ દોલતના દાતાર ॥ હૃદયમાં રાખીએ, હો ભવિયણ મંગળિક શરણાં ચાર ॥૧॥ એ આંકણી ॥ અરિહંત સિદ્ધ સાધુ તણાં, હો૦ કેવળી ભાષિત ધર્મ ॥ એ શરણાં નિત ધ્યાવતાં, હો૦ તુટે આઠે કર્મ ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ ॥૨॥ વાટે ઘાટે ચાલતાં, હો૦ રાત દિવસ [illegible] ॥ ગામ નગરપુર વિચરતાં, હો૦ વિઘ્ન નિવારણ હાર ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ ॥૩॥ એ ચારે સુખકારિયાં, હો૦ એ ચારે જગ સાર ॥ એ ચારે ઉત્તમ કહ્યાં, હો૦ એ ચારે હિતકાર ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ ॥૪॥ [illegible] જુગતાં, હો૦ [illegible] ચિત્તાને સૂર ॥ વેરી દુશ્મન ચોરટાં, હો૦ રહે તે વેગળાં દૂર ॥ હૃ૦ ॥ ॥ ૫ ॥ રાખો શરણાંની આવટ, હો૦ નેડે નહિ આવે રોગ ॥ [illegible] વળી ઇંદ્ર નામથી, હો૦ [illegible] ઇંદ્ર જીવને, હો૦ એહ તણો આધાર ॥ હૃ૦ ॥ [illegible] મન ચિંતિત મનોરથ ફળે, હો૦ વર્તે [illegible] મંગળ [illegible], હો૦ નિશ્ચે પદ નિરવાણ ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ [illegible] ઇંદ્ર સરિખો [illegible] નહી, હો૦ ॥ ઇંદ્ર સરિખો નહિ નામ ॥ ઇંદ્ર સરિખો મિત્ર નહિ, હો૦ ગામ નગરપુર ઠામ ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ ॥૮॥ [illegible] હો૦ [illegible] ॥ [illegible]

પ્રિયા પદ્માવતી તેહને,સુખ વિલશે ગુણ ગેહ ॥ મેરે લાલ,ચતુર સ્નેહી સાંભળો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સર્વારથથી સુર ચવી, તસ કુખે અવતાર ॥ મે૦ ॥ રૂપ કળા ગુણ આગળો, પૃથ્વીચંદ્ર કુમાર ॥મે૦॥ચ૦॥૨॥ સમ પરિણામી મુનિ સમો, નિરાગી નિરધાર ॥મે૦॥ પિતા પરણાવે આગ્રહે, કન્યા આઠ ઉદાર ॥મે૦॥ ચ૦ ॥૩॥ ગીત વિલાપની સમ ગણે,નાટક કાય કલેશ ॥મે૦॥ આભુષણ તનુ ભાર છે, ભોગ મને રોગ ગણેશ ॥મે૦ ॥ ચ૦ ॥૪॥ હું નિજ તાતને આગ્રહે, સંકટ પડિયો જેમ ॥ મે૦॥ પણ પ્રતિબોધું એ પ્રિયા, માત પિતા પણ એમ ॥મે૦॥ચ૦॥૫॥ જો સવિ સંયમ આદરે, તો થાયે ઉપકાર ॥મે૦॥ એમ શુભ ધ્યાને ગુણ નિલો, પહોંચ્યો ભવન મઝાર ॥મે૦॥ ચ૦ ॥૬॥ નારી આઠને ઇમ કહે, સાંભળો ગુણની ખાણ ॥ મે૦ ॥ ભોગવતાં સુખ ભોગ છે, કિંપાક ફુંવા જાણ ॥ મે૦ ॥ ચ૦॥૭॥ કિંપાક ફળ અતિ મધુર છે, ખાધે જાડે પ્રાણ ॥મે૦॥ તેમ વિષય સુખ જાણજો,એહવી જિનની વાણ ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥૮॥ અગ્નિ જો તૃપ્તિ ઇંધણે, નદીએ જળધિ પુરાય ॥મે૦॥ તો વિષયસુખ ભોગથી, જીવ એ તૃપ્તો થાય ॥મે૦॥ચ૦॥૯॥ ભવ ભમતાં જીવડે, જેહ આરોગ્યાં ધાન ॥ મે૦ ॥ તે સવિ એકઠાં જો કરે, તો નવિ ગિરિવર માન ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥ ૧૦ ॥ વિષયસુખ ૫૦ [illegible] જાનવિયા ઇણ જીવ ॥ મે૦ ॥ તો પણ તૃપ્ત નવિ થયો, [illegible] અતીવ ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥ ૧૧ ॥ ચતુરાં સમજો સુંદરી, [illegible] વિષયને કાજ ॥ મે૦ ॥ [illegible] ઉતરી, લહિયે [illegible] ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥ ૧૨ ॥ કુમરની વાણી સાંભળી, બુઝી [illegible] ॥ મે૦ ॥ લઘુકર્મી [illegible] ઉપાય કરીને ગુણખાણ [illegible] ॥ ચ૦ ॥ ૧૩ ॥ [illegible] ઉપાય [illegible] ॥ મે૦ ॥ [illegible] ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥ ૧૪ ॥ [illegible] નહિ ગુરૂ જોગ ॥મે૦॥ [illegible] ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥ ૧૫ ॥ [illegible] નહિ થાય ॥મે૦॥ ઉઠી નારી [illegible] ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥ ૧૬ ॥ [illegible] નરપતિ ઇમ મન ચિંતવી, [illegible] ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥ ૧૭ ॥ [illegible] આદરે, [illegible] ॥ મે૦ ॥ [illegible] વૈરાગિયો, [illegible] ॥ મે૦ ॥ ચ૦ ॥ ૧૮ ॥ [illegible] પૃથ્વીચંદ્ર [illegible]

વ લહું નિરવાણ ॥ મુ૦ ॥ ધન૦ ॥ ૪૧ ॥ મુનિવર ધ્યાને હો જન ઉ-ત્તમ પદ વરે, રૂપ કળા ગુણ જ્ઞાન ॥ મુ૦ ॥ કીર્તિ કમળા હો વિમળ વિસ્તરે, જીવવિજય ધરે ધ્યાન ॥ મુ૦ ॥ ધન૦ ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री अर्जुनमालीनी सज्झाय.

(કિસકે ચેલે કિસકે પૂત. એ દેશી.)

સદગુરૂ ચરણે નમી કહું સાર, અર્જુનમાળી મુનિ અધિકાર॥ ભવિ સાંભળો ॥ રૂડી રાજગૃહી પુરિ જાણ, રાજ કરે શ્રેણિક મહિરાણ ॥ ભવિ૦॥૧॥ નગરી નિકટ એક વાડી અનુપ, સકળ તરૂ જિ-હાં શોભે સરૂપ॥ ભવિ૦॥ દીપે મુદગર યક્ષ તિહા દેવ, અર્જુનમાળી કરે તસ સેવ ॥ ભવિ૦॥૨॥ બંધુમતિ ગૃહિણી તસુ જાણ, રૂપ જો-વને કરી રંભ સમાન ॥ ભવિ૦ ॥ એકદા અર્જુનને ત્રિયા દેવ ગેહ, ગયા વાડીએ બિહુ ધરી નેહ ॥ ભવિ૦ ॥૩॥ ગોઠિલ પટે નર આ-વ્યા તિવાર, વિકળ ગયા દેખિ બંધુમતિ નાર ॥ભવિ૦॥ અર્જુનને બાંધી એકાંત, ભોગવી બંધુમતિ મનની હો ખાત ॥ ભવિ૦ ॥ ૪ ॥ અર્જુન ચિંતે મુદગરપાણિ આજ, સેવકની તું કરજે સાજ ॥ભવિ૦॥ ઇમ નિ· ણી યક્ષ પેઠો હો અ ગ, બ ધન ત્રોડી ચાલ્યો મન રંગ ॥ ભવિ૦॥૫॥ ગોઠીલ ષટ નર સાતમી નાર મુદગરશું મારીને ચાલ્યો તિવાર ॥ભવિ૦॥ દિન દિન ષટ નરને એક નાર, હણ્યા છ માસ લ-ગે એક હજાર ॥ ભવિ૦॥ ૬ ॥ બસ્સે સાઠ વળી ઉપર જાણ હણ્યા તે માણસ મુદગર પાણિ ॥ ભવિ૦॥ વિસ્તરી નયરી માંહે તે વાત, લોક બ્હીન્યા તે બહાર ન જાત ॥ભવિ૦ ॥ ૭ ॥ ઇણ અવસર રાજગૃહી ઉદ્યાન, સમવસર્યા મહાવીર સુજાણ ॥ભવિ૦॥ શેઠ સુદર્શન સુણિ તતકાળ વંદનને ચાલ્યો સુકુમાળ ॥ભવિ૦ ॥૮॥ દેખી દોડયો ય-ક્ષ હણવાને કાજ, શેઠે પ્રતિજ્ઞા કરી પંથમાંજ ॥ ભવિ૦ ॥ ઉપસર્ગથી જો ઉગરૂં એણીવાર, પાળું નહિતો જાવજ્જીવ ચોવિહાર ॥ભવિ૦॥ ॥૯॥ કરી નમોત્થુણં ધ· હવે ધ્યાન, ઉપાડયો હણવા મુદગર પાણિ ॥ભવિ૦॥ ધર્મ પ્રભાવે હાથ થંભ્યા આકાશ, ગયો અર્જુન દેહથી યક્ષ નાશ ॥ ભવિ૦॥ ૧૦॥ ધરતી ઉપર પડયો અરજુન દેહ, ચિત્ત વ-ળ્યું ઘડિ એકને છેહ ॥ ભવિ૦ ॥ શેઠ પ્રતિજ્ઞા અર્જુન પેખી; કિંહાં

સાંભળી સાધે ચયે તે સધીર ॥ભવિ૦॥ વાણી સુણી ઉપજ્યો વૈરાગ, લીધું ચરિત્ર અર્જુન ધરી રાગ ॥ભવિ૦॥૧૨॥ કીધા રે કર્મ ખપાવવા કાજ, રાજગૃહી પાસે રહ્યા ઋષિરાજ ॥ભવિ૦॥ વધ રૂપે હણીયા જે જીવ, તેહનું વેર વાળી મારે સદૈવ ॥ભવિ૦॥૧૩॥ ચપાટ પાટુ ને મૂઠીના માર, નિવિડ લોષ્ઠ ને પત્થર પ્રહાર ॥ ભવિ૦ ॥ ઝપટ ઈંટ કોરડા નહિ પાર, હણે લાઠી કેઈ નર હજાર ॥ભવિ૦॥૧૪॥ શુભ પરિણામે સાધુ સહે સદૈવ, ત્હારા કીધાં તું ભોગવે જીવ ॥ભવિ૦॥ અધ્યાસે આણી શુભ ધ્યાન, કેવળ લહી પામ્યા શિવ થાન ॥ભવિ૦ ॥૧૫॥ સંવત સત્તર સુડતાળે ઉલ્લાસ, શહેર રાણકપુર કહ્યુ ચોમાસ ॥ભવિ૦॥ કહે કવિયણ કરજોડી હેવ, મુક્તિ તણા ફળ દેજ્યો દેવ॥ ભવિ૦ ॥૧૬॥ ઇતિ ॥

अथ श्री कृष्णवासुदेवनी सज्झाय.

નગરી દ્વારકામા નેમિ જીનેસર, વિચરંતાં પ્રભુ આયે ॥કૃષ્ણ નરેસર વધાઈ સુણીને, જીન નિશાન બજાયે ॥હો પ્રભુજી નહિ જાઉ નરક ગેહે ॥નહિ જાઉ નહિ જાઉ રે. પ્રભુજી નહિ જાઉં નરક ગેહે [illegible] નાયકજીને વિધિશું, વાંદ્યા [illegible] નેમિ જીનેસર [illegible] મુખડા નિરખો રે. [illegible]

[illegible]

કર, હરી પોતે મન હરખી ॥ હો૦ ॥ નહિં ॥૯ ॥ જાદવકૂળ અજવાળ્યુંરે નેમિજી, સમુદ્રવિજય કૂળ દીવો ॥ ઇંદ્ર કહેરે શિવાદેવીના નંદન, કોડ દીવાળી જીવો ॥હો૦॥ નહિં૦ ॥૧૦॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री इषुकार कमलावतीनी सज्झाय.

મહેલે તે બેઠાં રાણિ કમળાવતી, ઉડે છે ઝેણેરી ખેહા સાંભળ હો દાસી ॥ જોઇને તમાસો ઇષુકાર નગરીનો, મનમાં તે ઉપન્યો ચટક ॥ સાંભળ હો દાસી, આજ રે નગરીમાં ખેપટ અતી ઘણી ॥૧॥ કાંતો દાસી પ્રધાનનો દંડ લીયો, કાં લુટયાં રાજાએ ગામ ॥ સાંભળ હો દાસી ॥ કાં કેહનાં ધનના ગાડા નીસરયાં, કાં કોઇની પાળી રાજાએ ગામ ॥ સાંભળ હો દાસી, આજરે નગરીમાં ખેપટ અતિ ઘણી ॥ ૨ ॥ નથિરે બાઇજી પ્રધાનનો દંડ લીયો, નથિ લુટયાં રાજાએ ગામ ॥ સાંભળ હો બાઇજી ॥ નથી કેહેનાં ધનનાં ગાડાં નીસરિયાં, નથી કોઇની પાળી રાજાએ ગામ ॥ સાંભળ હો બાઇજી, હુકમ કરો તો ગાડા આણિ ઘર ॥ ૩ ॥ ભૃગુ પુરોહિતને જસા [illegible], વળિ તેહના દોય કુમાર [illegible] સાંભળ હો બાઇજી ॥ સહુ પાસે [illegible] સંયમ આદરે [illegible] ધન [illegible] છે આજ ॥ સાંભળ હો બાઇજી, હુકમ કરો [illegible] ગાડા આણિ ઘર [illegible] વચન સુણીને માથું ધુણાવી [illegible] ઋદ્ધિ લેવી જુગતી નહિ, રાજાના [illegible] સાંભળ હો દાસી, રાજાતો મત [illegible] નહીં [illegible] ઉતરવા રાણિ કમળાવતી, આ[illegible] સાંભળ હો [illegible] વચન કહે છે ઘણાં આકરાં, [illegible] સાંભળ હો રાજા, બ્રાહ્મણ છાંડી ઋદ્ધિ મત આદરે [illegible] અહંકારની [illegible] કરે, કરે [illegible] સાંભળ હો [illegible] જે દાન દીધું હાથ [illegible] તે પાછું ન લેતા [illegible] સાંભળ હો રાજા, બ્રાહ્મણની છાંડી ઋદ્ધિ મત આદરે [illegible] નારી તને [illegible] કાં [illegible] દીધી [illegible] સાંભળ હો [illegible] કાં કોઇએ ભૂત વ્યંતરે [illegible] કાં કે [illegible] દીધી [illegible] સાંભળ હો [illegible], રાજાને [illegible] નથિ [illegible] નથિ રે [illegible] નથી કોઇએ દીધી [illegible] સાંભળ હો [illegible] નથી કોઇ ભૂત વ્યંત-

રે છળી, નથી કોઇએ દીઠો વિકરાળ ॥ સાંભળ હો રાજા, બ્રા૦
॥ ૯ ॥ જગ સઘળાનું સોનું કરી, લાવે તોરા ઘર માંય ॥ સાંભળ
હો રાજા ॥ તોપણ તૃષ્ણા છીપે નહી, એક ત્હારે ધર્મ સુહાય ॥ સાં-
ભળ હો રાજા, બ્રાહ્મણની છંડી ઋદ્ધિ મત આદરો. ॥૧૦॥ અગ્ની
ચડી વન પરજલે, પશુ બળે તેહને માંયે ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ દુષ્ટ
પંખી એમ ચિંતવે, આહાર કરૂં ચિત્ત લાય ॥ સાંભળ૦ ॥ બ્રા૦ ॥૧૧॥
એમરે અજ્ઞાની આપણું, રાગ દ્વેષ ચિત્ત લાય ॥ સાંભળ હો રાજા ॥
કામભોગને વશ થઇ, ધન લેવા લપટાય ॥ સાંભળ હો રાજા, બ્રાહ્મ-
ણની છંડી ઋદ્ધિ મત આદરો ॥૧૨॥ એક દિન એહ ધન છાંડવું,
પરભવ સાથું નહી હોય ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ પરભવ જાતાં ઇણ
જીવને, ધર્મ સખાઇજ હોય ॥ સાંભળ હો રાજા, બ્રાહ્મણની છંડી
ઋદ્ધિ મત આદરો ॥૧૩॥ તન ધન જોવન થિર નહિ, ચંચળ વી-
જળી સમાન ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ ક્ષણમાંહે આઉખું ઘટે જિહાં-
મુરખ કરેરે ગુમાન ॥ સાંભળ હો રાજા, બ્રાહ્મણની છંડી ઋદ્ધિ મત
આદરો ॥૧૪॥ ખગ મુખ માંસ લેઇ નીસરે, ઇર્ષ્યા કરે ખગ તામ
સાંભળ હો રાજા ॥ તિમ પરધન ઋદ્ધિ દેખને, લોભી ચિત ધરે
રે ગુમાન ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ બ્રાહ્મણ છંડી ઋદ્ધિ મત આદરો
॥૧૫॥ ગરૂડ દેખી જિમ સર્પણી, ભયે સંકોચે દેહ ॥ સાંભળ હો
રાજા ॥ તેમ અનિત્ય ધન જાણીને સંકોચ કરે એહ ॥ સાંભળ હો
રાજા ॥ બ્રાહ્મણની છંડી ઋદ્ધિ મત આદરો ॥૧૬॥ આ રે સંસાર અ-
સાર છે [illegible] દેન ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ એ ચિંતાનો [illegible]
જાવશે ચેતી શકે તો ચેત ॥ સાંભળ હો રાજા ॥ બ્રાહ્મણની છંડી ઋદ્ધિ
મત આદરો ॥૧૭॥ એરા વચણ [illegible] રાણી [illegible] નાં આય
॥ સાંભળ હો રાજા ॥ વચન [illegible] સાંભળ હો રાજા ॥ [illegible] થાય ॥
રે જિમ [illegible] તિમ [illegible] ॥૧૮॥ હાથી
જો અનુમતિ દ્યો રાજવી [illegible] સાંભળ હો રાજા ॥
[illegible] આપે તો [illegible] ॥૧૯॥ [illegible] સાંભળ હો રાજા,
[illegible], માહારે [illegible] મને [illegible] સાંભળ હો રાજા ॥ [illegible] પા-
ત્હારે રાજના [illegible] સાંભળ હો રાજા ॥ કુંરે [illegible] તિમ
આપે તો સંયમ આદરૂં ॥૨૦॥ [illegible] ધન [illegible], [illegible] પણ
આવે ન [illegible] સાંભળ હો રાજા [illegible] એહો તે પધરે સુ-

બળ લેજો રે સાથ ॥ સાંભળ હો રાજા, આજ્ઞા આપો તો સંયમ આદરે ॥૨૧॥ રાણીનાં વયણ સુણી કરી, બુઝયા ક્વ ઈષુકાર ॥ સાંભળિ એક ચિત્તે ॥ તન ધન જોવન જાણ્યા કારમાં, જાણ્યો સંસાર અસાર ॥ સાંભળિ૦ છએ જીવે તે સંયમ આદર્યો ॥૨૨॥ ભૃગુ પુરોહિત, જશા ભારજા, વળિ તેહના દોય કુમાર ॥ સાંભળો એક ચિત્તે ॥ રાજા સહિત રાણી કમળાવતી, લીધો કાંઇ સંયમ ભાર ॥ સાંભળો એક ચિત્તે, છએ જીવે તે સંયમ આદર્યો ॥૨૩॥ તપ જપ કરી સંયમ પાળતા, કરતા કાંઇ ઉગ્ર વિહાર ॥ સાંભળો એક ચિત્તે, કર્મ ખપાવી કેવળ પામીયા, પહોત્યા કાંઇ મુગતિ મોઝાર ॥ સાંભળો એક ચિત્તે, છએ જીવે તે સંયમ આદર્યો ॥૨૪॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री बलभद्रमुनिनी सज्झाय.

શા માટે બંધવ મુખથી ન બોલો, આંસુડે આનન ધોતાં મોરારી રે ॥ પુન્ય જોગે હરીઓ એક પાણી, જડયો છે જંગલ જોતાં મોરારી રે ॥ શા૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ ત્રીકન રીસ ચઢી છે તુજને વનમાંહિ વનમાળી મોરારી રે ॥ વડી રે વારનું મનાવું છું વ્હાલા, તું તો વચન ન બોલે ફરીવાળી મોરારી રે ॥ શા૦ ॥ ૨॥ નગરીરે દાઝીને શુદ્ધ ન લીધી, મ્હારી વાણી ન સુણ વ્હાલા મોરારીરે ॥ આ વેળામાં લીધો અબોલો, કાનજી કાં થયા કાલા મોરારી રે ॥શા૦॥ ॥૩॥ શી શી વાત કહું સામળિયા, વિઠ્ઠલજી આ વેળા મોરારી રે॥ શાને કાજે મુજને સંતાપો, હરિ હશી બોલોને હેલાં મોરારી રે ॥ શા૦ ॥ ૪ ॥ પ્રાણ હમારા જાશે પાણી વિણ, બંધવડીને બણબોલે મોરારી રે ॥ આરતી અધળી જાએ અળગી, બાંધવ જો તું બોલે મોરારી રે ॥ શા૦ ॥ ૫ ॥ ષટ માસ લગે પાળ્યો છબીલો, હેયા ઉપર અનિ હિને મોરારી રે ॥ સિંધુનટે સુરને સંકેતે, હરિ દહન કરમ શુભ રીતે મોરારી રે ॥ શા૦ ॥ ૬॥ સંયમ લેઈ ગયો દેવલોકે, કવિ ઉદયરતન ઇમ બોલે મોરારી રે ॥ સંસાર માંહિ બળદેવ મુનિને, કોઇ નવ આવે તોલે મોરારી રે ॥ શા૦ ॥ ૭ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री मोनएकादशीनी सज्झाय.

આજ મ્હારે એકાદશી રે, નણદલ મૌન કરી મુખ રહીએ ॥

પૂછ્યાનો પડુત્તર પાછો, કેહને કાંઈ ન કહીએ ॥ આજ૦ ॥૧॥ એ આંકડીઃ મ્હારો નણદોઈ તુજને વ્હાલો, મુજને ત્હારો વીરો ॥ ધુમાડાના બાચકા ભરતાં, હાથ ન આવે હીરો ॥ આજ૦ ॥૨॥ ઘરનો ધણી મારો હર્યો પણ, એક ન આવ્યો આડો ॥ પરભવ જાતાં પાલવ અલે, તે મુજને દેખાડો ॥ આજ૦ ॥૩॥ માગશર શુદિ અગીયારશ મ્હોટી, નેવુ જીનનાં નિરખો ॥ દોઢસો કલ્યાણક મ્હોટાં, પોથી લેઈને ઝરખો ॥આજ૦॥૪॥ સુવ્રત શેઠ થયો શુદ્ધ શ્રાવક, મૌન ધરી મુખ રહીયો ॥ પાવકપુર સઘળો પરજાળ્યો, એહનો કાંઈ ન દહીયો ॥આજ૦॥૫॥ આઠ પહોર પોશો તે કરીએ, ધ્યાન પ્રભુનું ધરીએ ॥ મન વચ કાયા જો વશ કરીએ, તો ભવસાગર તરીએ ॥આજ૦॥૬॥ ઈર્યાસમિતિ ભાષા ન બોલે, આડું અવળું પેખે ॥ પડિકમણાશું પ્રેમ ન રાખે, કહો કેમ લાગે લેખે ॥ આજ૦ ॥૭॥ કર ઉપર તો માળા ફિરતી, જીવ ફરે વનમાંહી ॥ ચિત્તડું તો ચિહું દિશિયે દોડે, ઈણ ભજને સુખ નાંહિ ॥ આજ૦ ॥૮॥ પોષધશાળે ભેગાં થઈને, ચાર કથા વળી સાંધે ॥ કાંઈક પાપ મિટાવણ આવે, બારગણું વળી બાંધે ॥ આજ૦ ॥ ૯ ॥ એક ઉઠતી આળસ મોડે, બીજી ઊંઘે બેઠી ॥ નદિયોમાંથી કાંઈક નિસરતી, જઈ દરિયામાં પેઠી ॥ આજ૦ ॥૧૦॥ આઈબાઈ નણંદ ભોજાઈ, ન્હાની મ્હોટી વહુને ॥ સાસુ સસરો મા ને માસી, શીખામણ છે સહુને ॥ આજ૦ ॥ ૧૧ ॥ ઉદય રતન વાચક ઉપદેશે, જે નરનારી રહેશે ॥ પોસામાંહે પ્રેમ ધરીને, અવિચળ લીલા લહેશે ॥ આજ૦ ॥ ૧૨ ॥ ઈતિ૦ ॥

अथ श्री मनभमरानी सज्झाय.

ભુલ્યો મન ભમરા તું ક્યાં ભમ્યો, ભમિયો દિવસ ને રાત ॥ માયાનો બાંધ્યો પ્રલિયો, ભમે પરિમલ જાત ॥ ભુલ્યો ॥૧॥ કુંભ કાચો રે કાયા કારમી, તેહનાં કરો રે જતન ॥ વિણસતાં વાર લાગે નહીં, નિર્મળ રાખો રે મન ॥ભુલ્યો૦॥૨॥ કેનાં છોરૂ કેનાં વાછરૂ, કેનાં માય ને બાપ ॥ અંતે જાવું છે એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપ ॥ભુલ્યો૦॥૩॥ જીવને આશા ડુંગર જેવડી, મરવું પગલાં રે હેઠ ॥ ધન સંચી સંચી કાંઈ કરો, કરો દેવની વેઠ ॥ભુલ્યો૦॥૪॥ ધંધો કરી ધન મેળવ્યું, લાખો ઉપર કોડ ॥ મરણની વેળા માનવી, લીધો કંદોરો

છોડ ॥ ભુલ્યો ॥૫॥ મુરખ કહે ધન માહરૂં, ધોખે ધાન ન ખાય ॥ વસ્ત્ર વિના જઈ પોઢવું, લખપતિ લાકડા માંય ॥ભુલ્યો૦ ॥૬॥ ભવસાગર દુઃખ જળ ભર્યો; તરવો છે રે તેહ ॥ વિચમાં ભય સબળો થયો, કર્મ, વાયરો ને મેહ ॥ભુલ્યો૦॥૭॥ લખપતિ છત્રપતિ સવિ ગયા, ગયા લાખ બે લાખ ॥ ગર્વ કરી ગોખે બેસતા, સર્વ થયા બળી રાખ ॥ભુલ્યો૦॥૮॥ ધમણ ધખંતી રે રહી ગઈ, બુજ ગઈ લાલ અંગાર ॥ એરણકો ઠબકો મટ્યો, ઉઠ ચાલ્યો રે લોહાર ॥ભુલ્યો૦॥૯॥ ઉવટ મારગ ચાલતાં, જાવું પેલેરે પાર ॥ આગળ હાટ ન વાણીયો, સંબળ લેજો રે સાર ॥ ભુલ્યો૦ ॥૧૦॥ પરદેશી પરદેશમેં, કુણશું કરો રે સ્નેહ ॥ આયા કાગળ ઉઠ ચલ્યા, ન ગણે આંધી ને મેહ ॥ભુલ્યો૦॥૧૧॥ કેઈ ચાલ્યા રે કેઈ ચાલશે, કેઈ ચાલણહાર ॥ કેઈ બેઠા રે બુઢા બાપડા, જાએ નરક મઝાર ॥ભુલ્યો૦॥૧૨॥ જે ઘેર નોબત વાગતી, થાતા છત્રીસે રાગ ॥ ખંડેર થઈ ખાલી પડ્યાં, બેસણ લાગ્યાં છે કાગ ॥ભુલ્યો૦॥૧૩॥ ભમરો આવ્યો રે કમળમાં, લેવા કમળનું ફુલ ॥ કમળની વાંછાયે માંહિ રહ્યો, જિમ આથમતે સુર ॥ભુલ્યો૦ ॥૧૪॥ રાતનો ભુલ્યો રે માનવી, દિવસ મારગ આય ॥ દિવસનો ભુલ્યો રે માનવી, ફિર ફિર ગોથા ખાવ ॥ભુલ્યો૦॥૧૫॥ સદગુરૂ કહે વસ્તુ વોરિયે, જે કામ આવે રે સાથ ॥ આપણો લાભ ઉગારીએ, લેખુ સાહિબ હાથ ॥ ભુલ્યો૦ ॥૧૬॥

अथ श्री वैराग्यनी सज्झाय.

ઉંચા તે મંદિર માળીયા, સોડય વાળીને સુતો ॥ કાઢો કાઢોરે એને સહુ કહે, જાણે જન્મ્યોજ નહોતો ॥ એક રે દિવસ એવો આવશે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સને સબળો જી સાલે ॥ મંત્રી મળ્યા સર્વે કારમા, તેનું કાંઈ નવ ચાલે ॥ એક૦ ॥૨॥ સાવ સોનાનાં રે સાંકળાં, પહેરણ નવ નવા વાઘા ॥ ધોળુ વસ્તર એના કર્મનું, તે તો શોધવા લાગ્યા ॥ એક રે૦ ॥ ॥ ચરૂ કઢાઈઆ અતિ ઘણા, બીજાનું નહી લેખું ॥ ખોખરી હાંડી એના કર્મની, તે તો આગળ દેખુ ॥ એક રે૦ ॥૪॥ કેના છોરૂ ને કેના વાછરૂ કેના માય ને બાપ ॥ અંતકાળે જાવું (જીવને) એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપ ॥ એક રે૦॥૫॥ સગી રે નારી એની કામિની. ઉભી ટગમગ જુવે ॥ તેનું પણ કાંઈ ચાલે

નહી, બેડી મુકે રૂવે ॥ એક રે૦ ॥ ૫ ॥ વ્હાલાં તે વ્હાલાં શું
કરો, વ્હાલાં વોળાવી વળશે ॥ વ્હાલા તે વનનાં લાકડાં, તેતો
સાથે જી બળશે ॥ એક રે૦ ॥ ૭ ॥ નહીં ત્રાપો નહી તુંબડી, નથી
તરવાનો આરો ॥ ઉદયરતન પ્રભુ ઇંમ લવે. મને પાર ઉતારો
॥ એક રે૦ ॥ ૮ ॥

અથ શ્રી અમૃતવેલીની સજ્ઝાય.

ચેતન જ્ઞાન અજુઆળીએ, ટાળીએ મોહ સંતાપરે ॥ ચિતડું
ડમડોળતું વાળીએ, પાળીએ સહજ ગુણ આપરે ॥ ચે૦ ॥૧॥ એ
[illegible] ॥ ઉપશમ અમૃત રસ પીજીએ, કીજીએ સાધુ ગુણ ગાન
[illegible] ॥ અધમ વયણે નવિ ખીજીએ, દીજીએ સજ્જનને માનરે ॥ ચે૦
॥ ૨॥ ક્રોધ અનુબંધ નવિ રાખીએ, ભાંખીએ વયણ મુખ સાચરે ॥
સમકિત રત્ન રુચિ જોડીએ, છોડીએ કુમતિ મતિ કાચરે ॥ ચે૦॥૩॥
શુદ્ધ પરિણામને કારણે, ચ[illegible] શરણ ધરે ચિત્ત રે ॥ પ્રથમ તિહાં
શરણ અરિહંતનું [illegible] જગદીશ જગ મિત્ત રે ॥ ચે૦ ॥૪॥ જે સ
[illegible] ભવિક મ[illegible] ॥ ધર્મનાં વચન વરસે
[illegible] બીજું સિ
[illegible] શિવ નગરનું, જ્ઞાન આ
[illegible] ધરે [illegible] સધિ
[illegible]

નતા પાપરે ॥ રતિ અરતિ નિંદ માયામૃષા, વળિય મિથ્યાત્વ સંતાપ રે ॥ચે૦૧૪॥ પાપ જે એહવાં સેવિયાં, તેહ નિંદિયે ત્રિહું કાળ રે ॥ સુકૃત અનુમોદના કીજીએ, જિમ હોયે કર્મ વિસરાળ રે॥ ચે૦॥૧૫॥ વિશ્વ ઉપગાર જે જિન કરે, સાર જિન નામ સંયોગ રે ॥ તે ગુણ તાસ અનુમોદિયે, પુણ્ય અનુબંધ શુભ યોગ રે ॥ચે૦ ॥ ૧૬॥ સિદ્ધની સિદ્ધતા કર્મના, ક્ષય થકી ઉપની જેહ રે ॥ જેહ આચાર આચાર્યનો, ચરણ વન સિંચવા મેહ રે ॥ ચે૦॥૧૭॥ જેહ ઉવઝાયનો ગુણ ભલો, સૂત્ર સજ્ઝાય પરિણામ રે ॥ સાધુની જે વળી સાધુતા, મૂળ ઉત્તર ગુણ ધામ રે ॥ ચે૦ ॥ ૧૮ ॥ જેહ વિરતિ દેશ શ્રાવક તણી, જેહ સમકિત સદાચાર રે ॥ સમકિતદૃષ્ટિ સુર નરતણો તેહ અનુમોદિયે સાર રે ॥ ચે૦ ॥ ૧૯॥ અન્યમાં પણ દયાદિક ગુણા, જેહ જિનવચન અનુસાર રે ॥ સર્વ તે ચિત્ત અનુમોદિયે, સમકિત બીજ નિરધાર રે॥ ચે૦॥૨૦॥ પાપ નવિ તીવ્રભાવે કરે, જેહને નવિ ભવ રાગરે ॥ ઉચિત સ્થિતિ જેહ સેવે સદા, તેહ અનુમોદવા લાગ રે ॥ ચે૦॥૨૧॥ થોડલો પણ ગુણ પરતણો, સાંભળી હર્ષ મન આણરે ॥ દોષ લવ પણ નિજ દેખતાં, નિજ ગુણ નિર્મમતા જાણ રે ॥ ચે૦ ॥૨૨॥ ઉચિત વ્યવહાર અવલંબને; ઈમ કરી સ્થિર પરિણામ રે ॥ ભવિયે શુદ્ધ નય ભાવના, પાપ નાશકતણું ઠામ રે ॥ ચે૦ ॥૨૩॥ દેહ મન વચન પુદગલ થકી, કર્મથી ભિન્ન તુજ રૂપ રે ॥ અક્ષય અકલંક છે જીવનું, જ્ઞાન આનંદ સરૂપ રે ॥ ચે૦ ॥ ॥૨૪॥ કર્મથી કલ્પના ઉપજે, પવનથી જિમ જળધિ વેલરે ॥ રૂપ પ્રગટે સહજ આપણું, દેખતા દૃષ્ટિ સ્થિર મેલ રે ॥ ચે૦॥૨૫॥ ધારતા ધર્મની ધારણા, મારતાં મોહવડ ચોરરે ॥ જ્ઞાનરુચિવેલ વિસ્તારતાં, વારતી કર્મનું જોર રે ॥ ચે૦ ૨૬॥ રાગ વિષ દોષ ઉતારતાં, ઝારતાં દ્વેષ રસ શેષ રે ॥ પૂર્વ મુનિવચન સંભારતાં, વારતા કર્મ નિશેષ રે ॥ ચે૦॥૨૭॥ દેખીએ માર્ગ શિવ નગરનો; જે ઉદાસિન પરિણામ રે ॥ તેહ અણછોડતા ચાલિયે, પામિયે જિમ પરમ ધામરે॥ ચે૦॥૨૮॥ શ્રી નયવિજય ગુરુ શિષ્યની શીખડી અમૃતવેલ રે ॥ એહ જે ચતુર નર આદરે, તે લહે સુજશ રંગરેલ રે ॥ચે૦॥૨૯॥

अथ श्री जीव हितशीखनी सज्झाय.

કોઈ જતન કર જીવડા, આયુ અંજળવુ જાયરે ॥ હે સ્હાવેઃ

લક્ષ્મી તણો, પછી કાંઇ નવિ થાય રે ॥ જો૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ દુલહો ભવ માણુસ તણો, દુલહો દેહ નિરોગો રે ॥ દુલહો ધર્મ વાસના, દુલહો સુગુરુ સંયોગો રે ॥જો૦॥૨॥ દિન દિન આથમે, ન વળે કોઇ દિન પાછોરે ॥ અવસરે કાજ ન કીધડું, તે મનમાં રહેશે લ:છો રે ॥ જો૦ ॥૩॥ લોભ લગે લખ રંચિયા, તેં પર ધન હરિ લીધાં રે ॥ કેડે ન આવે કોઇને, કેડે કરમ રહ્યાં કીધાં રે ॥ જો૦॥ ૪॥ માતા ઉદરે ઉંધો રહ્યો, કોડિ ગમે દુ:ખ દીઠાં રે ॥ યોનિ જનમ દુ:ખ જે હુવે, તે તુંજ લાગે છે મીઠાં રે ॥જો૦॥૫॥ હું હું ભવ એળે ગયો, એકે અરથ ન સાર્યો રે ॥ સહગુરુ શીખ સુણી ઘણી, તો પણ સંવેગ ન વાર્યો રે ॥જો૦॥૬॥ માંન મને કો-ઈ મતિ કરો, જમ જીત્યો નવિ કેણે રે॥ સુકૃત કાજ ન કીધડું, બે ભવ હારિયો છે તેણે રે ॥જો૦॥૭॥ જપ જગદીશનાં નામને, કાંઈ નિચંતો તું સુવે રે ॥ કાજ કરે અવસર લહી, સવિ દિન સરિખા ન હુવે રે ॥જો૦॥૮॥ જગ જાતો જાણી કરી, તિમ એક દિન તું-જ જાવો રે ॥ કર કરવો જે તુંજને હુવે, પછી હોશે પસતાવો રે ॥ જો૦ ॥ ૯॥ તિથિ પરવે તપ નવિ કર્યો, કેવળ કાયા તેં પોષિ રે॥ પરભવ જાતાં ઇણ જીવને, સંબળ વિણ કિમ હોસિ રે ॥ જો૦ ॥૧૦॥ સુણ પ્રાણી પ્રેમે કહી, લબ્ધિ લહી ઉમવાણી રે ॥ સંબળ સાથેરે સંગ્રહો, ઇમ કહે કેવળનાણી રે ॥ જો૦ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ૦ ॥

अथ श्री मनोरमा सतीनी सज्झाय.

મોહનગારી મનોરમા, સેઠ સુદર્શન નારીરે ॥ શીળ પ્રભાવે શા-સન સુરી, થઇ જસ સાન્નિધ્યકારી રે ॥ મો૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી દધિવાહન નૃપની પ્રિયા, અભયા દીએ કલંકરે ॥ કોપ્યો ચંપાપતિ કહે, શુળી રોપણુ વંકરે ॥ મો૦ ॥૨॥ તે નિસુણીને મનોરમા, કરે કાઉસગ ધરી ધ્યાનરે ॥ દંપતી શીળ જો નિર્મળુ, તો વધો શાસ-ન મામ રે ॥ મો૦॥૩ ॥ શુળી સિંહાસન થયું, શાસન દેવી હજુર રે ॥ સંયમ ગ્રહી થયા કેવળી, દંપતિ દોયે સનુર રે ॥મો૦॥૪॥ જ્ઞાનવિમળ ગુણ શીળથી, શાસન શોભે ચઢાવે રે ॥ સુર નર સેવ-ત્તમ ક્રિગ. શિવ સુંદરી તે પાવે રે ॥ મો૦॥૫॥ ઇતિ ।

अथ श्री सोल सतीनी सज्झाय.

સરસતિ માતા પ્રણમુ મુદા, તું તુઠી આપે સંપદા। સોળ સતીનાં લીજે નામ, જિમ મનવંછિત સીઝે કામ ॥ ૧ ॥ બ્રાહ્મી સુંદરી સુલસા સતી, જપતાં પાતક ન રહે રતી ॥ કૌશલ્યા કુંતિ સતિ સાર, પ્રભાવતી નામે જયકાર ॥૨॥ ભગવતી શીળવતી ભય હરે, સુખ સંપતિ પદ્માવતી કરે ॥ દ્રૌપદી પાંડવ ઘરણી જેહ, શિયળ અખંડ વખાણ્યું તેહ ॥૩॥ સુલસા દમયંતિ દુઃખ હરે, શિવાદેવી નિત્ય સાન્નિધ્ય કરે ॥ ચંદનબાળા ચઢતી કળા, વીરપાત્ર દીધા બાકુળા ॥૪॥ રાજિમતી નવી પરણ્યા નેમ, તોયે રાખ્યો અવિહડ પ્રેમ ॥ સીતાતણું શીયળ જગ જયો, અગ્નિ ટળીને પાણી થયો ॥૫॥ ધન્ય ધન્ય સતી સુભદ્રા પીર, કાચે તાંતણે ચાલણી નીર ॥ ચંપાપોળ ઉઘાડી ચંગ, મૃગાવતી પ્રણમું મનરંગ ॥૬॥ પ્રહર ઉઠી સતી જપિયે સોળ, જિમ લહિયે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ ધૃત ગોળ ॥ શ્રી વિનયવિજય વાચક સુપસાય, રૂપવિજય ભાવે ગુણ ગાય ॥૭॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री जीवदयानी सज्झाय.

આદિ જિણેસર પાય પ્રણમેવ, સરસતી સામિની મન્ન ધરેવા જીવદયા પાળો નર નાર, જે તરો નિશ્ચે સંસાર ॥૧॥ પાણી ગળતાં જયણા કરો, ખારાં મીઠાં જુદાં ધરો ॥ જેહેને મને દયા પરધાન, તે ઘર દીસે બહુ સંતાન ॥૨॥ મારે જુને ફોડે લીખ, નરનારીને એહ જ શીખ ॥ તેહને ઘેર નહીં સંતાન, દુઃખ દેખે તે મેરૂ સમાન ॥૩॥ પક્ષી ઉંદર માણસના બાળ, જે પાપી મારે ચિરકાળ ॥ તેહને પરભવે એહજ દુઃખ, છોરૂતણું નવિ હોયે સુખ ॥૪॥ માખણ મધુ બીલી અથાણ, આદુ સુરણ વર્જે જાણ ॥ ગાજર મુળા રતાળુ જેહ, શુદ્ધ શ્રાવક તે છડે એહ ॥૫॥ ફોગટ કુલે માયા કરે, કહો કેમ તે ભવસાગર તરે ॥ જેહને દેવગુરુશું દ્વેષ, સુખ ન પામે તે લવલેશ ॥૬॥ બહુ દહાડાનું મેળી કરી, માખણ તાવે અગ્નિયે ધરી ॥ તેહ મરીને નરકે જાય, માનવ હોય તો દાવજ્વર થાય॥૭॥ દૂધ-દહીં વળી લોલે જેહ, પાડા ભૂખે મરે તેહ॥ફરતા ઢોરમાંતેજાયે વળી, ભુખે તરશે મરે ટળવળી॥૮॥ આંખ ફુટી દીએ જે ગાળ, પરભવ અંધો થાયે બાળ ॥ મરો ફીટો દીયે જે ગાળ, પરભવ સુખ ન પામે બાળ ॥૯॥ પાટ પાટલા ને વસ્ત્રહીન,

સવિ એકઠું વળિ રાંધ્યું ધાન ॥ મુનિવર દે મન ઉલ્લાસ, તસ ઘર લક્ષ્મી રહે સ્થિરવાસ ॥૧૦॥ દેતાં દાન વિમાસણ કરે, દેઈ દાન મન ચિંતા ધરે ॥ સુખ સંપતિ પામે અભિરામ: ઉદટે ન સોયે વસવા ઠામ ॥૧૧॥ ધન થોડું ને દિયે દાન, મહિયલ તેહને વાધિ વાન ॥ ઋષિને દેઈ કરે રંગરોળ, તસ ઘર લક્ષ્મી કરે કલ્લોલ ॥૧૨॥ સુખ સંપતિ જો આવી મળી, એસાની દેવા મતિ ટળી ॥ ધન ઉપર રાખે જે નેહ, પરભવ સાપ પણે થાય તેહ ॥૧૩॥ અધિકા ઓછા આપે તોલ, દે વાચા નવિ પાળે બોલ ॥ તેહની લોકમાં ન હોયે લાજ, પરભવ તેહનાં ન સરે કાજ ॥૧૪॥ પોથી બાળે બોળે જેહ, પરભવ મૂરખ થાયે તેહ ॥ ભણે ગુણે દે પોથી દાન, પરભવ નર તે વિદ્યાવાન ॥૧૫॥ ન્હાના મ્હોટા કુંવલા હરી, ખાંતે ચુંટે લીલા કરીશ કીધાં કર્મ નવિ છૂટાય, મરિને નર તે કોઢિયો થાય ॥૧૬॥ પાંખ પંખીની કાપે જેહ, પરભવ ઠુંઠો થાયે તેહ ॥ પગ કાપે ને કરે અગ-ળો, મરિ નર તે થાયે પાંગળો ॥૧૭॥ પાપે હીશું વરે દિન રાત, પરભવે તે ન પામે સંતાન ॥ માત પિતા સુત બેઘર ધણી, તેહને વધાવદ વળી ॥૧૮॥ અણદીઠું અણસાંભળ્યું કહે જેહ, પરભવ બ્હેરો થાયે તેહ ॥ પારકી નિંદા કરે નર નાર, જશ નવિ પામે તેહ લગાર ॥૧૯॥ પરના અવગુણ ઢાંકે જેહ, નર નારી જશ પામે તેહ ॥ નિંદા કરે ને દિયે જે ગાળ, પરભવ નર તે પામે આળ ॥ [illegible]

અથ થાપણમોસા દોષ ન કરવાની સઝ્ઝાય.

[illegible]

अथ श्री सोल सतीनी सज्झाय.

સરસતિ માતા પ્રણુમુ મુદા, તું તુઠી આપે સંપદા સોળ સતીનાં લીજે નામ, જિમ મનવંછિત સીઝે કામ ॥ ૧ ॥ બ્રાહ્મી સુંદરી સુળસા સતી, જપતાં પાતક ન રહે રતી ॥ કૌશલ્યા કુંતિ સતિ સાર, પ્રભાવતી નામે જયકાર ॥૨॥ ભગવતી શીળવતી ભય હરે, સુખ સંપતિ પદ્માવતી કરે ॥ દ્રૌપદી પાંડવ ઘરણી જેહ, શિયળ અખંડ વખાણ્યું તેહ ॥૩॥ સુલા દમયંતિ દુઃખ હરે, શિવાદેવી નિત્ય સાન્નિધ્ય કરે ॥ ચંદનબાળા ચઢતી કળા, વીરપાત્ર લીધા બાકુળા ॥૪॥ રાજિમતી નવી પરણ્યા નેમ, તોયે રાખ્યો અવિહડ પ્રેમ ॥ સીતાતણું શીયળ જગ જયો, અગ્નિ ટળીને પાણી થયો ॥૫॥ ધન્ય ધન્ય સતી સુભદ્રા ધીર, કાચે તાંતણે ચાલણી નીર ॥ ચંપાપોળ ઉઘાડી ચંગ, મૃગાવતી પ્રણમું મનરંગ ॥૬॥ પ્રહર ઉઠી સતી જપિયે સોળ, જિમ લહિયે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ ઘૃત ગોળ ॥ શ્રી વિનયવિજય વાચક સુપસાય, રૂપવિજય ભાવે ગુણ ગાય ॥૭॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री जीवदयानी सज्झाय.

આદિ જિણેસર પાય પ્રણમેવ, સરસતી સામિની મન્ન ધરેવા ॥ જીવદયા પાળો નર નાર, જે તરો નિશ્ચે સંસાર ॥૧॥ પાણી ગળતાં જયણા કરો, ખારાં મીઠાં જુદાં ધરો ॥ જેહને મને દયા પરધાન, તે ઘર દીસે બહુ સંતાન ॥૨॥ મારે જુને ફોડે લીખ, નરનારીને એહ જ શીખ ॥ તેહને પેર નહીં સંતાન, દુઃખ દેખે તે મેરૂ સમાન ॥૩॥ પક્ષી ઉદર માણસના બાળ, જે પાપી મારે ચિરકાળ ॥ તેહને પરભવે એહજ દુઃખ, છોરૂતણું નવિ હોયે સુખ ॥૪॥ માખણ મધુ બીલી અથાણુ, આદુ સુરણ વર્જે જાણ ॥ ગાજર મુળા રતાળુ જેહ, શુદ્ધ શ્રાવક તે છંડે એહ ॥૫॥ ફોગટ કુસે માયા કરે, કહો કેમ તે ભવસાગર તરે ॥ જેહને દેવગુરુશું દ્વેષ, સુખ ન પામે તે લવલેશ ॥૬॥ બહુ દહાડાનું ભેળું કરી, સાખ ગુતાવે અગ્નિયે ધરી ॥ તેહ મરીને નરકે જાય, માનવ હોય તો દાવજ્વર થાય ॥૭॥ દૂધ-દહીં વળી લોભે જેહ, પાડા ભૂખે મરે તેહ ॥ કરતા ઢોરમાંતેજાયે વળી, ભુખે તરશે મરે ટળવળી ॥૮॥ આંખ ફુટી દીસે જે ગાળ, પરભવ અપે થાયે બાળ ॥ મરો કીડો દીયે જે ગાળ, પરભવ સુખ ન પામે બાળ ॥૯॥ પાટ પાટલા ને વસ્ત્રદાન,

વિણ કેમ કરિયેરે ॥ હાં૦ ॥ ૩ ॥ શીસાની અકોટી આપી, આપી તરૂઆની ત્રોટી ॥ તે સોનાર કને કેમ માગીશ, સોનાની કરી મ્હોટીરે ॥ હાં૦ ॥૪॥ શાળિભદ્ર ધન્નો કયવન્નો, મૂળદેવ ધનસાર ॥પુન્ય વિશેષે પ્રત્યક્ષ પામ્યા, અલવેશર અવતાર રે ॥ હાં૦ ॥૫॥ એવું જાણી રૂડું પામી, કરજો, ધર્મ સખાઇઓ સાધુ હર્ષ કરજોડી વિનવે, દીધું લેશે ભાઈ રે ॥ હાં૦ ॥ ૬ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री अभव्यने उपदेश न लागवानी सज्झाय.

ઉપદેશ ન લાગે અભવ્યને, બહુ વિધશું બુઝવે કોયરે ॥ ગંગ જળે ન્હવરાવીએ, પણ વાયસ હંસ ન હોય રે ॥ ઉ૦ ॥ ૧ ॥એ આંકણી ॥ જેમ જેમ પ્રતિબોધીએ, તેમ તેમ બમણો થાયરે ॥ હાંજી કુટિલ અશ્વતણી પરે અવળો અવળો ઉજાય રે ॥ ઉ૦ ॥ ॥ ૨ ॥ પય ને સાકર પાતાં થકાં, વિષધરને વધે વિષ પૂરરે ॥ હાંજી હાણ કરે હિત દાખતાં, તે માટે વસીએ દુર રે ॥ઉ૦॥૩॥ અજાણ દુઃખે સમજાવીએ, સુજાણ ઘણું સુલભ રે ॥ હાં જી હાધારંગા માનવી, બુઝવતાં મહા દુર્લંભ રે ॥ઉ૦॥૪॥ મારક ઉદાઈ રાયનો, નમુચી નામે પ્રધાનરે ॥ તેતો બાર વરસ લગે બુઝવ્યો, પણ ન વળી તસ સાનરે ।.ઉ૦॥૫॥ શીખામણ દેતાં થકાં, જે સમજે નહી કલ્પાંતરે ॥ હાં જી અવગુણકારી જાણવો, સુગ્રીવ વાનર દ્રષ્ટાંતરે ॥ઉ૦॥૬॥ કુસંગ સંગ ન કીજીએ, ધરિયે નવપદ ધ્યાન રે॥

अथ श्री स्रीयोना कथलानी सज्झाय.

(આધા આમ પધારો પૂજ્ય, અમ ઘર વોહરણ વેળા. એ દેશી.)

આઠમ પાખી પરવ દિવસે, ઉપાશરામાં આવે ॥ નારી વીશ પચીશ મળીને, વખાણ સુણવા ભાવે ॥ રૂડે રંગ ધરીને રાજ, સુણજો વાત સયાણી ॥૧॥ એ આંકણી ॥ પાટે બેસી પૂજ્ય તિવારે, ધર્મકથા ઉપદેશે ॥ શ્રાવિકા મળિને માંહો માંહે, કથલો કરવા બેસે ॥રૂ૦ ॥૨॥ એક કહે સાંભળ રે સજની, મ્હારી સાસુ મ્હોટી ॥ મ્હારા ઉપર મન નવિ રાખે, એ વાતો છે ખોટી ॥રૂ૦॥૩॥ બીજી નારી કહે સુણ બાઇ, મુજ સાસુ મુજ મીઠી ॥ પણ મારી વસ્તુ સંચ લેઇ,

આપે જઇને બેઠી ॥૩૦॥૪॥ ત્રીજી નારી તુરત કહે તવ, મુજ સાસુ શુકુલીણી ॥ મ્હારી ઉપર કદિય ન કોપે, જતન કરે મન શીણી ॥૩૦॥ ૫ ॥ ચોથી નારી બોલે બાઈ, મુજ વહુઅર ગુણવંતી ॥ ઘરનું કામ ઉપાડી લીધું, મુજને કરી નિચિંતી ॥૩૦॥૬॥ પાંચમી નારી પ્રેમ ધરીને, બોલે સાંભળ બાઇ ॥ વિનયવતી છે મ્હારી વહુઅર, રીસ નહી તિલ રાઇ ॥ ૩૦ ॥ ૭ ॥ છઠ્ઠી નારી બોલે નાની, તુજ વહુઅર ગુણ બારી ॥ વાતો કરતી કિમહિ ન થાકે, બેસે પર ઘર બારી ॥૩૦॥૮॥ સાતમી નારી કહે સુણ સજની, શી કહું મુજ ઘર વાતો ॥ મ્હારી સાસુ મ્હારી સાથે, વઢયા કરે દિન રાતે ॥ ૩૦ ॥૯॥ આઠમી નારી કહે સુણ બાઈ, મુજ પ્રિતમને નચાવે ॥ મુજ સાસુ છે અતિ અણખીલી, તે દેખી દુઃખ પાવે ॥૩૦॥૧૦॥ નવમી નારી બોલે નેહે, મુજ સુત મુજને હારે ॥ વહુઅર ક્યારે વેઢ કરે તો, આવી તેહને વારે ॥૩૦॥૧૧॥ દશમી દયિતા બોલે દેખી, બાઈ તુમ બલિહારી ॥ વહુઅરને હું રીશ કરૂં તો, પુત્રથી થાઉં ખારી ॥૩૦॥૧૨॥ એકાદશી ઇણિપરે આખે, મુજ વહુઅર વિકરાળી ॥ શીખ દિયંતાં શૂળિ દે છે, ચપળ મહા ચંડાળી ॥૩૦॥ ૧૩ ॥ દ્વાદશમા ઇમ બોલે બાળા, મુજ વહુ ઘણીજ સયાણી ॥ સઘળી ઘરની ત્રેવડ સમજે, પણ આંખે છે કાણી ॥ ૩૦ ॥ ૧૪ ॥ એ કહે સાંભળ રે અંબા, મુજ પાડોશણ પાપી ॥ વિના સવારથ વેઢ કરાવે, ઘોભી વાતો થાપી ॥ ૩૦ ॥ ૧૫ ॥ એક કહે બાઈ હું શું આવું, ઉપાશરે, ઇણિ વેળા॥ ભૂખ્યો છૈયો ભોજન માગે, ટળે જો રાંધણ વેળા ॥૩૦॥૧૬॥ એક કહે મુજ વહુઅર ભોળી, હઠ ઘણી તે તાણે ॥ એકલે હાથે કામજ કરવું, તે પરમેશ્વર જાણે ॥૩૦॥૧૭॥ એક કહે સુણ સજની મ્હારી, દુખની શી કહું વાતો ॥ સાસુ શુણી નણંદ હઠીલી, તિમ દિયરિયો તાતો ॥ ૩૦ ॥૧૮॥ એક કહે સુણ મ્હારી માતા, મેં હવે કેમ રહેવાય ॥ સાસુ સસરો પિયુ પનોતો, સઘળાં ખાવા ધાય ॥ ૩૦ ॥૧૯॥ એક કહે સુણ સાથણ આપણે, એકજ લગને પરણી ॥ ત્હારે છૈયે છાકમ છોળા, મ્હારે નહી અઘરણી ॥ ૩૦ ॥ ૨૦ ॥ એક કહે મ્હારે પાડો આવ્યો, એક કહે મ્હારે પાડી ॥ બાઈ તું લેવાને આવજે છાશ કરે શું જાડી ॥ ૩૦ ॥ ૨૧ ॥ એક કહે ઇમ મારી સાસુ, મુજને લાડ લડાવે ॥ વરે વાવરે સારો સુધારો, મુજ વિણ સુખ ન જાવો ॥૩૦॥૨૨॥ એક કહે તું વહુઅર વારૂ, તુજને જાણેજ જાઇ ॥ મ્હારી

વહુઅર મુજને વિગોવે, ખટરસ ભોજન ખાઈ ॥રૂ૦॥૨૩॥ એક કહે સાંભળ તું હોઇ, સખરબાઇની વાતું ॥ મ્હારે વ્હાલું ઓરું મળિયું, મેં જોવરાવ્યું ખાતું ॥રૂ૦॥૨૪॥ એક કહે સુણ અમુકી બાઇ, આ ઘરણીને ખોળે ॥ સાત સોપારી મુજને નાપી, મેં આપીતી સોળે॥ રૂ૦॥૨૫॥ જોઇતીબાઇએ જમવા તેડયાં, શીરો સધળો ખુટયો ॥ સાક દિવસની સુખડી આણી, અન્નરાવી કરી કુટો ॥ રૂ૦ ॥ ૨૬ ॥ એક કહે મુજ માંચો ત્રુટયો, પાયો એકજ ભાંગ્યો ॥ સજ્જ કરયા વિણ કેમ સુવાયે, અણચિંત્યો દુઃખ લાગ્યો ॥ રૂ૦ ॥ ૨૭ ॥ એક કહે મુજ અંગ ચાકળાયે, આળસ અધિક આવે ॥ માંકડ મુઆ કરડે રાતે, તેહથી ઊંધજ નાવે ॥ રૂ૦॥૨૮॥ એક કહે મુજ ચુલો ભાગ્યો, તે જઈ કરાવો રૂડો ॥ એક કહે મુજ પ્રિતમ પ્યારે, રૂપે આણ્યો રૂડો ॥ રૂ૦ ॥ ૨૯॥ એક કહે મારે રેંટીયાનો, ત્રાકલડો ત્રટકાણો ॥ એક કહે મુજ માળજ કાપી, કિશુ નહિ કંતાણો ॥ રૂ૦ ॥ ૩૦ ॥ એક કહે ઉપાશરે આવ્યાં, કહો કિશું કોઇ આલે ॥ બે કોકડી કાંતું જો બાઇ, ઘરમાં શાકજ ચાલે ॥રૂ૦॥૩૧॥ એક કહે પીવાને જઇએ, જો બાઈ તું આવે ॥ એક કહે મુજ ધાન્ય સજ્યો તે, ઘર ધંધે મન ધાવે ॥ રૂ૦ ॥ ૩૨ ॥ એક કહે છે મ્હારી સાયણ, જો તું મુજ ઘર આવે ॥ માથું ગુંથીને મન ગમતી, કરશુ વાતો ભાવે ॥ રૂ૦ ॥ ૩૩ ॥ એક કહે મેં કળથી રાંધી, એક કહે મેં ચોળા ॥ એક કહે મેં વાલ વધારયા, તે થયા છાકમ છોળા ॥રૂ૦॥૩૪॥ એક કહે મુજ ઘેબર મીઠાં, એક કહે દળ ખાજાં ॥ એક કહે મુજ લાડુ ભાવે, સખર જલેબી અજાં ॥રૂ૦॥૩૫॥ એક કહે દેશ માળવ મીઠો, એક ગુજરાત વખાણે ॥ એક કહે છે મરૂધર મ્હોટો, સોરઠ સકળ સુણજો ॥રૂ૦॥ ૩૬ ॥ એક તો આપણું રાજ્ય વખાણે, અપર રાજ્ય એક નિંદે ॥ એક કહે રાજા તો તેહજ, નહી વરો નહી દંડે ॥રૂ૦॥૩૭॥ એહવે એક બુદ્ધિવંતી બોલી, શું બાઇયો તુમ કહિયે ॥ કચપચ કરીને કાનજ ફોડયા, વખાણ કેણીપરે સુણિયે ॥રૂ૦॥૩૮॥ ધર્મસ્થાને આવો ધાઇ, વાતો કરવા માંડો ॥ પાપ પોટલા બાંધો માથે, કાર્ય ધર્મનાં છાંડો ॥રૂ૦॥ ॥૩૯॥ એહવે અકાળ થયો ઇમ જાણી, ઉપદેશ પુરો કીધો ॥ શ્રાવિકા, સરવે વાંદી ગુરૂને, મારગ ઘરનો લીધો ॥રૂ૦॥૪૦॥ રે બાઇઓ તમે ઇણ વિધ આવી, વિકથા વાતજ વારો ॥ મનશુદ્ધિ વિણ સુગતિપુરિનો કારજ કિણિ વિધિ સારો ॥રૂ૦॥ ૪૧ ॥ વળિ કહે ગુરૂજી સુણો શ્રાવિકા,

કથલો કાંઇ ન કીજે ॥ છતવાદી મન શુદ્ધે સુણતાં, શધનાં
બીજે ॥ કુ૦ ॥ ૪૨ ॥ પરનો દોષ દેખાડી પોને, નિજ આતમ
વાંધે ॥ દે.વ પી.ત.નો દેખી દ્રષ્ટે, શુદ્ધ ન પ્રવૃિપરે સાધે ॥ કુ૦ ॥
કથ દ્રષ્ટાંત દઉં મ એહવો, મનુષ્યપણો જે પાયો ॥ દેવ ગુરૂ ધર્મ
ત્વ એ ત્રણે, સેવો સદા સુખદાયો ॥ કુ૦॥૪૪॥ કથલો સુણીને
હો વારો શુદ્ધ વાણી રસ ચાખો ॥ પરનિંદાથી દુર્ગતિ પામી,
મન નિર્મળ રાખો ॥કુ૦॥૪૫ ત્રિકરણ શુદ્ધે તીર્થંકરની, શુદ્ધ
જે સુણયે ॥ મહાનંદ કહે મનને રંગે, તે ભવસાગર તરયે ॥ કુ૦
॥ ૪૬ ॥ સંવત ૧૮ સત હયને વર્ષે, આસો માસ ઉદારે ॥ પાલણ
પુરમાં પ્રતે કિધી, વિકથાનો વિસ્તારો ॥ કુ૦ ॥ ૪૭ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री चेतनने शीखमणनी सज्झाय.

ચેતન અબ કછુ ચેતીયે, જ્ઞાન નયન ઉઘાડી ॥ સમતા સદ્દજ
પદ ભજો, તજો મમતા નારી ॥ ચે૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ યા દુનિ
યા હૈ બાબરી, જેસી બાજીગર બાજી ॥ સાથ કીસીકે ના ચલે, જ્યું
કુલટા નારી ॥ ચે ॥૨॥ માયા તરુ છાયા પરે, ન રહે થિરકારી ॥
જાનત હે દિલમે [illegible], પણ કરી ગિમારી ॥ ચે૦॥ ૩ ॥ મેરી
મેરી તું કયા કરે, [illegible] વારી ॥ પલકે એકણ પલકમા, જ્યું ધન
અખીયારી ॥ ચે૦ ॥ ૪ ॥ પરમાતમ અવિચળ ભજો, ચિદાનંદ અ
કરી ॥ નય કહે નિયત સહ કરે, [illegible] ॥ ચે૦ ॥ ૫ ॥

अथ श्रीएलाचीकुमारनी सज्झाय.

નામ એલાપુત્ર જાણીયે, ધનદત્ત શેઠનો પુત્ર ॥ નટવી દેખીને
મોહિયો, નવિ રાખ્યું ઘર સૂત્ર ॥ કર્મ ન છૂટે રે પ્રાણીયા ॥૧॥ એ
આંકણી ॥ પૂરવ નેહ વિકાર [illegible] નટવો થયો નાણી રા
ગ ઉગાર ॥ કર્મ૦ ॥૨॥ [illegible] પુત્રને, [illegible] નવિ થઇએ
રે જાત ॥ પુત્ર પરણાવું [illegible] પદમણી [illegible] વિચાર [illegible]
॥૩॥ કહેવું ન માન્યું [illegible] તાત [illegible] વિશે [illegible]
યો રે નાચવા, ન [illegible] લખિયા [illegible] કર્મ૦ [illegible] સહુ રી
ધેર નાચવા, ઉંચો વંશ વિશેષ [illegible] પુત્ર [illegible]
જિયા લોક અનેક ॥ કર્મ૦ [illegible] નેવાને આવિયો
૪ [illegible] નાચી. વાર [illegible]

ન્નર સાદ ॥ પાય તળ ઘુઘરા ઘમઘમે, ગાજે અંબર નાદ ॥ કર્મ૦ ॥૬॥ ઢોય પગ પહેરીરે પાવડી, વંશ ચડયો ગજ ગેત ॥ નોધારો થઈ નાચતો, ખેલે નવ નવા ખેલ ॥ કર્મ૦ ॥ ૭ ॥ નટવી રંભારે સારિખી, નયણે દેખરે જામ ॥ જો અંતે ઉરમાં એ રહે જનમ સફળ મુજ તામ ॥ કર્મ૦ ॥૮॥ તવ તિહાં ચિંતે રે ભુપતિ, લગ્યો નટવીની સાથ ॥ જો નટ પડેરે નાચતો, તો નટવી કરુ મુજ હાથ ॥ કર્મ૦ ॥૯॥ કર્મ વશે રે હું નટ થયો, નાચું છું નિરધાર ॥ મન નવિ માનેરે રાયનું, તો કોણ કરવો વિચાર ॥ કર્મ૦ ॥ ૧૦ ॥ દામ ન આપે રે ભુપતિ, નટે જાણી તે વાત ॥ હું ધન વંછું છું રાયનું, રાય વંછે મુજ ઘાત ॥ કર્મ૦ ॥ ૧૧ ॥ દાન લહું જો હું રાયનું, તો મુજ જીવિત સાર ॥ એમ મનમાંહેરે ચિંતવી, ચઢીયો ચોથીરે વાર ॥ કર્મ૦ ॥૧૨॥ થાળ ભરી શુદ્ધ મોદકે, પદ્મણી ઉભી છે બાર ॥ લ્યો લ્યો કહે છે લેતા નથી, ધન ધન મુનિ અવતાર ॥ કર્મ૦ ॥ ૧૩ ॥ એમ તિહાં મુનિવર વહોરતા, નટે દેખ્યા મહાભાગ ॥ ધિક ધિક વિષયા રે જીવને, એમ નટ પામ્યો વૈરાગ ॥ કર્મ૦ ॥૧૪॥ સંવર ભાવે રે કેવળી થયો તે કર્મ ખપાય ॥ કેવળ મહિમા રે સુર કરે, લબ્ધિવિજય ગુણ ગાય ॥ કર્મ૦ ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ ॥

अथ श्री साधुवंदनानी सज्झाय.

સાધુજીને વંદવા નિત નિત કીજે, પ્રહ ઉગમતે સૂર રે ॥ પ્રાણી ॥ નીચ ગતિમાં તે નવિ જાવે, પામે ઋદ્ધિ ભરપૂરરે ॥ પ્રાણી ॥ સાધુજીને૦ ॥૧॥ મ્હોટાં તે પંચ મહાવ્રત પાળે, છકાયના પ્રતિપાળ રે ॥ પ્રા૦ ॥ ભ્રમર ભિક્ષા મુનિ સુઝતિ લેવે, દોષ બેતાળીશ ટાળરે ॥ પ્રા૦ ॥ સાધુ૦ ॥૨॥ ઋદ્ધિ સંપદા મુનિ કારમી જાણી, દીધી સંસારને પૂંઠ રે ॥ પ્રા૦ ॥ એહ પુરૂષોની સેવા કરતાં; આઠે કરમ જાવે તુટ રે ॥ પ્રા૦ ॥ સાધુ૦ ॥૩॥ એકેકા મુનિવર રસના ત્યાગી, એકેકા જ્ઞાન ભંડારરે ॥ પ્ર૦ ॥ એકેક મુનિવર વૈયાવચ વૈરાગી, એના ગુણનો નાવે પાર રે ॥ પ્રા૦ ॥ સાધુ૦ ॥ ૪ ॥ ગુણ સત્તાવીશે કરી દીપે, જીત્યા પરીસા બાવીસ રે ॥ પ્રા૦ ॥ બાવન તો અનાચાર જે ટાળે, તેહને નમાવું મ્હારૂં શીશ રે ॥ પ્ર૦ ॥ સાધુ૦ ॥ ૫ ॥ જહાજ સમાન તે સંત મુનીશ્વર; ભવ્ય જીવ બેસે આય રે ॥ પ્રા૦ ॥ પર ઉપકારી મુનિ

કામ ન માગે, દેવે તે મુગતિ પહોચાયરે ॥ પ્રા૦ ॥ સાધુ૦॥૬॥ઇ[illegible] ચરણે પ્રાણી શાતા રે પાવે, પાવે તે લીલ વિલાસરે ॥ પ્રા૦ [illegible] જન્મ જરા ને મરણ મિટાવે, નાવે તે ગર્ભાવાસરે ॥ પ્રા૦॥સાધુ૦ ॥ ૭ ॥ એક વચન તે સદગુરૂ કેરૂં, જો બેસે દિલ માંય રે ॥પ્રા૦॥ નરક ગતિમાં તે નવિ જાવે, ઇમ કહે શ્રી જિનરાય રે ॥પ્રા૦॥સાધુ૦ ॥ ૮ ॥ પ્રહ ઉઠી તુમે ઉત્તમ પ્રાણી, સુણો સાધુનું વ્યાખ્યાન રે ॥ પ્રા૦ ॥ તે પુરૂષોની સેવા કરતાં, પામે તે અમર વિમાનરે ॥પ્રા૦॥ સાધુ૦ ॥૯॥ સંવત અઢારને વર્ષ અડત્રીશે, તુસી તે ગામ ચોમાસ રે ॥ પ્રા૦ ॥ મુનિ આરકરસુજી ઇણિ પરે જંપે હું તો ઉત્તમ સાધુનો દાસ રે ॥ પ્રા૦ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ ॥

अथ श्री जंबूस्वामीनी लावणी.

સજી સોળ શૃંગાર બદન પર, આઠ બની સુંદરી પ્યારી ॥ કહું માનો મ્હારા શામ છબીલા, અરજ કરે આઠે નારી ॥ સુંદરિ સારી ગુણકી ભારી, ઝંઝરકા કરે ધમકાર. ॥ છલ છબી [illegible] ને કુલ કુંદડિયો, ઘુઘરીઓ ઘમકે ગાજી। [illegible] [illegible] ॥ કહાં કાંબી અણુવટ બિછુઆ, નેઉરકા બહુ જી હો૦ ॥ કાળીમાટી જુવાકી અંબોડી, ચળક રહી તુળશી તાજી ॥ [illegible] એકાવળિ હાર અનોપમ, નેનુમેં કાજળ સારા ॥ જી હો નેo॥ [illegible] તે બહુ સુરત કમર્ફ. [illegible] શોભે બાજુ ॥ પુઘરી પોંચી [illegible] હાથે પહેરી ચંદનચુડી ॥ જી હો હાo ॥ કહી [illegible] અજબ રૂડી ॥ નવમનિયુ ને [illegible] ॥ જી હો ચo ॥ કહ્યું [illegible] ॥૧॥ એમ કહી [illegible] સેજી ॥ જી હો [illegible] કામિની કહે પિયુજી [illegible] રમી [illegible] ॥ જી હો [illegible] પરહીને [illegible] પાયે ને કરે [illegible]

કહેતી ઈમ વારંવારી ॥ જી હો કં૦ ॥ કહ્યું૦ ॥૨॥ કઠણ પંથ હે સાધુ કેરા, એસી ધીરા ચલશકિત ॥ જી હો એ૦ ॥ જેસા બોજા મેરૂ કેરા, એસી હે સંયમ ભકિત ॥ તજી પલંગને કરી સંથારો, ઉઘાડે પાઉંસે ચલના ॥ જી હો ઉ૦ ॥ કરમાં ઝોળી ઘર ઘર ફિરના, માગીને ભોજન મિલના ॥ શરીર સુકુમાળ સુંદર કાયા, ઊંના નિત્ય પીના પાણી ॥ જી હો ઊં૦ ॥ ધોળા કપડા ધરી અંગ પર, મુખસે વદવિ નિર્વંધ વાણી ॥જીતવા પરિસહ બાવીશ આકરા, સિંહ નાદ જેસા ગાજે ॥ જીહો સિં૦ ॥ એસી કરણી દુક્કર કરવી, શીશ જ્વેલે ને પાઉં દાઝે ॥ શીયાળે શીત પડે આકરી, ઉનાળે અગ્નિ ભારી ॥ જી હો ઉ૦ ॥ કહ્યું૦ ॥૩॥ આશા પૂરો અલબેલા હમારી, સરખી સૈયરકી ટોળી ॥ જી હો સ૦ ॥ એક ૮ વરને વરલું આઠે, એવી કીધી પહેલી બોલી। જંબૂ કાંતિ જોઇ અનોપમ, મગન બોત હુઇ મનમેં ॥ જી હો મ૦ ॥ મન ભંગ કેમ કરો પિયુડા, મુકો છો અમને વનમેં ॥ એક નારીને કાજે રામે, રાવણને નાંખ્યો મારી ॥ જી હો રા૦ ॥ લંકાગઢ ઉત્થાપન કીધો, ઘર લાયા અપની નારી ॥ નારી એસી નરને વ્હાલી તુમે તજો છો અબ અમને ॥જીહોતુ૦॥ હસી ખુશી બોલાવો હમને, પાય પડું સ્વામી તમને ॥ જંબૂ કહે તુમે સુણો નારિયો, ધર્મ ધ્યાન હૈડે ધારી ॥ જી હો ધ૦ ॥ કહ્યું૦॥૪॥ જન્મ મરણનો ભય છે મ્હોટો, અનંત દુઃખ છે દિલ ધરના ॥જીહો અ૦॥ ફેરા લાખ ચોરાશી ફિરના, પ્રભુ જ્ઞાન હૈડે ધરના ॥ સુધર્માસ્વામીને વાંદિયા, મેં સૂણી ઉનકી વાણી ॥ જી હો મેં૦॥ નરક નિગોદકી સુણી વેદના, માયા સબ જુઠી જાણી ॥ શીલ મત તુમે ઘો સો- ભાગી, બીજી બાધા બહુ ઝાઝી ॥ જી હો બી૦ ॥ કિનકી માડી કિનકી લાડી, મતલબકો હે સબ બાજી ॥ પતિ તણી જો રાખો પ્રીતડી, સંયમ લ્યો સ્વામી સાથે ॥ જી હો સં૦ ॥ અનંત સુખને વરિયે પ્રેમદા, મુગતિ મળે સુંદર સાથે ॥ રામા રીઝી વાણી સુણીને, મમતા સબ નાંખી મારી ॥ જી હો મ૦ ॥ કહ્યુ ॥૫॥ સાસુ બુઝવી સસરા બુઝવ્યા, બુઝવિયાં પિતા માડી ॥જીહોબુ૦॥ તેવાસમયમાં પ્રભવો આવિયો, ચોરી કરી ખાતર પાડી ॥ ધન માલકી બાંધી ગાંઠડિયો, સૂરો પૂરો બહુ બળિયો ॥ જીહો સૂ૦ ॥ વાણી સુણી શ્રી જંબુ કુમારની કરજોડી પાયે પડીયો॥પાંચશે ને સત્તાવીશ બુઝવ્યા, ત્યાગ કિયો સંસાર તહીં ॥ જી હો ત્યા૦ ॥ કરજોડી સુધર્મની પાસે, મહાવ્રત

લીધાં પંચ સહા ॥ સંવત ઓગણીશે એકત્રીશ, જેઠ માસ પુનમ
ચાસી ॥ જી હો ં જે ॥ ચુનિલાલ કરજોડી વંદે, સારંગપુરનો રહે-
વાસી ॥ મહેર કરો મહારાજ મુજ પર, નમું પાય વારંવારી॥ જી હો
ન૦ ॥ ઠર્યું ॥ ૬ ॥ ઇતિ. ॥

અથ શ્રી कामदेवनी सज्झाय.

એક દિન ઇંદ્રે પ્રસંશિયો જી, ભરિ રે સભાને માંય ॥ અતિ
દ્રઢતાઇ કામદેવની, ચાહું દેવ ન શકે ચળાય ॥ શ્રાવક શ્રી વીરનાં,
ચંપાના વાસીજી ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સરધ્યો નહીં એક દેવતા જી,
રૂપ પિસાચ બનાય ॥ કામદેવ પાસે આવીને, એતો વચન કહે દુઃખ
દાય ॥ શ્રાવક૦ ॥૨॥ હસીરે કામદેવ તુજને, કલપે નહીં છે કોય ॥
ત્હારે ધરમ નહીં છોડવો પણ, મેં છોડાવશું તોય ॥ શ્રા૦ ॥ ૩ ॥ રૂપ
પિસાચનું દેખિને જી, ડરીયા નહીં મન માંય ॥ જાણ્યો મિથ્યાતી
દેવતા, દિયો ધ્યાનમેં ચિત્ત લગાય ॥ શ્રા૦ ॥ ૪ ॥ એક વાર મુખશું
કહે, એમ દેવ કહે વારવાર ॥ તો પણ તે બોલ્યા નહીં, ત્યારે દેવ
આવ્યો બહાર ॥ શ્રા૦ ॥ ૫ ॥ હાથી રૂપ વંકેય કિયો જી, પિસા-
ચપણું કિયો દૂર ॥ પૌષધશાળામાં આવિને, એ તો બોલે છે વચન
કરૂર ॥ શ્રા૦ ॥૬॥ મને ડરી ચળાયા નહીં તવ, હાથીએ સુંઢમાં ઘા-
લ ॥ પૌષધશાળા બહાર આવીને, દિયો આકાશ માંહી ઉછાળ ॥
શ્રા૦ ॥૭॥ દંતુશળ પર ઝીલીને જી, કમળની પેરે રોળ ॥ ઉજ્વળી
વેદના ઉપની પણ, નવિ ચળ્યા ધ્યાન અડોળ ॥ શ્રા૦ ॥ ૮ ॥ ગજ
તજીને સર્પ હુઓ જી, કાયો નહીં વિકરાળ ॥ ડંક દિયો કામદેવને
એ તો કાંધા મહી ચડ઼ળ ॥ શ્રા૦ ॥૯॥ ઉજ્જળા વેદના ઉપની, પણ
ડરીયા નહીં તિલ માત ॥ ક્રોધ થકી [illegible] હુઓ, થયો દેવતા
રૂપ સાક્ષાત ॥ શ્રા૦ ॥૧૦॥ કરજોડી એમ વીનવે [illegible], સુરપતિ કિયા
રે વખાણ ॥ મે કુમતિ સરધ્યો નહીં, તો ઉપસર્ગ દિયો અયાન ॥
શ્રા૦ ॥૧૧॥ તન મનશું [illegible] નહીં જી, તેં ધર્મ પાયો પરમાણ ॥
ખમજ્યો અપરાધ મ્હારો, એમ કહીને ગયો નિજ ઠામ ॥ શ્રા૦ ॥૧૨॥
વીર જિણંદ સમોસર્યા જી, કામદેવ વંદન જાય ॥ વીર કહે ઉપસર્ગ
દિયો, તમે દેવ મિથ્યાતીએ આય ॥ શ્રા૦ ॥૧૩॥ હા સ્વામી સાચું
અછે જી, તવ શ્રમણ શ્રમણિને બોલાય ॥ [illegible] પરિસહ સહ્યા,
એમ પરસંશે જિનરાય ॥ શ્રા૦ ॥ ૧૪ ॥ વીર વચન [illegible] પ્રભુજીએ જી,

આવકનાં વ્રત બાર ॥ પહેલા દેવલોકમાં ઉપન્યા, ચવિ જાશે મોક્ષ મોઝાર ॥શ્રા૦॥૧૫॥ મરુધરદેશ સોહામણો જી, જયપુર કિયોરે ચોમાસ ॥ અઢાહસ શત છાસીએ, ખુશાલચંદજીએ જોડ પ્રકાસિ ॥શ્રા૦॥૧૬॥

अथ श्री रेवति श्राविकानी सज्झाय.

(આરી રે પનોતી જરાસંગને. એ દેશી.)

સોનાને સિંહાસન બેઠા રેવતી, બેઠાં બેઠાં મંદિર મોઝાર રે ॥ જગપતિ દીઠા મુનિ આવતા, સુંદર સિંહ અણગાર રે ॥ મંદિર પધારો મેરે પુન્ય જી ॥૧॥ એ આંકણી ॥ આજ સુરતરુ ફળ્યો આંગણે, ભીનીડે વુઠિયા મેહ રે ॥ સિંહ અણગાર પધારતાં પ્રગટ્યો ધર્મ સનેહ રે ॥ મંદિર૦ ॥૨॥ ગંગા રે જળમાં જેમ કમલડી, મધુકર કેલિ કરંત રે ॥ તેમ મુજ મન મધુકર પરે, ઉલટ્યો રાગ અત્યંત રે ॥ મંદિર૦ ॥૩॥ પુન્યજી ને વાંદિ નિહાળતાં, તેમ તેમ રાગની રેહ રે ॥ શાંત સ્વભાવિ સોહામણા, સુરતિ મોહનવેલ રે ॥ મંદિર. ॥૪॥ આદર માન દીધા ઘણા, પુછે કાજ સિંહ અણગાર રે ॥ કહો પુન્ય કેમ પધારીયા આદેશ દ્યો સુવિચાર રે ॥ મંદિર. ॥૫॥ મુજ ગુરુએ તુમ ઘર મોકલ્યો, માનુની પાક વહોરાવ રે ॥ રેવતિ કહે પુન્ય કેમ લહ્યું કેવળ જ્ઞાન પ્રભાવ રે ॥ મંદિર૦ ॥૬॥ ગુણ પ્રણામ કરી આપીયો, બીજોરા પાક ઉદાર રે ॥ મણા આહાર મોની તણી તૃપ્તિ [illegible] રે ॥ મંદિર [illegible] ॥૭॥ દેવ આયુષ્ય તિહાં બાંધીયું, રેવતીએ [illegible] રે ॥ [illegible] સફળ કીધો અવતાર રે [illegible] ॥ મંદિર ॥૮॥ પુરુષ ભલા રે સં[illegible] [illegible] ॥ [illegible] મતિ બીના રૂપા કોબી, [illegible] ॥ મંદિર [illegible] ॥ જૈન ધર્મ આરાધી [illegible] એમ [illegible] રે, ઉદયથી [illegible] રે ॥ મંદિર ॥૧૪॥ [illegible]

अथ श्री ढंढणमुनिनी सज्झाय.

[illegible]

પસી છ, હો મુનિવર ॥ હરિકેશી અણગાર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ દરિદ્રિ મન તપ આદર્યો, હો મુ૦ ॥ ધ્યાવે અરિહંત દેવ ॥ વિંક રૂપ ધારી દેવતા, હો મુ૦ ॥ સારે નિત નિત સેવ ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૨॥ માસખમણને પારણે, હો મુ૦ ॥ જગન પાડાને રે માંય ॥ મેલાં કપડાં લુગડાં, હો મુ૦ ॥ સમોસર્યા ઋષિ ત્યાંય ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥ ૩ ॥ અણદીઠે દ્વેષે ઘણા બાળિયા, હો મુ૦ ॥ આવ્યો અનેરે કામ ॥ તુજ કાજે ભોજન નહી, હો મુ૦ ॥ આંહી દીજનો કામ ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥ ૪ ॥ ઘણ પ્રભાવે મુનિ બોલિયા, હો ભસણુ મેં ઉપ તણુ રખવાળ ॥ તુજ અર્થ ભાત નીપજે, હો પ્રા૦ ॥ મ્હારે ભિક્ષા લ્યો તે કાજ ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥ ૫ ॥ ઊંચ નિચ વરસે સુભિક્ષ, હો પ્રા૦ ॥ ઉહાં નીપજે ધાન ॥ ઊંચ નિચ સમ ગણે નહી, હો પ્રા૦ ॥ દાતાર દેવે દાન ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૬॥ હેલે નિંદે સાધુને હો૦ પ્રા૦ ॥ કોપી પીટે પાર ॥ કુશલરાયની દીકરી, હો પ્રા૦ ॥ ભદ્રી મહેલ ભોસ્કર ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૭॥ જસ પ્રભાવે સુર જિન્ય, હો પ્રા૦ ॥ પરણાવી દંતુ સાથ ॥ મને કરી વંછી નહી, હો પ્રા૦ ॥ ભવ કરંભે વિખવાદ ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૮॥ ત્રિરિ મતિ અહો નખ ચક્ર, હો પ્રા૦ ॥ પગે મતિ કરસો આમ ॥ લોહી જન ખાયા દાંત આયરો, હો પ્રા૦ ॥ મનિ ઉઠે મહાભાગ ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૯॥ સાધુ મારણને ઉઠીયા. હો પ્રા૦ ॥ જમ કેરપો તેનિવાર ॥ મારી કરી દીધ પાધરા. હો પ્રા૦ ॥ મુખ વહે રુધિરની ધાર ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૧૦॥ ઊધાનાં હણ પામીયા. હો પ્રા૦ ॥ જસ પરદેશો નિજ ઠામ ॥ સ્વામણુ માગી સબ વીનવે. હો મુ૦ ॥ પ. ઉપગારી રયમ ખમનાં હો. મુ૦॥૧૧॥ વિપ્ર કહે મુનિરાયને હો મુ૦॥ મોટી દેશું દાયા જગન આજ સફળ કરો હો. મુ૦॥ તરણ તારણ આપ જ્ઞાન ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૧૨॥ વળતા મુનિવર ...

[illegible]

अथ श्री चित्त अने ब्रह्मदत्तनी सज्झाय.

ચિત્ર કહે બ્રહ્મરાયને, કાંઇ હિયામાં આણોજી ॥ પુરવ ભવની પ્રીતડી, તે તો મુજથી મ તોડો હો ॥ બાંધવ બોલ માનો હો ॥ કંતિયારીનો સૂત્ર જયું, ત્રટેલું જોડે હો ॥બં૦॥ એ આંકણી ॥૧॥ દેશ દશાર્ણનો રાજીયો, ભવે પહેલે દાસો જી ॥ બીજે ભવ કાલિંજરે, આપણ મૃગ વનવાસો હો ॥ બં૦ ॥૨॥ ત્રીજે ભવ ગંગા નદી, આપણો બેહુ હંસ હુતા જી ॥ ચોથે ભવ ચંડાળને, ઘેર જનમ્યા પૂત હો ॥ બં૦ ॥૩॥ ચિત્ત સંભુતિ બેહુ જણા, સઘળી ગુણ પુરા જી ॥ જન સહુ તિહાં મોહિ રહ્યુ, ધરણીધર સુરા હો ॥ બં૦ ॥૪॥ વિપ્ર અણુખ કરે ઘણી ॥ રાજાને ભરવાવે જી ॥ દેશવટો તિહાંથી દિયો, ગયા મરવાને ભાવે હો ॥ બં૦ ॥૫॥ પર્વત ઉપર મુનિ મળ્યા, પગે લાગ્યા ધાઇ જી ॥ અકામ મરણ મુનિ ભાંખીયો, ધર્મદેશના સુણાઇ હો ॥ બં૦ ॥૬॥ ધર્મ સુણી ઘર છાંડીયો, આપણે બેહુ સંયમ લીધો હો ॥ નીયાણો તેં આદર્યો, કર્મ બંધ તેં કીધો હો ॥ બં૦ ॥૭॥ નારી રત્નને નિરખતાં, તપનો ફળ હાર્યો જી ॥ મેં તુને વાર્યો ઘણો, તેં કાંઇ ન વિચાર્યો હો ॥ બં૦ ॥૮॥ પાકયો શેત્ર જયું વેચાયો, શીશ મણ સાટે જી ॥ એતાદિની પરે ઝુરશો, કહું છું તે માટે હો ॥બં૦ ॥૯॥ પદમગુલ્મ વિમાનમાં, ભવ પાંચમો કીધો જી ॥ તિહાંથી ચવિને ઉપન્યો, કંપિલપુર પ્રસિદ્ધ હો ॥ બં૦ ॥૧૦॥ ચક્રવર્તિ પદવી તેં લહી, મન કી અહંકાર જી ॥ કીધાનાં ફળ પામીયો, ત્યારી કરણી સારી હો ॥ બં૦ ॥૧૧॥ પુરિમતાળે હું ઉપન્યો, થાવક ઘીઆચારીજી ॥ સંયમ મારગ આદર્યો, મેં નારી નિવારી હો ॥બં૦ ॥૧૨॥ મેં પણ ઋદ્ધિ લીધી, બહુ વિધ પ્રકારે જી ॥ શુભ માનવ ભવ પામીને, કોણ મૂરખ હારે હો ॥ બં૦ ॥૧૩॥ ઇણ સંસારમાં રાચીયા, વિષયા રસના ભલે જી ॥ તારણ નાવ તણી પરે, ધર્મ કોઇ ન તોલે હો ॥ બં૦ ॥૧૪॥ ચિત્ત કહે બ્રહ્મરાયને, કાંઇ હિયામાં આણોજી ॥ આ અવસર છે રૂડો, ધર્મ મારગ જાણો હો ॥ બં૦ ॥૧૫॥ નિયાણું કરી સુખ લહ્યાં, માનવ ભવ કેરાં જી ॥ ઇણ કારણથી જાણજે, જાસ નરકમાં ડેરા હો ॥ બં૦ ॥૧૬॥ છઠે ભવે જુજુઆ, આપણ બે થાઇ જી ॥ હવે મળવું છે દોહલું, જિમ પર્વત રાઇ હો ॥ બં૦ ॥૧૭॥ એમ કહે મુનિ રાય જી. અબ આ ઋદ્ધિ ત્યાગો જી ॥

આ અવસર છે પરવડો, સંયમ મારગ લીધો હો ॥બં૦॥૧૮॥ કહે સુણો સાધુજી, કણ અવરે બતાવો જી॥ આ ઋદ્ધિ તો છુટે નહિ, સુખ હોવે પસ્તાવો હો ॥ બં૦ ॥૧૯॥ ચિત્ત કહે પ્રસંગથી ત્હારી, ભવ સ્થિતિ નાઇ જી॥ મ્હારા વારયા નહિ વદો, ત્હારાં કર્મ સખાઇ હો ॥બ૦॥૨૦॥ ચિત્તે વચન કહ્યાં ઘણાં, નિજ મનને રાગે જી॥ બ ર કરમી જીરવે, કહો કિણિ પરે જાગે હો ॥ બં૦॥૨૧॥ ચિત્ત મુનિ તિહાંથી વહ્યા: કઠિણ કર્મને પીતા જી ॥ જ્ઞાન લહી મુગતે ગયા, ચક્રી સાતમી પહોતા હો॥ બં૦॥૨૨॥ મન વચ કાયાએ કરી, જે કોઇ જિન ધર્મ કરશે જી ॥ ટાળી કર્મ પરંપરા, તે શિવપુરી વરશે હો ॥બં૦॥ ૨૩ ॥ ઉત્તરાધ્યયનને તેરમે, એહ અરથ વખાણ્યા જી॥ રૂપ મુનિ સુપસાયથી, જેઠમલજીએ જાણ્યા હો ॥ બં૦ ॥ ૨૪ ॥

अथ श्री जीवदयानी सज्झाय.

(કપૂર હોય અતિ ઉજળોરે. એ દેશી.)

ચતુર નર, જીવ દયા ધર્મ સાર ॥ જેથી પામીએ ભવનો પાર ॥ચ૦॥ જીવ દયા ધર્મ સાર ॥ ૧॥ એ આંકણી ॥ ગજભવે સસલો ઉગારીયો રે. કરૂણા આણી અપાર ॥ શ્રેણિકને ઘેર ઉપન્યોરે અં ગજ મેઘ કુમાર ॥ચ૦॥જીવ૦॥૨॥ વીર વાણી વાણી સુણી રે. લીધો સંયમ ભાર ॥ વિજય વિમાને ઉપન્યો રે. સિધશે મહાવિદેહ મઝા ર ॥ચ૦॥ જીવ૦ ॥૩॥ નેમિ પ્રભુ ગયા પરણવા રે. નહિ પશુઓનો પોકાર ॥ પશુડાની કરૂણા ઉપની રે [illegible] રાજુલની નાર ॥ચ૦॥ જીવ૦॥ ॥૪॥ શરણે પારેવો ઉગારીયો રે [illegible] મેઘરથ રાય ॥ શા- તિનાથ ચક્રી થયા રે, દયા તણે સુપસાય ॥ ચ૦॥ જીવ૦ ॥૫॥ ધર્મરૂચી અણગાર ॥ કીડીઓની કરૂણા ઉપની રે ખમણને પારણે રે. લીધો કડવા તુંબાનો આહાર ॥ચ૦॥ જીવ૦ ॥ ॥ સર્વાર્થ સિદ્ધમાં ઉપન્યા રે. સિધ્યા વિદેહ મોઝાર ॥ ધર્મધ્યાન. શિવ થયા રે, રૂડી દયા તણા એ પસાય ॥ ચ૦॥ જીવ૦ ॥૬॥ [illegible] ગજસુકુમાલે રે લીધો સંયમ ભાર ॥ કર્મ [illegible] કર્યા રે પહોંચ્યા મુગતિ મઝા ॥ચ૦॥ જીવ૦ ॥૮॥ દેવકીનંદન [illegible] [illegible] ગજસુકુમાર [illegible] [illegible] સઘળી સહીરે, આણી દયા રે અપાર ॥ચ૦॥ જીવ૦ ૯. [illegible] ધર્મ છે સુરતરૂ સમો રે જેહની શીતલ છાય ॥ [illegible] જન નિત

સેવજો રે, એહ છે મુગતિનો દાય ॥ ચ૦ ॥ જીવ૦ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री बारव्रतना छप्पा.

જીવદયા નિત્ય પાળીએ, વ્રત પહેલું કહીએ ॥ સૂક્ષ્મ બાદર જીવને, અભયદાનજ દઈએ ॥ સાધારણ પ્રત્યેકમાં બહુ પાપ જાણો, અનંતકાયને ઓળખી, દયા મન આણો॥ છકાયની રક્ષા કરો, સર્વ કુટુંબ જાણો આપણું ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વદે, તો ખરૂં તુજ ડાહ્યાપણું॥૧॥

મૃષાવાદ નવિ બોલિયે, વ્રત બીજું કહીએ ॥ ભરવી કૂડી સાખ, તેથી અળગા રહીએ ॥ પંચમાં પૂછે વાત ત્યાં નવિ બોલિયે ખોટું ॥ આ ભવ પામે માન, પરભવ સુખજ મ્હોટું ॥ એહવું જાણી પ્રાણિયા, મૃષાવાદ નવિ ભાંખીએ ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વદે, તો જિભા જતન કરી રાખીએ ॥૨॥

અદત્તાદાન ન લીજીએ, ચોરિ નવિ કીજે ॥ વસ્તુ પરાઇ હાથ જડે તો, પાછી દીજે ॥ કૂડાં તોલા ત્રાજુઆં, વળી માપજ મ્હોટુ॥ મીઠું બોલે મુખ થકી, પણ ચાલે ખોટું ॥ એહવી માયા કેળવી, મલકાણો મનમાં ઘણું ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વદે, કે રાજ્ય નથી બાઇ પોપાતણું ॥૩॥

પરનારીનો સંગ નિવારો, તમે ઉત્તમ પ્રાણી ॥ શિયળ પાળો નિર્મળ, આતમ હિત જાણી ॥ પરનારીના સંગ થકી. તમે નિર્ધન થાશો ॥ આ ભવ દંડે રાજ્ય, પરભવ નરકે જાશો ॥ એહવું જાણી પ્રાણિયા, શિયળ વ્રત સોહામણો ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વદે, કે મહિમા વ્રત ચોથાતણો ॥૪॥

સોનું રૂપું ધન માલ, તું તો પામ્યો કોટી ॥ કુડ કપટ છળભેદ કરી, તેં માયા જોડી ॥ આશા તૃષ્ણા નવિ મટે, મન વાજે ભેરી ॥ તૃપ્તિ ન પામ્યો આતમાં, મન હોંશ ઘણેરી ॥ અંત સમય મુઠી કરી, એકલડા જાઉં સહી ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વદે; કે મનની મમતા મનમાં રહી ॥૫॥

ઊંચિ નિચી જળવાટની, તું જયણા કરજે ॥ છઠ્ઠા વ્રતની વાત, હારે હૈડે ધરજે ॥ અધિકી રાવઇ એહની, તું ટાળે પ્રાણી ॥ તો સુખ પામીશ શાશ્વતાં, ઇમ બોલ્યા નાણી ॥ એહવું જાણી પ્રાણિયા, રાવઇ (ટાળ) દેશ પરદેશની ॥ પ્રકાશસિંહ વાણી વદે, તો શું-

अथ श्री धर्मरुचि अणगारनी सज्झाय.

સુણી શીષ સુગુરુ તણી, હો મુનિવર ॥ ચાલ્યા પરઠણ કાજ ॥ ગયવરની પેંડે મલપંતા હો મુ૦ ॥ તરણ તારણ ઋષિ આજ ॥ ધન ધન તપસી એ, હો મુનિવર ધર્મરુચિ અણગાર ॥૧॥ એ આંકણી ॥ ઈંદ નિભાડે જાઈને, હો મુ૦ ॥ ટપકો પાડયો જામ ॥ વાસ થકી આવી કીડીયો, હો મુ૦॥ મરણ પામી તિણ ઠામ ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૨॥ મુનિવર મનમેં ચિંતવે, હો મુ૦॥ કીધા ખોટા કામ ॥ કીડિયોની દયા વશે, હો મુ૦॥ મરણ લિયો તિણ ઠામ ॥ધન૦॥ હો મુ૦ ॥૩॥ નધણો આહાર પરઠવ્યા થકી, હો મુ૦॥ અનરથ મોટો અપાર ॥ નિરવદ્ય કોઠો માહરો, હો મુ૦॥ એસો નહિ કોઇ ઠાર ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૪॥ થોડી વાર હુવા પછે, હો મુ૦ ॥ પીધો આપ શરીર ॥ દયા ભાવ હીયામાં વશો, હો મુ૦॥ છકાય જીવના પીર ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦॥૫॥ થોડી વાર હુવા પછે, હો મુ૦ ॥ વેદન હુઇ અપાર ॥ ન કે સ્વર પાડયો નહી, હો મુ૦॥ તરણ તારણ સુખકાર ॥ ધન૦ ॥ હો મુ૦ ॥૬॥ પૃથ્વી સામું જોઇને, હો મુ૦ ॥ ક્ષમાસાગર ગુણ ધીર ॥ બલિહારી ઇણ સાધુને હો મુ૦॥ ઝુઝયા કર્મ શૂરવીર ॥ધન૦॥ હો મુ૦॥૭॥ સંથારો શુધ મને કરી, હો મુ૦॥ કીધો તેણે ઠામ ॥ આયુષ પૂર્ણ કરી ગયા, હો મુ૦ ॥ સર્વાર્થ સિદ્ધ વિમાન ॥ ધન૦ ॥ હો૦ મુ૦॥૮॥ [illegible] આઉખે, હો મુ૦ ॥ [illegible] ॥ઋષિ ધર્મરુચિ ઇમ જાણો, હો મુ૦ ॥ નિત્ય પ્રણમી [illegible] ॥ધન૦॥ હો૦ ॥૯॥

अथ श्री भरत बाहुबलीनुं [illegible].

[illegible] શ્રી [illegible] ભલું, પ્રણમી [illegible] જિણંદ ॥ ગાશું તસ સુત [illegible], બાહુબલિ મુની [illegible] ॥૧॥ ભરતને સાઠ સહસ વરસ, [illegible] ઉત્તમ આયુધશાળ, [illegible] નહી, [illegible] ॥ મંત્રીશ્વર ભરતને [illegible] સ્વામી તેં નિજ ભુજ [illegible] બાહુબલિ [illegible], નહિ [illegible] નહી, તસ [illegible] ॥ [illegible]

વાજે રણતુર, ચક્રી ચાલ્યો સેનાને પૂર ॥રાજા૦॥૭॥ પહોંચ્યો બહોળી દેશની શીમ, સુણી બાહુબળી થયો અતિ ભીમ ॥ રાજા૦ ॥ ત્રણ લાખ બાહુબળિના રે પૂત, ક્રોધે ચઢયા જેહ્યું જમના રે દૂત ॥રાજા૦ ॥૮॥ સેના સમુદ્ર તણો અનુકાર, કહેતાં કિમહી ન આવે પાર ॥રાજા૦ ॥ ચક્રીશ્વરની સેના સર્વ, તૃણ જેમ ગણતો મ્હોટો ગર્વ ॥રાજા૦ ॥૯॥ પહેરી કવચ અસવારી કીધ, બાહુબળી રણ ડંકા દીધ ॥રાજા૦॥ ભરતે પહેર્યો વજ્રસનાહ, ગજ રતને ચઢયો અધિક ઉચ્છાહ ॥રાજા૦॥ ॥૧૦॥ બેહુ સામા આવ્યાં સેન, કંપ્યા ગગને પૃથ્વી જેણ ॥રાજા૦॥ ઘોડે ઘોડા ગજે ગજરાજ, પાળે પાળા અડે રણ કાજ ॥રાજા૦॥૧૧॥ ઝળકે ભાલા ભીમ ખડગ્ગ, તીરે છાયો ગગનનો મગ્ગ ॥ રાજા૦ ॥ શુર સુભટ લડે છે તેમ, નાંખે ઉછાળી ગજ કાંકરી જેમ ॥ રાજા૦ ॥૧૨॥ રૂધિર નદીયો વહે ઠામો ઠામ, બાર વરસ એમ કીધો સંગ્રામ ॥રાજા૦॥ બેહુમાં કોઈ ન હાર્યા જામ, ચમર સુધર્મેંદ્ર આવ્યા તમામ ॥રાજા૦॥૧૩॥ તાતજી સૃષ્ટિ કરી છે એહ, કાંઈ પમાડો તેહનો છેહ ॥રાજા૦॥ ભાઈ હોય અહો રણ ભાર, જેમ ન હોય જનનો સંહાર ॥રાજા૦॥૧૪॥ માન્યુ વચન બે ભાઈએ જામ, હેવે થાપ્યાં ત્યાં પાંચ સંગ્રામ ॥રાજા૦॥ દ્રષ્ટિ વચન બાહુ મૂઠી ને દંડ, બેહુ ભાઈ કરે યુદ્ધ પ્રચંડ ॥ રાજા૦ ॥૧૫॥

(દોહા.)

અનિમિષ નયણે જોવતાં, ઘડી એક થઈ જામ ॥ ચક્રીને નયણે તુરત, આવ્યાં આંસુ તામ ॥૧॥ સિંહનાદ ભરતે કિયો, જાણે ફુટ્યો બ્રહ્માંડ ॥૨॥ બેડા નાદ બાહુબળે, તે ઢાંક્યો અતિ ચંડ ॥ ભરતે બાહુ પસારિયો, તે વાળ્યો જિમ કંબ ॥ વાનર જિમ હીંચે ભરત, બાહુબળિ ભુજ લંબ ॥૩॥ ભરતે મારી મુષ્ઠિકા, બાહુબળિ શિર માંય ॥ જાનુ લગે બાહુબળી, ધરતી માંહી જાય ॥૪॥ ગગન ઉછાળી બાહુબળે, મૂકી એકવી મુઠ ॥ પેઠો ભરતેશ્વર તુરત, ધરતી માંહે આકંઠ ॥૫॥ ભરત હટે બાહુતણો, ચૂંર્યો મુગટ સહેર ॥ ભરત તણો બાહુબળે, કિયો કવચ ચકચુર ॥ ૬ ॥ બોલ્યા સાખી દેવતા, હાર્યો ભરત નરેશ ॥ બાહુબળિ ઉપર થઈ, પુષ્પ વૃષ્ટિ સુવિશેષ ॥૭॥ ચક્રી અતિ વિલખો થયો, વાચા ચૂક્યો તામ ॥ બાહુબળિ ભાઈ ભણી, મૂક્યું ચક્ર ઉદ્દામ ॥ ૮ ॥ ઘરમાં ચક્ર ફરે નહી, કરી પ્રદક્ષિણા તામ ॥ તેજે ઝગમગતું થયું, આવ્યું ચક્રી પાસ ॥ ૯ ॥ બા-

બાહુબળિ મુનિરાજ ગાતાં, રામવિજય જયશ્રી વરે ॥ ૧૧॥ ઇતિ.

अथ श्री गौतमपृच्छा.

પ્ર૦—શ્રી ગૌતમસ્વામી પૂછા કરે કહોને સ્વામી વર્દ્ધમાન જી ॥ કેણે કર્મે નિરધન નિરવંશી, કેણે કર્મે નિષ્ફળ હોય ॥ કહોને સ્વામી વર્દ્ધમાન જી ॥૧॥

ઉ૦—પરધન ભાગે ને પર દમે, તેણે કર્મે નિરધન હોય॥ હો વચ્છ ગોયમા સાંભળો ॥૨॥ થાપણ મોસો રે જે કરે, તેણે કર્મે નિરવંશી હોય ॥ હો વચ્છ૦ ॥ ૩॥ ઘાત ઘાલે ગર્ભાવાસની, તેણે કર્મે નિષ્ફળ હોય ॥ હો વચ્છ૦ ॥૪॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે વેશ્યા ને વીધવા, કેણે કર્મે નપુંસક હોય॥ કહોને સ્વામી૦ ॥૫॥

ઉ૦—દુગંછા કરે જિન ધર્મની, તેણે કર્મે વેશ્યાજ હોય॥ હો વચ્છ૦ ॥૬॥ શિયળ ખંડીને ભોગભોગવ્યા, તેણે કર્મે વીધવા હોય॥ હો વચ્છ૦ ॥૭॥ વેશ્યાનો સંગજ જે કરે, તેણે કર્મે નપુંસક હોય॥ હો વચ્છ૦ ॥૮॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે ગર્ભથી ગળી જાવે, કેણે કર્મે પિડી ભરયા જાય ॥ કહોને સ્વામી૦ ॥૯॥

ઉ૦—વાડી વેડાવે કુવા મેલાવ્યા, તેણે કર્મે નરભથી જાય ॥ હો વચ્છ૦ ॥૧૦॥ કુડ [illegible] કર્મ [illegible], તેણે કર્મે પિડી ભર્યો જાય ॥ હો વચ્છ૦ ॥૧૧॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે [illegible] ને પાંગળા કેણે કર્મે જાતિ અંધ હોય॥ કહોને સ્વામી૦ ॥૧૨॥

ઉ૦—જે જીવ કરે [illegible], તેણે કર્મે પાંગળા હોય ॥ હો વચ્છ૦ ॥૧૩॥ આંખો કાડે [illegible] જીવની, તેણે કર્મે જાતિ અંધ હોય ॥ હો વચ્છ૦ ॥૧૪॥

પ્ર૦—કેણે કર્મે [illegible] ઉપજે કેણે કર્મે કલંક ચડત ॥ કહોને સ્વામી૦ ॥૧૫॥

ઉ૦—વેરો ને વને [illegible] જે કરે તેણે કર્મે શોકય ઉપજંત ॥ હો વચ્છ૦ ॥૧૬॥ શાખ ભરીને કમ બાંધીયા, તેણે કર્મે કલંક ચડંત ॥ હો વચ્છ૦ ॥૧૭॥

૭૦—એણે મોહે કેવળ ન પામીએ, મોહથી ન હોય નિરવાણ ॥ હો વ૦૭૦ ॥૩૭॥

ગૌતમ કેવળ પામીયા, મહાવીરસ્વામી પોહ્યા નિર્વાણ ॥ હો વ૦૭ ॥ ૩૮॥

—⁂—

अथ श्री मरुदेवीमातानुं चोढाळियुं.

ढाल १ ली.

(જોબનીયાનો લટકો રે દહાડા ચારનો. એ દેશી.)

માતાજી મરુદેવી રે ભરતને ઇમ કહે, ધન ધન પુત્ર મુજ કુખ તુજ અવતાર જો ॥ પણ દાદીનાં દુખડાં તેં નવિ જાણીયાં, કેઇ વિધ કરી તુજ આગળ કરૂં પોકારજો ॥ માતાજી મરૂદેવી રે, ભરતને ઇમ કહે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ જે દિનથી ઋષભજીએ દીક્ષા આદરી, તે દિનથી મુજ આ સઘળું ન ખમાય જો ॥ આંખલડી અહુણી રે થઇ ઉજાગરે, રાત દિવસ મુજ નિદ્રા વિહુણા જાય જો ॥ માતા૦ ॥૨॥ તુજ સરિખો કાંઇ પુત્રજ માહરે લાડકો, તાતની ખબર ન લેતો દેશ પરદેશ જો ॥ અનેક સુખ વિલસે તું રંગ મહોલમાં, ઋષભજી તો વનમાં વિરુએ વેષ જો ॥ માતા૦ ॥ ૩ ॥ ખરા રે બપોરે ફરતો ગૌચરી, શિર ઉઘાડે પાય અણવાણે જાયજો ॥ અરસ નિરસ ઉનાં જળ મેલાં કપડાં, ઘર ઘર આગણ ફરતા હીંડે સોય જો ॥ માતા૦ ॥૪॥ બાળલીલા મંદિરિયે રમતો આંગણે, યક્ષ વિદ્યાધર સોહમ ઇંદ્રને સંગ જો હું દેખી મનમાહી હૈડે હીસતી, ચોસઠ ઇંદ્ર આવી કરતા ઉછરંગ જો ॥માતા૦ ॥૫॥ મ્હારા રે સુખડા તે સુત સાથે ગયાં, દુઃખનાં હૈડે ચઢી આવ્યાં છે પૂરજો ॥ પૂર્વની અંતરાય તે આજ આવી નડી, કેઈ વિધ કરીને ધીરજ રાખુ ઉરજો ॥ માતા૦ ॥૬॥ પુરી અયોદ્ધા કેરો સુત તું રાજીયો, રાજ ઋદ્ધિ મંદિર બહોળો પરિવાર જો ॥ રાજધાનીના સુખમાં વાત ન સાંભરે, રાત દિવસ રહેતો રંગમહોલ મોઝાર જો ॥માતા૦॥૭॥ સહસ વરસ ઋષભજીને ફરતાં વહિ ગયાં, હજુ ખબર નહિ સંદેશો નવિ નામ જો॥ એવું તે કઠણ રે હૈડું કેમ થયું, સુગુણ સુતનાં એહવાં નવિ હોય કામજો ॥ માતા૦ ॥ ૮ ॥ ખબર કઢાવો સુભટ બહુળા મોકલી, જુઓ તાત તણી ગતિ શી શી હોય જો ॥ સેવકના સ્વામી રે એહવું કહાવજો, નિજ માતા દિન

દિન વાટલડી જોય જો ॥ માતા૦॥૯॥

॥ ઢાલ ૨ જી. ॥

(દેશી ઉપર પ્રમાણે.)

ઓલંભા એહિ વિધ સુની દાદી તણા, ભરત લળી લળી બોલે મધુરી વાણુએ ॥તુજ સુતની વાતો રે દાદી શી કહું, કેઈ વિધ કરી હું મુખથી કરૂં વખાણ જો ॥ ઓલંભા એહિ વિધ સુણી દાદી તણા ॥૧॥ એ આંકણી॥ પંચ મહાવ્રત શુધાં તુજ સુતે આદર્યાં, ટાળ્યા મનના ક્રોધાદિક જે ચાર જો ॥વૈર વિરોધ ઇંદ્રિ રે પાંચે વશ કરી, નવ વાડે શુદ્ધ પાળે છે બ્રહ્મચાર જો॥ ઓ૦ ॥૨॥ પંચ આચાર ને વળી પંચ સુમતી ગ્રહી, ત્રણ ગુપતિ આતમ વશ કીધા સોય જો ॥ સતાવીશ ગુણે રે કરીને શોભતાં, નિર્દોષી અણુગાર મુનીશ્વર હોય જો ॥ઓ૦॥૩॥ બારે ને મસવાડા તપપૂરો તપ્યા, સંચિત કર્મ કિયાં તે સઘળા ચુર જો ॥ મોહ માયાનાં દળ સઘળાં ચુરણ કર્યાં, ચડતે પ્રણામે વળિયો જેર રણ શુર જો ॥ઓ૦॥૪॥ સજન કુટુંબની તેહને મન ઇચ્છા નહી, રાજ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ તસ સકળ અકામ જો ॥અંતે તે અળગુ એ સઘળું જાણિયું, તે છંડી જઈ વિચર્યા અનેરે ધામ જો॥ઓ૦॥૫॥ ધન તે દેશ ને ધન તે નગર સોહામણું, ધન તેહની વન વાડી ધન શુભ ઠામ જો ॥ધન્ય ભૂમિ જિહાં પ્રભુજી પગ માંડતાં, જેણે વાધા તેના સિદ્ધ હુઆ સવિ કામ જો ॥ઓ૦ ॥૬॥ ઋદ્ધિ અનંતી આગળ તુજ નંદન પામશે, શાશ્વતા સુખ મુગતિ કેરાં જોય જો ॥ થોડા રે દહાડામા દાદી જાણજો કેવળ મહોચ્છવ તુમ સુત કેરો હોય જો ॥ ઓ૦ ॥૭॥ ઇમ દાદીને ધીરજ દેતા દિન પ્રતે, સુણી સુણી દાદી ધીરજ ધરતી મનમાં ॥ અ... વિશુદ્ધિ રે માડી નિત રહે, રોતી ઋષભનુ ધ્યાન તનનને તન જો ॥ઓ૦ ॥૮॥ સહસ વરસ ફરતા ઇમ બહુ વિધે થયા કર્મ ખપાવી નાનવસરયા ઉદ્યાન જો॥ ઉગમતે સુરે ... ઘાતીયા કર્મ ... નિર્મળ કેવળજ્ઞાન જો ॥ઓ૦ ॥૯॥ બહુ આનંદભર ભરત વધામણી વધામણી, પુરિમતાળે પિતાને ... જો ॥ ... સેવક જન માગે વધામણી, ભવ બંધનથી છોડી કરે નિરવાણ જો ॥ઓ૦ ॥૧૦॥

ઢાલ ૩ જી.

દેશી ઉપર પ્રમાણે.

નગરી અયોધ્યામાં રે આ... સુ... શ્રી આદી

ઉ૦—એહો મોહે કેવળ ન પામીએ, મોહથી ન હોય નિરવાણ ॥ હો વચ્છ૦ ॥૩૭॥

ગૌતમ કેવળ પામીયા, મહાવીરસ્વામી પોત્યા નિર્વાણ ॥ હો વચ્છ ॥ ૩૮॥

અથ શ્રી મરુદેવીમાતાનું ચોઢાળિયું.

ઢાલ ૧ લી.

(જોબનીયાનો લટકો રે દહાડા ચારનો. એ દેશી.)

માતાજી મરુદેવી રે ભરતને ઇમ કહે, ધન ધન પુત્ર મુજ કુખ તુજ અવતાર જો ॥ પણ દાદીનાં દુખડાં તેં નવિ જાણીયાં, કેઇ વિધ કરી તુજ આગળ કરૂં પોકારજો ॥ માતાજી મરૂદેવી રે, ભરતને ઇમ કહે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ જે દિનથી ઋષભજીએ દીક્ષા અદરી, તે દિનથી મુજ આ સઘળું ન ખમાય જો ॥ આંખલડી અસુણી રે થઇ ઉજાગરે, રાત દિવસ મુજ નિદ્રા વિહુણા જાય જો ॥ માતા૦ ॥૨॥ તુજ સરિખો કાંઇ પુત્રજ માંહરે લાડકો, તાતની ખબર ન લેતો દેશ પરદેશ જો ॥ અનેક સુખ વિલસે તું રંગ મહેલમાં, ઋષભજી તો વનમાં વિરુએ વેશ જો ॥ માતા૦ ॥ ૩ ॥ ખરા રે બપોરે ફરતો ગૌચરી, શિર ઉઘાડે પાય અણુવાણે જાયજો ॥ અરસ નિરસ ઉનાં જળ મેલાં કપડાં, ઘર ઘર આંગણ ફરતો હીંડે સોય જો ॥ માતા૦ ॥૪॥ બાળલીલા મંદિરિયે રમતો આંગણે, યક્ષ વિદ્યાધર સોહમ ઇંદ્રને સંગ જો હું દેખી મનમાંહી હૈડે હીંસતી, ચોસઠ ઇંદ્ર આવી કરતા ઉછરંગ જો ॥માતા૦ ॥૫॥ મ્હારાં રે સુખડા તે સુત સાથે ગયાં, દુઃખનાં હૈડે ચઢી આવ્યાં છે પૂરજો ॥ પૂર્વની અંતરાય તે આજ આવી નડી, કેઈ વિધ કરીને ધીરજ રાખું ઉર જો ॥ માતા૦ ॥૬॥ પુરી અયોદ્ધા કેરો સુત તું રાજીયો, રાજ ઋદ્ધિ મંદિર બહોળો પરિવાર જો ॥ રાજધાનીના સુખમાં વાત ન સાભરે, રાત દિવસ રહેતો રંગમહોલ મોઝાર જો ॥માતા૦॥૭॥ સહસ વરસ ઋષભજીને ફરતાં વહિ ગયાં, હજુ ખબર નહિ ન દેગો નવિ નામ જો॥ એવું તે કઠણ રે હૈડું કેમ થયું, સુગુણ સુતનાં એહવાં નવિ હોય કામજો ॥ માતા૦ ॥ ૮ ॥ ખબર કઢાવો સુભટ બહુળા મોકલી, જુઓ તાત તણી ગતિ શી શી હોય જો ॥ સેવકના સ્વામી રે એહવું કહાવજો, નિજ માતા દિન

કોડાકોડી હો સાગર આંતરો કહ્યો, યુગલિ ગયા નહી મોખ ॥ માતાજી મરૂદેવી હો યુગલિનો ખોલ્યો બારણો ॥૧॥ તે આંકણી ॥ પહેલાં પહોત્યાં નિરવાણ ॥ અંતક્રિયા તિહાં ભાખી હો સુત્ર ઠાણાંગમાં, આગમ વચન પ્રમાણ ॥ માતાજી ॥૨॥ ક્રોડપૂરવ લગે હો સુખાસણ રહ્યાં સુધી, નિત નિત નવલારે વેષ ॥ ભરતજીવન માંહી રહ્યાં હો માતાજી જ્યાં જ્યાં લગે, કાનાં ભમર રહ્યાં કેશ ॥માતાજી ॥૩॥ કેળ સરિખી કાયા હો ઉંચી ધનુષ પાંચશે, સોવન વરણ શરીર ॥ સુખા-ની માંહી હો કદિય ન જાણ્યું સાસરૂ, નહિ કોઈ જાણ્યું પીયેર ॥માતાજી॥૪॥ ઓખધ એક ન લીધું હો માતાજી જ્યાં જ્યાં લગે, કદિ કસર ન હુઈ પેટ, માંથું હાથ પગ પડક એક દુખ્યાં નહી, કેઇ પૂર્વ લગે રે ॥ માતાજી ॥૫॥ પાંચક હજાર પેઢી હો નજરે નિરખી આપણી, દાદીજીને દીધાં નામ ॥ કોઇકે કુબો કાને હો કોઈ નવિ સાંભળ્યો, સુખ દીઠે સવિ ઠામ ॥ માતાજી ॥ ૬ ॥ ક્રોડ પૂરવ માંહી હો એક જાણીયું એકડું. શ્રી મરૂદેવીજી માત ॥ લ્હારા સરીખા બેટા હો કિણહીએ જનમ્યા નહી. તીન ભુવનકે નાથ ॥ માતાજી ॥ ૭ ॥ દેવ તો સુંદર છે. સોવન વરણી દોમતી, પરણી ચ-

[illegible]

જુગતિશું, આછો સેહેર અજમેર ॥ માતાજી૦ ॥ ૧૫ ॥ સંવત અઢારશે હો વરસ પંચાવને, ગ્રીષ્મ જેઠજ માસ ॥ પૂજ્ય જેમલજી હો પુન્ય પસાયથી, જ્ઞાન અભ્યાસ ॥ ૧૬ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री अइमुत्तानी सज्झाय.

વીર જિણંદ વાંદીને ગૌતમ, ગૌચરિયે સંચરિયા ॥ પોલાસપુર નગરીમાં મુનિવર, ઘર ઘર આંગણ ફરિયા ॥ આધા આમ પધારો પૂજ્ય, અમ ઘર વહોરણ વેળા ॥૧॥ એ આંકણી ॥ ઇણે અવસરે અઇમુત્તે રમતાં, મન ગમતા મુનિ દીઠા ॥ કંચન વરણી કાયા દેખી, મનમાં લાગ્યાં મીઠાં ॥ આધા૦ ॥૨॥ બોલે કુમર અમિરસ વાણી એહ, કહો અભિરામે ॥ ખરે બપોરે પાય અણુવાણે, ભમવું તે કિણ કામે ॥આધા૦ ॥૩॥ સાંભળ રાજકુમાર સોભાગી, શુદ્ધ ગવેષણા કીજે ॥ નિર્દુષણ ને નિરતિચારી, ભાવે ભીક્ષા લીજે ॥આધા૦॥૪॥ આવો આજ અમારે મંદીર, કહેશો તે વિધિ કરશું ॥ જે જોઇએ તે જુગતિ કરીને, ભાવે ભિક્ષા ધરશું ॥ આધા૦ ॥૫॥ એમ કહી ઘર તેડી ચાલ્યા, આવ્યા મન આણંદે ॥ અઇમુત્તાશું ગૌતમ દેખી, શ્રી વીપય વંદે ॥આધા૦॥૬॥ આજ અમારે રત્ન ચિંતામણિ, મેહ અમીરસ વુઠયા ॥ કે અમ આંગણ સુરતરૂ ફળિયા, અમ પર ગૌતમ તુઠયા ॥આધા૦॥૭॥ રે બાલુડા બહુ બુદ્ધિવંતા, ગૌતમ ગણધર આવ્યા ॥ થાળ ભરી મીઠા મોદક, ભાવ સહિત વહોરાવ્યા ॥ આધા૦ ॥ ૮ ॥ પય પ્રણમી અઇમુત્તો પૂછે, કિહાં વસો કિરપાળ ॥ વીર સમીપે વસિયે સુણીને, સાથે ચાલ્યા સુકુમાર ॥આધા૦॥૯॥ કુમર કહે એહ ભાજન આપો, ભાર ઘણો તુમ પાસે ॥ ગૌતમ કહે અમે એહને દઇએ, ચારિત્ર લે પ્રભુ પાસે ॥આધા૦॥૧૦॥ ચારિત્ર લેઇશ હું પ્રભુ પાસે, ઝોળી દિયે મુજ હાથે ॥ ગૌતમ પુછે અનુમતિ કેહની, સાથે મોકલ્યા અમ સાથે ॥આધા૦॥૧૧॥ વીર વાંદી જિન વાણી સુણીને આવ્યા ઘર ઉલ્લાસે ॥ અનુમતિ આપો માતા મુજને, દીક્ષા લેઉં પ્રભુ પાસે ॥આધા૦॥૧૨॥ શ્રીદેવી કહે સુણ નાનડિયા, સંયમની શી વાતો, શું જાણે તું બાળપણામાં, આગમના અવદાતો ॥આધા૦॥૧૩॥ વિનય કરીને માત પીતાને, કહે કુમરકુળ ભાણું ॥ જે જાણુ તે હું નવી જાણું, નવિ જાણું તે જાણું ॥આધા૦॥૧૪॥ એક દિવસનું રાજ્ય કરીને, માય

[illegible]

[illegible]

[illegible]

अथ श्री शालिभद्रनो सलोको.

સરસતિ માતા તમ પાયે લાગું, કહેવા સલોકો વરદાન માગું શાલિભદ્રનો કહું રે સલોકો, એક મને કરિ સાંભળજો લોકો ॥૧॥ જેહને સાંભળે મહા સુખ થાય, નવખંડ ધરતીમાં તેહ વંચાય ॥ચોવીશમાં તીર્થંકર મહાવીર જાણું, તેહના મુનિવરનાં ગુણ વખાણું ॥૨॥ મગધદેશ દેશમાં અધિકારી, રાજગૃહી નગરી અલકા અનુહારી॥ માંહી વસે છે મ્હોટા વેપારી, જેહની કીર્તિ જગ માંહે સારી ॥૩॥ દાન પુન્ય ને ધર્મનાં તાજા, રાજ્ય કરે છે શ્રેણીક મહારાજા ॥ જેહની વરતે અખંડ આણ, તેહની નગરીનાં કરૂં વખાણ ॥૪॥ જોજન ચાળીશ ઉપર આઠ, ગઢ કોશીશા કોરણીનો ઠાઠ ॥વાવ્ય સરોવર વાડી અતિ ભારી, શોભિત ઉપાશ્રય ધર્મશાળા સારી ॥૫॥ તેહની નગરીમાં મ્હોટો વેપારી, ગોભદ્ર શેઠ ઘર ભદ્રા છે નારી॥ તેહનો નંદનદેવ અવતારી, શાળીભદ્રને બત્રીશ છે નારી ॥૬॥ સંગમને ભવે સુકૃત કીધો, મુનીને ખીરનો દાનજ દીધો ॥ પિતાજી બેઠા દેવલોક મોઝાર, નવાણું પેટી નિત આવે ઉદાર ॥૭॥ ગોખે તે બેઠાં રાજા ને રાણી, વણુઝારો આવ્યો ઠકુરાઈ જાણી ॥ મસ્તક નમાવી કહું છું મહારાજ, રત્નકંબળ લેઈ આવ્યો છું આજ ॥૮॥ બે કરજોડી પદમણી બોલે, આજ નહી કોઇ તુમારે તોલે ॥૯॥ પ્રભુને કાજે લોબડી લીજે, એહ મનોરથ પુર્ણ કરીજે ॥૬॥ જોઇ નિરખીને મૂલ્ય કરાવે, એક કંબળનું મૂલ્ય કનાવે ॥વણુઝારો ભાંખે એક વચન્ન, સવાલાખનું કંબળ રતન્ન ॥૧૦॥ મૂલ્ય કનાવી રાજા તે ડરીયો, વણુઝારો નગરી માંહિ પરવરિયો ॥ક્રોડ પારેખ દોશી વખાણું, રાંદાળા મ્હોટા ધનવંત જાણું ॥૧૧॥ સાધિર સંઘવિ ને બાવન વીર, લખમીયે પુર્ણ ભર્યાં વડ ચીર ॥ મૂલ્ય કરાવી થરથરી જાય, વણુઝારો મનમાં દીલગીર થાય ॥૧૨॥ રત્નકંબળ એ રાખેરે જેહ, એહવો દ્રવ્ય બતાવો તેહ॥ શાળીભદ્ર છે ગામ મોઝાર, રત્નના તોરણ બાંધ્યા છે બાર ॥૧૩॥ મંદિર પુછીને વણુઝારો જાય, ઋદ્ધિ દેખીને વિસ્મય થાય ॥ *સિંહાસણ બેઠાં શાળિભદ્ર માય, રમઝમ કરતી માહેલી જાય ॥ ૧૪ ॥ એકેક માહેલી ચાંપે છે પાય, એકેક માહેલા ઢોળે છે વાય ॥ ગયા ગી-

* પાઠાન્તરે-સિંહાસન બેઠાં શાળિભદ્ર માય, રમઝમ કરતી વહુવાર જાય ॥ ચાર વહુવારૂ ચાંપે છે પાય, ચાકરની સખરી ઢોળે છે વાય ॥

વને બોલે રસાળ, એહવો વણજારે દીઠો તે ખ્યાલ ॥૧૫॥ શાળિભદ્ર તો સૂખજ માણે, વણજ વેપારને કાંઈ ન જાણે ॥ રત્નકંબળ લેઈ વ-
ણઝારો આવે, જોઈ નિરખીને મૂલ્ય ઠરાવે ॥ ૧૬ ॥ વણઝારો ભાખે એક વચન, સવાલાખનું કંબળ રતન્ન ॥ માણેક મોતી રત્ન ને હીરા,
વીશ લાખ લેઈ ચાલ્યા તે વીરા ॥૧૭॥ સોળના કટકા કર્યા બત્રીશું, વહુઅરોને તવ ઉપની રીશ ॥ પગ લોહીને નાંખી તે દીધા, એવો
એટલું અમને શું દીધાં ॥ ૧૮ ॥ વાત સાંભળી ચેલણા રાણી, કહે જેમ નદી અગને પાણી ॥હઠ જાણીને રાજા તેડાવે, વણજારો આવી
વાત જણાવે ॥૧૯॥ સાંભળી શ્રેણિક પામ્યા ઉલ્લાસ, જોવા જાઉં હું એહની પાસ ॥શુર સુભટશું રાજા પરવરીયા, આવાસ દીઠા રત્નમય
જડિયા ॥ ૨૦ ॥ નીલ રતન જિમ પાણિયે ભરિયા, બુદ્ધિના દરિયા ॥ નાંખી મુદ્રિકા જોવે તપાસી, અભયકુમાર છે
વિમાસી ॥૨૧॥ ભદ્રા માતા તે તેડવા જાય, ચોથી ભૂમીએ બેઠા મહારાય ॥ શ્રેણિક આવે તેં વખારે ભરજ્યો, લાભ જાણીને વણજ
કરજ્યો ॥૨૨॥ નહિ નહિ પુત્ર એહ કરિયાણું, શ્રેણિક નામે રાજા એ જાણો ॥જેહની છત્ર છાયામાં રહીએ, આણા તેહની આપણે
વહીએ ॥૨૩॥ આળસ છાંડીને કુમર ઉઠે, ચાલ્યા તવ તે માતાની પુઠે॥ રતન આંગણ પરીવાં છે ચાર, આવી રાજાને કર્યો જુહાર ॥ ૨૪ ॥
ખોળે બેસાર્યો શાળીકુમાર, ધન મોરી નગરી ધન્ય અવતાર ॥ રાજાજી ભાખે સુણો કુમાર, જઈ ભોગવો સુખ સંસાર ॥૨૫॥ ભદ્રાજી
ભાખે રાય અવધારો, ભોજન કરીને પછે પધારો ॥ નવણ કરવા બેઠા છે જીહાં, વીંટી પડી ગઈ કુઇમાં તીહાં ॥ ૨૬ ॥ રાજા નિહાળ તવ
ખેદજ પાવે, ભદ્રાજી કુઈથી પાણી ભરાવે ॥દેખી ઘરેણામાં મુદ્રિકા
છપી, એહની રદ્ધિ દીસે અમાપી ॥૨૭॥ ભોજન કરીને રાય પધારે,
શાળીભદ્ર તો મનમાં વિચારે ॥માહરે માથે દીસે છે ધણી, તો હવે
છંડું રદ્ધિ એ ઘણી ॥૨૮॥ દિન પ્રત્યે છંડે એકેકી નાર, પછીથી સ-
મ હવે નિરધાર ॥ બ્હેન સુભદ્રા શાળિભદ્ર પ્યારી, ધન્નાશાહની
[illegible]ટેરી નારી ॥૨૯॥ સ્વામીને વાને ચોળે છે તેહવે, ભાઈની વાત
[illegible]ભળી તેહવે ॥ આંખમાં આંસુ વહે અપાર, ધન્નાશાહ પુછે કિમ
[illegible] નાર ॥૩૦॥ [illegible]
[illegible] [illegible] કહેણ [illegible] નહિ કાઢ
[illegible]ધન્નાશાહની મ્હોટેરી નારી [illegible] ॥૩૧॥
[illegible] શું છે રે પ્યારી મનસુખડા

ભાંખે, સુણો માહેશ, મ્હારે બીજું નહિ દુઃખ લવલેશ ॥૩૨॥ બંધવ છ ડે એકેકી નાર, પછી લેશે તે સંયમ ભાર ॥ ધન્નો કહે તે મૂરખ દીસે, તાહરો બંધવ વીસવા વીસે ॥૩૩॥ જેહને લેવો સંયમ ભાર, છાંડયાનો તે હવે કીશો વિચાર ॥ કહેતાં તો સ્વામી સોહેલું એમ, છંડી જુઓ તે છંડાય કેમ ॥ ૩૪ ॥ સુણી નારીનાં વચનજ એવાં, ધન્નોશાહ ઉઠયા સંયમ લેવા ॥ આવી સાળાને ભાંખે છે એમ, કાયર થઇને બેઠો છું કેમ ॥૩૫॥ શાળીભદ્ર ને ધન્નો તેવાર, વીર પ્રભુપેં સંયમ ધાર ॥માસ ખમણ કરે ઉદાર, સંયમ પાળે નિરતિચાર ॥૩૬॥ દોય મુનિવર ભગવંત સંગે, મહિયલ માંહિ વિચરે છે.રંગે॥ એક દિન રાજગૃહી ઉદ્યાન, પધાર્યો પ્રભુ શ્રી વર્દ્ધમાન ॥૩૭॥ માસખમણું પારણું આય, વહોરાવશે તમને તમારી માય ॥ માતાને ઘેર આવે જિવાર, વાંદવા સહુ કો થાય તૈયાર ॥૩૮॥ પાછા વળીને નગરીમાં જાય, ગોચરી કરવા તે મુનિરાય ॥પુરવલા ભવની મહિયારી માત, તેણે વહોરાવ્યું ગોરસ ભાત ॥ ૩૯ ॥ ગોચરી કરી પ્રભુપેં આવે, પારણું કરી મહા સુખ પાવે ॥ બાર વર્ષની દીક્ષા તે પાળે, અતિચાર કાંઇ સઘળા તે ટાળે ॥ ૪૦ ॥ એક માસનો કીધો સંથારો, અનુત્તર વિમાને લીધો અવતારો ॥ એક ભવ કરી મુગતિમાં જાશે, મહા વિદેહમાં મહા સુખ પાશે ॥ ૪૧ ॥ એહ સઝાય સુણે ને ગાય, તેહનાં પાતક દુર પલાય ॥ એહ સઝાય શોધી શુધ કીધી, ઋષિ ખોડાજીનો મનોરથ સીધ્યો ॥ ૪૨ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री उपदेशी सज्झाय.

(મ્હેંની રે અમને વ્હાલા શ્રી મહાવીર. એ દેશી.)

જાવુ જરૂર મરી, જીવડારે ત્હારે જાવું જરૂર મરી ॥એ આંકણી॥ અનંતકાળથી ભવમેં ભટકતાં, પુન્યે નર દેહ ધરી ॥જી૦॥ મળ મુત્રમાં ઊંધે શીર લટકયો, જાુ વડે વાગુંગી ॥ ૧ ॥ ગર્ભવાસની અંદર દુઃખને, વેદન અનંતી પરી ॥જી૦॥ જન્મ ટાણે મહાકષ્ટ સહ્યાં, તે તો જાણે એક હરી ॥જી૦॥ ૨॥ સંસારનો જબ વાયુ વાયો તબ, વેદન ગયો વિસરી ॥જી૦॥ પયપાન માતાનું કરીને, જોબન વય વરી ॥જી૦॥ ૩॥ કામની સાથે પ્રેમ કરીને, કર્મ બંધનો કરી ॥ જી૦ ॥ માત પિતાથી જુદો પડીને, વસ્તુ ઘરમાં ભરી ॥જી૦॥ ૪ ॥ ઊંરૂ ત્રિયા

ત્યારે સુખ આગળ પાળા જાયે, અહો ॥૧૧॥ સાધુ સુપાત્ર પ્રેમે પોખો; આસના વાસના કરી સંતોખો ॥જેથી ભવોભવ હોય સુખ કાયો, અહો૦ ॥૧૨॥ નવ નિધાન હાથી ને ઘોડા, વળિ ઝવેર જડિત કુંડળ જોડા ॥હુઆ શેઠ સેનાપતિ ને રાયો, અહો૦ ॥ ૧૩ ॥ ચક્રી બળને વાસુદેવો, વળી જુગળિયાનાં સુખ લેવો ॥ દાનશું કમી ન રહે કાંયો, અહો૦ ॥ ૧૪ ॥ ચંદનબાળાયે બાકુળા દીધા, વીર તણા અભિગ્રહ પુરણ કીધા ॥ શિવપુર પહોંત્યાં કેવળ પાયો, અહો૦ ॥ ૧૫ ॥ જેહ ભાત પાણીની અંતરાય કરશે, તે ભવસાયર ફેરા ફરશે ॥ એમ બોલ્યા શ્રી જિનરાયો, અહો૦ ॥ ૧૬ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री उपदेशी सज्झाय.

ઘડી એક તણો વિશ્વાસ, શ્વાસનો નાણો રે ॥અણચિંત્યો આવશે કાળ, તણો તે આણો રે ॥૧॥ જેમ તોરણે આવ્યો વિંદ પાછો નહિ વળશે રે ॥મ્હારા સજ્જન કુંટુંબ પરિવાર. સહુ ટળવળશે રે॥૨॥ ગ્રહે સાપ ઉંદરને જેમ, ચીડી સિંચાણોરે ॥ જમરાજા કોપે ત્યાંહી, નથી ઠેકાણો રે ॥૩॥ જેમ તેતર ઉપર બાજ, મચ્છ ને બગલો રે ॥ મ્હારી નવલ સુરંગી દેહ, કરી દેશે ઢગલો રે ॥૪॥ સાવજ મુખથી કુરંગ, ન શકે નાસી રે ॥ અચાનક આવી કાળ, દેશે ગળે ફાંસીરે ॥૫॥ વળે દળ વાદળને પૂર, વિવિધ પ્રકારે રે ॥ પણ કાળ ઓચિંતો કોઈ, પાછો નવિ વાળે રે ॥ ૬ ॥ દેવ દાનવ માનવ ઇંદ્ર, સૂરજ ને ચંદા રે ॥તીર્થંકર ચક્રિ કેશવ, રામ મુણિંદારે ॥૭॥ નૃપ શેઠ સેનાપતિ ઇભ્ય, તલાર ટગાટી રે ॥ તેને બાળી કીધા રાખ, હુઇ ગઇ માટી રે ॥૮॥ હુતી ચોકી આઠે સાત, દેતને જુદ્ધારે ॥ભીડી બખતર પહેરી ટોપ, મહાં આયુદ્ધા રે ॥૯॥ આવ્યો કાળસેન કોટવાળ, નાંખ્યા સવિ ઉંધા રે ॥ તેહો ભક્ષ ત્રણ્યે લોક, લાગી બહુ ક્ષુધારે ॥૧૦॥ શું ધરવી આશા મ્હોટી, ખોટી ઘુથાવું રે ॥ તજી રમણી રાજ્ય ભંડાર અંતે જાવું રે ॥૧૧॥ ધરીયા કેશરીયા વેશ, સોહે લેરખડારે ॥ કાને કુંડળ હૈડે હાર, બાંહે બેરખડા રે ॥૧૨॥ કર પોંચી બાજુબંધ વેઢ ને વીંટીરે ॥શિરપર બાંધી રૂડી પાઘ, સોનેરી છીંટીરે ॥૧૩॥રૂડી કુંકુમ વરણી કાય, છાયા નિરખેરે ॥રૂપે રંભા સરખી નાર, દેખી દિલ હરખેરે ॥૧૪॥ મુખ આંખ ને મટકે મોડી, કરને લટકેરે ॥અનુક્રમે આવી કાળ,

ગળી જયે ઝટકે રે ॥૧૫॥ ત્હારે સુંદર મંદિર મ્હોલ, ઝગકતી જ્યે
.તી રે ॥ કાંઈ પુલે ગુંથી સેજ જડીયાં મોતી રે ॥૧૬॥ પોઢે ઓ
પટકૂળ, સુખમલ ધોતીરે ॥ પંખાથી પવન ઝકોળ, નિંદ્રા હોતી રે
॥૧૭॥ આવ્યો જમ દરીદુત, સાથો ગોતી રે ॥ રહી રડતી પડતી
માત, રમણી રોતી રે ॥૧૮॥ આ કાચી કાયા છાયા, જેસી બાદલડી
રે ॥ જબ ઉઠ ચલેગો હંસ, માટી જંગલડી રે ॥૧૯॥ જેવો ખોટો
સંધ્યા વાન, પિંપળ પાનરે ॥ કાચી માટી કેરો કુંભ, કુંજર કાન રે
॥૨૦॥ રંગ રહિત પતંગનો રંગ, થાએ ભંગ રે ॥ વળી કાચના રૂપ
રૂપ, એહી અંગ રે ॥ ૨૧ ॥ પ્રાણી છટે અનંગનો રંગ, એહવું
જાણીરે ॥ અંજલી જળ આયુ જેમ, પુરનું પાણી રે ॥ ૨૨ ॥
અંતે જાવું છે એક વાર,મન સમજાવીરે ॥ ખોડીદાસ ગુરુને ચરણે,
શીશ નમાવી રે ॥ ૨૩ ॥ સંવત ઓગણીસે સોળ, આસો માસે
રે ॥ કરી જેતપૂર માંહિ જોડ, રહી ચોમાસે રે ॥ ૨૪ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री लोढाजी कृत चावखा.
तत्र प्रथम सुधरेला विषे चावखा. १

સાંભળો શ્રાવક સુતની વાતું, અમે આ દુઃખડું નથી ખમાતું
॥ ધ્રુ: દિવસ ગોપવીને રાખ્યું, પણ હવે નથી ગોપવાતું ॥ ઉભરે
થઈને ઉપર આવે છે, ચિત્તડે નથી સમાતું ॥ સાંભળો૦ ॥૧॥ એ
આંકણી ॥ એકહાં થઈ દૈયેણુ ભણે, નવિ જપે દિવસને રાતું ॥ હવાને
તો દેશવટો દિધો. કરે સાપ વિંછીની વાતું ॥સાં૦॥૨॥ નિજ ધર-
મનો નિશ્ચય નહીં, નથી શાસ્ત્રનું વેણ સોહાતું ॥ કેવળજ્ઞાનીનું કહ્યું
અવગુણી, મન એજામાં એથી ખાતું ॥સાં૦॥૩॥ સાધુનું કહ્યું કદિ
તરપિ નહીં,નવિ જાણે ધરમનું ખાતું ॥ કષ્ટ કરીને કોણ મરે, નથી સ્વ
ર્ગ નરક દેખાતું ॥ સાં૦ ॥૪॥ ઉપદેશ રૂપી ઔષધથી પણ, દિલનું
દરદ નથી જાતું ॥ વર્તમાન સુખ તો જોઈએ આગે છે,પણ અંતે સો-
ધાયે ખાતું ॥સાં૦॥૫॥ નાતિ જાતિનો વ્યવહાર ન જાણે,નવિ માને
પિતા ને માતું ॥ વિનય મર્યાદા મૂકીને એ.. એને અંગે અભિમાન
ન માતું ॥ સાં૦ ॥ ૬ ॥ સ્નાન વિના કરી શકે નહીં, નિત્ય સો.
જન સાવે છે તાતું ભક્ષ અભક્ષનો લક્ષ નહીં. એનું અંતર નથી
સંવરનું સાં૦॥૭॥ ધરમનો દરજ્જો જેણે ચાલીયાની

રે વિલાતું ॥ સુધારાથી કુધારા થયો, એમે એહ સહન નથી થાતું ॥ સાંભળ૦॥ જાણ્યું સુધરશે છોકરા, તેથી રહેશે ધરમની વાતું ॥ માત પિતાનું માન વધારશે, નિર્મળ કરશે નાતું ॥ સાં૦ ॥ ૯ ॥ પણ એ વાતના વાંધા થયા, થયું ભણતર કારમું કાતું ॥ સુધરેલાનું ચણતર જોઈ, દયાવંતનું દિલ અકળાતું ॥ સાં૦ ॥૧૦॥ ઉધેગનું ફળ અતિ પામ્યા, ખરે રસ્તે નથી ખરચાતું ॥ પુનરવિવાહની પ્રીતિ ઘણી, લણી નાંખે અસલ અવદાતું ॥ સાં૦ ॥ ૧૧ ॥ મણિ જેવો મનુષ ભવ મળિયો, તેમાં નથી શુભ થાતું ॥ ખોડાજી કહે છે ખરેખર અંતે આવશે માંડવે ગવાતું ॥ સાં૦ ॥ ૧૨ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री ऊछरती वयना सुधरेलाविषे चाबखो. २

સાંભળો સુધરેલ છેલ છબીલા, થયા કેમ ધર્મ કરેવા ઢીલા ॥ કંદમૂળ કેરો કેર કરો, ઢાળી પાણી કરાવો ગીલા ॥ ઊંટની પેરે ઉછળતા ફરો, પહેરો બુટ જડાવી ખીલા ॥ સાંભળો ॥૧॥ ચોપડી વાંચવા ચૂંપ ઘણી, નવિ શોધી ધરમના ચીલા ॥ ત્યાગ વૈરાગ્યની વાત ન જાણો, તમે વચન બોલો છો વીલા ॥ સાં૦ ॥ ૨ ॥ મનમોજીને અતિ મિજાજી, લડો છો લાલ રંગીલા ॥ માત પિતાને માનો નહીં, હજી રહ્યા કીલાને કીલા ॥ સાં૦ ॥૩॥ અણબેલા આછકલા તમેતો, હિંસામાંહી હોંશીલા ॥ બોધ રૂપી બહુ પાણી પડે, તોહી થાતા નથી તુમે લીલા ॥ સાં૦ ॥૪॥ ભણ્યા ઘણું પણ ગણ્યા નહીં, નવિ દુર્ગુણ દોષને પીલ્યા ॥ તકરારી ને તંતીલા થયા, વળી વિશેષે વાદીલા ॥ ॥ સાં૦ ॥૫॥ સદગુરુની શેરી નવી શોધી, હૃદય કઠણ જેમ શિલા, ખોડાજી કહે છે જમવિકરાળા, ઝાડકશે તે ઝીલા ॥સાં૦॥૬॥ઇતિ॥

अथ श्री श्रावकने शिक्षा विषे चाबखो. ३

શ્રાવક સુત્ર સુણે છે ભાવે, તોહિ કેમ જ્ઞાન અંતર નવિ આવે ॥ભિન્ન ભિન્ન ભેદ કરીને મુનિવર, નિત નિત સમજાવે ॥ વાંસ નળીમાં ફુંક તણી પરે, કરણ થકી વહી જાવે રે ॥ શ્રાવક૦॥૧॥ એ આંકણી ॥ જીવ અજીવને જાણે નહીં॥ગુરૂદેવ ધરણ નવિ ધ્યાવે ॥ સમાયિક કરે તેની શુદ્ધિ નહીં, ઝુકી ઝુકીને ઝોલા ખાવે રે ॥શ્રાં૦ ॥૨॥ ધન્ય વાણી સત્ય વાણી કહીને, મસ્તક ડોલાવે ॥ હરકત એક તો

રે વિલાતું ॥ સુધારાથી કુધારો થયો,અમે એહ સહન નથી થાતું ॥ સાંભાટા॥ જાણ્યું સુધરશે છોકરા, તેથી રહેશે ધરમની વાતું ॥ માત પિતાનું માન વધારશે, નિર્મળ કરશે નાતું ॥ સાં૦ ॥ ૯ ॥ પણ એ વાતના વાંધા થયા, થયું ભણતર કાચમું કાતું ॥ સુધરેલાનું ચણતર જોઈ, દયાવંતનું દિલ અકળાતું ॥ સાં૦ ॥૧૦॥ ઉદ્યોગનું ફળ અતિ પામ્યા, ખરે રસ્તે નથી ખરચાતું ॥ પુનરવિવાહની પ્રીતિ ઘણી, લાજ નાંખે અસલ અવદાતું ॥ સાં૦ ॥ ૧૧ ॥ મણિ જેવો મનુષ ભવ મળિયો, તેમાં નથી શુભ થાતું ॥ ખોડાજી કહે છે ખરેખો અંતે આવશે માંડવે ગવાતું ॥ સાં૦ ॥ ૧૨ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री ऊछरती वयना सुधेरला विषे चावलो. २

સાંભળો સુધરેલ છેલ છબીલા, થયા કેમ ધર્મ કરેવા ઢીલા ॥ કદમૂળ કેરો કેર કરો, કાળા પાણી કરાવો ગીલા ॥ ઊંટની પેરે ઉછળતા ફરો, પહેરો બુટ જડવી ખીલા ॥ સાભળો ॥૧॥ ચોપડી વાંચવા ચૂપ ઘણી,નવિ શોધ્યા ધરમના ચીલા ॥ ત્યાગ વૈરાગ્યની વાત ન ભાવે, તમે વચન બોલો છો વીલા ॥ સાં૦ ॥ ૨ ॥ મનમોજીને અતિ મિજાજી, કહે છો લાલ રંગીલા ॥ માત પિતાને માનો નહીં, હજી રહ્યા કીલાને કીલા ॥ સાં૦ ॥૩॥ અલબેલા આછકલા તમેતો, હિંસામાંહી હોશીલા ॥ ગોળ ઘી બહુ પાણી પડે, તોહી થાતા નથી તુમે ઢીલા ॥ સાં૦ ॥૪॥ ભણ્યા ઘણું પણ ગણ્યા નહીં, નવિ કુગુરુ દેવને તજ્યા ॥ ટફરાંટીને નગીલા થયા, વળી વિશેષે વાદીલા ॥ સાં૦ ॥૫॥ નકનુજની ચોંગી નથી રેખી, હૃદય કઠણ જેમ શિલા, ખોડાજી કહે છે જનવિકરાળ, આદરજો તે શીલા ॥સાં૦॥૬॥ઇતિ॥

अथ श्री श्रावकने शिक्षा विषे चावलो. ३

શ્રાવક સુત મુદ્દો છે આવે, તોહિ કેમ જ્ઞાન અંતર નવિ આવે ॥ભિન્ન ભિન્ન ભેદ કરીને મુનિવર, નિત નિત સમજાવે ॥ વાસ નજીમાં કુંક રહી પર કન્ન થકી વહી જાવે રે ॥ શ્રાવક૦॥૧॥ એ આરતી ॥જીવ અજીવને જાણે નહીં॥ગુરુદેવ ધરમ નવિ ધ્યાવે ॥ સમકિત કરે તેની શુદ્ધિ નહીં, ઝુકી ઝુકીને ઝોલા આવે રે ॥શ્રા૦ ૨ ॥ પાંચ વરણી ન્યાય વાણી કરીને અમ્મર ઠેલાવે ॥ દરકને એક તે

ત્વરો ન થાયે, એતો બેઠો ગપોડાં ફોલે ॥ શાણા૦ ॥ ૧ ॥ છિદ્રગાડી છળ તાકતો હીંડે, ને મર્મ પરાયા બોલે ॥ દગલબાજી કરેશાજી થઈ, પાજી ત્રાજુએ ઓછું તોલે ॥ શા૦ ॥ ૨ ॥ અવગુણ રૂપી બાળો દેખી, તિહાં કાગડો થઈને ડોલે ॥ અગડ લેઈ એકે પાળે નહી, એતો ચલાવે પાને પોલે ॥ શાણા૦ ॥ ૩ ॥ મુખે બાંધી મુહપત્તી લજાવી, ને ધર્મ લજાવ્યો ઢોલે ॥ ઓઠાજી કહે માત તાતને લજાવ્યાં, ને ગુરુને લજાવ્યા ગોલે ॥ શાણા૦ ॥ ૪ ॥ ઈતિ ॥

अथ श्री परस्त्रीनी सज्झाय.

(રાગ હોરી.)

મતિ તાક હો નાર બિરાની, હાંરે એ તો નરક નીશાની ॥ મતિ૦ ॥ એ આંકણી ॥ પરનારી છે કાળી નાગણ, કે વિષવેલી સમાણી ॥ તેજ પ્રતાક્રમ પીલણ કાજે, એ ઘર મંડી ઘાણી ॥ કે ગુણ વન બાળણ છાણી ॥ મતિ૦ ૧ ॥ રાવણ નર ત્રીખંડકો નાયક, સીતાહરી ઘર આણી ॥ રામ ચઢયો દળબાકળ લેકર, માર્યો હે સારંગપાણી ॥ કથા આગમ માંહે આણી ॥ મતિ૦ ॥ ૨ ॥ પદમોતર નિજ લાજ ગમાઈ, કીચક નીચ લહાણી ॥ મણિરથ મુઓ મયણરેહા વશ, અપજશ લીયો અનાણી ॥ જગમાં પ્રગટ કહાણી ॥ મતિ૦ ॥ ૩ ॥ ગૌ-બ્રાહ્મણ બાળહત્યા ઋષિ, નારિ હત્યા વળી જાણી ॥ તિણથી પાપ અધિક પણ લાગે, ભાંખ્યો હે કેવળનાણી, કે અનંત દુઃખારી ખાણી ॥ મતિ૦ ॥ ૪ ॥ રત્ન યત્ન કરી શીળ આરાધો, છંડોને કુમતિ પુરાણી ॥ મુગતિ મહેલની સંહેલ અચળ સુખ, મુગતિ રમણની શિરાણી ॥ કે વીર જીણંદની વાણી ॥ મતિ૦ ॥ ૫ ॥ સાલ છાશીએ મહા મંદિરમેં, શીળ કથા સુવખાણી ॥ શીળ વિના સહુ જનમ અકારથ, ક્યાં રાજા ક્યાં રાણી ॥ કે શિયળ જગ ઉત્તમ પ્રાણી ॥ મતિ૦ ॥ ૬ ॥

अथ श्री जोबनपचीशी.

જોબનિયાનો લટકો દહાડા ચારનો, પુર પાણીનું જાતાં ન લાગે વાર જો ॥ કાચનો કુંપો ભટક્યો કટકા થઈ પડે, અથિર ડાભ અણી ઉપર જળ ઠાર જો ॥ જોબનીયાનો૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ મદ માતા જોબનમાં નર ને નારીયો, માન ગુમાન તો તનમાં કયાંહી ન માય

પાસે શોગઠે, વિષય સુખ વિલસે ગત અંગ ઉચાટ જો ॥ જો૦ ॥ ૧૫ ॥ મદનાંકુર પ્રગટયોરે જોવન પૂરમાં, લલના સાથે લીન મગન રહે મન્ન જો ॥ અંકુશને નવિ માને વિકળ જેમ હાથિયો, કાળ કાદવમાં ખુટયા કામી જન્ન જો ॥ જો૦ ॥ ૧૬ ॥ નાચ નાટક નિરખે નિસુણે નિત ગાવણાં, મધુર રાગ રાગણિયે રહ્યા લલચાય જો ॥ ઝાંઝરનાં ઝણુણાટ ઘુઘર ઘમકારમાં, મદ અંધાનું મનડું વ્યાકુળ થાય જો ॥ જો૦ ૧૭ ॥ હાસ્ય વિલાસ વિનોદ વિવિધ ક્રીડા કરે, પંચ વિષયમાં પુરણ પ્રસર્યો પ્રેમ જો ॥ માયામાં મગરૂર કુમર કોડામણા, ષટ રસ સ્વાદી રૂપે રતિ ગતિ જેમ જો ॥ જો૦ ॥ ૧૮ ॥ ભાત ભાતનાં ભોજન નિત નિત નિપજે, આરોગે ઉપ્યુ અનુકુળ આહાર જો ॥ સેવ શિખંડ પયપાક કંસાર જમણ ભલાં, આંબા કેળાં શાક અથાણાં સાર જો ॥ જો૦ ॥ ૧૯ ॥ મોદક મીઠાં મગદળ દીઠાં દિલ ઠરે, ઘોળવડાં ઘેબર ને મોતીચુર જો ॥ અહદિયા સેવૈયા લાખણસાઇ લાડુઆ, ખાજાં જલેબી સાટા પાક સનુર જો ॥ જો૦ ॥ ૨૦ ॥ સાત ભાત પકવાન મેવા મન ભાવતા, ખાંત ધરી અમૃત સમ કરતા સ્વાદ જો ॥ વાળે વાસિત પાણી શીતળ પીવતા, મચ્યા મતવાળા અંગ અનંગ ઉનમાદ જો ॥ જો૦ ॥ ૨૧ ॥ પાન પિચરકી લવિંગ સોપારી એલચી, તજ જાવંત્રી જાયફળ મુખવાસ જો ॥ જોવનરસ ઝુકયો જાણે મરવું નથી, ધન મેળવું મન માંહી અનંતી આશ જો ॥ જો૦ ॥ ૨૨ ॥ સ્વપ્ન બાજી સંસારમાં શું રાજી થયા, અંતે છે દાવાનળ સરિખાં દુઃખ જો ॥ પરભવ જાતાં ભાતું લ્યો ભુખ લાગશે, મતિ લજાવો માતા કેરી કુખ જો ॥ જો૦ ॥ ૨૩ ॥ જરા ફોજે જોવન મોજાં લુટશે, બુઢ્ઢાપણમાં થાશે બુરા હવાલ જો ॥ વિવિધ જાતના રોગ શરીરે જાગશે, મન સમજાવી ધર્મ કર્યોમાં માલ જો ॥ જો૦ ॥ ૨૪ ॥ સંવત ઓગણી સોળ ને પોષ પુરણ તિથિ, જોવન પચીશી જોડી ગોંડળ વાસ જો ॥ પૂજ્ય પુંજાજી સ્વામી ગુણના પુંજ છે, વૃદ્ધ ઋષિનો શિષ્ય કહે ઓઘડદાસ જો ॥ જો૦ ॥ ૨૫ ॥

अथ श्री मनक मुनिनी सज्झाय.

નમો નમો મનક મહામુનિ, બાળપણે વ્રત લીધો રે ॥ પ્રેમ પિતાશું રે પરઠીયો, માયશું મોહ ન કીધો રે ॥ નમો નમો મનક મહામુનિ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પૂરવ ચૌદ પુરવ ધણી, સિજ્જંભવ જસ તાતો રે ॥ ચોથો પટોધર વીરનો, મહિયલ માંહી વિખ્યાતો રે ॥

अथ श्री देवकीनी छ पुत्रनी सज्झाय.

(ઇણ અવસર એક આવી જંબુકી રે, એ દેશી.)

મનડું તે મોહ્યું મુનિવર માંહેરે રે, દેવકી કહે સુવિચાર રોત્રીજી તે વાર આવ્યા તુમે રે, મ્હારો સફળ કર્યો અવતાર રે ॥ મનડું૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સાધુ કહે સુણ દેવકી રે, અમે છીએ છએ ભ્રાત રે॥ ત્રણ સંધાડે ઘર તાહરે રે, લેવા આહારની હાત રે॥મ૦ ॥ ૨॥ સરખી વય સરખી કળા રે, સરખાં રૂપ શરીર રે ॥ તન વાન શોભે સારિખા. રે, જે દેખી ભુલી ધીર રે ॥ મ૦॥૩॥ પુરવ નેહ ધરી દેવકી રે, પુછે સાધુને વાત રે ॥ કોણ ગામ વસતાં તમે રે, કોણ પિતા કોણ માતરે ॥મ૦॥ ૪॥ ભદીલપુર વસે પિતા રે, નાગ ગાહાવઈ સુળસા માત રે॥ નેમિ જિણંદની વાણી સુણી રે, પામ્યા વૈરાગ્ય વિખ્યાત રે ॥ મ૦ ॥૫॥ બત્રીશ કોડી સોવન તજી,રે, તજી બત્રીશ બત્રીશ નાર રે ॥ એક દિવસે સંયમ લીયો રે, જાણી અસ્થિર સંસાર રે ॥ મ૦ ॥૬॥ પુરવ કર્મને ટાળવાં રે, અમે ધર્યો છઠ્ઠ તપ ઉદાર રે ॥ આજ તે છઠને પારણે રે, આવ્યા નગર મઝાર રે ॥ મ૦ ॥૭॥ ન્હાનાં મ્હોટાં બહુ ઘરે રે, ફરતા આવ્યા તુજ વાસરે ॥ એમ કહી સાધુ વળ્યા રે, પહોંત્યા નેમિ જિણંદની પાસ રે ॥ મ૦ ॥૮॥ સાધુ વચન સુણી દેવકી રે, ચિંતવે હૃદય મઝાર રે ॥ બાળપણે અઈમુતે મુજને કહ્યું રે, મથુરા નગરી માંહી સાર રે ॥ મ૦ ॥૯॥ આઠ પુત્ર હોશે તાહરે રે, તેહવા નહિ જન્મે અનેરી માત રે ॥ આ ભરત ક્ષેત્રમાં જાણજે રે, તે તો જુઠી નિમિત્તની વાત રે ॥ મ૦ ॥ ૧૦॥ એ સંશય નેમિ જિન ટાળશે રે, જઇ પુછું પ્રશ્ન ઉદાર રે ॥ રથમાં બેસી આવ્યાં દેવકી રે, જઇ વાંધાં નેમિ જિણંદને સાર રે ॥ મ૦ ॥૧૧॥ નેમિ જિણંદ કહે દેવકી રે, સુણો પુત્ર કેરી વાત રે ॥છ અણગાર દેખી તિહાંરે, તવ ઉપન્યો સ્નેહ વિખ્યાત રે ॥મ૦॥૧૨॥ દેવકી એ છએ સુત તાહરા રે, તેં ધર્યા ઉદર નવ માસ રે ॥ હરિણગમેષી દેવતા રે, જન્મતાં હરયા તુજ પાસ રે ॥ મ૦ ॥૧૩॥ સુળસાની પાસે ઠવ્યાં રે, પહોતી સુળસા કેરી આશ રે ॥ પુણ્ય પ્રભાવે તે પામિયા રે, સંસારના ભોગ વિલાસ રે ॥મ૦॥૧૪॥ નેમિ જિણંદની વાણી સુણી રે, પામી હર્ષ ઉલ્લાસ રે ॥ છએ અણગાર જઇ વાંદિયા રે, નિરખે નેહ ભરી તાસ રે॥મ૦ ॥ ૧૫ ॥ પાનો પ્રગટ્યો તિહાં કને રે, વિકશ્યા રો-

મકુપ દેહ રે ॥ અનિમિષ નયણે નિરખિયા રે, ધરી પુત્ર પ્રેમ સ્નેહ રે ॥ મ૦ ॥ ૧૬ ॥ વાંદી નિજ ઘર આવીયાં રે, હોંશ પુત્ર રમાડણ મસરે ॥ કૃષ્ણજીએ દેવ આરાધિયો રે, માતાને સુખ ઉલ્લાસરે ॥ મ૦ ॥ ૧૭ ॥ ગજસુકુમાલ ખેલાવતી રે, પહોતી કાંઇ દેવકીની આશ રે ॥ કર્મ ખપાવી મુગતે ગયા રે, છ અણગાર સિદ્ધવાસ રે ॥ મ૦ ॥ ૧૮ ॥ સાધુ તણા ગુણ ગાવતાં રે, સફળ હોવે નિજ આશ રે ॥ ધર્મસીંહ મુનિવર કહે રે, સુણતાં લીલ વિલાસ રે ॥ મ૦ ॥ ૧૯ ॥ ઇતિ. ॥

अथ आऊखानी सज्झाय.

આઉખું તુટવાને સાંધો કો નહી રે, તિણ કારણ મ કરો જીવ પ્રમાદ રે ॥ જરા આવ્યા ને શરણું કો નહી રે, હીંસા છોડીને દયા પાળ રે ॥ આઉખું૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ કુટુંબ કબીલા નારી કારણે રે, મુરખ સંચ્યાં બહુળાં પાપ રે ॥ ચોરતણી પરે છંડી ગુરુ રો રે, સહેશો ઇહલોક પરલોક સંતાપ રે ॥ આ૦ ॥ ૨ ॥ ઊંચાં ચણાવ્યાં મંદિર માળિયા રે, દેઈ દેઈ ધરતીમેં ઊંડી નીવ રે ॥ એક દિન અણગમતાં [illegible] ચલવું રે સુખ દુઃખ સહેશે આપણો જીવ રે ॥ આ૦ ॥ ૩ ॥ ચક્રવર્તિ હરિબળ રાણા કેશવો રે, જોજ્યો વળી ઇંદ્રસુરેને. [illegible] ગોળી ગોળીને ઉછેરી આથમ્યા રે, જોજ્યો કોઈ અચરિજ [illegible] રે ॥ આ૦ ॥ ૪ ॥ અથિર સંસાર તણું મુનિ નીરખ્યુ રે. [illegible] મુનિ [illegible] ઓપમ [illegible] મ.૨૫ પીની દીધી પ.ળે [illegible] ॥ આ૦ ॥ ૫ ॥ ચરિત્ર વર સિધ.[illegible] મુનિ [illegible] ઉપદેશ [illegible] ॥ નિકો મુનિ રાજ રૂપ દેખી [illegible] પરલોક રે ॥ આ૦ ॥ ૬ ॥ મન રે [illegible] મુનિ ભલ્યા તણું. અભિ- [illegible] કીધી ઓછેર મઝાર રે ॥ આ૦ ॥ ૭ ॥ ઇતિ.

अथ श्री स्थूलि भद्रजीनी सज्झाय.

શ્રી સ્થુલિભદ્ર મુનિવર [illegible] ॥ ચિત્ર [illegible] આવ્યા કોશ્યા [illegible] ॥ ૧ ॥ [illegible] દેહ એ ॥ [illegible] સુંદર [illegible]

अथ श्री देवकीनी छ पुत्रनी सज्झाय.

(ધણુ અવસર એક આવી જંબુકી રે, એ દેશી.)

મનડું તે મોહ્યું મુનિવર માંહેરે રે, દેવકી કહે સુવિચાર રોત્રીજી તે વાર આવ્યા તુમે રે, મ્હારો સફળ કર્યો અવતાર રે ॥ મનડું૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સાધુ કહે સુણ દેવકી રે, અમે છીએ છએ ભ્રાત રે॥ ત્રણ સંઘાડે ઘર તાહરે રે, લેવા આહારની હાત રે॥મ૦ ॥૨॥ સરખી વય સરખી કળા રે, સરખાં રૂપ શરીર રે ॥ તન વાન શોભે સારિખ. રે, જે દેખી ભુલી ધીર રે ॥ મ૦॥૩॥ પુરવ નેહ ભરી દેવકી રે, પુછે સાધુને વાત રે ॥ કોણ ગામ વસતાં તમે રે, કોણ પિતા કોણ માતરે ॥મ૦॥ ૪॥ ભદ્દીલપુર વસે પિતા રે, નાગ ગાહાવઈ સુળસા માત રે॥ નેમિ જિણુંદની વાણી સુણી રે, પામ્યા વૈરાગ્ય વિખ્યાત રે ॥ મ૦ ॥૫॥ બત્રીશ કોડી સોવન તજી,રે, તજી બત્રીશ બત્રીશ નાર રે ॥ એક દિવસે સંયમ લીયો રે, જાણી અસ્થિર સંસાર રે ॥ મ૦ ॥૬॥ પુરવ કર્મને ટાળવાં રે, અમે ધર્યો છઠ્ઠ તપ ઉદાર રે ॥ આજ તે છઠને પારણે રે, આવ્યા નગર મઝાર રે ॥ મ૦ ॥૭॥ ન્હાનાં મ્હોટાં બહુ ઘરે રે, ફરતા આવ્યા તુજ વાસરે ॥ એમ કહી સાધુ વળ્યા રે, પહોત્યા નેમિ જિણુંદની પાસ રે ॥ મ૦ ॥૮॥ સાધુ વચન સુણી દેવકી રે, ચિંતવે હૃદય મઝાર રે ॥ બાળપણે અઈમુતે મુજને કહ્યું રે, મથુરા નગરી માંહી સાર રે ॥ મ૦ ॥૯॥ આઠ પુત્ર હોશે તાહરે રે, તેહવા નહિ જન્મે અનેરી માત રે ॥ આ ભરત ક્ષેત્રમાં જાણજે રે, તે તો જુઠ્ઠી નિમિત્તની વાત રે॥ મ૦ ॥ ૧૦॥ એ સંશય નેમિ જિન ટાળશે રે, જઇ પુછું પ્રશ્ન ઉદાર રે ॥ રથમાં બેસી ચાલ્યાં દેવકી રે, જઇ વાંદ્યાં નેમિ જિણુંદને સાર રે॥ મ૦ ॥૧૧॥ નેમિ જિણુંદ કહે દેવકી રે, સુણો પુત્ર કેરી વાત રે ॥છ અણુગાર દેખી તિહાંરે, તવ ઉપન્યો સ્નેહ વિખ્યાત રે ॥મ૦॥૧૨॥ દેવકી એ છએ સુત તાહરા રે, તેં ધર્યા ઉદર નવ માસ રે ॥ હરિણુગમેષી દેવતા રે, જન્મતાં હરયા તુજ પાસ રે ॥ મ૦ ॥૧૩॥ સુળસાની પાસે ઠવ્યાં રે, પહોતી સુળસા કેરી આશ રે ॥ પુણ્ય પ્રભાવે તે પામિયા રે, સંસારના ભોગ વિલાસ રે ॥મ૦॥૧૪॥ નેમિ જિણુંદની વાણી સુણી રે, પામી હર્ષ ઉલ્લાસ રે ॥ છએ અણુગાર જઇ વાંદિયા રે, નિરખે નેહ ભરી તાસ રે॥મ૦ ॥ ૧૫ ॥ પાનો પ્રગટ્યો તિહાં કને રે, વિકશા રો-

अथ श्री देव[illegible]नी छ पुत्रनी सज्झाय.

(કણ અવસર એક આવી જંબુકી રે, એ દેશી.)

મનડું તે મોહ્યું મુનિવર માંહેરૂ રે, દેવકી કહે સુવિચાર શોત્રી- જી તે વાર આવ્યા તુમે રે, મ્હારો સફળ કર્યો અવતાર રે ॥ મનડું૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સાધુ કહે સુણ દેવકી રે, અમે છીએ છએ ભ્રાત રે ॥ ત્રણ સંઘાડે ઘર તાહરે રે, લેવા આહારની ભાત રે ॥મ૦ ॥ ૨॥ સરખી વય સરખી કળા રે, સરખાં રૂપ શરીર રે ॥ તન વાન સોહે સારિખ. રે, જે દેખી ભુલી ધીર રે ॥ મ૦॥૩॥ પુરવ નેહ ધરી દેવકી રે, પુછે સાધુને વાત રે ॥ કોણ ગામ વસતાં તમે રે, કોણ પિતા કોણ માતરે ॥મ૦॥ ૪॥ ભદ્દીલપુર વસે પિતા રે, નાગ ગાહાવઈ સુલસા માત રે ॥ નેમિ જિણંદની વાણી સુણી રે, પામ્યા વૈરાગ્ય વિખ્યાત રે ॥ મ૦ ॥૫॥ બત્રીશ કોડી સોવન તણી,રે, તણી બત્રીશ બત્રીશ નાર રે ॥ એક દિવસે સયમ લીયો રે, જાણી અસ્થિર સંસાર રે ॥ મ૦ ॥૬॥ પુરવ કર્મને ટાળવા રે, અમે ધર્યો છઠ્ઠ તપ ઉદાર રે ॥ આજ [illegible] છઠને પારણું [illegible] આવ્યા નગર મઝાર રે ॥ મ૦ [illegible] [illegible] કર ॥ આવ્યા તુજ વાસરે ॥ એમ કહી સાધુ વળ્યા [illegible] પહોંચ્યા નેમ જિણંદની પાસ રે ॥ મ૦ ॥૮॥ સાધુ વચન સુણી દેવકી [illegible] હૃદય મઝાર [illegible] ॥ આળપંપાળ અઈ [illegible] [illegible] નગરી [illegible] ॥ મ૦ ॥૯॥ આઠ [illegible] આ ભરત [illegible] ॥ મ૦ ॥ ૧૦॥ એ [illegible] ઉદાર [illegible] ॥ રથમાં બેસી [illegible] દેવકી [illegible] નેમ જિણંદને વાર [illegible] ॥ મ૦ ॥૧૧॥ નેમિ જિણંદ [illegible] અનુસાર દેખો [illegible] ॥મ૦॥૧૨॥ દેવકી એ છએ પુત્ર [illegible] હરિણગમેષી દેવતા રે, [illegible] ॥ મ૦ ॥૧૩॥ સુલસાની પાસ ઠવ્યા રે, [illegible] પ્રભાવ તે [illegible] રે, [illegible] ॥ મ૦ ॥૧૪॥ નેમ જિણંદની વાણી સુણી રે, પામી [illegible] રે [illegible] રે, નિરખે નેહ ભ[illegible] ॥ મ૦ ॥ ૧૫ ॥ [illegible] દિક્ષા [illegible] રે, વિકટ્ટ દે-

આવશે ાાસાધુજીાા એમ ચિંતે ચિત્ત મઝાર નંદિપેણુ વાહાલો, સાધુજીાા રહેવા ગણિકાને ધામ કે થઇને નાહલો ાા સાધુજી ાા ૫ ાા

ઢાલ ૨ જી.

(દેશી પ્રથમ ઢાળની.)

ભોગ કરમ ઉદય તસ આવ્યો, શાસનદેવીયે સંભળાવ્યો હો ાા મુનિવર વૈરાગી ાા રહ્યો બાર વરસ તસ આવાસે, વેશ મેહેલ્યો એક ણુ પાસે હો ાા મુ૦ ાા ૧ ાા દશ નર દિન પ્રતે પ્રતિબુઝે, દિન એક મૂરખ નવિ બુઝે હો ાા મુ૦ ાા બુઝવતાં હુઈ બહુ વેળા, ભોજનની થઈ અવેળા હો ાા મુ૦ ાા૨ાા કહે વેશ્યા ઊઠો સ્વામી, એ દશમો ન બુઝે કોઈ હો ાામુ૦ાા વેશ્યા વનિતા કહે ધસમસતી, આજ દશમા તુમે હીજ હસતી હો ાા મુ૦ાા૩ાા એહ વયણ સુણીને ચાલ્યો, ફરી સંયમશું મન વાળ્યો હે ાા મ૦ ાા ફરી સયમ લીયો ઉહાસે, વેશ લેઇ ગયો જિન પાસે હો ાા મુ૦ ાા૪ાા ચારિત્ર નિત્ય ચોખું પાળી, દેવલોક ગયો દોઈ તાળી હો ાા મુ૦ ાા તપ જપ સંયમ કીરિયા સાધી, ઘણા જીવને હી પ્રતિબોધી હો ાા મુ૦ ાા ૫ ાા જયવિજય ગુરૂ શીશ, તસ હર્ષ નમે નિશ દીશ હો ાા મુ૦ ાામેરૂ વિજય ઇમ બોલે, એહવા ગુરૂને કુણ તોલે હો ાા મુ૦ાા૬ાાઈતિ૦ાા

अथ श्री नंदा सतीनी सज्झाय.

બેનાતટ નયરે વસે, વ્યવહારી વડ મામરે ાા શેઠ ધનાવહ નંદની, નંદા ગુણમણિ ધામ રેાાસમકિત શીળ ભુષણ ધરો ાા૧ાા એઆંકણીાા જિમ લહો અવિચળ લીલ રે ાા સહજ મળે શિવસુંદરી, કરિય કટાક્ષ કલ્લોલ રે ાા સ૦ ાા ૨ ાા પ્રસેનજિત નરપતિ તણો, નંદન શ્રેણિક નામ રે ાા કુમરપણે તિહાં આવિયો, તે પરણી ભલે મામરે ાા સ૦ ાા ૩ ાા પંચ વિષયસુખ ભોગવે, શ્રેણિકશું તે નાર રે ાા અંગજ તાસ સોહામણો, નામે અભય કુમારરે ાાસ૦ ાા ૪ ાા અનુક્રમે શ્રેણિક નૃપ થયા, રાજગૃહી પુરી કેરારે ાા અભયકુમાર આવી મળ્યા, તે સંબંધ ઘણેરારે ાાસ૦ાા૫ાા ચઉવિહ બુદ્ધિતણા ધણી, રાજ્ય ધુરંધર જાણીરે ાા પણ તેણે રાજ્ય ન સંગ્રહ્યું, નિસુણી વીરની વાણીરે ાાસ૦ ાા ૬ ાા બુદ્ધિબળે આજ્ઞા ગ્રહી, ચેલણાને અવદાતરે ાા કહે શ્રેણિક જા ઇહાં થકી, એહની તે ઘણી વાતરે ાાસ૦ ાા૭ાા નંદા મા-

ના સાદર્યું, દીધિ સંયમભાર રે ॥ વિજય વિમાને ઉપન્યા, કહેશે એક અવતાર રે ॥ સ૦ ॥ ૮ ॥ મેલિ કુલિને થયા, તેહતણાં ગુણ ગાય રે ॥ તે રુષિ અમલ સંયમ ધારી, તે રુષિ કર્મ ખપાવે રે ॥ સ૦ ॥ ૯ ॥ જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ જીત જી, આણ ધરે જે શિષ્ય રે ॥ તે નિત નિત લીલા કરે, જગમાં જસ જગીશ રે ॥ સ૦ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ ॥

अथ श्री शालिभद्रनी सज्झाय.

રાજગૃહી નગરી મોઝારો જી, વણજારા દેશાવર સારોજી ॥ ઇંદુ વણજારેજી ॥ રતનકંબલ લેઇ આવીઆ જી ॥ ૧ ॥ લાખ લાખની વસ્તુ લાખેણી, એ વસ્તુ છે અતિ જેણી ॥ કાંઇ પરિમલજી ॥ મ૦ ॥ મ૦ મંદિર પધરાવી જી ॥ રાય પૂછે અમને પેઠરે, કોઇ મંડ વિધ વિધ કરે ॥ કાંઇ પૂછ્યો જી ॥ શાલિભદ્રને મંદિરે જી ॥ ૩ ॥ જોઇતી સુભદ્રા નિરખે જી, રતનકંબલ લેઇ પરખે જી ॥ લેઇ પેહલી જી ॥ શાલિભદ્રને મંદિરે જી ॥ ૪ ॥ તેણીએ કંબલીજી, દીધા લાખ નિરધારી જી ॥ મહી રેલ્યો જી ॥ એહને ઘર પેસતાંજી ॥ ૫ ॥ રાણી કહે સુણો રાજા જી, આપણું નગર છિદે લાજ જી ॥ મુજ લાગે જી ॥ એક ન લીધી હેમની જી ॥ ૬ ॥ સુણ હો મેહલ રાણી જી, એ વાત મેં જાણી જી ॥ પીછાણી જી ॥ એ વાતનો અચરિજ થયો જી ॥ ૭ ॥ ઉતારૂ તો જમ કરશું જી, શાલિભદ્ર મુખ જોશું જી ॥ રાજ્યરાણે જી ॥ તેજ દીધ દિન પધારીજી ॥ ૮ ॥ આગળ કુંતલ દીધાવંતા, પાછળ નરપતિવંતા ॥ રાય શ્રેણિકજી ॥ શાલિભદ્ર ઘેર આવીયા જી ॥ ૯ ॥ પહેલે ભુવને પગ દીધે, રાજા મનમાં ચમકિયે ॥ કાંઇ જોતો જી ॥ આ ઘર તો ચાકરતણું જી ॥ ૧૦ ॥ બીજે ભુવને પગ દીધે, રાજા મનમાં ચમકિયે ॥ કાંઇ જોતો જી ॥ આ ઘર તો સેવકતણું જી ॥ ૧૧ ॥ ત્રીજે ભુવને પગ દીધે, રાજા મનમાં ચમકિયે ॥ કાંઇ જોતો જી ॥ આ ઘર તો દાસીતણું જી ॥ ૧૨ ॥ ચોથે ભુવને પગ દીધે, રાજા મનમાં ચમકિયે ॥ કાંઇ જોતો જી ॥ આ ઘર તો શેઠિ તણું જી ॥ ૧૩ ॥ રાય શ્રેણિકની મુદ્રિકા, ખોવાઇ ખોળ કરે જીકા ॥ થાળ ભરાજી ॥ સ્નાન કરી તવ લાવીયા જી ॥ ૧૪ ॥ જાણે જાણે હિરા ગાંઠન જી, તેમ સત્ય આવ્યું જી ॥ કાંઇ આવશો જી ॥ શ્રેણિક રાય પધારીયા જી ॥ ૧૫ ॥ હું નવિ જાણું માત મેં કાંઇ, હું નવિ લેવુ મા૦

તોલમાં ॥ તુમે લેજ્યો જી ॥ જેમ તમને સુખ ઉપજે જી ॥ ૧૭ ॥ પૂર્વે કેરી પૂછતાં નહી, તો આમાં શું પૂછો સહી ॥ મોરી માતા જી ॥ હું નવિ જાણું વણજમાં જી ॥૧૭॥ રાય કરિયાણું લેજો જી, મોંઘે માલ્યા દામ દેજો જી ॥ નાંણું ચૂકવી જી ॥ રાય ભંડારે નંખાવી દીજો જી ॥ ૧૮ ॥ વળતી માતા ઇમ કહે, સાચી નંદન સહિ ॥ કાંઇ મારે જી ॥ શ્રેણિક રાય પધારિયા જી ॥ ૧૯ ॥ ક્ષણમાં કરે કાંઇ મલ્હ્યો, ક્ષણમાં કરે બેરાજીયો ॥ કાંઇ ક્ષણમાં જી ॥ ન્યાય અન્યાય કરે સહી જી ॥ ૨૦ ॥ પૂર્વે સુકૃત નવિ કીધાં, સુપાત્રદાન નવિ દીધાં ॥ મુજ માથે જી ॥ હજુ પણ એહવા નાથ છે જી ॥ ૨૧ ॥ અબ તો કરણી કરશું જી ॥ પંચ વિષય પરિહરશું જી ॥ પાળી સંયમ જી ॥ નાથ સનાથ થશું સહી જી ॥ ૨૨ ॥ કંચુવત અંગ તેજ છે, આવે સહુને હેજ જી ॥ નખશિખ લગી જી, અંગે પાંગ શોભે ઘણું જી ॥૨૩॥ મુક્તાફળ જિમ ચળકે જી, કાંને કુંડળ ઝળકે જી ॥ રાજા શ્રેણિકે જી ॥ શાલિભદ્ર ખોળે લીયો જી ॥૨૪॥ રાજા કહે સુણો માતા જી, તુમ કુમર સુખશાતા જી ॥ હવે એહને જી ॥ પાછો મંદિર મોકલો જી ॥૨૫॥ શાલિભદ્ર નિજ ઘર આવ્યા જી, રાય શ્રેણિક ઘેર સિધાવ્યા જી ॥ પછી શાલિભદ્ર જી ॥ ચિંતા કરે મનમાં ઘણી જી ॥૨૬॥ શ્રી જિનનો ધર્મ આદરે [illegible] પરિહરે ॥ હું છાંડું જી ॥ [illegible] જી ॥૨૭॥ [illegible] માતા વિલાપે જી, [illegible] જી ॥ [illegible] જી ॥ અશાતા પામ્યાં ઘણી જી ॥૨૮॥ [illegible] જી, સહુ આળ પંપાળની વાત જી ॥ [illegible] જી ॥૨૯॥ કેમ વિના શાં- [illegible] જી ॥ [illegible] જી ॥૩૦॥ [illegible] જી ॥ [illegible] જી ॥૩૧॥ [illegible] જી ॥ [illegible] જી ॥ [illegible] જી ॥૩૨॥ [illegible] જી ॥ [illegible] જી ॥૩૩॥ શાલિભદ્રની [illegible] ॥ [illegible] જી ॥ [illegible] જી ॥૩૪॥ [illegible] સંયમ લેવા મન [illegible] જી ॥ [illegible] જી ॥૩૫॥ [illegible]

તોલમાં ॥ તુમે લેજ્યો. જી ॥ જેમ તમેને સુખ ઉપજે જી ॥ ૧૬ ॥ પૂર્વે કદી પૂછતાં નહી, તો આંમાં સૂં પૂછો સહી ॥ મોરી માતા જી॥ હું નવિ જાણું વણુંજમાં જી ॥૧૭॥ રાય કરિયાણું લેજો જી, મોહ માંગ્યા દામ દેજો જી ॥ નાંણાં ચૂકવી જી ॥ રાય ભંડારે નખાવી દીયો જી ॥ ૧૮ ॥ વળતી માતો ઇમ કહે, સાચી નંદન સાહે ॥ કાંઇ સાથે જી ॥ શ્રેણિક રાય પધારિયા જી ॥ ૧૯ ॥ ક્ષણુમાં કરે કાંઈ રાજીયો, ક્ષણુમાં કરે બેરાજીયો ॥ કાંઈ ક્ષણુમાં જી ॥ ન્યાય અન્યાય કરે સહી જી ॥ ૨૦ ॥ પૂર્વે સુકૃત નવિ કીધાં, સુપાત્રેદાન નવિ દીધાં ॥ મુંજ માથે જી ॥ હજુ પણુ એહવા નાથ છે જી ॥ ૨૧ ॥ અબ તો કરણી કરશું જી ॥ પંચ વિષય પરિહરશું જી ॥ પાળી સંયમ જી ॥ નાથે સંનાથ થશું સહી જી ॥ ૨૨ ॥ ઇંદુવત અંગ તેજ જી, આવે સહુને હેજ જી ॥ નખશિખ લગી જી, અંગો પાંગ શોભે ઘણું જી ॥૨૩॥ મુક્તાફળ જિમ ચળકે જી, કાંને કુંડળ ઝળકે જી ॥ રાજા શ્રેણિકે જી ॥ શાળિભદ્ર ખોળે લીયો જી ॥૨૪॥ રાજા કહે સુણો માતા જી, તુમ કુમર સુખસાતા જી ॥ હવે એહને જી ॥ પાછો મંદિર મોકલો જી ॥૨૫॥ શાળિભદ્ર નિજ ઘર આવ્યા જી, રાય શ્રેણિક ઘેર સિધાવ્યા જી ॥ પછી શાળિભદ્ર જી ॥ ચિંતા કરે મનમાં ઘણી જી ॥૨૬॥ શ્રી જિનનો ધર્મ આદરે, મોહમાયાને પરિહરે ॥ હું છાંડું જી ॥ ગજ રથ ઘોડા પાલખી જી ॥૨૭॥ સુણિને માતા વિલખે જી, નારીયો સઘળી તલખે જી ॥ તિણિ વેળા જી ॥ અશાતા પામ્યાં ઘણી જી ॥૨૮॥ માત પિતા ને ભ્રાત જી, સહુ આળ પંપાળની વાત જી ॥ ઇણુ જગમાં જી ॥ સ્વારથનાં સરવે સગાં જી ॥૨૯॥ હંસ વિના શાં સરોવરિયાં, પિયુ વિના શાં મંદિરિયાં ॥ મોહ વશ થકાં જી ॥ ઉચાટ એમ કરે ઘણો જી ॥૩૦॥ સર્વંનીર અમૂલ્ય જી, વાટકડે તેલ ફૂલેલ જી ॥ શાહ ધન્ને જી ॥ શરિર સમારણુ માંડિઓ જી ॥૩૧॥ ધંના ઘેર સુભદ્રા નારી, જી, એહ મહોલ મોઝારી જી ॥ સમારતાં જી ॥ એકજ આંસુ ખેરીયુ જી ॥૩૨॥ ગોભદ્ર શેઠની બેટડી, ભદ્રાબાઈ તારી માવડી સુણુ સુંદરિ જી ॥ તેં કેમ આંસુ ખેરીયું જી ॥ ૩૩ ॥ શાળિભદ્રની બેનડી, બત્રીશ ભોજાઇની નણુદડી ॥ તો તાહરે જી ॥ શાં માટે રોવું પડે જી ॥ ૩૪ ॥ જગમાં એકજ ભાઈ માહરે, સંયમ લેવા મન કરે ॥ નારિ એક એક જી ॥ દિન દિન પ્રત્યે પરિહરે જી ॥૩૫॥ એ તો મિત્ર કાયર, શું લે સંયમ સાથરે ॥ જી મહારીજી ॥ મુખ માય:

તોલમાં ॥ તુમે સેવ્યો જી ॥ જેમ તમને સુખ ઉપજે જી ॥ ૧૬ ॥ પૂર્વે કેરી પૂછતાં નહી, તો આમાં સૂં પૂછો સહી ॥ મોરી માતા જી ॥ હું નવિ જાણું વણજમાં જી ॥૧૭॥ રાય કરિયાણું લેજો જી, મોં માગ્યા દામ દેજો જી ॥ નાંણાં ચૂકવી જી ॥ રાય ભંડારે નંખાવી દીયો જી ॥ ૧૮ ॥ વળતી માતા ઈમ કહે, સાચી નંદન સહિ ॥ કાંઈ આપે જી ॥ શ્રેણિક રાય પધારિયાજી ॥ ૧૯ ॥ ક્ષણમાં કરે કોઈ રાજીયો, ક્ષણમાં કરે બેરાજીયો ॥ કોઈ ક્ષણમાં જી ॥ ન્યાય અન્યાય કરે સહી જી ॥ ૨૦ ॥ પૂર્વે સુકૃત નવિ કીધાં, સુપાત્રેદાન નવિ દીધાં ॥ મુજ માથે જી ॥ હજુ પણ એહવા નાથ છે જી ॥ ૨૧ ॥ અબ તો કરણી કરશું જી ॥ પંચ વિષય પરિહરશું જી ॥ પાળી સંયમ જી ॥ નાથ સનાથ થશું સહી જી ॥ ૨૨ ॥ ઈંદુવત અંગ તેજ છે, આવે સહુને હેજ જી ॥ નખશિખ લગી જી, અંગો પાંગ શોભે ઘણાં જી ॥૨૩॥ મુક્તાફળ જિમ ચળકે જી, કાને કુંડળ ઝળકે જી ॥ રાજા શ્રેણિકે જી ॥ શાલિભદ્ર ખોળે લીયો જી ॥૨૪॥ રાજા કહે સુણો માતા જી, તુમ કુમર સુખશાતા જી ॥ કહે એહને જી ॥ પાછો મંદિર મોકલો જી [illegible] શાલિભદ્ર નિજ ઘર આવ્યા જી, રાય શ્રેણિક ઘેર [illegible] જી [illegible] શાલિભદ્ર જી [illegible] ચિંતા કરે મનમાં ઘણી જી [illegible] જિનરાજ [illegible] મોહમાયાને પરિહરૂં ॥ હું છોડું જી [illegible] જી [illegible] પુણ્યેં માતા વિલખે જી, [illegible] જી [illegible] અશાતા પામ્યાં ઘણી જી [illegible] જી [illegible] પંખાળની વાત જી [illegible] જી [illegible] જી ॥૨૯॥ [illegible] વિના શાં- [illegible] મોહ [illegible] જી ॥ ઉચ્ચાર [illegible] જી [illegible] જી [illegible] તેહ ઘુરે જી [illegible] જી [illegible] જી [illegible] ઘના ઘેર [illegible] જી [illegible] જી [illegible] જી ॥ ઓજ [illegible] જી [illegible] રાજાની બેટડી, મહા [illegible] બેટડી [illegible] જી [illegible] બેટડી જી ॥ ૩૩ ॥ શાલિભદ્રની બેનડી, [illegible] ન્હાનડી [illegible] જી ॥ [illegible] વાટે [illegible] જી [illegible] સંયમ લેવા મન કરે [illegible] જી [illegible] દિન દિન એકેકી પરિહરે જી ॥૩૫॥ [illegible]

[illegible]

તોલમાં ॥ તુમે લેજ્યો જી ॥ જેમ તમેને સુખ ઉપજે જી ॥ ૧૬ ॥ પૂર્વે કેહી પૂછતાં નહી, તો આમાં સૂં પૂછો સહી ॥ મોરી માતા જી ॥ હું નવિ જાણું વણુંજમાં જી ॥૧૭॥ રાય કરિયાણું લેજો જી, મોંઘે માંગ્યા દામ દેજો જી ॥ નાંણાં ચૂકવી જી ॥ રાય ભંડારે નખાવી દીયો જી ॥૧૮॥ વળતી માતા ઇમ કહે, સાચી નંદન સહુ કહે ॥ કાંઇ સાચે જી ॥ શ્રેણિક રાય પધારિયાજી ॥ ૧૯ ॥ ક્ષણમાં કરે કાંઈ રાજીયો, ક્ષણમાં કરે બેરાજીયો ॥ કાંઈ ક્ષણમાં જી ॥ ન્યાય અન્યાય કરે સહી જી ॥ ૨૦ ॥ પૂર્વે સુકૃત નવિ કીધાં, સુપાત્રેદાન નવિ દીધાં ॥ મુજ માથે જી ॥ હજુ પણ એહવા નાથ છે જી ॥ ૨૧ ॥ અબ તો કરણી કરશું જી ॥ પંચ વિષય પરિહરશું જી ॥ પાળી સંયમ જી ॥ નાથ સનાથ થશુ સહી જી ॥ ૨૨ ॥ ઇંદુવત અંગ તેજ જી, આવે સહુને હેજ જી ॥ નખશિખ લગી જી, અંગો પાંગ શોભે ઘણાં જી ॥૨૩॥ મુક્તાફળ જિમ ચળકે જી, કાંને કુંડળ ઝળકે જી ॥ રાજા શ્રેણિકે જી ॥ શાળિભદ્ર ખોળે લીયો જી ॥૨૪॥ રાજા કહે સુંદર માતા જી, તુમ કુમર સુખસાતા જી ॥ હવે એહને જી ॥ પાછો મંદિર મોકલો જી ॥૨૫॥ શાળિભદ્ર નિજ ઘર આવ્યા જી, રાય શ્રેણિક ઘેર સિધાવ્યા જી ॥ પછી શાળિભદ્ર જી ॥ ચિંતા કરે મનમાં ઘણી જી ॥૨૬॥ શ્રી જિનનો ધર્મ આદરૂં, મોહમાયાને પરિહરૂં ॥ હું છાંડું જી ॥ ગજ રથ ઘોડા પાલખી જી ॥૨૭॥ સુણિને માતા વિલખે જી, નારીયો સઘળી તલખે જી ॥ તિણિ વેળા જી ॥ અશાતા પામ્યાં ઘણી જી ॥૨૮॥ માત પિતા ને ભ્રાત જી, સહુ આળ પંપાળની વાત જી ॥ ઇણ જગમાં જી ॥ સ્વારથના સર્વે સગાં જી ॥૨૯॥ હંસ વિના શાં સરોવરિયાં, પિયુ વિના શા મંદિરિયા ॥ મોહ વશ થકાં જી ॥ ઉચાટ એમ કરે ઘણો જી ॥૩૦॥ સર્વનીર અમૂલ્ય જી, વાટકડે તેલ ફુલેલ જી ॥ શાલ ધન્ને જી ॥ શરિર સમારણ માંડિઓ જી ॥૩૧॥ ધના ઘેર સુભદ્રા નારી, જી, એહ મહોલ મોઝારી જી ॥ સમારંતા જી ॥ એકજ આંસુ ખેરીયુ જી ॥૩૨॥ ભદ્ર શેઠની બેટડી, ભદ્રાબાઈ તારી માવડી સુણ સુંદરિ જી ॥ તેં કેમ આસુ ખેરીયુ જી ॥ ૩૩ ॥ શાળિભદ્રની બેનડી, બત્રીશ ભોજાઇની નણદડી ॥ તો તાહરે જી ॥ શા માટે રોવું પડે જી ॥ ૩૪ ॥ જગમાં એકજ ભાઈ માહરે, સંયમ લેવા મન કરે ॥ નારિ એક એક જી ॥ દિન દિન પ્રત્યે પરિહરે જી ॥૩૫॥ એ તો મિર કાયર, શુ શુ સંયમ નયર જી સહલીજી ॥ સુણ માથ

થકી તે સેહજ લહી ॥ ક્રોધે કરીને સોહી સુકાય, ધર્મ તણી તે વાત ન થાય ॥૪॥ ક્રોધે તે સરજે વીંછી ને સાપ, ક્રોધે વઢે તે પુત્ર ને બાપ॥ ક્રોધે કરીને વઢે બે ભાઈ, ક્રોધે મરે તે ઝેરજ ખાઈ ॥ ૫॥ ક્રોધે પાણીમાં બુડીને મરે, ક્રોધે પોતાની ઘાતજ કરે ॥ ક્રોધે કરીને ફાંસો તે ખાય, ક્રોધે મરીને દુર્ગતિ જાય ॥૬॥ ક્રોધે વઢે તે સાસુ ને વહુ, ક્રોધે કુટુંબમાં વડે તે સહુ ॥ ક્રોધે તે ભવ કરે અનંત, કોઈ કાળે તે પામે ન અંત ॥૭॥ સુબુદ્ધિ ટાળી દુર્બુદ્ધિ થાય, ક્રોધે તે અક્કલ ચાતુરી જાય ॥ ક્રોધે સંસારનું જાય તે સુખ, ક્રોધે દેહમાં થાયજ દુઃખ ॥૮॥ ક્રોધે કરીને કમાણી જાય, ક્રોધે તે ઘરમાં અવગુણ થાય ॥ ક્રોધે કરીને સહુશું લઢે, ક્રોધે કરી સ્વ આતમ કાઢે ॥૯॥ ક્રોધીની કોઈ આણે ન પ્રીત, ક્રોધે ન હોવે કોઇશું પ્રીત ॥ એવું જાણીને ક્રોધને વારો, તો કોઇ કાળે પામીએ આરો ॥૧૦॥ ક્રોધ હુવે ત્યાં દયા ન આવે, દયા વિના સમક્તિ કિમ પાવે ॥ તપનું અજીરણ જાણજો ક્રોધ, ચાર માંહીલી આવે ન બુદ્ધ ॥૧૧॥ ઇતિ॥

अथ श्री माननो शलाको.

ક્રોધનો ભાઈ માનસંગ મ્હોટો, મહા જબ્બર ગુણ છે ખોટો ॥ માનના લીધા વડે ભુપાળ, કંઈક જીવનો આણે તે કાળ ॥૧॥ માને તે ખરચે દ્રવ્ય અપાર, માને તે કરે ખાલી ભંડાર ॥ માનના લીધા ઝટકા તે ખાય, માનના લીધા નરકમાં જાય ॥ ૧ ॥ માને થયો તે દુર્યોધન દુઃખી, માને કોઇ તે થયો ન સુખી ॥ માને તે ખરચે દ્રવ્ય નીસુક, થાય હાથીને વધારે સૂંઢ ॥ ૩ ॥ અનંતાનુબંધી માનનો બંધ, પાષાણ કેરો કરીએ તે થંભ ॥ અપચ્ચખાણી માનનું રૂપ, હાડના થંભ તણું સરૂપ ॥૪॥ પચ્ચખાણી તે માનનો ભેદ, કાષ્ટનો થાંભો નિશ્ચે તે વેદ ॥ સંજ્વલનું માન શેલી સરૂપ, ભગવંત એમ વાણી પ્રરૂપ ॥૫॥ માનના લીધા મોહવશ પડિયા, ચોવીશ દંડકમાં તે રડવડિયા ॥ માને જુઓને લંકાનો પતી, રામની નારી સીતાજી સતી ॥ ૬ ॥ રામાયણ માંહી જુઓને સાખ, લંકા બાળીને કીધી છે રાખ ॥ માન હુવે ત્યાં વિનય ન આવે, વિનય વિણ દયા કેયેથી આવે ॥૭॥

अथ श्री मायानो सलोको.

ત્રીજે માયા તે મ્હોટો છે ભુપ, તેનું તમોને કહું સ્વરૂપ ॥ આ-

॥ લોભે માંબળે કડળુ વેણ, ગળાં સાંધનુ માને ન કેણ ॥ ૧૦ ॥ લોભે કરીને કુગુરુ થાય, લોભે મરીને દુર્ગતી જાય ॥ લોભને વશે કરે છે ચોરી, જાણે રાજા તો લેઈ જાય દોરી ॥૧૧॥ લોભેને જુદ્ધ માંમાં જડાવે, પહેરી બખતરને લડવા આવે ॥ લોભે કરીને કરગરે દીન, લોભે પોતાનુ દેખાડે હીજ ॥ ૧૨ ॥ લોભને વશ કરે કડકાઈ, ખાણ આવે તે મારજ ખાઈ ॥ લોભે કરીને મારે છે ગામ, ચાકર મારે છે પિતાનો સ્વામ ॥ ૧૩ ॥ લોભે કરીને બગાડે કાજ, થોડું ખરચ્યું છે દ્રવ્ય મેં આજ ॥ પોતે જમે છે બાળીને પેટ, ધન દાટે છે ધરતીની હેઠ ॥૧૪॥ ફાટયું તુટડું બાંધીને રાખે, મુરખ પોતાની અકલ ભાખે ॥ મેળવ્યું ધન તે ખરચે ન આપ, મરીને થાય મણિધર સાપ ॥૧૫॥ અરચ્યું નિર્દાણી આવ્યું ન પામું, દુધ મુકીને જમે છે છાશું ॥ કહે ભગવંત એમજ વાત, લોભે હયાની થાય છે ઘાત ॥૧૬॥ અનંતાનુબંધી લોભનો ભાગ, ઉપટે નહી જેમ કરમજનો રંગ ॥ ઉપમા લોભ અપ્રત્યાખ્યાની જેમ, ગાડાની ધરી ઉપમા તેમ ॥૧૭॥ પચ્ચખાણાવરણી લોભ છે એમ, લુગડું ક્યારે ખરડયું હોય તેમ ॥ લોભ સંજ્વલની ઉપમા જેમ, રંગ હળદરના ઉપટે તેમ ॥૧૮॥ ચાર ભેદ તે લોભના જાણું, શ્રી જિનવર એમ ભાખે વાણુ ॥ પોતાની નારી પરણે વેચ, લોભે બીજે કરે એ વાત ॥૧૯॥ લોભે વેચાય દીકરીના દીવે, લોભે દીકરી દઈને દીવે ॥ લોભે પુત્રીને મરાવે સ્વામ, લોભે જઈ મારે બન્ધુ ગામ ॥ ૨૦ ॥ ચેતીએ કાંકે લોભનો નાશ, કુળ દીકરીને કરવી શી આશ ॥ એવુ જાણીને લોભને તજે, દેવ ગુરુને ધર્મને ભજે ॥૨૧॥ નર્વ સ્વારથની છે સગાઈ, પુત્ર પિતાને એમજ થાઈ ॥ વળી નિરાળિયા ન લેખે દેહ, સ્વારથ આગળ કરે છે પેઠ ॥૨૨॥ કેને કરી શો પુત્રને મારે, પુત્ર માતાને કાંઈ ન ઉગારે ॥ સો- દરભાઈ ચાર છે વેરી, પુત્ર હવાને કરે છે કેરી ॥૨૩॥ એ ચારે જાતિ ભગિની છે ચેતન, હાથે વધા છે ખોટાં આયુધા ॥ ધર્મ વિચારે નાખે છે આજુ, અનંત દેવના વહે છે આજુ ॥૨૪॥ સોઢાદિ અભક્ષ્ય ન મરે, કરે સેવન ને પીએ તે કરે ॥ સઘું ન કોઈને દેખુ ન ખાય, અનંત જીવનાં ભાંગ્યાં છે ભાગ ॥૨૫॥ ચોકડીઓમાં દેખ તે મરી, સમજ ન સમે કોઈ નરકી ॥ સમજેજ એ ચિંતન પુત્ર, નવાઈ એમજ શ્રી આગમ સુત્ર ॥ ૨૬ ॥

ઋદ્ધિવંતા સદવંતા હતા, ખત્તા ખાઈને તેહ થયા ધૂળધાણી॥બંન્યો નહી બળવંત કોઈ, ખોડિદાસ કહે અચરીજની કહાણી ॥૮॥

'દોરડું' દેખીને દોટ દિયે, મહા પન્નગને પકડે નિજ હાથે ॥ શીયાળ શબ્દ સુણી હરપે, લડવા ધરે હિમ્મત સિંહની સાથે ॥ નિઃસત્વની નીસરણી ચડતાં, નિરભીક ચડે ગિરિશિખર માથે ॥ ખરેખરે ખોડિદાસ કહે, અબળા સબળા નરછે પણુ નાથે ॥૯॥

વાત કરીને ખસે ક્ષણુમાં, અનરથ કરી વળી થાય અજાણી ॥ અંતર વિષ હળાહળ સારિખી, મીષ્ટ મધુર વદે મુખ વાણી ॥ જાણી સમયને શાણી શયાણી, ભળી જાય સર્વમાં લીંબુનું પાણી॥સ્વારથ સાધી રહે અળગી, ખોડિદાસ કહે એ વાત પુરાણી ॥૧૦॥

કલ્પિત ક્રોડ કરે ન ડરે, અણુહુતાં અનેકને આળ દીયે છે ॥ નાથને હાથ તાળી દઈને, વહી જાય અવરની ઓટ લીયે છે ॥ સોગન જૂઠ લવી જુવતિ, સમજુ નરને ચઢી ચોટ લીયે છે ॥ પ્રાક્રમ પાર નહી ખોડિદાસ, કથી કહું વાત હજી ઘણીએ છે ॥૧૧॥

સાયર ભુજ તરે તરુણી, વળી છીલર નીર દેખી ડરપે છે ॥રેન તમસ્વી દેખી મેરે, જેમ ચેહ સમાન તેમા અડપે છે ॥ પુલની માળ હરે મૂર છે, ઝટ લોહની સાંકળને ઝડપે છે ॥ ખાડની ખુબ ડરે કરી બુંબ, કહે ખોડિદાસ કૂવા તળપે છે ॥૧૨॥

મનહર છંદ.

વાંકડી મૂછડીવાળા, રંગીલા જે રઢીયાળા ॥ છયલ છોગાળા ભાવ્યા, નારીએ નમાડિયા ॥ માની મચ્છરાળા જ્ઞાની, ધ્યાની વળી ગુણુવાળા ॥ દુદાળા કુંદાળા ચોર, ચંડાળને ચાઠિયા ॥ વૃદ્ધ જુવાન બાળા, જોગી ભોગીને દયાળા ॥ વરણે ઉજ્વળ કાળા, ભામાયે ભમાડિયા ॥ દેવતાના દિગપાળા, જળ થળ વ્યોમવાળા ॥ ખોડીદાસ સ્વાર પ્રાળા, રામાએ રમાડિયા ॥ ૧ ॥

अथ श्री चंदराजा अने गुणावली राणीना कागल.

તત્ર પ્રથમ ચંદરાજા લિખિત પત્ર પ્રારંભ.

ढाल १ ली

(મેતારજ મુનિવર, ધન ધન તુમ અવતાર એ દેશી,)

ઋદ્ધિવંતા મદવંતા હતા, ખત્તા ખાઈને તેહ થયા ધૂળધાણીાાબંચ્યો નહી બળવંત કોઈ, ખોડિદાસ કહે અચરીજની કહાણી ાા૮ાા

દોરડું દેખીને દોટ દિયે, મહા પન્નગને પકડે નિજ હાથે ાા શીયાળ શબ્દ સુણી ડરપે, લડવા ધરે હિમ્મત સિંહની સાથે ાા નિઃસત્વની નીસરણી ચડતાં, નિરભીક ચડે ગિરિશિખર માથે ાા ખરેખરે ખોડિદાસ કહે, અબળા સબળા નરછે પણ નાથે ાા૯ાા

વાત કરીને ખસે ક્ષણમાં, અનરથ કરી વળી થાય અજાણી ાા અંતર વિષ હળાહળ સારિખી, મીઠ મધુર વદે મુખ વાણી ાા જાણી સમયને શાણી શયાણી, ભળી જાય સર્વમાં લીંબુનું પાણીાાસ્વારથ સાધી રહે અળગી, ખોડિદાસ કહે એ વાત પુરાણી ાા૧૦ાા

કલ્પિત ક્રોડ કરે ન ડરે, અણહુતાં અનેકને આળ દીયે છે ાા નાથને હાથ તાળી દઈને, વહી જાય અવરની ઓટ લીયે છે ાા સોગન જૂઠ લવી જુવતિ, સમજુ નરને ચઢી ચોટ લીયે છે ાા આક્રમ પાર નહી ખોડિદાસ, કથી કહું વાત હજી ઘણીએ છે ાા૧૧ાા

સાયર ભુજ તરે તરુણી, વળી છીલર નીર દેખી ડરપે છે ાારેન તમસ્વી દેખી મેરે, જેમ ચેહ સમાન તેમા અડપે છે ાા પુલની માળ હરે મૂર છે, ઝટ લોહની સાંકળને ઝડપે છે ાા ખાડની ખુબ ડરે કરી ખુંખ, કહે ખોડિદાસ કૂવા તળપે છે ાા૧૨ાા

मनहर छंद.

વાંકડી મૂછડીવાળ, રંગીલા જે રઢીયાળા ાા છયલ છોગાળા ભાજ્યા, નારીએ નમાડિયા ાા માની મચ્છરાળા જ્ઞાની, ધ્યાની વળી ગુણવાળા ાા દૂદાળા કુંદાળા ચોર, ચંડાળને ચાઢિયા ાા વૃદ્ધ જુવાન બાળા, જોગી ભોગીને દયાળા ાા વરણે ઉજ્વળ કાળા, ભામાયે ભમાડિયા ાા દેવતાના દિગપાળા, જળ થળ વ્યોમવાળા ાા ખોડીદાસ સ્વાર પ્રાળા, રામાએ રમાડિયા ાા ૧ ાા

अथ श्री चंदराजा अने गुणावली राणीना कागल.

તત્ર પ્રથમ ચંદરાજા લિખિત પત્ર પ્રારંભ.

ઢાલ ૧ લી

(મેતારજ મુનિવર, ધન ધન તુમ અવતાર એ દેશી,)

સુહાય ॥ જડબુદ્ધિ પલ્લવ કિયા, બહુ પંડિત કવિરાય ॥૨॥ પુસ્તક વીણા કર ધરે, શ્રી અંબારી ખાસ ॥ કાશમીર ભરૂ અચ્ચમે તેહનો ઠામ નિવાસ ॥૩॥ એ જગદંબા પદ નમી, વરણું બીજો લેખ ॥ શ્રોતાને સુણતાં થકાં, પ્રગટે હર્ષ વિશેષ ॥૪॥ ચંદ લેખ વાંચી કરી, ગુણાવળી નિજ નાર ॥ ઉત્તર પાછો કયને, લેખ લખે શ્રીકાર ॥૫॥

॥ ઢાલ ૨ જી. ॥

(ધવળ શેઠ લેઇ ભેટણું. એ દેશી)

સ્વસ્તિ શ્રી વિમળાપુરે, વીરસેન કુળ ચંદરે ॥રાજ રાજેશ્વર રાજિયા, સાહિબ ચંદ નરંદરે ॥ વાંચજો લેખ મુજ વાલહા ॥૧॥ એ આંકણી ॥ શ્રી આભાપુર નગરથી, હુકમી દાસી સકામ રે ॥ લખિતંગ રાણી ગુણાવળી, વાંચજો મ્હારી સલામરે ॥વાં૦॥૨॥ સાહિબ પુણ્ય પસાયથી, ઇહાં છે કુશળ કલ્યાણ રે ॥ વ્હાલાના એમ કુશળ તણા, કાગળ લખજો સુજાણ રે ॥ વાં૦ ॥૩॥ સમાચાર એક મોકલજો, ક્ષત્રીવંશ વજીર રે ॥ મુજ દાસીની ઉપરે, કૃપા કરી વડધીર રે ॥ વાં૦ ॥૪॥ વ્હાલાએ લેખ જે મોકલ્યો, સેવક ગિરધર સાથેશા એમ કુશળે આવીયો, પહોત્યો છે હાથો હાથ રે ॥ વાં૦ ॥૫॥ વ્હાલાનો કાગળ દેખીને, ટળિયા દુઃખના વૃંદરે ॥ પિયુને મળવા જેટલો, ઉપન્યો છે રે આણંદ રે ॥વાં૦ ॥ ૬॥ સુરજ કુંડની મહેરથી, સફળ થયો અવતારરે ॥ તે સહુ કુશળ કલ્યાણના, આવ્યા છે સમાચાર રે ॥ વાં૦ ॥૭॥ સોળ વરસના વિયોગનું, પ્રગટયું દુઃખ અપાર રે ॥ કાગળ વાંચતાં વાંચતાં ચાલી છે આંસુની ધાર રે ॥ વાં૦ ॥૮॥ જે વ્હાલાએ લેખમાં, લખિયા ઓલંભા જેહ રે ॥ મુજ અવગુણ જોતાં થકાં, યોગ્ય લખિયા છે એહરે ॥ વાં૦ ॥૯॥ સાહિબ લખવા જોગ છો, હું સાંભળવા જોગ રે ॥ જેહવા દેવ તેવી પાતરી, સાચી કહેવત લોક રે ॥ વાં૦ ॥૧૦॥ સમસ્યા ચાર લખી તુમે, તે સમજી શું સ્વામ રે ॥ મનમાં અર્થ વિચારતાં, હરખે છે આતમરામ રે ॥ વાં૦ ॥૧૧॥ હું તો અવગુણની ભરી, અવગુણ ગાઢાં લાખ રે ॥ જિમ કોઇ વાયુના જોગથી, બગડી આંબા સાખ રે ॥ વાં૦ ॥૧૨॥ મુજ અવગુણ જોતાં થકાં, નાવે તમને મહેર રે ॥ પણ ગિરૂઆ ગંભીર છો, જેહવી સાયર લહેર રે ॥વાં૦॥૧૩॥ ગિરૂઆ સહજે ગુણ કરે, ઉત્તમ કારણ જાણરે ॥ જળ સીંચી સરોવર ભરે, મેઘ ન માગે દાણરે ॥

રની રીત ॥ પણ હું એમ નવિ જાણતો જી. તુંજને એવી અવિનીત ॥ગુ૦॥૧૯॥ તુજને ન ઘટે કામિની જી, કરવો અંતર એમ ॥ માહરી પ્રીત ખરી હતી જી, તું પલટાણી કેમ ॥ ગુ૦॥ ૨૦ ॥ મુજથી છાની ગોઠડી જી, સાસુથી કરી જેહ ॥ જિમ વાવ્યાં તિમ તે લણ્યાં જી, ફળ પામી તું એહ ॥ગુ૦॥ ૨૧॥ હું વ્હાલો નહી તાહરે જી, વ્હાલી સાસુ છે એક ॥ તો વહુને સાસુ મળી જી, મોકળે મ્હાલજ્યો છેક॥ ગુ૦ ॥૨૨॥ દોષ કીશો તુજ દીજિયે જી, જોતાં હઈડે વિમાસ ॥ ભાવી ભાવ મટે નહી જી, લખિયા જે કર્મ તમાસ ॥ ગુ૦ ॥૨૩ તુજ અવગુણ સંભારતાં જી, મનમાં આવે છે રેષ ॥ પ્રીતિ દશા સંભારતાં જી, બહુ ઉપજે છે સંતોષ ॥ ગુ૦॥ ૨૪॥ કાગળ થોડો ને હિત ઘણું જી, મુજથી લખ્યુ નવિ જાય ॥ સાગરમાં પાણી ઘણું જી, ગાગરમાં ન સમાય ॥ ગુ૦ ॥૨૫ ॥ અથ સમસ્યાઃ ॥ [1]ઘઉંની પહેલાં નીપજે જી, પીળું તરુવર તાસ ॥ પહેલે ચોથી માતરા જી, તે છે તુમારી પાસ ॥ ગુ૦ ॥૨૬ [2]દો નારી અતિ સામળી જી, પાણી માંહે વસંત ॥તે તુજ સજ્જન દેખવા જી, અળજો અતિય થરંત ॥ગુ૦ ॥૨૭॥ [3]મઠમાંહે તાપસ વસે જી, વિચે દીજે જીકાર ॥તુમ અમ એવી પ્રીતડી જી, જાણે છે કિરતાર ॥ગુ૦॥૨૮॥ [4]સાત પાંચ ને તેરમા જી, મેળવજ્યો દોઈ ચાર ॥ તેહના પાસે તુમે વસ્યા જી સ્નેહ નહોય લગાર ॥ ગુ૦॥ ૨૯॥ એ ચારે સમસ્યા તણો જી, કરજ્યો અર્થ વિચાર ॥ પ્રીતિદશા જિમ ઉલ્લસે જી, પ્રકટે હર્ષ અપાર ॥ગુ૦॥૩૦॥ કાગળ વાચી એહનો જી, લખજો તુરત જવાબ ॥સાસુને ન જણાવશો જી, જો હોય ડહાપણ આપ ॥ ગુ૦ ॥ ૩૧ ॥ વળી હલકારા મુખથકી જી, સહુ જાણજો અવદાત ॥ કાગળથી અધિકી ઘણી જી, કહેશે મુખથી વાત ॥ ગુ૦ ॥ ૩૨ ॥ ઈણિપરે ચંદ નરેસરે જી, લખિયો લેખ શ્રીકાર ॥ દીપવિજય કહે સાંભળો જી, આગળ વાત રસાળ ॥ ગુ૦ ॥ ૩૩ ॥

अथ द्वितीय गुणावली राणी लिखित पत्र.

(દોહા.)

શ્રી વરદા જગદંબિકા, શારદા માતા દયાળ॥ સુર નર જસ સેવા કરે, વાણી જાસ રસાળ ॥૧॥ ત્રિભુવનમેં કીરતિ સદા, વાહન હંસ

1 જીવ. ૨ આખની કીકી, ૩ મજીઠ. ૪ એકત્રીશ માણસ.

રે ॥ વાં૦ ॥૭૩॥ નુજ બહેની બ્હાલી ઘણું, પ્રેમલાલચ્છી જેહરે ॥ તેહને બહુ હેતે કરી, બોલાવજો ધરી નેહ રે ॥વાં૦॥૭૪॥ ચમસ્વા॥ [1]શાખાપતિકે દર વસે, પંચજ અક્ષર લેજો રે ॥ પ્રથમ અક્ષર દૂરે કરી, વધે તે મુજને દેજોરે ॥વાં૦॥૭૫॥ જો હવે સુરજ કુંડથી વિઘન થયાં વિશરાળરે ॥ તો સહુ પુણ્ય પસાયથી, ફળશે મંગળ માળ રે ॥વાં૦॥૭૬॥ ઈમ લખી લેખ ગુણાવળી, પેષ્યો પ્રીતમ પાસ રે ॥ દીપવિજય કહે ચંદની, હવે ફળશે સહુ આશરે ॥વાં૦॥૭૭॥ઇતિ॥

અથ શ્રી નેમનાથનો સલોકો.

સિદ્ધિ બુદ્ધિ દાતા બ્રહ્માની બેટી, બાળ કુમારી વિદ્યાની પેટી॥ હંસવાહના જગમાં વિખ્યાતા, અક્ષર આપોને સરસતી માતા॥૧॥ નેમજી કેરો કહેશું સલોકો, એક મનેથી સાંભળજો લોકો ॥જંબુદ્વીપના ભરતમાં જાણું, નયર સૌરીપુર સરગ સમાણું ॥ ॥ ચઊટા ચોરાશી બારે દરવાજા, રાજ્ય કરે તિહાં યદુવંશી રાજા ॥ સમુદ્રવિજય ઘર શિવાદેવી રાણી, રૂપે સીતાને રૂપે ઇંદ્રાણી ॥૩॥ તેહ તણી જે કુખે અવતરીયા, સહસ અઠ્ઠોત્તર લક્ષણે ભરિયા ॥ ખારો ખાટો ને મીઠો જે આહાર, ગર્ભને હેતે કીજે પરિહાર ॥૪॥ ઘોર ઘટાયે જળધર ગાજે, સજળ લીલાંબર પુહવી બિરાજે ॥ વાદળ દરમાંહે વીજ-ઝબૂકે, ક્ષણ ક્ષણ અંતર મેહ ટબૂકે ॥૬॥ પૂરણ નદીએ આવ્યાં છે પૂર, પૂરણ પુહપી પસરિયો અંકૂર ॥ ઋતુ મનોહર દાદૂર ડહકે, ભર્યાં સરોવર લહેરે તે લહકે ॥૬॥ છબી હરિયાંની અજબ છબીલી, નીલે આભરણે ધરતી રંગીલી ॥ રાગ મલ્હારની ઋતુ ભરેલી, અજુઆળી પાંચમ શ્રાવણ કેરી ॥૬॥ પૂરણ પસરયો પાવસ કાળ, પૂરણ પુહવી પસરયા સુગાળ ॥ મધ્યરાતને પૂરણ માસે, નેમજી જનમ્યા રાજ અવાસે ॥૮॥ ચોસઠ ઈંદ્ર ને છપ્પન કુમારી, ઓચ્છવ કરીને ગયા નિજ હારી ॥ થયો પરભાત રાત વિહાઇ, દાસીએ જઇને દીધી વધાઇ ॥૯॥ દૂર તે કીધું દાસી આચરણ, અનેક આપ્યાં વસ્ત્ર આભરણ ॥ સોવન થાળની માંહિ રૂપૈયા, સવાલાખ તે આપ્યા સોનૈયા ॥૧૦॥ અતિ આનંદ પામ્યો નરેશ, રાજસભામા કીધો પ્રવેશ ॥ પુત્ર જનમ્યાની નોબત વાજી, નાદે તે રહ્યું અંબર ગાજી ॥૧૧॥ બત્રીશ

---

1 કરઝન

વાં૦ ॥૧૩॥ પત્થર મારે છે તેહને, ફળ આપે છે અંબરે ॥ તિમ તુમ સરિખા સાહિબા, ગિરુઆ ગુણની તુંબરે ॥ વાં૦ ॥ ૧૫ ॥ કાપે ચંદન તેહને આપે છે સુગંધ અપાર રે ॥મુજ અવગુણ નાણ્યાં હિયે, ધન્ય ધન્ય તુમ અવતાર રે ॥ વાં૦॥૧૬॥ મુજ સરિખી કોઈ પાપિણી, દીસે નહી સંસાર રે ॥ માન્યું સાસુનું કહ્યું છેતરિયો ભરથાર રે ॥વાં૦ ॥૧૭॥ મેં જાણ્યું નહી એહવું, હું તો ભોળી નાર રે ॥ સાસુને કાને ચઢી, સમજી નહી લગાર રે ॥વાં૦ ॥૧૮॥ મેં આગળથી લહી નહી, સાસુ એહવી નાથ રે ॥ ખાવી ગાંડની ખીચડી, જાવું પેલાની સાથ રે॥ વાં૦ ॥૧૯॥ કાંઈક કાચા પુણ્યથી, સદ્બુદ્ધિ પણ પલટાય રે ॥જિમ શાણીને ખોળનું, ખાધાનું મન થાયરે ॥વાં૦ ॥૨૦॥ કરી પ્રપંચ ઇણ સાસુએ, ઘણો દેખાડ્યો રાગ રે॥ પછે તો વાત વધી ગઈ, થયો પીછનો કાગ રે॥ વાં૦ ॥૨૧॥ કિહાં આભા વિમળાપુરી, જોયા જેહ તમાસ રે ॥ હાંસીથી ખાંસી થઇ, કરવા પડિયા વિમાસ રે ॥વાં૦ ૨૨॥ પરણ્યાની સહુ વાતડી, મુજને કહી પ્રભાત રે ॥ જો તે ઠેકાણે હાટડી, તો એવડું નવિ થાત રે ॥ વાં૦ ॥૨૩॥ મિંઢળની સહુ વાતડી, મે કહી સાસુને કાન રે ॥ પછે તો ઢાંક્યુ નવિ રહ્યુ, પ્રગટયુ ત્રીજુ તાન રે॥ વાં૦ ॥૨૪॥ મ્હારૂં કર્યું મુજને નડ્યું, આડું ન આવ્યુ કાંઈ રે॥ ચોરની માતા કોઠીમાં, મુખ ઘાલી જિમ રોય રે ॥વાં૦॥૨૫॥ પસ્તાવો શો કરવો હવે, કહ્યું કાંઇ ન જાય રે ॥ પાણી પી ઘર પૂછતા, લોકોમા હાસી થાય રે ॥વાં૦ ॥૨૬॥ જે કાંઇ ભાવી ભાવમા, જે વિધિ લખિયા લેખરે ॥ તે સવિ ભોગવવા પડે, તિહા નહી મીન ને મેખ રે ॥ વાં૦ ॥ ૨૭ ॥ સાસુના જાયા વિના, સોળ વરસ ગયા જેહ રે ॥ મુજ અવગુણની વાતડી, જાણે કેવળી તેહ રે ॥ વાં૦ ॥ ૨૮ ॥ પણ કુકંટથી જે નર થયા, તે વિસ્તરશે વાત રે ॥ સાસુ સાંભળશે કદા, વળી કરશે ઉતપાત રે ॥વાં૦ ॥ ૨૯ ॥ તે માટે સાવધાનથી, રહેજો પિયુ ઉજ્જૈન રે ॥ જેહવા તેહવા લોકનો, કરશો નહિ વિશ્વાસ રે॥ વાં૦ ॥ ૩૦ ॥ સાસુને કહેવરાવજો, ઇહાં આવ્યાનો ભાવ રે ॥ પછે જેહવા પાસા પડે, તેવા ખેલજો દાવ રે ॥ વાં૦ ॥ ૩૧ ॥ મુજ અવગુણની ગાંઠડી, નાખજો ખારે નીર રે ॥ નિજ દાસી કરી જાણજો, મુજ નણદીના વીર રે ॥વાં૦ ॥૩૩॥ કાગળ લખજો ફરી ફરી, કૃપા કરી એક મન રે ॥ વ્હેલાં દરિસણ આપજો, શરીરનાં કરજો જતન

રે ॥ વાં૦ ॥૩૩॥ નુજ બહેની વ્હાલી થતું, પ્રેમલાલચ્છી જેહરે ॥ તેહને બહુ હેતે કરી, બોલાવજો ધરી નેહ રે ॥વાં૦॥૩૪॥ શુભસ્થા ¹શાખાપતિકે ઠર વસે, પંચજ અક્ષર હેજો રે ॥ પ્રથમ અક્ષર દૂરે કરી, વધિ તે મુજને દેજોરે ॥વાં૦॥૩૫॥ જે હવે સૂરજ કુંડથી વિઘન થયાં વિશરાળરે ॥ તો સહુ પુન્ય પસાયથી, ફળશે મંગળ માળ. રે ॥વાં૦॥૩૬॥ ઈમ લખી લેખ ગુણાવળી, પેખ્યો પ્રીતમ પાસ રે ॥ દીપવિજય કહે ચંદની, હવે ફળશે સહુ આશરે ॥વાં૦॥૩૭॥ઇતિ॥

અથ શ્રી નેમનાથનો સલોકો.

સિદ્ધિ બુદ્ધિ દાતા બ્રહ્માની બેટી, બાળ કુમારી વિદ્યાની પેટી॥ હંસવાહના જગમાં વિખ્યાતા, અક્ષર આપીને સરસતી માતા॥૧॥ નેમજી કેરો કહેશું સલોકો, એક મનેથી સાંભળજો લોકો ॥જંબુદ્વીપના ભરતમાં જાણું, નયર સોરીપુર સરગ સમાણું ॥ ॥ ચઊદ્રા ચોરાશી બારે દરવાજા, રાજ્ય કરે તિહાં યદુવંશી રાજા ॥ સમુદ્રવિજય ઘર શિવાદેવી રાણી, શીલે સીતાને રૂપે ઈંદ્રાણી ॥૩॥ તેહ તણી જે કુખે અવતરીયા, સહસ અઠ્ઠોત્તર લક્ષણે ભરિયા ॥ ખાટો ખાટો ને મીઠો જે આહાર, ગર્ભને હેતે કીજે પરિહાર ॥૪॥ ઘોર ઘટાયે જળ ધર ગાજે, સજળ લીલાંબર પુહવી બિરાજે ॥ વાદળ દરમાંહે વીજ-ઝબૂકે, ક્ષણ ક્ષણ અંતર મેહ ટબૂકે ॥૫॥ પૂરણ નદીએ આવ્યાં છે પૂર, પૂરણ પુહવી પસરિયો અંકૂર ॥ ઋતુ મનોહર દાદૂર ડહકે, ભર્યાં સરોવર લહેરે તે લહકે ॥૬॥ છપી હરિયાંની અજબ છબીલી, નીલે આભરણે ધરતી રંગીલી ॥ રાગ મલ્હારની ઋતુ બરેલી,અજુ-આળી પાંચમ શ્રાવણ કેરી ॥૭॥ પૂરણ પસરયો પાવસ કાળ, પૂરણ પુહવી પસરયા સુગાળ ॥ મધ્યરાતને પૂરણ માસે, નેમજી જનમ્યા રાજ આવાસે ॥૮॥ ચોસઠ ઈંદ્ર ને છપ્પન કુમારી, ઓચ્છવ કરીને ગયા નિજ હારી ॥ થયો પરભાત રાત વિહાઈ, દાસીએ જઈને દીધી વધાઈ ॥૯॥ દૂર તે કીધું દાસી આચરણ, અનેક આપ્યાં વસ્ત્ર આભરણ ॥ સોવન થાળની માંહિ રૂપૈયા, સવાલાખ તે આપ્યા સોનૈયા ॥૧૦॥ અતિ આનંદ પામ્યો નરેશ, રાજસભામા કીધો પ્રવેશ ॥ પુત્ર જનમ્યાની નોબત વાજી, નાદે તે રહ્યું અંબર ગાજી ॥૧૧॥ બત્રીશ

---

૧ દરશન

બદ્ધ તિહાં નાટક થાય, ઘેર ઘેર કુંકુમ હાથા દેવાય ॥દાન યાચકને દીધાં અછેહ, જાણે કે પુઠયો ઉત્તર મેહ ॥૧૨॥ તોરણ બાંધ્યા ઘર ઘર બાર, ઘર ઘર ગાયે મંગળ ચાર ॥ બાર દિવસ લગેં ઓચ્છવ કીધો, લખમી તણો ત્યાં લાહોજ લીધો ॥૧૩॥ અરથ ગરથના ખરચ્યા ભંડાર, નામ તે ઠવ્યું નેમકુમાર ॥ દિન દિન વાધે ચંદ્ર વદિતો, કેડછે લંકે કેસરી જીત્યો ॥૧૪॥ ત્રિવળી દેખીને ત્રિભુવન મોહે, ગંગા જમુનાને સરસતિ સોહે ॥ નાસા નિરૂપમ દીપશિખાશી, નયણ પંકજ પત્ર પ્રકાશી ॥૧૫॥ મુખથી બોલે અમીરસ વાણી, મનમાંહે હરખે શિવાદેવી રાણી ॥ બાળલીલામાં બુદ્ધિ ભંડાર, દેખીને મોહે સુર નર નાર ॥૧૬॥ એક દિન નેમજી બજાર માંહે, નગરીના ખ્યાલ જુએ ઉચ્છાહે ॥ કૃષ્ણતણી જિહાં આયુદ્ધશાળા, તિહાં કહ્યું પોહોત્યા દીનદયાળ ॥૧૭॥ શંખ ચક્ર ને ધનુષ ઉદાર, કોદંડ તાણીને કીધો ટંકાર ॥ વળતા સેવક ઇણિ પરે બોલે, ગોવિંદ વિના એ ચક્ર ન ડોલે ॥૧૮॥ ટચી આંગુળિયે ચક્ર ઉપાડયું, ચાકતણી પરે ભમું ભમાડયું ॥ અચંક ઉભા ઇણિ પરે ભાખે, શંખ ન વાજે કૃષ્ણજી પાખે ॥૧૯॥ હળવેશું લેઇ શંખ બજાયો, સાતે પાતાળે સરગે સુણાયો ॥ શેષ નાગસળિયા ધરા તિહાં ધમકી, ઝરૂખે બેઠી કામિની ઝમકી ॥૨૦॥ હબક લાગીને હાર તિહાં ટયા, કંચુક તણા બંધ વિછુટયા ॥ નમુદ્રજળ હળિયાં ચઢિઆં કલ્લોલે, કાયર કંપે ને ડુંગરા ડોલે ॥૨૧॥ હાથી હબકયા ઝબકયા ઝુઝાર, તેજી ચાલને દરિયા દિગપાળ ॥ પવન થંભ્યો ને ધરતી ધેરાઈ, કૃષ્ણજી કહે સુણો બળભદ્ર ભાઈ ॥૨૨॥ કોઈક નવો તે વૈરી અવતરીયો, મ્હોટો બળવંત મચ્છર ભરીયો ॥ નાદે અનહદ અંબર ગાજે, એહવો શંખ તે કેહેનો વાજે ॥ ૨૩॥ ત્રિભુવન માંહે તો કોઇ ન સૂઝે, થકી બારે ન ઇંદ્ર અનુજે ॥ જદુનાથને થઇ તે જાણ, વાત સુણીને થયા હેરાન ॥૨૪॥ પુજે બુધર ચિંતે મનમાંય, રાજકાજ તે મેરય કહેવાય ॥ સુગુણ સોનાની સાહલિક શુરો, એકે વાતે એ નહી અધુરો ॥ ૨૫ ॥ સુજશી બળિયો એ મહાબળ ધારી, મ્હોટે સાંસે તે પડયો મોરારી ॥ વની વની મનમાં ચિંતે વનમાળી, રાજ્ય અમારૂં લેશે ઉલાળી ॥૨૬॥ઇણે અવસરે નેમ કુમાર, મલપતાં આવ્યા સભા મોઝાર ॥ આદર આપેઃ જી આદર દીધો, સભા સહુ કોઈ પરણામ કીધો॥૨૭॥ પાણી પધારી સારંગપાણી, મુખથી બોલ્યા તે એહવી વાણીઆજ

જે, રૂપ દેખીને રતિપતિ લાજે ॥ જાન લેઈને જાદવ સધાવ્યા, ઉગ્રસેનને તોરણે આવ્યા ॥૪૫॥ દેખી રાજુલ મનમાં ઉલ્લસે, ચંદ્ર દેખી જેમ સમુદ્ર ઉલ્લસે ॥ ઘણા દીવસની રાજુલ તરસી, સજી સણગાર જુએ આરંસી ॥૪૬॥ અંજન અંજીત આંખ અણીઆળી, વેણી સરળીને સાપણ કાળી ॥ શીશ ફુલને સેંથે સિંદુર, મયણરાજાનું પસર્યું છે પૂર ॥૪૭॥ ગાલે ગોરીને ઝાલ ઝબુકે, મદભર માતીને નજર ન ચૂકે ॥ નાસા નિર્મળ અધર પરવાળી, કેડે થોડીને ઘણું સુકુમાળી ॥૪૮॥ ભૂષણ ભૂષિત સુંદર રૂપ, મુખ પૂનમચંદ અનુપ ॥ રૂડાં રૂપાળાં કુચ ઉતંગ, કસને કસીને કીધા છે તંગ ॥૪૯॥ હૈયે લાખીણો નવસર હાર, ચરણે ઝાંઝર રણઝણકાર ॥ સજી શણગાર ઉભી ઝરૂખે, નિરખી નેમને મનમાંહિ હરખે ॥૫૦॥ મ્હોટા મંડપની રચના અતિ રૂડી, ગાજે વાજિંત્ર ઉછળે ગૂડી ॥ ભુંગળ ભેરીને વાજે નફેરી, જુએ રાજુલ નેમને હેરી ॥૫૧॥ ગોખે ચઢીને રાજુલ ભાંખે, દીવસ દોહલા ગયા તુમ પાખેં ॥ કંત તે કાંઈ કામણ કીધું, મન માહરે ઉલાળી લીધું ॥૫૨॥ આજ ફરકે છે જમણું રે અંગ, સહી એ થાશે રંગમાં ભંગ ॥ કહે રાજુલ સુણો સાહેલી, રખે જાદવ જાય મુજને મહેલી ॥૫૩॥ પશુ પેખીને પામ્યો વૈરાગ, મુગતિ રમણી શું કીધો છે રાગ ॥ નેમજી પુરવની પ્રીત પાળીજે, એમ છટકીને છેહ ને દીજે ॥૫૪॥ મુગતિ મંદીરમાં આવજો મળશું, સદા સર્વદા રમત રમશું ॥ દાન સંવચ્છરી જિનવરે દીધું, નેમ રાજુલે સંજમ લીધું ॥૫૫॥ પુરવની પ્રીત અવિહડ પાળી મુગતિમાં કરમ પોતા પ્રજાળી ॥ વેગે વિરહની વેદના ટાળી, શિવમંદીરમાં જોડ્યો સંભાળી ॥૫૬॥ શીળ પાળે જે ચતુર સુજાણ, નામે તેહને કોડ કલ્યાણ ॥ઉદયરત્ન કવિ ઇણી પરે બોલે, કોઈન આવે શ્રી નેમને તોલે ॥૫૭॥ ઈતિ.

अथ श्री विजयकुमर अने विजयकुंवरीनी लावणी.

શ્રી વીતરાગ જિન દેવ નમું શિર નામી, કહું શીયળનો અધિકાર મુનિ જિન પામી ॥ જિહાં વચ્છદેશમેં કોશંબિ નગરી જાણી, તે દક્ષિણ દેશમેં પ્રકટપણે વખાણી ॥ તિહાં શેઠ તણો સુત વિજયકુમાર વૈરાગી, સુણિ શીયળકે મહીમા મનમેં લય લાગી ॥ તબ હાથ જોડકર મુનિપેં સોગન માગી, હુવા એક માસમેં કૃષ્ણપક્ષકા ત્યા

ગી ॥૧॥ ધન્ય વિજયકુમરકી કરી કમી કાહુનાં છે, ચિત્ત ચોખે શીળ આદર્યું ભરજોવનમાં છે ॥ એ આંકણી ॥ શુદ્ધ પાળે શ્રાવક ધર્મ જ્ઞાન ગુણ ઉચરે, પોસહ પડિક્કમણાં સંયમ કરતા વિચરે ॥ કરિ દયા દાન સંતોષ શીળ શુદ્ધ પાળે, પરિ ધર્મ ધ્યાન ઓર આતમકું અજુઆળે ॥૬ સમકિતધારી શંકા કંખા નવિ આવે, પર પાખંડીકે પરચો નહી વખાણે ॥દેવાદિકનાં દુઃખ દેખિ ધર્મ નવિ છંડે, ચડતે પરિણામે કરણી અધિકી મંડે ॥ધન૦॥૨॥ પુણ્યયોગે વિજયાકુમરીમળી ગુણવંતી શુદ્ધ ચોસઠ કળાની જાણ મહા બુદ્ધિવંતી॥ ગજગમણી રમણી એ.હે કોકિલ વાણી, તનું કંચન સોહે બદન ભાળ અલકાળી ॥ અતિ અધર લાલ કોમળ કપોળ બહુ સોહે, કર ચરણ ઉદર નયનકમળ જોઈ મન મોહે ॥ બહુ હર્ષ ભાવશું વિજય કુમરજી આવ્યા, પુણ્ય યોગે જોડ મળી પરણી ઘર આયા ॥ધન૦ ॥૩॥ હવે વિજયકુમરજીકી સોહે સુંદરતાઈ, ઈણ અવસર સુંદર દેવરૂપ છબિ છાઈ ॥ બિંદુ કાને કુંડળ રત્ને જડિયાં સોહે, શિર લાલમુકુટ મુક્તાફળ મુરનર મોહે ॥ગળે હાર રત્ને જડિયા સોહે બહુ ભારી, કરકંકણ ચમકણ મુદ્રીયાં છબિ ન્યારી ॥ અરુબદન ભાલ નિર્મળ શશિ નેત્રે સોહે, ઇત્યાદિક ગુણે કરિ વિજયકુમર મન મોહે ॥ધન૦॥૪॥ તબ રંગ મહેલમેં બેઠા પલંગ બિછાઈ, પ્રીતમકી સેજ્યા સુંદર તન સજ આઈ ॥ અખિયાળાં કજ્જળ વીજળીયાં ચમકંતી, કરજોડી ઉભી પિયુ આગળ મલપંતી ॥ ચમકે ચુડિયાં સાર મણિયે ચમકતિ, નકવેસર વેણી ઝુમરીયાં ઝમકંતી ॥કર કડિયાં જડિયા મુદ્રડિયાં ઠમકંતી, અરુનેઉર પગમે ઘુઘરીયાં ઘમકંતી ॥ધન૦॥૫॥ જબ બદન દિખાવે કામ જગાવે બાળા, ઈંદ્રાણી સરખી ઉભી રૂપ રસાળા ॥ પ્રીતમકો આદર માગે સુંદરિ ઉમાઈ, તન મન ઉલસંતી ઉભી આશા લાઈ ॥ કહે વિજય કુમરજી, અહો સુંદરિ ભલે આઈ, પણ હમશું તુમશું કામ નહી મુજ કાંઈ ॥દિન તીન લગેં તો નહીં મદનકી છાહી, ફીર તુમ હમ પીછે સુખે સુખે દિન જાઈ ॥ધન૦॥૬॥ કહે કુમરિ કુમરકું કહો કારણ છે કાંઈ, હું સુંદર તન સજકર આઈ છું ઉમાઈ ॥ અબ અવસર ભરિયાં કેમ તમે પ્રીતમજી, મેં નિયમ લિયા છે તું સુંદરી નહિ સમજી ॥ તબ કુમરી પૂછે કહો પ્રીતમજી હમકુ, અબ કિસી ભાંતકા નિયમ લિયા હે તમકું ॥ મુજ બાળપણ.થી શીયળ રૂચ્યો મનમાંહી, કિયા કૃષ્ણ પક્ષકા નિયમ મુનિપેં જાઈ ॥ધન૦॥૭॥ તબ વિજયા

કુમરી ઉભી મુખ કુમળાઇ, મુજ મનકી આશા ભરી રહી, મનમાંઇ ॥ કહે વિજયકુમર સુણ સુંદરી કયું કુમળાઈ, પણ જિમ છે તિમ મુજ વેગ કહો પુરમાઈ ॥ તબ વિજયાકુમરી ધીરજપણું મનલાઈ, નીચાં નેત્રે કરી વાત કરે મુરજાઈ ॥ મુજ બાળપણાથી શીળ રૂચ્યો મન માંહી, પહિલા પરણેકા પરિણામ હતા નહી કાંહી ॥ ધન૦ ॥ ૮ ॥ ગુરૂણિપેં કિયા મેં શુકલ પક્ષકા સોગન, અબતોં હમારે હુવા દોઉ પક્ષકા આગન ॥ પ્રીતમજી તુમ તો પરણો નારી અનેરી, પણ પહેલી ઇચ્છા શીળતણી હુઇ મેરી ॥ કહે વિજયકુમરજી અહો વલ્લભ ગુણવંતી, અબ તુમ હમ જોડી મળી બહુ દીપંતી ॥ હવે રત્ન છોડ કોણ કાચ ગ્રહે સુણ પ્યારી, શુદ્ધ શીળ પાળશું મુક્તિ રમણિ છે નારી ॥ધન૦॥૯॥ બહુ દેવલોકનાં સુખ વિલશાં વાર અનેરી, પણ મનઇચ્છા પુરણ ભઇ નહીં કુણ કેરી ॥ જીવ નરક નિગોદ ભમ્યો ભવસાયર માંહી, બહુ કાળ ગમાયો ગરજ સરી નહી કાંહી ॥ અબ ઉત્તમ કુળ અવતાર લીયો છે આઇ પુણ્યયોગે મુનિવરનિ યોગવાઈ પાઇ ॥ અબ માત તાત સબ ભ્રાત મિલે સ્વારથકા, ચડતે પરિણામે શિયળ પાળશું નિત્યકા ॥ ધન૦ ॥ ૧૦ ॥ અબ અલ્પ સંપદા દેખી કહો કિમ ખોઇએ, પણ માટી માટે ખેલ ખોયા દુઃખ હોઇએ ॥ અબ એહ બાત અપને નહી કરની કિનિકુ, જો હમ દોનુંને નિયમ લિયાહે ખુસીકુ ॥ કરજોડી કુમરી કહે કુમરજી અરજી, પણ વાત એ છાની કિમ રહેશે કુમરજી ॥ સુણો નનરો સાસુ ઘણા ખીજશે તુમશું, પણ કિસી શરમસેં રહ્યા જાયશે હમશું ॥ ધન૦ ॥ ૧૧ ॥ સુણ પ્રીતમ પ્યારી એહ આપની શિક્ષા યહ બાત પ્રગટા તબ નિશ્ચે લેવી દીક્ષા ॥ એક ણ સેજે સોવે દોય સુંદરિ અરસાડી સુતે સુતે બાત કરે જયુ બહેન ને ભાઈ ॥ દો બેર કરે પડિકમણું ન સામાયિક આદ, કરે દાન શીળ તપ ભલી ભાવના માંઈ ॥ તિહાં બાર વરસ વહિ ગયા એમ કરંતાં, પણ વાત વિસ્તરી શાળપણે વિચરંતા ॥ ધન૦ ॥ ૧૨ ॥ તબ દક્ષિણ દેશ મેં વિચર્યા વિજયજી કેરા, શ્રી વિમળકેવળી કિયા વખાણ ઘણેરાં ॥ બેઉ ચરમ શરીરી છે મહા ઉત્તમ પ્રાણી, સહુ અચરિજ પામ્યા સુણિ કેવળિ મુખ વાણી ॥ સુણી જિનદાસ શ્રાવક હુઓ બહુત પ્રસન્ન ॥ હું જાઇ કરૂં તિહાં હર્ષ ધરી દરશન્ન ॥ બહુ હર્ષ ભાવ શું આવ્યો નગરિ કૌસંબી, શ્રી વિજયકુમરની વાત સુણી અચંભી ॥ ધન૦ ॥ ૧૩ ॥ બહુ હર્ષ સાધર્મી ગળિયો કુમર કુમરિયા, પરિવાર જિમાયા ભ-

॥ મા૦ ॥૨॥ કિહાંરે દ્વારકાની સાહબી રે ભાઈ, કિહાં ગજદંતનો માલ ॥ સજ્જનનો મેળો કિહાં રે ભાઈ, ક્ષણમાં હુવા વિણાટ રે ॥ ॥મા૦ ॥૩॥ હાથી ઘોડા રથ બળે રે ભાઈ, બેતાળી લાખ ॥ અડતાળી ક્રોડ પાળા હુતા રે ભાઈ, ક્ષણમાં હુઈ ગયા રાખરે ॥ મા૦ ॥૪॥ હળધરને કરુણ કહે રે ભાઈ, ધિક કાયરપણું મોય ॥ નગરી બળે મુજ દેખતાં રે ભાઈ, મુજ જોર ન ચાલે કોય રે ॥મા૦॥૫॥ નગરી બળે મુજ દેખતાં રે ભાઈ, રાખી ન શકું રે જેમ ॥ ઇંદ્રધનુષ મેં ચઢાવિયું રે ભાઈ, એ બળ ભાગ્યું કેમ રે ॥મા૦॥૬॥ જેણિ દિશિ જોતા તેણિ દિશે રે ભાઈ, સેવક સહસ અનેક ॥ હાથ જોડી ઊભા ખડા રે ભાઈ, આજ ન દીસે એક રે ॥ મા૦ ॥૭॥ મ્હોટા મ્હોટા રાજવી રે ભાઇ, શરણે રહેતા આય ॥ ઉલટો શરણો તાકીયે રે ભાઈ, વેરણ વેળા આય રે ॥મા૦॥૮॥વાહણ વીજતણી પરે રે ભાઈ, ઋદ્ધિ બદલાય એ સોય ॥ ઇણ દોહિલીમેં આપણો રે ભાઈ, સગો વ ન દીસે કોય રે ॥ મા૦ ॥૯॥ મહોલ ઉપગરણ આયુધ બળેરે ભાઈ, બળે સહુ પરિવાર ॥ આ આપદા પૂરી પડી રે ભાઈ, કીજે કવણ વિચાર રે ॥ મા૦ ॥૧૦॥ વળતા હળધર ઇમ કહેરે ભાઈ,પ્રગટયાં પુરવનાં પાપ ॥ બીજું તો સઘળું રહ્યું રે ભાઈ, માંહી બળે માય બાપ રે ॥ મા૦ ॥૧૧॥ દોનુ બાંધવ માંહે ધસ્યા રે ભાઈ, નગરીમાં આવ્યા ધાય ॥ રથ જોડી તેણે સમે રે ભાઈ, માંહી પાડ્યાં માય તાત રે ॥ મા૦ ॥૧૨॥ દોનુ બાંધવ જુતિયા રે ભાઈ,આવ્યા પોળની માંય ॥ દોનુ બાંધવ બહાર નીકળ્યારે ભાઈ,દરવાજે પડીયો આયરે ॥મા૦॥૧૩॥ પાછું વાળી જુએ તિહાં રે ભાઈ, ઘણું થયા દિલગીર ॥ આંખી તે હાંથી કરતા રે ભાઈ, નયને વરસ્યા નીર રે ॥ મા૦ ॥૧૪॥ હળધરને કરુણ કહે રે ભાઈ, સાંભળ બંધવ વાય ॥ કિણી દિશ આપણ જાવશું રે ભાઈ, તે દિશ મોય બતાય રે ॥મા૦॥૧૫॥ વચન સુણી માધવતણા રે ભાઈ, હળધર બોલે એહ ॥ પાંડવ ભાઈ કુંતા તણા રે ભાઈ, આપ સાહ્યો તેહને નેહ રે ॥ મા૦॥૧૬॥ વચણ સુણી હળધરતણા રે ભાઈ, માધવ બોલે એમ ॥ દેશવટો દેઈ કાઢિયા રે ભાઈ, તે ઘેર જઈએ કેમ રે ॥ મા૦ ॥ ૧૭ ॥ વળતાં હળધર ઇમ કહે રે ભાઈ, દેખી દોહી દિલગીર ॥ તે કેમ અવગુણ આણશે રે ભાઈ, ક્ષિકમ ગુણ ગંભીર રે ॥મા૦ ॥૧૮॥ તે તેહનું કાજ કિધા રે ભાઈ, ધાતકીખંડથી લાય ॥ દ્રોપદી મોકલી અર્જુનને રે

રે રે હું તો છું કૃષ્ણ રે ॥ બાણે કેણે મને વીંધીયો, એવો કોણ છે દુર્જન રે ॥ ગ૦ ॥ ૧૫ ॥ શબ્દ તે કૃષ્ણનો સાંભળી, વૃક્ષ તળે જરાકુમારરે, ॥ કાં હું વસુદેવ પુત્ર છું, રહું છું આ વન મોઝાર રે ॥ ગ૦ ॥ ૧૬ ॥ કૃષ્ણ રખોપાને કારણે, વર્ષ થયાં મુજ બાર રે ॥ પણ નવિ દીઠો કોઇ માનવી, આજ લગે તે નિરધાર રે ॥ ગ૦ ॥ ૧૭ ॥ દુષ્ટ કર્મતણે ઉદય, આંહી આવ્યા તુમે આજ રે ॥ મુજને હત્યા રે આપવા, વળી લગાડવા લાજ રે ॥ ગ૦ ॥ ૧૮ ॥ કૃષ્ણ કહે આવ્યાં બંધવા, જિણ કાજ સેવો છો વન રે ॥ તે હું કૃષ્ણ તેં મારિયો, ન મટે શ્રી નેમનાં વચન રે ॥ ગ૦ ॥ ૧૯ ॥ ઇમ સુણી આંસુડે વરસતા, આવ્યો કૃષ્ણની પાસ રે ॥ મોરારી તવ બોલીયા, લેઆ કૌસ્તુભ ઉલ્લાસ રે ॥ ગ૦ ॥ ૨૦ ॥ એ નીશાની પાંડવને આપજે, જા તું ઇહાંથી વેગ રે ॥ નહી તો બળભદ્ર મારશે, ઉપજશે ઉદ્વેગરે ॥ ગ૦ ॥ ૨૧ ॥ આ સમે કીમ જાઉં વેગળો; જો તુમે મોકલો મોરારી રે ॥ ફરી ફરી પાછું જોતો થકો, વરસત આંસુ જળ ધાર રે ॥ ગ૦ ॥ ૨૨ ॥ દૃષ્ટિ અગોચર જે થયો, તેવીશમી ઢાળ રે ॥ ઉદરતન કહે એ થઈ, સહુ સુણજો ઉજમાળ રે ॥ ગ૦ ॥ ૨૩ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री माधुने शीखामणनी सज्झाय.

નારીને સંગ મુનિવરને નવિ રહેવું, નારીને સંગે મુનિવરને નવી રહેવું ॥ કળહાગારી કાળી નાગણ મન વિચારો એવું રે ॥ નારીને૦ ॥ ૧ ॥ એ આકાશી .. સયમની કુંડાળ નારી, લટપટ કરશે ભારી ॥ સંગ કરવાથી ભગ શિવજીનો, રંગ દેશે ઉતારીરે ॥ ના૦ ॥ ૨ ॥ હાવ ભાવ દેખાડી પ્યારી વાત કરે બહુ મારી ॥ સાંભળવાના સ્વાદી થાશો, જાશે સયમ હારી રે ॥ ના૦ ॥ ૩ ॥ વાણી મીઠી દિલની દીઠી રીતી દહન અંગીઠી ॥ સાધુ થઇને સંગત કરશે, લાજ તેહની નીઠી રે ॥ ના૦ ॥ ૪ ॥ આંખડીએ ઉલાળી ત્હારૂં, ચિત્તડું લેશું ચોરી ॥ ના૦ ॥ ૫ ॥ સુખને પ્રેમ ચાલે પાને તુજને, દુર્ગતિ જાશે દોરી રે ॥ ના૦ ॥ ૬ ॥ હાવ ભાવ દેખાડી મટકે કરને લટકે, ચટકમાં ચિત્ત જાનું અટકી ॥ નારી પાડી દેશે પટકા રે ॥ ના૦ ॥ ૭ ॥ કામ કુતુહળ કોડાકારી, ગીત ગાવે લલકારી ॥ નગર ગમાં જે લુબ્ધાણા, જાણો ભ્રષ્ટાચારી રે ॥ ના૦ ॥ ૮ ॥ રમઝમ કરતી આવે જાવે, વંદન કરે બહુ ભાવે ॥ ભરજોવનમ

જે ભણાવે, તે ઝાઝા ખત્તા ખાવે રે ॥ ના૦ ॥૮॥ એકાંતે અબળા સંગાથે, કરે વાતોના કિલોલ ॥ ના૦ વિહુણા જે નિરોગા, જાણો કુટલ કોલ રે ॥ ના૦ ॥ ૯ ॥ અગ્નિ આગળ દારૂ રહેવે, નિશ્ચે જાવે ઊડી ॥ નારીને સંગેથી જાણો, ભવસાગરમાં બુડી રે ॥ ના૦ ॥૧૦॥ વાટે જાતાં વનિતા સાથે, વાતડિયો નવિ કરિયે ॥ દૂર રહો જાણી સાપણીયો, પાપણીયો પરિહરિએ રે ॥ ના૦ ॥૧૧॥ જાણો કૂડ કપટની કુંડી, ભામા ભાવઠ મંડી ॥ ભવમાં કેઈ ભટકાવ્યાને, કેઈ ગયા છે ઉડી રે ॥ ના૦ ॥૧૨॥ છતા ભોગને છટકાવીને, લીધો સંયમભારા ॥ વમ્યા વિષની વાંછા કરતાં, સહુ દેશે ધિક્કારરે ॥ ના૦ ॥૧૩॥ આંખ કાન ને નાક વિહુણી, વિણુઠયાં સરવે અંગ ॥ સો વરસની ડોસીનો પણ, કરવો નહી તસ સંગ રે ॥ ના૦ ॥૧૪॥ દેવાંગનાના ચળાવ્યા તો, નવિ ચળે મુનિરાય ॥ ધન્ય શિયળ વ્રતધારી તેહના, ઇંદ્રાદિક ગુણ ગાય રે ॥ ના૦ ॥ ૧૫ ॥ નવવાડે વિશુદ્ધ વ્રત પાળો, નારીથી રહો ન્યારા ॥ મૂળ ઉત્તર ગુણ આરાધો તો, પરમેશ્વરના પ્યારારે ॥ ના૦ ॥ ૧૬ ॥ ઓગણીશે સત્તરની સાલે, નૌતનપુર ચોમાસો ॥ આશ્વિન પંચમી શુકલ પક્ષે, વાર સ્થીર છે ખાસો રે ॥ ના૦ ॥ ૧૭ ॥ ખોડાજી કહે હે.ઉ. પ્રાણી, અબળાનો આસ ગો ॥ મોહ ભરમ છોડીને, આતમ ધર્મને રંગો રે ॥ ના૦ ॥૧૮॥ ઇતિ

अथ श्री शीयळवंती सतीने शीखामण.

(જનક સુતા હું નામ ધરાવું, રામ છે અંતરજામી. એ દેશી.)

નિસુણો સકળ સોહામણ નારી, શિક્ષા અતિ સુખકારી ॥ મન કું વારી વિષય વિસારી, સજો શીયળ શણગારી ॥ સુણજ્યો સતીયાં ॥ દૂર કરી કુમતિયાં, સુણજ્યો સતિયા, જ્યું હોવે શુભ ગતિયાં, સુણજ્યો સતીયાં ॥૧॥ એ આંકણી ॥ પંચ સાખે પરણ્યો તે પ્રીતમ, આતમનો અધિકારી ॥ એહ ટાળી અવર નર ગણીએ, લાલ ફકીર ભીખારી ॥ સુ૦ ॥૨॥ પ્રગટ પુરંદર રૂપે સુંદર, નળ કુબેર અનુહારી ॥ તૃણતણે તોલે ત્રેવડિયે, હોય જો સુર અવતારી ॥ સુ૦ ॥૩॥ નટ વિટ નર લંપટ લુચ્ચાથી, પગલાં પાછાં ભરીએ ॥ બગલા સરિખા દુષ્ટને દેખી, દુરથી વેગળાં તરીએ ॥ સુ૦ ॥૪॥ તાળી પાડી દાંત દેખાડી, ખડખડ લોક હસાડી ॥ કામ કુતૂહળ ક્રીડાકારી, વાતન કરીએ ઉઘાડી ॥ સુ૦ ॥૫॥ શીયળવંતીને નિત્ય નવિ ન્હાવું, ષટરસ સ્વાદે ન ખા-

સું ॥ નિત્ય શૃંગાર શરીરે ન સજવા, પર ઘર ઘણું નહી જાવું ॥ સુ૦ ॥૬॥ તાત ભ્રાત સરીખા નરશું, વાટે વાત ન કરીએ ॥ દુષ્ટજ દુર્જન દોષ ચઢાવે, અપજશથી અતિ ડરીએ ॥ સુ૦ ॥ ૭ ॥ આવળ ફુલ સરીખા ફોકટ, શીયળ રહિત નરનારી ॥ નકટીને આભુષણ અંગે શોભા ન દીસે સારી ॥ સુ૦ ॥૮॥ ચીર પટંબર અંબર ઓઢયાં, સજ્યા સોળ શણગારા ॥ શીયળ વિના જાણો તે સઘળા, આગતણાં અંગારા ॥ સુ૦ ॥૯॥ કુલટા નારી ભ્રષ્ટાચારી, પ્યારી શીખ ન લાગે ॥ બાળપણે રંડાપા પામે, વ્રત લેઇને જે ભાગે ॥ સુ૦ ॥૧૦॥ ઘર ઘર ભટકે વાટે અટકે, વાત કરે કર લટકે ॥ ચંચળ ગતિયે ચાલે ચટકે, સજ્જન સહુને ઘણું ખટકે ॥ સુ૦ ॥૧૧॥ કેઇક કુળખંપણ કમનિયો, શ્વસુર બાપનું બોળે ॥ બેહુ લોકનું કાજ બગાડે, વ્રતને રણમાં રોળે ॥ સુ૦ ॥ ૧૨ ॥ કુસતીયો કલંક લગાડે, ગુણ આરામ ઉજાડે ॥ સજ્જનને સંતાપ પમાડે, સૂતા શત્રુ જગાડે ॥ સુ૦ ॥૧૩॥ નિર્લજ નિર્ગુણ નાક વિહુણી, વાટે ઘાટે વિગોવાશે ॥ શીયળથકી સંપૂરણ થાશે, સુર નર તસ ગુણ ગાશે ॥ સુ૦ ॥૧૪॥ કાચ તે સાચ કદી નવિ હોવે, રત્ન જ્યોતિ નહિ ઝાંખી ॥ સત્યવંતીના અવગુણ દાખી, જીવતી ગયે હોણુ માખી ॥ સુ૦ ॥૧૫॥ સોને શ્યામ ન લાગે મજની, પરમેશ્વર છે સાખી ॥ મુક્તિતણા અભિલાષી થઇને, શીયળ રસ લ્યો ચાખી ॥ સુ૦ ॥૧૬॥ જ્ઞાતાધ્યયને ષોડશ વાસે, ફત્તેપુર ઉલ્લાસે ॥ પૂજ્ય પૂંજાજી સ્વામી પસાયે, જોડી ઋષિ ખોડીદાસે ॥ સુ૦ ॥૧૭॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री जंबूस्वामीनुं चोढालियुं.

(દોહા.)

શ્રી ગુરુ પદપંકજ નમી, સમરી શારદ નામ ॥ જંબુસર ગુણ ગાવતાં, સીઝે વંછિત કામ ॥૧॥ બાળપણેથી જંબુએ, શીળ ધર્યો શિરદાર ॥ સાધુ અને શ્રાવક પ્રતે, શાસ્ત્ર વદે આચાર ॥૨॥ ચરમ કેવળી જાણીએ, સુધર્મ ગણધર શીષ । તેહ તણા ગુણ જપીયે, ભાવે નમો નિશ દીશ. ॥૩॥

॥ ढाल १ ली ॥

(અનુમતિ દીધી માયે રોવંતા. એ દેશી.)

જંબુદ્વીપ ન જાણીએ. એ તો એકલખ લાખ વિસ્તારો રે ॥ ષટ ખંડ વૈતાઢયે કિયા, તેમા ભરત લઘુ સુખકારો રે ॥ જય જય

યના સ્વાદથી હો નરકે પહોત્યો સાતમી, એહ વિષયનાંરે કામ ॥સ૦ ા૫ા સંયમ વિષય હો જાયા દુક્કર પાળવા, મેરૂ તોળવો હાથ ॥ ખડ-ગની ધારા હો ઉપર બેટા ચાલવું, ભરવી આભશું બાથ ॥સ૦ા૬ા બાવીશ પરિસહ હો સહેવા બેટા સાધુને, રહેવું તે મન નિરધાર ॥ સુખના સવાદી હો દુઃખ સહસો કેણી પરે, કહીએ છે વાત વિચાર ॥સ૦ા૭ા કુમર તે બોલે હો સંયમ તોલે કો નહી, જેથી દુઃખનો રે છેહ ॥ વિષયના સુખથી હો આગળ દુઃખ હોવે ઘણું, સાચો ધર્મ નેહ ॥ સ૦ ા૮ા આઠે તે રમણી હો પરણો એકજ વાર તો, પછે જિમ આવે રે દાય ॥ વયણ ન લોપું હો માતા મોરી તાહરૂં, મેં ધરિયું શીળવ્રત કાય ॥સ૦ા૯ા ધવળ મંગળ હો વાજાં વાજે બહુ પરે, પરણ્યા તે આઠે નાર ॥ મહોલે પધારિયા હો જંબુ તેહિજ રાતમાં, પણ મન ધરિયો વ્રત સાર ॥ સ૦ ॥ ૧૦ ॥ ધ્યાન ધરીને હો બેઠા સુખે અણબોલતા, રાખી વ્રતશું રંગ ॥ આવીને રમણી હો આઠે મળીને એકઠી, પહેરી અંગ સુરંગ ॥ સ૦ ॥ ૧૧ ॥

॥ ઢાલ ૨ જી. ॥

(તિણ અવસરે એક આવી જંબુકી રે એ રાગ.)

આઠે તે રમણી નમણી વીનવે રે, પિયુજી બોલો નહિ કિણ કાજ રે ॥ અમે તો પ્રભુજી કરિને ઓળખ્યા રે, અમચી તુમારે હાથે લાજ રે ॥ પરમ વૈરાગી પીતમ સાંભળો રે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ભોગસમય નવિ હોવે જોગ રે ॥ પુરણ પુણ્યને જોગે પામીયા રે,પાંચ જાતિના તુમે ભોગરે ॥પરમ૦ા૨ા મુગતિના ઉપર કોઈ છે માળવોરે, જેહને કાજે થઓ છો દાખ રે ॥ સુખને આગળ ભોજન જે મળ્યું રે, નવિ તજીએ ધરશે કેશો શીખ રે ॥પરમ૦ા૩ા ભોગ છતાને છંડી જાયશો રે, તે તો જિમ તુમને સુખ થાય રે ॥ પણ જિમ મરૂધરનો કણબી કહ્યોરે, મૂરખ પડેલો તેહ ગણાયરે ॥ પરમ૦ ॥ ૪ ॥ ઈખુ ગોધુમકેરો લાલચે રે, કાપ્યાં પાકાં અન્ન તૈયાર રે ॥ મનની હામ ન પહોતી કર્ષણી રે, તિમ તુમે પ્રીછો એહ વિચાર રે ॥ પરમ૦ ા૫ાં વળતા તે બોલ્યા જંબુસ્વામિજી રે, અમે નહી કાગ સરીખા નાર રે ॥ આ મિષની લાલચ લાગી બુડિયો રે, પણ અમે ભોગ કર્યો પરિહાર રે ॥પરમ૦ા૬ા લોભ ન કીજે પ્રભુજી અતિ ઘણો રે, વનચરની જિમ થઈ વાત રે ॥ તિર્યંચ ફીટી નરભવ પામિયો રે, ફરી લોભે

પામ્યો તેહિજ જાત રે॥ પરમ૦ ॥૭॥ એથી વાત કરી છે અતિ ઘણીરે કહેતાં પાર ન આવે તેહ રે ॥ આઠ કથા તે ભાંખી જંબુએ રે, આઠે કહી સુંદરિયે ધરિ નેહ રે ॥ પરમ૦ ॥૮॥ તે માટે પ્રભુજી તમને વીનવું રે, વિલસો નરભવ કેરી લીલ રે ॥ કુંજર કાને ઝસ્યા નવિ રહે રે, પછી તુમે લેજો સંયમ લીલ રે ॥ પરમ૦ ॥૯॥ મન દઢ કરવા આઠે નારીને રે, કહે છે જંબુ તવ દ્રષ્ટાંત રે ॥ લલિતાંગ કુમાર હુઓ જિમ આગળે રે, સુણજો થિર રાખીને મન રે ॥પરમ૦॥૧૦॥

॥ ढाल ९ मी. ॥

ચાલ–કહે જંબુ ત્રિયાને, સુણજો થિર મન રાખી ॥ એક નગરી નિરૂપમ, પરિઘળ ઋદ્ધિ સુખી આખી ॥ ૧ ॥ વ્યવહારી નંદન મદન મદન જિસો વાસ ॥ નગરિમાં સંચરિયો, લઘુવય લીલ વિલાસ ॥૨॥ ઉ૦–લઘુ વયે સુંદર તેમ વિચક્ષણ, ચાલે જોબન ચતુર જિસો ॥ એકે રાણી નગર વિલોકે, નજરે પડિયો મદન જિસો ॥ ૩ ॥ તુરત તેડાવ્યો તતક્ષણ આવ્યો, અકસ્માત તવ નૃપતિ ગયો ॥ દુર્ગંધ કેરી કોટડીમાં, ખાસ ખટ ઇંધુપરે રહ્યો ॥૪॥ ચાલ–ઇણ અવસર જળ ઘર, ગુડે ખાળને ધાવે ॥ જળ જોરે લલીતાંગ, બહાર વહીને આવે ॥૫॥ દાસી તવ દેખી, તુરત તેડી ઘર લાવે ॥ શ્રીમંત સુખી નર તતક્ષણ રોગ સમાવે ॥૬॥ ઉ૦–સકળ રોગ અંગથી ટળિયા, વળીયા તેહજ દીન ॥ રોગ રાયુગાર સજી લલિતાંગ ચાલે જેમ મયંદ ॥૭॥ રાણી તેજ ઝરૂખે દીઠો, ॥ દીઠો લલિતાંગ કુમાર ॥ વળી તે વખતે તેડવાને મૂકી દાસી તે વાર ॥૮॥ ચાલ–કહે જંબુ ત્રિયાને, કહો તુમ આઠે નારી ॥ ફરિ જાવે કે ન જાવે, બોલો બોલો વિચારી ॥ ૯ ॥ તવ કર જોડીને, બોલી બાળા આઠ ॥ તે ન રહે નગરિમાં, ન કરે અંગ ઉચાટ ॥ ૧૦ ॥ ઉ૦–અંગ ઉચાટ તે કરવો હાયે, મૂરખ તે કિમ પાસ પડે ॥ તે તો ઉદર નવમાસ વસીને, કિમ રતિ પતિશું ચિત્ત ચડે ॥૧૧॥ દુર્ગંધ કેરી કોટડી કામિની, સુર નર મુનિ જેણે વસ્ય કિયા ॥ સુધ મન સંયમની લય લાગી, પાપ તાપ સહુ પરહરિયા ॥૧૨॥ ચાલ–સહુ શીખ દીયે તવ, જિમ સ્વામી મન ભાવે ॥ પ્રભવો તવ પાંચશે, જંબુ તસ સમજાવે ॥૧૩॥ જંબુનાં માય તાય, આઠ જંબુવાળી નારી ॥ તેહનાં વળી માય તાય, તે સર્વે સુખકારી ॥૧૪॥ ઉ૦–સરવાળે પાંચશેને અઠ્ઠાવીશ, સાત ગુણ સંઘાર ॥ ચારિત્ર

લેઉ કર્મ વિદારી, ચરમ કેવળી સાર ॥૧૫॥ વીરતણા ત્રીજા પટધારી, જુઓ આગમમેં વાત ॥ જંબુ ગુણ ગાયા અમે હરખે, પરમ સદા ગુણપાત્ર ॥૧૬॥ ચાલ-સત્તરશે પાંસઠે, માસ શ્રાવણ શુદિ બીજ ॥ ॥ ગુણ ગાયા રાણપુરમાં, મીઠા જાણે અમીજ ॥૧૭॥ ગચ્છલોંકે ગાજે, શ્રી તેજસિંહ પ્રતાપી ॥ તેહના પટધારી, કાહાન કીર્તિ જગ વ્યાપી ॥ ૧૮ ॥ ઉ૦-કીર્તિકારક વંછિત દાયક, લાયક ધ્યાન સહાય ધરે ॥ પાવે સકળ પદારથ પ્રાણી, જે નિશ્ચળ મુનિ ધ્યાન ધરે ॥ ૧૯ ॥ ગુરૂ લક્ષ્મીચંદ ચરણ પસાયે, ગંગમુનિ કરજોડ કહે ॥ ભાવે ભણશે અથવા સુણશે, મનવંછિત તે સુખ લહે ॥ ૨૦ ॥ ઇતિ ॥

अथ श्री चंदनबालानुं त्रीढालियुं.

॥ ढाल १ ली. ॥

(અરણિક મુનિવર ચાલ્યા ગૌચરી. એ દેશી.)

શ્રી સરસતિના રે પય પ્રણમી કરી, ગુણશું ચંદનબાળાજી ॥ જેણે વીરનો રે અભિગ્રહ પુરીયો, લાધી મંગળ માળા જી ॥ દાન ઉલટ ધરી ભવિયણ દીજીએ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ જેમ લહિયે જગ માનો જી ॥ સ્વર્ગ તણાં સુખ સહેજે પામીયે, નાસે દુર્ગતિ થાનો જી ॥ દાન૦ ॥ ૨ ॥ નયરી કોસંબી રે રાજ્ય કરે તિહાં, નામે સંતાનિક જાણું જી ॥ મૃગાવતી રાણી રે સહિયર તેહની, નંદી નામે વખાણું જી ॥ દાન૦ ॥ ૩ ॥ શેઠ ધનાવો રે તિણ નગરી વસે, ધનવંતમાં શિરદારો જી ॥ મુળા નામે રે ઘરણી જાણીએ, રૂપે રતિ અવતારો જી ॥ દાન૦ ॥ ૪ ॥ એણે અવસર શ્રી વીર જિણેશ્વર, કરતા ઉગ્ર વિહારો જી ॥ પોસ વદ પડવે રે અભિગ્રહે મન ધરી, આવ્યા તિણ પુર સારો જી ॥ દાન૦ ॥ ૫ ॥ રાજસુતા હોય મસ્તક ક્ષુર કરી, કીધા ત્રણ ઉપવાસો જી ॥ પગમાં બેડી રે રોતી દુઃખ ભરે, રહેતી પર ઘર વાસો જી ॥ દાન૦ ॥ ૬ ॥ ખરે રે બપોરે રે બેઠી ઉંબરે, એક પગ બાહિર એક માંહે જી ॥ સુપડાને ખુણે રે અડદના બાકળા, મુજને આપે ઉચ્છાંહેજી ॥ દાન૦ ॥ ૭ ॥ એહવું ધારી રે મન માંહે પ્રભુ, ફરતા આહારને કાજે જી ॥ એક દિન આવ્યા રે નંદીના ઘરે, ઇર્યાસમિતિ બિરાજેજી ॥ દાન૦ ॥ ૮ ॥ તવ સા દેખી રે મન હર્ષિત થઈ, મોદક લેઈ સારો જી ॥ વોહરાવે પણ પ્રભુજી નવિ લીયે, ફરી ગયા તેણીવારો જી

દાન॰ ॥૯॥ નંદી જઇને રે સહિયરને કહે, વીર જિનેશ્વર આવ્યા
છ ॥ ભિક્ષા કાજે રે પણ લેતા નથી, મનમાં અભિગ્રહ લાવ્યા છ
॥ દાન॰ ॥૧૦॥ તેહનાં વયણ સુણી નિજ નિયરમાં, ઘણા રે ઉપાય
કરાવે છ ॥ એક નારિ તિહાં મોદક લેઈ કરી, એક જણી ગીતજ
ગાવે છ ॥ દાન॰ ॥૧૧॥ એક નારી શૃંગાર સોહામણા, એક જણી
બાળક લેઇ છ ॥ એક જણી મુકે રે વેણજ મોકળી, નાટક એક
કરેઇ છ ॥ દાન॰ ॥૧૨॥ એણિપરે શામ રે રમણી રંગભરી, આણી
હરખ અપારો છ ॥ વોહરાવે બહુ ભાવ ભક્તિ કરી, તો હિ ન
લીયે આહારો છ ॥ દાન॰ ॥ ૧૩ ॥ ધન્ય ધન્ય પ્રભુછ વીર જિન-
ેશ્વરૂ, તુમ ગુણનો નહી પારો છ ॥ દુક્કર પરિસહ ચિત્તમાં આદ
રિયો, એહ અભિગ્રહ સારો છ ॥ દાન॰ ॥ ૧૪॥ એણીપરે ફિરતાં
રે માસ પંચજ થયા, ઉપર દિન પચવીસો છ ॥ અભિગ્રહ સરિખો
રે જોગ મળે નહી, વિચરે શ્રી જગદીશો છ ॥ દાન॰ ॥ ૧૫ ॥

ઢાલ ૨ જી.

(નમો નમો મનક મહામુનિ એ દેશી.)

તેણે અવસર તિહાં જાણિયે, રાય સતાનિક આવ્યો રે ॥ ચંપા
નગરીની ઉપરે, સેના ચતુરંગ દળ લાવ્યો રે ॥ તેણે અવસર તિહાં
જાણિયે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ દધિવાહન નબળો થયો, સેના સઘળી
નાઠી રે ॥ ધારણી ધુઆ વસુમતી, બાંધ પડયા થઇ માઠી રે ॥
તેણે॰ ॥ ૨ ॥ મારગમાં જાતાં થકાં, સુભટને પુછે રાણી રે ॥ શું કરશો
અમને તમે, કરશું ઘરણી ગુણખાણી રે ॥ તેણે॰ ॥ ૩ ॥ તેહ વચન
શ્રવણે સુણી, સતીય શિરોમણિ તામ રે ॥ તતક્ષણ પ્રાણ તજ્યા
સહી, જોજ્યો કર્મનાં કામ રે ॥ તેણે ॥ ૪ ॥ વસુમતી કુમરી લેઈ
કરી, આવ્યો નિજ ઘર માંહી રે ॥ કોપ કરી ઘરણી તિહાં, દેખી
કુમરી ઉત્સાહી રે ॥ તેણે॰ ॥ ૫ ॥ પ્રાંતઃ સમય ગયો વેચવા,
કુમરીને નિરધારો રે ॥ વેશ્યા પુછે મુલ તેહનો, કહે શત પંચ
દિનારો રે ॥ તેણે॰ ॥ ૬ ॥ એહવે તિહાં કણે આવિયો, શેઠ
ધનાવો નામ રે ॥ તે કહે કુમરી લેશું અમે, ખાસાં આપીશ દામ
રે ॥ તેણે॰ ॥ ૭ ॥ શેઠ વેશ્યા ઝગડે તિહાં, માંહો માંહે વિવાદે રે ॥
ચક્કેસરી સાન્નિધ કરી, વેશ્યા ઉતાર્યો નાદો રે ॥ તેણે॰ ॥ ૮ ॥
વેશ્યાથી સુકાવીને, શેઠ તેડી ઘર આવે રે ॥ મનમાં અતિ હર્ષિ

લેક કર્મ વિદારી, ચરમ કેવળી સાર ॥૧૫॥ વીરતણા ત્રીજા પટધારી, જુઓ આગમમેં વાત ॥ જંબુ ગુણ ગાયા અમે હરખે, પરમ સદા ગુણપાત્ર ॥૧૬॥ ચાલ-સત્તરશે પાંસઠે, માસ શ્રાવણ શુદિ બીજ ॥ ॥ ગુણ ગાયા રાણપુરમાં, મીઠા જાણે અમીજ ॥૧૭॥ ગચ્છલોંકે ગાજે, શ્રી તેજસિંહ પ્રતાપી ॥ તેહના પટધારી, કાહાન કીર્તિ જગ વ્યાપી ॥૧૮॥ ઉ૦-કીર્તિકારક વંછિત દાયક, લાયક ધ્યાન સદાય ધરે ॥ પાવે સકળ પદારથ પ્રાણી, જે નિશ્ચળ મુનિ ધ્યાન ધરે ॥ ૧૯ ॥ ગુરૂ લક્ષ્મીચંદ ચરણ પસાયે, ગંગમુનિ કરજોડ કહે ॥ ભાવે ભણશે અથવા સુણશે, મનવંછિત તે સુખ લહે ॥ ૨૦ ॥ ઇતિ ॥

अथ श्री चंदनबालानुं त्रीढालियुं.

॥ ढाल १ ली. ॥

(અરણિક મુનિવર ચાલ્યા ગોચરી. એ દેશી.)

શ્રી સરસતિના રે પય પ્રણમી કરી, ગુણશું ચંદનબાળાજી ॥ જેણે વીરનો રે અભિગ્રહ પુરીયો, લાધી મંગળ માળા જી ॥ દાન ઉલટ ધરી ભવિયણ દીજીએ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ જેમ લહિયે જગ માનો જી ॥ સ્વર્ગ તણા સુખ નહેજે પામીયે, નાસે દુર્ગતિ થાનો જી ॥ દાન૦ ॥ ૨ ॥ નયરી કોસંબી રે રાજ્ય કરે તિહાં, નામે સંતાનિક જાણ જી ॥ મૃગાવતી રાણી રે મહિયર તેહની, નંદી નામે વખાણ જી ॥ દાન૦ ॥ ૩ ॥ શેઠ ધનાવો રે તિણ નગરી વસે, ધનવંતમા શિરદારો જી ॥ મુળા નામે રે ઘરણી જાણીએ, રૂપે રતિ અવતારો જી ॥ દાન૦ ॥ ૪ ॥ એણે અવસર શ્રી વીર જિણેશ્વર, કરતા ઉગ્ર વિહારો જી ॥ પોસ વદ પડવે રે અભિગ્રહે મન ધરી, આવ્યા તિણ પુર સારો જી ॥ દાન૦ ॥ ૫ ॥ રાજસુતા હોય મસ્તક ક્ષુર કરી, કીધા ત્રણ ઉપવાસો જી ॥ પગમાં બેડી રે રોતી દુઃખ ભરે, રહેતી પર ઘર વાસો જી ॥ દાન૦ ॥ ૬ ॥ ખરે રે બપોરે રે બેઠી ઉંમરે, એક પગ બાહિર એક માંહે જી ॥ સુપડાને ખુણે રે અડદના બાકળા, મુજને આપે ઉચ્છાહે જી ॥ દાન૦ ॥ ૭ ॥ એહવું ધારી રે મન માંહે પ્રભુ, ફરતા આહારને કાજે જી ॥ એક દિન આવ્યા રે નંદીના ઘરે, ઇર્યાસમિતિ બિરાજે જી ॥ દાન૦ ॥ ૮ ॥ તવ સા દેખી રે મન હર્ષિત થઈ, મોદક લેઈ સારો જી ॥ વોહરાવે પણ પ્રભુજી નવિ લીયે, ફીરી ગયા તેણીવારો જી

દરભરણાદિ ચિંતા નહી, સજ્જન સુત કલત્ર ઘર ભારરે ॥ રાજ ચોરાદિ ભય તુજ નહિ, તોહી તુજ શિથિલ આચારરે ॥ શાંતિ૦॥૯॥ વિવિધ દુઃખ દેખી તું લોકના, તુજ કિસિ ચંત મુનિરાજ રે ॥ તું જના વર્જનાદિક પડયો, ચુક મ આપણું કાજ રે ॥ શાંતિ૦ ॥૧૦॥ આપણું પારકુ મ મ કરે, મુક મમતા પરિવાર રે ॥ ચિત્ત સમતા રસે ભાવછે, મ કર બહુ બાહ્ય વિસ્તાર રે ॥ શાંતિ૦ ॥૧૧॥ લોક સત્કારે પૂજે સ્તવે, મુજ મળી લોકના વૃંદ રે ॥ મુજ યશ નામ જગ વિસ્તર્યું, ઇસ્યો અભિમાન મુણિંદ રે ॥ શાંત૦ ॥૧૨॥ પૂરવ મુનિ સારિખી નહી કિશિ, આપણી લબ્ધિને સિદ્ધિ રે ॥ અતિશય ગુણ કિસ્યો તુજ નહિ, તોહી તુજ માનની બુદ્ધિ રે ॥ શાંતિ. ॥૧૩॥ પૂર્વે પ્રભાવક મુનિ હુઆ, તેહને તું નહી તોલ રે ॥ આપ હીણું ઘણું ભાવજે, મુખ વાહુ ઘણું અમ બોલ રે ॥ શાંતિ૦ ॥૧૪॥ નિંયડિ કરી જે જન રંજીવા, વશ કયા જેહ બહુ લોક રે ॥ પૂડે દીપે ન તે તાહરા, ગૃહિ મુનિના તરુ ફોક રે ॥ શાંતિ૦ ॥ ૧૫ ॥ ગુરુ પ્રસાદે ગુણ હીનને, હોવે છે તુ ગુણ ઋદ્ધિ રે ॥ તું ગુણ મત્સરી મત હોયે, કર નિજ જીવની શુદ્ધિ રે ॥ શાતિ૦ ॥૧૬॥ સંયમ યોગ મૂકી કરી, વશ કરયા જેહ બહુ લોક રે ॥ શિષ્ય ગુરુ ભક્ત પુસ્તક ભર્યા, અંતે દીયે સમ વિલ શોક રે ॥ શાતિ૦ ॥૧૭॥ પ્રશમ સમતા સુખ જળધિમાં, સુર નર સુખ એક બિંદ રે ॥ તેણે તું સિંચ સમં વેલડી, મૂકી દે અવર નમ દદ રે ॥ શાતિ૦ ॥ ૧૮ ॥ એક ક્ષણ વિશ્વ જંતુ પરે, તુ વસી જીવ સમભાવે રે ॥ સર્વ મૈત્રી સુધાપાનપે, સકળ સુખ સન્મુખ લાવે રે ॥ શાતિ૦ ॥ ૧૯ ॥ આપ ગુણવંત ગુણ રંજીયો, દીન દુઃખી દેખી દુઃખ ચૂરરે ॥ નિર્ગુણી દેશવિરતિ રહી, સકળમુનિ સુખ શુચિ પૂર રે ॥ શાતિ૦ ॥ ૨૦ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री सुदर्शनशेठनी सज्झाय.

(ઇણ સરોવરિયાંરી પાળ આંબા દોય નગરી મારા લાલ. એ દેશી.)

જંબૂદ્વીપે ભરત, ક્ષેત્ર સોહામણું ॥ મારા લાલ ॥ વહ્નભપુરી નગરીમાં, નૃપ જન મંડાણો ॥ મા૦ ॥ અભયા રાણી તાસ, સુવાસ રહે સદા ॥મા૦॥ શેઠ સુદર્શન રતનની, જાસ છે સંપદા ॥ મા૦ ॥ ૧ ॥ ગુણવંતી નામે રમણી, ઘરણી છે તેહને ॥ મા૦ ॥ શુદ્ધ છે જિનવર ધર્મ, તણી મતિ જેહને ॥ મા૦ ॥ ગ્રેડજી મન ઉચ્ચાર, દીપો ગુરુ સા-

વર્ણવ્યું, થયું શળીતણું ॥મા૦॥ હુઇ પુષ્પની વૃષ્ટિ, દુંદુભી વાજી ઘણું ॥મા૦॥ ચરણે લાગ્યો રાય, શ્રેષ્ટિપદ થાપીયો ॥મા૦॥ ઘરઘર નગર નગરમાં, જશ ડંકો વાજીયો ॥મા૦॥૧૩॥ શીયળ પ્રભાવે મંગળ, માળા સંપજે ॥મા૦॥ શીયળે શેઠ માહેંદ્ર, સુરલોકે ઉપજે ॥મા૦॥ એકાવતરી જન્મ, જરા દુઃખ ભય નહી ॥મા૦॥ મુનિ મયાચંદ વાણીએ, ઇણીપરે કહી ॥ મા૦ ॥૧૪॥ સંવત ઇક્ષુ શશી નાગ, મહીમાને કરી ॥મા૦॥ નિર્મળ શ્રાવણ માસ, નગર ચોમાસું કરી ॥મા૦ ॥ પભણ્યો શીયળ સંબંધ, ભાવે કરી દીપતા ॥મા૦॥ ધન્ય ધન્ય તે નર નારી, વિષય રસ જીપતા ॥ મા. ॥૧૫॥ ઇતિ ॥

अथ श्री तस्करपच्चीशी.

(રઘુપતિરામ હૃદયમાં રહેજોરે. એ દેશી.)

ચોરી ચિત્ત ના ધરો નર નારી રે, પચમે પરતીત તુમારીરે ॥ ચોરની ચૌટે ચરચા થાય રે, ફિટફિટ લોકોમાં નિંદાય રે ॥ કલંકે કુળ લજવાઇ જાય, ચોરી ચિત્ત ના ધરો નર નારી રે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ ચોરનો કોઇ ન થાય સખાઇ રે ॥ માત તાત સજ્જન સુત ભાઇરે ॥ હડાછટ થાય વિગોવાઇ ॥ ચોરી. ॥ ૨ ॥ તસ્કર નર તરણા તોલે રે, આદર દેઇ કોઇ ન બોલે રે ॥ ઘેર આવે દ્વાર ન ખોલે ॥ ચોરી. ॥૩॥ તિરસ્કાર તેને સહુ ઠામે રે, કોઈ તેડે નહી શુભ કામે રે ॥ માલ પીરે નહી વિણ દામે ॥ચોરી.॥૪॥ સહુ લોક છંડે વિશ્વાસ રે, કોઈ બેસારે નહી પાસ રે ॥ જેની સારી નહી સુવાસ ॥ ચોરી. ॥ ૫ ॥ જેને તસ્કરની પડી ટેવ રે, અણદત્ત ગ્રહે અહમેવ રે ॥ ગણે નહી ગુરુ ધર્મ ને દેવ ॥ચોરી.॥૬॥ સાત વ્યસન વશે જડબુદ્ધિ રે, કરે કેદ ન કાંઈ શુદ્ધિ રે ॥ કપટી કુટીલની મતિ ઊંધી ॥ ચોરી. ॥ ૭ ॥ મુખે બોલે તે મીઠું મીઠું રે, મેલે નહી નજરે દીઠું રે ॥ દયા રહિતનું હિલડું ધીઠું ॥ ચોરી. ॥૮॥ નિશાચારી ચારી મળી ભેળા રે, શુકનાવળી સાધી વેળા રે ॥ જઈ રાજભંડર ઉખેળા ॥ ચોરી. ॥ ૯ ॥ મળી માણસ મારે ગામ રે, વાટ પાડે વિણાસે ઠામ રે ॥ સંગ્રામમાં આવે કામ ॥ ચોરી. ॥ ૧૦ ॥ સંધી છેદીને ખાતર પાડી રે, લીધા માલ અમુલ્ય ઉપાડી રે ॥ આમે જુઠ અન્યાય કરે દહાડી ॥ ચોરી.॥૧૧॥ પગી પંડિત પગલાં જોતો રે, પાપિષ્ટની પાસે પહોંચ્યોરે ॥ પકડ્યો પ્રપંચી રોતો રે ॥ ચોરી. ॥૧૨॥ કર કેશ બાંધ્યા કશી તાણી

રે, પાંપણુથી પડે પૂર પાણી રે ॥ આવી આપ કીધી જે કમાણી ॥ ચોરી૦॥૧૩॥ પગ બેડી જબામાં તોક રે, એવા મળ્યા હજારો લોક રે ॥ મળ્યા માનવી થોકે થોક ॥ચોરી૦॥૧૪॥ સહુ મુખથી ઉચ્ચરે એમ રે, જનેતાયે જણ્યો તુને કેમ રે ॥ ન્હાનો કાં ન મૂઓ રહ્યો ક્ષેમ ॥ચોરી૦॥૧૫॥ બોલે કુવચન કઠવા બોલ રે, ફિટ ફિટ રે પુટલ ઢોલ રે ॥ નિર્દયી નિગુણ નિટોલ ॥ ચોરી૦ ॥ ૧૬ ॥ કોટવાળ સેનાપતિ દાસ રે, ઉદી છરપડે કર્ણને નાસરે ॥ લેઇ ચાલ્યા એહને ઉદાસ ॥ ચોરી૦॥૧૭॥ મારતા કોરડા છડી દંડ રે, ટીચણ ઠોંણી પાડુ પ્રચંડ રે ॥ મારે લાત ઇંટપોના ખંડ ॥ ચોરી૦ ॥ ૧૮ ॥ થવે એષિત ત્રોડે માંસ રે, હેળે નિંદે હસે કરે હાંસ રે ॥ દીન હીન પીડ્યો ભૂખ પ્યાસ ॥ ચોરી૦॥૧૯॥ કોપે નૃપ લિયે ઘર લુંટી રે, ઉભ નેત્રને કાઢે ખુંદી રે ॥ બાંધે તોયે તે ન શકે છુટી ॥ચોરી૦॥૨૦॥ મારે શૂળ મુસળ કુહાડે રે, મુદગર મુષ્ટિથી તાડે રે ॥ નેત્ર નરકમાં દુઃખ દેખાડે ॥ ચોરી૦ ॥૨૧॥ શીશ મૂંડીને ચુનો લગાવે રે, અવળે ગરધવ ચડાવે રે ॥ કુસુમ કરેણુની માળ પહેરાવે રે ॥ચોરી૦॥૨૨॥ વાજે વાજાં ને ફેરવે ચોરે રે, પૂઠે ન્હાના માણસો ભેર રે ॥ ઉઠે એહને સોરબકોર ॥ ચો૦ ॥૨૩॥ તેને દીયે શૂળી ગળે પાર રે, મરીને જાવે તે જમ પાસ રે ॥ છએ ચોરી કહે ખોડીદાસ ॥ ચો૦ ॥૨૪॥ ચોરી અવગુણ કહેતાં પ્રકાસુ રે, ઓગણીશે સોળનો આસુ રે ॥ જોડી પુરફત્તે ચોમાસુ ॥ ચોરી૦ ॥૨૫॥ ઇતિ ॥

अथ श्री सत्यबावीशी.

(માળા ક્યાં છે રે, એ દેશી.)

ટેક મ મૂકો રે, ધરિયે ધર્મ વિવેક કે સત્ય ન ચૂકો રે ॥ સત્ય થકી સહુ જન સનમાને, પ્યારા મારા ॥ ધ્યાન ધરે ધરણિંદો ॥સોમ વદન સુધારસ વરસે, હિમ કરણ જિમ ચંદો રે ॥ટેક૦॥૧॥ એ આંકણી ॥ સત્ય વાયક લાયક નર જગમાં, પ્યારા૦॥ દાયક બુદ્ધિ નિધાન ॥ પદ પદ સંપદ નવનિધિ પામે, મહિમા મેરૂ સમાન રે ॥ ટેક૦ ॥ ૨ ॥ દૂધ સરીખી કીરતિ પ્રસરે, પ્યારા૦॥ જગમાંહી જશનો ડંકો ॥ વૈરી તો વનવાસે નાસે, વાળ ન હોવે વંકો રે ॥ ટેક૦ ॥૩॥ સત્ય થકી સહુ જગ વશ્ય થાવે, પ્યારા૦॥ અહો નિશ એહને ધ્યાવે ॥ સુર નર પંડિત શીશ નમાવે, ઈંદ્ર આપે ગુણ ગાવે રે ॥ ટેક૦ ॥૫॥ સત્ય પુરૂષે પ્રતિજ્ઞા પકડી, પ્યારા૦ ॥ પ્રાણ છતાં નવિ મુકે ॥ ચાતુર ટેક

ધરી ધન જળશું, અન્ય ઉદકથી ન ઢુંકે રે ॥ ટેક. ॥૫॥ મીન મરાળ સરોવર મેલી, પ્યારા. ॥ છિલર દિલમાં ન આણે ॥ સત્યવાદી તેમ ટેકને ચેકી, મૃષાવાદ ન ટાણે રે ॥ ટેક ॥ ૬ ॥ સૂર સુભટ સંગ્રામે સનમુખ, પ્યારા. ॥ આયુદ્ધ યુદ્ધ મચાવે ॥ પ્રાણની હાણ ગણે નહી મનમાં, ચરણ પાછા નવિ ઠાવે રે ॥ ટેક. ॥૭॥ રણુગાં ધર શંસારે ઘણાં છે, પ્યારા. ॥ કોઈ ન સત્યને તોલે ॥ કષ્ટ પડે કાયરતા નાખે, બોલી વચન નવિ ડોલે રે ॥ ટેક. ॥ ૮ ॥ સીતા માતા જગત વિખ્યાતા, પ્યારા. ॥ શિયળ રયણ ગુણ ખાણી ॥ સત્ય રાખણને પાવક પેઠાં, અગ્નિથી પ્રસંયો પાણી રે ॥ ટેક. ॥૯॥ ગજસુકુમાળમુનીસર મ્હોટા, પ્યારા. ॥ ટેકથી ધ્યાનજ ધરીયા ॥ અગ્નિ દહન સહન કરીને, શિવ રમણીને વરીયા રે ॥ ટેક. ॥ ૧૦ ॥ ઉદધિમાં અરણિક શ્રાવકને, પ્યારા. ॥ દેવે પરિસહ દીધો ॥ પોતે ઉઠાઇ ઊંચો લીધો, તન મન નિશ્ચય કીધો રે ॥ ટેક. ॥ ૧૧ ॥ હરખ ધરી હરિશ્ચંદ નરેસર, પ્યારા. ॥ કષ્ટ સહ્યાં સત્ય માટે ॥ તાલ ટેક રાખણ રઘુરાયા, પરવરિયા વનવાટે રે ॥ ટેક. ॥ ૧૨ ॥ દળ બળ લેઈ દશારણ ભદ્રે, પ્યારા. ॥ વાંદ્યા શ્રી વર્દ્ધમાન ॥ ઇંદ્ર સંગાથે અડિંગો કીધો, લીધો સંયમ ધરી માન રે ॥ ટેક. ॥૧૩॥ એમ અનેક નર ટેક ગ્રહીને, પ્યારા. ॥ ગ્રાહક ધર્મ સધીર ॥ સત્ય સુધારસ સ્વાદમા લીના, જયુ વન કોયલ કીર રે ॥ ટેક. ॥૧૪॥ કુંજનમે કરિ કેળિ કરંતા, પ્યારા. ॥ આરામે અયનીશ ॥ ॥ જળમાંહી મીન મરાળ સરોવર, મુક્તિ ધ્યાને મુનીશરે ॥ ટેક. ॥૧૫॥ તિમહિજ સત્ય સુગંધે રસીયા, પ્યારા. ॥ કસિયા શીળ કછોટા ॥ મનમથ મથન કરી મન જીત્યો, મહિમંડળમા મોટા રે ॥ ટેક. ॥૧૬॥ વસુ વસુધાપતિ વસુધા વદિતો, પ્યારા ॥ સત્યવાદી તે સમેનો ॥ અસત્ય વચન ઉચ્ચાર કર્યાથી, સાતમી પુહવિયે પહોત્યો રે ॥ ટેક ॥ ૧૭ ॥ કમળપ્રભગણિ ગુણનો દરિયો, પ્યારા. ॥ મન માતંગે ચઢિયો ॥ વિપરીત વચન પ્રરૂપ્યો ભારી, ભવ અટવી રડવડિયો રે ॥ ટેક. ॥૧૮॥ અસત્યથી અવગુણ અનંતા, પ્યારા. ॥ ગુણ સરવે જાય ઊડી ॥ સત્ય વિવેકના ટેકને થેકી, ગયા દુઃખ દરિયે બુડી રે ॥ ટેક. ॥૧૯॥ સત્ય સરોવર નમતા જળમાં, પ્યારા. ॥ કેળિ કરો મન ભાવે ॥ આતમ અંતર નિર્મળ થાવે, કર્મ મલીન મળ જાવે રે ॥ટેક.॥૨૦॥ લેશ્યા સોમ શુભ પુન્યના ભાગી, પ્યારા. ॥ અસંજમસ વિષ ત્યાગી ॥ પૂજ્ય પુંજાજી સ્વામી સોભાગી,

ભાગે આંખોતણું રે, શ્રવણે સુંણ્યું નવિ જાય ॥ તુજ આવે અવગુણ ઘણા રે, વળી ધોળી હોવે રોમરાય રે ॥ ધ. ૩ ॥ કેડ દુઃખે ગૂઢ રહે રે, મુખમાં શ્વાસ ન માય ॥ ગાલે પડે કરોચલી રે, રૂપ શરીરનું જાય રે ॥ ધ. ॥ ૪ ॥ જીભલડી પણ લડથડે રે, આણ ન માને કોય ॥ ઘેર સહુને અળખામણો રે, સાર ન પૂછે કોય રે ॥ ધ. ॥૫॥ દીકરા તો નાસી ગયા રે; વહુઅર દે છે ગાળ ॥ દીકરી નાવે ઢુકડી રે, સબળ પડયો છે જંજાળ રે ॥ ધ. ॥ ૬ ॥ કાને તો ધાકો પડી રે, સાંભળે નહીય લગાર ॥ આંખે તો છાયા વળીરે, એતો દેખી ન શકે લગાર રે ॥ ધ. ॥૭॥ ઉમરો તો ડુંગર થયો રે, પોળ થઈ પરદેશ ॥ ગોળી તો ગંગા થઇ રે, તમે જુઓ જરાના વેશ રે ॥ ધ. ॥ ૮ ॥ ઘડપણ વહાલી લાપશી રે, ઘડપણ વહાલી ભીંત ॥ ઘડપણ વહાલી લાકડી રે; તમે જુઓ ઘડપણની રીત રે ॥ ધ. ॥૯॥ ઘડપણ તું અકહ્યાગરો રે, અણ તેડયો મ આવેશ ॥ જોવનિયું જગવાહલું રે, જતન હું તાસ કરેશ રે ॥ ધ. ॥૧૦॥ ફટફટ તું અભાગીયા રે, જોવનનો તું કાળ ॥ રૂપ રંગને ભાગતો રે, તું તો મ્હોટો ચંડાળ રે ॥ ધ ॥૧૧॥ નીસ સે ઉસ્સસમે રે, દવને દીજીયે આળ ॥ ઘડપણ કાં તું સરજીયો રે, લાગ્યો માહરે નિલાડ રે ॥ધ. ॥ ૧૨ ॥ ઘડપણ તું સદા વડો રે, હું તુજ કરૂં રે જુહાર ॥ જે મેં કહી છે વાતડી રે, જાણજે તાસ વીચાર રે ॥ ધ. ॥ ૧૪ ॥ કોઈ ન વંછે તુજને રે, તું તો દૂર વસાય ॥ વિનયવિજય ઉવઝાયનો રે, રૂપવિજય ગુણ ગાય રે. ॥ ધ. ॥૧૫॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री नवकार वालीनी सज्झाय.

કહેજો ચતુર નર એ કોણ નારી, ધરમી જનને પ્યારી રે ॥ જેહે જાયા બેટા સુખકારી, પણ છે બાળકુમારી રે ॥ કહેજો. ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ કોઇ ઘેર રાતી ને કોઇ ઘેર લીલી, કોઈ ઘેર દીસે પીળી રે ॥ પંચ રૂપી છે બાળકુમારી, મનરંજન મતવાળીરે ॥ક. ॥ ૨ ॥ હૈડા આગળ ઊભી રાખી, નયણાંશું બંધાણી રે ॥ નારી નહી પણ મોહનગારી, જોગીશ્વરને પ્યારી રે ॥ ક. ॥૩॥ એક પુરૂષ તસ ઉપર કાઢે, ચાર સખીશું ખેલે રે ॥ એક બેર છે તેહને માથે, તે તસ કેડ ન મેલે રે ॥ક. ॥૪॥ નવ નવ નામે સહુ કોઇ માને, કહેજો અર્થ વિચારી રે ॥ વિનયવિજય ઉવઝાયનો સેવક, રૂપવિજય બુદ્ધિ સારીરે ॥ક.॥૫॥

अथ श्री जिनरक्षित अने जिनपालितनुं चोढालियुं.

॥ દોહા. ॥

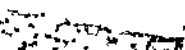
અનંત સિદ્ધ આગે હુવા, વળિ હોવંતા જેહ ॥ અનાગતે જે હોયશે, હું પ્રણમું ધરિ નેહ ॥૧॥ પાપ અઢારે અતિ બુરાં, પરિગ્રહ મહા વિકરાળ ॥ પ્રીતિ મિત્રાઇ ગણે નહી, સહુ ગણને દિયે ગાળ ॥૨॥ દુઃખદાતા છે પરિગ્રહો, મ્હોટી માયા જાળ ॥ દોનું ભાઈ એ દુઃખ સહ્યાં, જિનરક્ષિત જિનપાળ ॥૩॥ ઘરમાં ધન છે અતિ ઘણું, તોય ન પહોચી હામ ॥ પચી રહ્યા છે પ્રાણીયા, કિમ પામે તે ઠામ ॥૪॥ કેણુ નગરી વસતા હતા, કિમ દુઃખ સહ્યાં અપાર ॥ સાવધાન થઈ સાંભળો, તેહનો કહું વિસ્તાર ॥ ૫ ॥

ढाल १ ली.

ચંપા નગરી સોહામણી, દીઠે હરખિત થાય રે, લોક વ્યાપારી અતિ ભલા, વળિ શેઠ ઘણા તિણુ માંય રે ॥ ધનના લોભી વાણીયા ॥૧॥ એ આંકણી ॥ શેઠ માકંદીના દીકરા, દોનું વડા વ્યાપારી રે ॥ નાવા લેઇને સમુદ્રમાં, ઉતરયા વાર અગીયારી રે ॥ ધ૦ ॥૨॥ લાભ કમાઈ આવીયા, મેળવી માયા ભારીરે ॥ લોભ મટયો નહી માંહલો, બારમી વાર હુઆ તયારી રે ॥ધ૦॥૩॥ આવી માબાપને ઈમ કહે, અમે જાશું સમુદ્ર વ્યાપારો રે ॥ માતાપિતા તવ ઈમ કહે, જાણી નહી બારમી વારો રે ॥ ધ૦ ॥૪॥ ઘરમાં ધન છે અતિ ઘણું, તેહને ઉમારો લેખે રે ॥ સાત પેઢી ઉમેં નહિ ટળે, અણુઘટતાં દુઃખ કેણુ દેખે રે ॥ધ૦ ॥૫॥ માબાપે વચન કહ્યાં ઘણાં, પણ તે નહિ કાંઇ પાસે રે ॥ કરિયાણા લેઈ તિહાં થકી, સમુદ્ર માંહે તે ચાલે રે ॥ ધ૦ ॥૬॥ અનેક જોજન ગયા પછી, ઉઠીયો ઉત્કાપાતો રે ॥ દેખીને મન ચમકીયા, એ તો અગડી દીસે છે વાતો રે ॥ ધ૦ ॥૭॥ અકાળે વીજ ગાજીયો, નાવા કંપણ લાગી રે ॥ વાયરે ચગી હેઠી પડી, કાંઈક નાંગર ભાંગી રે ॥ ધ૦ ॥ ૮ ॥ વિદ્યાધરની દીકરી, વિદ્યા વિસરીયાં પસ્તાવે રે ॥ ગરૂડ દેખી સરપણુ ધીપે, ડર બાહિર જિમ નાવે રે ॥ ધ૦ ॥ ૯ ॥ ભરતારરે ફુટી નાર તે, કાંઈ કોલાહલ શબ્દ પોકારે રે ॥ નાવા સમુદ્રમાં બુડતાં, રોવંતા રીવ પાડે રે ॥ ॥ધ૦॥ ૧૦ ॥ હાહાકાર હુવો ઘણો, તિહાં પાટીયું હાથજ આય રે ॥ બીજા તો મસણી પાયા, બે ભાઈ તરંતા જાય રે ॥ ધ૦ ॥૧૧॥

લાલા ॥ જો એ પાપિણી જાણશે, તો દેશે આપણને માર રે લાલા ॥ નારીનો નેહ નિવારજો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ હાડ ॥ પૂરવ ભાગમાં આવીયા, કોઈ યક્ષ આવ્યો તેણી વાર રે લાલા ॥ કેહને ઉતારે ઈહાં થકી, કેહને ઉતારે પાર રે લાલા ॥ના૦॥૨॥ હાં૦ હાથ જોડીને એમ કહે, અમે છેયું દુઃખીયા અપાર રે લાલા ॥ કૃપા કરી અમ ઉપરે, દુઃખમાંથી પાર ઉતાર રે લાલા ॥ના૦ ॥ ૩ ॥ હાં૦ દેવીનો મોહ મત આણજો, મ્હારી પીઠે બેસો આપ રે લાલા ॥ જો મન ઊપશું જાણશું, તો દેશું તમને હાણિ રે લાલા ॥ના૦ ॥ ૪ ॥ હાં૦ બીર જ મરી પીઠે ચડયો, દેવી આવી તેણિવાર રે લાલા ॥ હાથમાં ખડગ ઝીકામણું, મુખથી બોલે માર માર રે લાલા ॥ ના૦॥૫॥ હાં૦ કરડાં વચન કહ્યાં ઘણાં, પણ ડરિયા નહીંય લગાર રે લાલા ॥ તવ શણગાર સોળે સજી, ઘુંઘટ કાઢયો તેણીવાર રે લાલા ॥ ના૦॥૬॥ હાં૦ મીઠા વચન કહ્યા ઘણા, મને કાંઇ મેલી નિરધાર રે કંતા॥ઈણ અટવી ઉજાડમાં, મને કોણ દેશે આધાર રે કંતા ॥ ભલભલા સાહમું જોઈએ ઘણા હાં૦ સુખ ભોગવ્યા સંસારના, એમ કેમ દીયો છો છેહ રે કંતા ॥ પ્રિત વિચારો પાછલી, મ્હારી દુઃખની દેખો દેહ રે કંતા ॥ભલ૦॥૮॥ હાં૦ અવધિજ્ઞાને જોઈયું [illegible] ડગીયો [illegible] રે [illegible]

લાલા ॥ જો એ પાપિણી જાણશે, તો દેશે આપણને માર રે લાલા ॥ નારીનો નેહ નિવારજો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ હાં૦ ॥ પૂરવ ભાગમાં આવીયા, કાંઈ યક્ષ આવ્યો તેણી વાર રે લાલા ॥ કેહને ઉતારૂં ઈહાં થકી, કેહને ઉતારૂં પાર રે લાલા ॥ના૦॥૨॥ હાં૦ હાથ જોડીને એમ કહે; અમે દોનું દુઃખીયા અપાર રે લાલા ॥ કૃપા કરી અમ ઉપરે, દુઃખમાંથી પાર ઉતાર રે લાલા ॥ના૦ ॥ ૩ ॥ હાં૦ દેવીનો મોહ મત આણજો, મ્હારી પીઠે બેસો આય રે લાલા ॥ જો મન ડોલશું જાણશું, તો દેશું તમને હાળિ રે લાલા ॥ ના૦ ॥ ૪ ॥ હાં૦ ધીર જ ધરી પીઠે ચડયો, દેવી આવી તેણિવાર રે લાલા ॥ હાથમાં ખડગ બીહામણું, મુખથી બોલે માર માર રે લાલા ॥ ના૦॥૫॥ હાં૦ કરડાં વચન કહ્યાં ઘણાં, પણ ડરિયા નહીંય લગાર રે લાલા ॥ તવ શણગાર સોળે સજી, ઘુંઘટ કાઢયો તેણીવાર રે લાલા ॥ ના૦॥૬॥ હાં૦॥ મીઠાં વચન કહ્યાં ઘણા, મને કાંઇ મેલી નિરધારરે કંતા॥ઈણ અટવી ઉજાડમાં, મને કોણ દેશે આધાર રે કંતા ॥ અબળા સાહમું જોઇએ ॥૭॥ હાં૦ સુખ ભોગવો સંસારના, એમ કેમ દીયો છો છેહરે કંતા ॥ પ્રિત વિચારો પાછલી, મ્હારી દુઃખણી દેખો દેહ રે કંતા ॥અ૦॥૮॥ હાં૦ અવધિજ્ઞાને જોઈયું, જિનરક્ષિત ડગીયો જાણ રે લાલા ॥ ચળાવવાને કારણે તે ઇણ વિધ બોલે વાણરે લાલા ॥ના૦॥૯॥ હાં૦ જિનપાલિત કઠોર છે, અને દયા નહિ દિલમાયરે કંતા ॥જિન રક્ષિત તું માહરે, પ્રાણઆધારજ થાય રે કંતા ॥ અ૦ ॥૧૦॥ હાં૦ અંતર દુઃખ રૂદન કરે, વળિ કરે આક્રંદ પોકાર રે કંતા ॥ આવી નજરે જગાવતી, હું દેખું તુજ અણહાર રે કંતા ॥ અ૦ ॥૧૧॥ હાં૦ કુશલથી વૃષ્ટિ કરે, વળી નથ ચુરણનો મેહરે કંતા ॥તીન ઘંટા બજાવતી, એતો બોલ વચન સનેહ રે કંતા ॥અ૦॥૧૨॥ હાં૦ મેં ઉપગાર કિયા ઘણા તુમે વિસરી મત જાઓ રે કંતા ॥ જે ચુકી તે બતલાય દ્યો, એવા નિલંજ તુમે ન થાઓ રે કંતા ॥અ૦॥૧૩॥ હાં૦॥ કિમ મુજથી રૂઠા થયા મ્હારે હૈડું ફાટી જાય રે કંતા ॥ તુમારૂં હરિયાળું દેખીને હું તો મન મુંઝું ચિત્ત લાય રે કંતા ॥ અ૦ ॥૧૪॥ હાં૦ જનમ મુજમાં ક. મુકો, મને એકલડી નિરધાર રે કંતા ॥ પ્રાણ તણું તુમ ઉપરે, મ્હારે બીજો કવણ આધાર રે કંતા ॥અ૦॥૧૫॥ હાં૦ મુજને ન મેલો એકલી, તમે દયા કરો મહારાજરે કંતા ॥ તુમ વિણ ઉગારો નહી મ્હારે કોને કાજ રે કંતા

ગુણ ગંભીર ॥ મેરૂ તણી પરે ધીર ॥મુનીo॥ગા॥૧॥ એ આંકણી॥ તુંગીયા નગરી સુંદર રે, જિતશત્રુ નામે રાય ॥ રાજ રીતી ચાલે સદા રે, આણ ન લોપી જાય ॥મુo॥૨॥ તિણ નગરી વ્યવહારિયો રે, દત્ત વસે શુભ અંગ ॥ દત્તા નારી તેહની રે, પીયુશું રાતી રંગ ॥મુનીo॥૩॥ અર્હંનક સુત વાલહોરે, ચંદ્ર વંદન સુકુમાળ ॥ લક્ષણ બત્રીશે શોભતોરે, લીલા લચ્છ ભુપાળ ॥ મુનીo ॥૪॥ ઈણ અવસર તિહાં આવીયો રે, અર્હંનક મિત્ર સૂરીશ ॥ દત્તશે વંદન આવ્યો રે, ધર્મ સુણે મન હિંસ ॥મુનીo॥૫॥ વેરાગ્યે મન વાસિયું રે, દોહિલો એ અવતાર ॥ આર્ય દેશ કુળ મોટકે રે, દોહિલો જન્મ વિચાર ॥મુo॥૬॥ જૈન ધર્મ તે દોહિલોરે, દોહિલો સાધુ સંયોગ ॥ રાજ ઋદ્ધિ પામી ઘણી રે, ભવ ભવ ભામિની ભોગ ॥ મુનીo॥૭॥ દત્ત સુણી તે દેશના રે, મન ભીન્યો વૈરાગ ॥ ઘર આવી ઘરણી ભણી રે, તેહ સુણાવે લાગ ॥મુનીo॥૮॥ વળતી બોલી વાલહી રે, સાંભળો જીવન પ્રાણ ॥ પિયુ પાખે કોણ માહરે રે, સુખ દુઃખ કેરો જાણ ॥મુનીo॥૯॥ બાળક સુત સાથે કરી રે, લીધો સંયમ ભાર ॥ પંખ વિના શી પંખણી રે, કંથ વિના શી નાર ॥મુનીo॥૧૦॥ ખાંડા ધાર તણી પરે રે. સંયમ સુધો પંથ ॥ આરાધે જિન આણશું રે, દત્ત નામે નિગંથ ॥મુનીo॥૧૧॥ કોમળ કાયા ન્હાનડો રે, અર્હંનક ઋષિરાય ॥ પ્રેમ ધરી પાળે પિતારે, આપ ગોચરીયે જાય ॥ મુનીo ॥૧૨॥ બાળક સુત બેઠો રહે રે. તાવડ ન ક્ષણ ખમાય ॥વૈયાવચ્ચ કરે તાતની રે, મોહ ન જીત્યો જાય ॥મુનીo॥૧૩॥ ઇણ અવસર દત્ત સાધુજી રે, પાળી નિરતિચાર ॥ પરલોકે પહોત્યા સહી રે, બાળક કોણ આધાર ॥ મુનીo ॥ ૧૪ ॥

॥ દોહા. ॥

અર્હંનક છાંના રહે, હાથ થકી મુખ ઢાંક ॥ પાણ જે નયણાં નીગળે, તેહ જણાવે પીડ ॥ ૧ ॥

ઢાલ ૨ જી.

(પ્રવહણ તિહાંથી પૂરીયાં રે લોલ. એ દેશી.)

અર્હંનક ચિત્ત ચિંતવે રે લાo ॥ કોણ કરશે મુજ સારરે હો તાત જી ॥ ઘણી ટળી રણીયો થયો રે લાo॥ અવર ન કોઈ આધારરે હો તાતજી ॥અo॥૧॥ એઆંકણી॥પૂર્વ પરે સઘળું ટળ્યું રેલાલ, બેઠો રહો તો જેહરે હો તાતજી॥ મુનિવર વોહરણ પાગરયા રે લાલ, સાધુ

ગુણ ગંભીર ॥ મેરૂ તણી પરે ધીર ॥મુની૦॥ગ॥૦॥૧॥ એ આંકણી॥ તુંગીયા નગરી સુંદર રે, જિતશત્રુ નામે રાય ॥ રાજ રીતી ચાલે સદા રે, આણ ન લોપી જાય ॥મુ૦॥૨॥ તિણ નગરી વ્યવહારિયો રે, દત્ત વસે શુભ અંગ ॥ દત્તા નારી તેહની રે, પીયુશું રાતી રંગ ॥મુની૦॥૩॥ અર્હંનક સુત વાલહોરે, ચંદ્ર વંદન સુકુમાળ ॥ લક્ષણ બત્રીશે શોભતોરે, લીલા લચ્છ ભુપાળ ॥ મુની૦ ॥૪॥ ઈણ અવસર તિહાં આવીયો રે, અર્હંનક મિત્ર સૂરીશ ॥ દત્તશે વંદન ચાલ્યો રે, ધર્મ સુણે મન હિંસ ॥મુની૦॥૫॥ વૈરાગ્યે મન વાળિયું રે, દોહિલે એ અવતાર ॥ આર્ય દેશ કુળ મોટકે રે, દોહિલો જન્મ વિચાર ॥મુ૦॥૬॥ જૈન ધર્મ તે દોહિલોરે, દોહિલો સાધુ સંયોગ ॥ રાજ ઋદ્ધિ પામી ઘણી રે, ભવ ભવ ભામિની ભોગ ॥ મુની૦॥૭॥ દત્ત સુણી તે દેશના રે, મન ભીન્યો વૈરાગ ॥ ઘર આવી ઘરણી ભણી રે, તેહ સુણાવે લાગ ॥મુની૦॥૮॥ વળતી બોલી વાલહી રે, સાંભળો જીવન પ્રાણ ॥ પિયુ પાખે કોણ માહરે રે, સુખ દુઃખ કેરો જાણ ॥મુની૦॥૯॥ બાળક સુત સાથે કરી રે, લીધો સંયમ ભાર ॥ પંખ વિના શી પંખણી રે, કંથ વિના શી નાર ॥મુની૦॥૧૦॥ ખાંડા ધાર તણી પરે રે, સયમ સુધો પથ ॥ આરાધે જિન આણશું રે, દત્ત નામે નિગ્રંથ ॥મુની૦॥૧૧॥ કોમળ કાયા ન્હાનડો રે, અર્હંનક ઋષિરાય ॥ પ્રેમ ધરી પાળે પિતારે, આપ ગોચરીયે જાય ॥ મુની૦ ॥૧૨॥ બાળક સુત બેઠો રહે રે, તાવડ ન ખમાય ॥ વૈયાવચ્ચ કરે તાતની રે, મોહ ન જીત્યો જાય ॥મુની૦॥૧૩॥ ઈણ અવસર દત્ત સાધુજી રે, પાળી નિરતિચાર ॥ પરલોકે પહોત્યા સહી રે, બાળકે કોણ આધાર ॥ મુની૦ ॥ ૧૪ ॥

॥ દોહા. ॥

અર્હંનક છાના રહે, હાથ થકી મુખ ભીડ ॥ પણ જે નયણાં નીગળે, તેહ જણાવે પીડ ॥ ૧ ॥

ઢાલ ૨ જી.

(પ્રવહણ તિહાંથી પૂરીયાં રે લોલ. એ દેશી.)

અર્હંનક ચિત્ત ચિંતવે રે લા૦ ॥ કોણ કરશે મુજ સારરે હો તાત જી ॥ ધણી ટળી રણીયો થયો રે લા૦॥ અવર ન કોઈ આધારરે હો તાતજી ॥અ૦॥૧॥ એ આંકણી॥ પૂર્વ પરે સઘણું ટળ્યું રેલાલ, બેઠો રહ્યો તો ભેડુરે હો તાતજી॥ મુનિવર વોહરણ પાંગરયા રે લાલ, સપુ

વે રે ॥ મુનિ૦॥૧૦॥નેહ દ્રષ્ટે સન્મુખ જુવે, આળસ મોડે અંગો રે ॥ અબળા તે આતુર થઈ, પ્રગટ કીયો મન રંગો રે ॥મુનિ૦॥૧૧॥ કે ગુણવંતા સાધુજી, ભમવું ઘર ઘર બારો શા દીક્ષા દુષ્કર પાળવી, વિષમો તુમ આચારો રે ॥ મુનિ૦॥૧૨॥ મ્હોટાં મંદિર માળીયાં, અંત્રી માંહે વાસો રે ॥ સુખે રહો મેલી કરી, પર ઘર કેરી આશોરે ॥મુનિ૦ ॥૧૩॥ કિહાં ફિટાળા સોહામણા, કુલતણા મહકારો રે ॥ કિહાં ધરણીતળ પોઢવું, કાંકરાશું વ્યવહારો રે મુનિ૦ ॥ ૧૪ ॥

॥ દોહા. ॥

સુગુણ સલુણા સાધુજી, ભમવું દેશ વિદેશ ॥ રમનો મંદિર માણિયે, જોવન સારો લેશ ॥૧॥ એમ સુણી અબળા તણા, જિસ્યા મોર ફિંગાર ॥ શાબો પણ ભુસ્યો ઘણું, અવંન્તક અણગાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૯ થી. ॥

(ધાકો વીરો ચારિત્ર લીને એ દેશી.)

મહેલ પધારો મન રળી, ભિક્ષાકારી તુમ વેશ ॥ મુનિવરા ॥ ઉગ્ર તિહાંઈ પાયે પડું, ચરણે તો ચરણ ન દેશ ॥ મુનિ૦ ॥ મહેલ૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ લાજ ન કીજે હો લાડલા, સરખો સરખા ન યોગ ॥ મુનિ૦ ॥ આગાપણ જે દેહિક, કેમ છીજે વિણ ભોગ ॥ મુનિ૦ ॥ મહેલ૦ ॥૨॥ એ મંદિર એ માળીયાં, એ ચિત્રામણ ખાટ ॥મુ૦॥ એ મોતીના ઝુમખા, રયણ જડ્યા એ ખાટ ॥મુ૦॥એ ચો બારે વિંછું હિરો, કેમ જડિયા ચિત્રામ ॥મુ૦ ॥મહેલ૦ ॥૩॥એ સાળીસ ઓરડા, રયણ જડ્યા પકવાન ॥ મુ૦ ॥ એ ધનજોવન તુમ વશ, આપણ લીલ જુવાન ॥ મુ૦ ॥ મહેલ૦॥૪॥ મુનીવર ચઢીયા માળીયે, ચાલી સખા અણગાર ॥ મુ૦ ॥ કામિનીશું બોલો રહે, નિરખે વિષય વિકાર ॥ મુનિ૦ ॥મહેલ૦ ॥ ૫॥ સુણ ચાતુરે માળી બે, સુણ ચિત્રામણ ખાટ ॥મુ૦॥સુણ લાખીણે ઓરડે, પૂરે મનની આશ ॥ મુ૦ ॥ મહેલ૦ ॥૬॥ સુણ ચામરીયે ચાકરો, કમકે કર તો જાય ॥ મુ૦ ॥ સુખ સરસાઈ મેલજો, મનિનિ મોહ ઉપાવ ॥ મુ૦ ॥ મહેલ૦ ॥૭॥ અબળા આનન્દે ચઢી, સુણ નિરખો ન આમાન ॥ મુ૦ ॥ જે જેહને મન માનીયા, તે તેહને મન શરણ ॥ મુ૦ ॥ મહેલ૦ ॥૮॥ એક રુપ નગાડીયે, મેલી સરવે રીત ॥ મુ૦ ॥ આસરસ આશા ઘણા, છાંડી સુરજ્યુ પ્રીત ॥ મુ૦ ॥ મહેલ૦

તેહવે તિહાં ગઇ સાધવી રે, સુતની લેતી સાર રે, રંગ રાતો ॥૧॥ કોળાહળ સુણી સામટો રે, હેડ નિહાળો જામ રે, રંગ રાતો ॥ રડતી પડતી સાધવી રે, માતા દીઠી તામરે, રંગ રાતો ॥૨॥ જોવે જાતાં આંવતાં રે, લોક મળ્યા લખકોડ રે, રંગ રાતો ॥ અર્હન્નક ચિત્ત ચિંતવે રે, રમત રમણી છોડ રે, રંગ રાતો ॥૩॥ હા! હા!! ધિક મુજને પડો રે, મેં કીધું કોણ કામ રે, રંગ રાતો ॥ ગુરુ છંડી ગોખે રમું રે, માતા ટળવળે આમરે, રંગ રાતો ॥૪॥ કેહનાં મંદિર માળિયાં રે, કેહનાં રમણી રંગ રે, રંગ રાતો ॥ જાવું દુર વિદેશડે રે, ચાર દિવસનો સંગ રે, રંગ રાતો ॥૫॥ વાલેશર પણ આપણા રે, ઉઠી આઘા જાય રે, રંગ રાતો ॥ કો કો કેહને પડખે નહી રે, શીખ ન માગે કાંયરે, રંગ રાતો ॥૬॥ ક્ષણ હિસે વ્યવહારીયો રે, તે ક્ષણ માંહે નિરાશ રે, રંગ રાતો ॥ ક્ષણ હિંડોળે ખેલવુ રે ક્ષણ શમશાને વાસરે, રંગ રાતો ॥૭॥ તન ધન જોવન કારિમા રે, મૂઢ કરે અહંકાર રે, રંગ રાતો ॥ આઠે મદશું ચાલતાં રે, તે પણ ગયા નિરહંકાર રે, રંગ રાતો ॥૮॥ રાવણ સરિખા રાજવી રે, લંકા સરિખો કોટ રે, રંગ રાતો ॥ રૂઠે કર્મેં રોળટ્યા રે, રામચંદ્રકી ચોટ રે, રંગ રાતો ॥૯॥ જે મૂછે વળ ઘાલતાં રે, ફરતા મોડા મોડ રે, રંગ રાતો ॥ તેહ મસાણે સંચર્યા રે માન અધુરાં છોડ રે, રંગ રાતો ॥ ૧૦ ॥ હું ભુલ્યો ભલ આપથી રે, એહ ન જાણી રીત રે, રંગ રાતો ॥આતમ હિત છાંડી કરી રે, પર શું માંડી પ્રીત રે, રંગ રાતો ॥૧૧॥

॥ દોહા. ॥

અર્હન્નક ઉઠી ગયો, ખેલ અધુરો છોડ ॥ કામિની ટળવળતી રહી, માય નમે કરજોડ ॥૧॥ હું અપરાધી તુમ તણો, માય ખમાવું તેહ ॥ મોહ તણે વશ માળીયે, ભમતો નવલે નેહ ॥૨॥

॥ ઢાલ ૭ મી. ॥

(કપૂર હોવે અતિ ઉજળો, એ દેશી.)

વચ્છતણાં સુણી વયણલા રે, રોમાંચિત થઇ દેહ ॥ વિકળપણું વેગે ગયું રે, દુધે વુઠયા મેહ રે ॥ નંદન, શું કીધું તેં એહ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સ્વારથ સહુને વાલહો રે, સ્વારથ સુધી સંગ ॥ સો હી સ્વારથ અણપુગતેરે, સહુ આપણુડે રંગરે ॥નંદન૦॥૨॥ નિઃસ્નેહામુખ મીઠડારે, નાપે મનનો હેત ॥ કાચી કળી કણેયર તણી રે, તન રાતો

તેહવે તિહાં ગઇ સાધવી રે, સુતની લેતી સાર રે, રંગ રાતો ॥૧॥ કોળાહળ સુણી સામટો રે, હેઠ નિહાળો જામ રે, રંગ રાતો ॥ રડતી પડતી સાધવી રે, માતા દીઠી તામરે, રંગ રાતો ॥૨॥ જોવે જાતાં આંવતાં રે, લોક મળ્યા લખકોડ રે, રંગ રાતો ॥ અર્હન્નક ચિત્ત ચિંતવે રે, રમત રમણી છોડ રે, રંગ રાતો ॥૩॥ હા! હા!! ધિક મુજને પરો રે, મેં કીધું કોણુ કામ રે, રંગ રાતો ॥ ગુરુ છંડી ગોખે રમું રે, માતા ટળવળે આમરે, રંગ રાતો ॥૪॥ કેહનાં મંદિર માળિયાં રે, કેહનાં રમણી રંગ રે, રંગ રાતો ॥ જાવું દુર વિદેશડે રે, ચાર દિવસનો સંગ રે, રંગ રાતો ॥૫॥ વાહેશર પણ આપણા રે, ઉડી આધા જાય રે, રંગ રાતો ॥ કો કો કેહને પડખે નહી રે, શીખ ન માગે કાંયરે, રંગ રાતો ॥૬॥ ક્ષણુ દિસે વ્યવહારીયો રે, તે ક્ષણુ માંહે નિરાશ રે, રંગ રાતો ॥ ક્ષણુ હિંડોળે ખેલવુ રે ક્ષણુ શમશાને વાસરે, રંગ રાતો ॥૭॥ તન ધન જોવન કારિમા રે, મૂઢ કરે અહંકાર રે, રંગ રાતો ॥ આઠે મદશું ચાલતાં રે, તે પણુ ગયા નિરહ કાર રે, રંગ રાતો ॥૮॥ રાવણુ સરિખા રાજવી રે, લંકા સરિખો કોટ રે, રંગ રાતો ॥ રૂઠે કર્મે રોળડયા રે, રામચંદ્રકી ચોટ રે, રંગ રાતો ॥૯॥ જે મૂછે વળ ઘાલતાં રે, કરતા મોડા મોડ રે, રંગ રાતો ॥ તેહ મસાણે સંચર્યા રે માન અધુરા છોડ રે, રંગ રાતો ॥ ૧૦ ॥ હું ભુલ્યો ભલ આપથી રે, એહ ન જાણી રીત રે, રંગ રાતો ॥આતમ હિત છાંડી કરી રે, પર શું માંડી પ્રીત રે, રંગ રાતો ॥૧૧॥

॥ દોહા. ॥

અર્હન્નક ઉડી ગયો, ખેલ અધુરો છોડ ॥ કામિની ટળવળતી રહી, માય નમે કરજોડ ॥૧॥ હું અપનાધી તુમ તણો, માય ખમાવું તેહ ॥ મોહ તણે વશ માળીયે, ભમતો નવલે નેહ ॥૨॥

॥ ઢાલ ૭ મી. ॥

(કપૂર હોવે અતિ ઉજળો, એ દેશી.)

વચ્છતણાં સુણી વયણુલા રે, રોમાંચિત થઇ દેહ ॥ વિકળપણું વેગે ગયુ રે, દુધે વુઠયા મેહ રે ॥ નંદન, શું કીધું તેં એહ ॥૧॥એ આંકણી ॥ સ્વારથ સહુને વાલહો રે, સ્વારથ સુધી સંગ ॥ સૌ કી સ્વારથ અણુપુગતેરે, સહુ આપણુંદે રંગરે ॥નંદન૦॥૨॥ નિઃસ્નેહામુખ મીઠડારે, નાપે મનનો હેત ॥ કાચી કળી કણેયર તણી રે, તન રાતો

મન ભેવેત રે ॥ નંદન૦॥૩ ॥ દાઝ કરયાં દુઃખ વીસરીયાં રે, એ પ્રેમદાની પ્રિત ॥ જનમ જીવિત જેહને દહે રે, તે વિરલાની નીત રે, ॥ નંદન૦ ॥૪॥ પ્રેમલનાં ફળ પાકુઆં રે, પ્રત્યક્ષ દીસે દાહ ॥ પ્રાણ તપે નિદ્રા ખપે રે, નિત્ય નવો ઉમાહ રે ॥ નંદન૦ ॥ ૫ ॥ રૂપે ન રાચો રૂયડા રે, ગુણે રાચો ગુણવંત ॥ ઇંદ્રવારણી ફળ ફુટડાં રે, ઝેર ભરયાં એકંત રે ॥ નંદન૦ ॥૬॥ અંતરજામી આપણાં રે, જીવ સમાણા જેય ॥ તે પણ વોળાવી વળે રે, સાથ ન આવે કોય રે ॥ નંદન૦ ॥૭॥ સાથ ન આવે સુંદરી રે, સાથ ન આવે આથ ॥ ઉડી જાવું એકલું રે, ઘસતા હેઠ હાથ રે, ॥ નંદન૦ ॥ ૮ ॥ કરકંડુ બે બેહને રે, બ્રહ્મદત્ત ચક્રવર્તિ જોય ॥ ચિત્ત [illegible] માન્યું નહી રે, સાતમી પહોત્યો સોય રે ॥ નંદન૦ ॥ ૯ ॥ જે આરાધે જિનવણો રે, સુરતરુ ધર્મ સુજાણ ॥ ફળ [illegible] સમર તે લહે રે, મીઠાં અમીય સમાન રે ॥ નંદન૦ ॥ ૧૦ ॥

॥ દોહા. ॥

સંવેગી શિર સેહરો વૈરાગે મન વાળી ॥ છેડી [illegible] ક્ષણાં, ઉઠિ ચાલ્યો તતકાળ ॥૧॥ તે તરૂણી [illegible] થયો મુનિંદ ॥ મેહ વિના જેમ વેલડી જેમ [illegible]

ઢાલ ૮ મી.

। વરસાળાની દેશી.

॥૬॥ જિનતણી શીખ સોહામણી, જે કરે કુળ અવતંસ ॥ તે લહે લીલા આણંદશું, જેમ વિલસે રે ગંગાજળ હંસ કે ॥સે૦॥૭॥ સંવત સત્તર ચિડોત્તરે, વડ ખરતર ગચ્છ વાસ ॥ ગણિ મહિમાસાગર હિત વડે, આણંદે રે કહ્યો રાસ વિલાસ કે ॥ સે૦ ॥ ૮ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री सनत्कुमार चक्रवर्त्तिनी सज्झाय.

સરસતિ સરેસ વચન રસ માગું, તોરે પાયે લાગું ॥સનતકુમાર ચક્રી ગુણ ગાઉં, જિમ હું નિર્મળ થાઉં ॥રંગીલા રાણા રહો જીવન રહો રહો ॥ મેરે સનંત કુમાર, વિનવે સવિ પરિવાર ॥૧॥ એ આંકણી ॥ રૂપ અનોપમ ઇંદ્રે વખાણ્યું, સુર સુણી ઇમ વાયા ॥ બ્રાહ્મણ રૂપ કરીહોય આયા, ફિરિફિરિ નિરખત કાયા ॥ રં૦ ॥ જી૦ ॥ મે૦ ॥૨॥ જેહવો વખાણ્યો તેહવો, રૂપ અનોપમ ભારી ॥ સ્તવના સાંભળી મનમાં હરખ્યો, આણ્યો ગર્વ અપારી ॥ રં૦ ॥જી૦॥મે૦॥૩॥ અબ શું નિરખો લાલ રંગીલે, ખેળ ભરી મુજ કાયા ॥ નાહિ ધોઈ જબ છત્ર ધરાવું, તબ જોજ્યો મોરી કાયા ॥રં૦॥જી૦॥મે૦॥૪॥ મુગટ કુંડળ હાર મોતિના [illegible] બનાવ્યા ॥ છત્ર ધરાવિ સિંહાસન બેઠા તવ [illegible] ॥ રં૦ ॥ જી૦ ॥મે૦॥૫॥ દેખી એના રૂપ [illegible], સુણ [illegible] ચક્રી [illegible] રોગ તેરી દેહમેં ઉપન્યા, ગર્વ મ કરી [illegible] ॥ રં૦ ॥જી૦॥ મે૦ કળમળિયો મન ચક્રી મનમાં [illegible] દેવની વાણી ॥ તુરત તંબોળ નાંખીને જોવે, [illegible] કાયા [illegible] ॥ જી૦ ॥મે૦॥૭॥ ગઢ મઢ મંદિર માળિયા મેલ્યા મેલી [illegible] ॥ નવનિધિ ચૌદ રતન સવિ મેલ્યા; મેલી [illegible] ॥ જી૦॥મે૦॥૮॥ હય ગય રથ અંતેઉરિ મેલી મેલી [illegible] ॥ એકલડા સંયમ લેઈ વિચરે, [illegible] ॥ જી૦ ॥ મે૦ ॥ ૯ ॥ પાયે ફુલરી [illegible] આગુળિયે એ કર લેઈ, [illegible] ॥ મે૦॥ ૧૦॥ તુમ પાસે મો હિત [illegible] શ્રીજે ॥ અબ લાભને બાળું શહેરને, નવલે કરી [illegible] ॥ જી૦॥ મે૦॥ ૧૧ ॥ માત પિતા હેતે કરી ગુરે, [illegible] ॥ અંતર સન્મુખ જુવો ચક્રી, સનતકુમાર [illegible] ॥ જી૦ ॥ મે૦ ॥૧૨॥ અમર

કૂપમાં પડયો.॥૧૩॥ અણુહુતાં દિયાં આળ અન્યને, અલિક ઓચરી મેળવ્યું ધનને ॥ સદ્ગુરૂ તણો સંગ ના કરયો, અરર ! પાપથી પિંડ મેં ભરયો ॥ ૧૪ ॥ પરની ચોવટે ચૂગલી કરી, નૃપ સભા જૂઠી સાહદી ભરી ॥ પિશુન ધૂર્ત હું લાંચ લાલચી, પણ પચે રહ્યા પાપમાં પચી ॥૧૫॥ પરપૂંઠે પરા દોષ દાખવા, જશતણો થયો સ્વાદ ચાખવા ॥ રહસ્ય વાત તો મેં કરી છતી, ભવ અરણ્યમાં હું રૂલ્યો અતિ ॥૧૬॥ અધમ કામમાં હર્ષ મેં ધર્યો, ધરમ ધ્યાનમાં અમૂજે ભર્યો ॥ દુરગુણે રચ્યો મોહમા મચ્યો, અરર ! કર્મના નૃત્યમા નચ્યો ॥ ૧૭ ॥ છળ વિદ્યા કરી અર્થ સંચિયા, જૂઠ ઘણું લવી લોક વંચિયા ॥ પતિત રાંકને છેતર્યાં બહુ, અરર ! પાપ હું કેટલાં કહું ॥૧૮॥ શરિર શોધતો મેં નવિ કર્યો, જડ પ્રસંગથી યોનિમાં ફર્યો॥ શુદ્ધ વિચાર તો ચિત્ત ના ચડયો, મિથ્યત્ત શલ્ય તો મુજને નડયો ॥ ૧૯ ॥ કરમ વેરિએ વીટિયો મને, કરગરી કરૂં અર્જ જિનને ॥ કર ગ્રહો પ્રભુ રાંક જાણિને, દિલ દયા ધરો મહેર આણિને ॥૨૦॥ તકશિરો ઘણી કો શકે ગણી, બખ્શશો ગુના જગતના ધણી ॥ રિઝ કરી ખરી ત્રોડી ત્રાસને, શરણ રાખજો ખોડિદાસને ॥૨૧॥ નભ ભુજા અહીં ચંદ્રમા ગ્રહી, પટણ પ્રાચિથી પશ્ચિમે સહી ॥ ચતુરમાસમાં બંદરે રહી, લલિતછંદની જોડ એ કહી ॥ ૨૨ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री कुंडरिक पुंडरिकनुं चोढालियुं.

॥ દોહા. ॥

તેણે કાળે તેણે સમે, નયરી કુંડરગિણી સાર ॥ મહાપદ્મ નામે રાજા ભલો, પદ્માવતિ તસ નાર ॥૧॥ તેહના દોય કુમાર છે,રૂપે અદ્ભુત જાણ ॥ કુંડરિકને પુંડરિક ભલાં, તેહના નામ વખાણ ॥૨॥ એહવે તિહાં કણે આવિયા, શ્રી ધર્મઘોષ થવીર ॥ તેહની દેશના સાંભળી, બુઝયો કુંડરિક વીર ॥૩॥ કુંડરિક ધન તજી નીકળ્યો,જાણી અથિર સંસાર ॥ વૈરાગ્યશું ઋદ્ધિ છાંડને, લીધો સંયમ ભાર ॥ ૪॥ વિહાર કિયો તિણ ગામથી, જનપદ દેશ મઝાર ॥ ચારિત્ર પાળતાં નિર્મળું, વહિ ગયાં વર્ષ હજાર ॥૫॥ એહવે કુંડરિક મુનિવરૂ, આવ્યા તિણહિજ ગામ ॥ અનુમતિ માગી ઉતર્યાં, અમર થઇ ઠામ ઠામ ॥૬॥ પુંડરિક સુણી વધામણી, હૈડે હરખીત થાય ॥ સજ્જ થઈ સવિ સયણશું, ભાઈ વંદણને જાય ॥૭॥ કર્મગતિ છે વંકડી, લોપી કિનશું ન જાય ॥ કિણ વિધ અનરથ ઊપજે, તે સુણજો ચિત્ત લાય ॥૮॥

ફરી, કીધો ઉગ્ર વિહાર ॥૧॥ પુંડરિક મનમાં ચિંતવે, દર્શન કરૂં ગુરૂ રાય ॥ એવો મનમાં ધારિયો, સંયમનું ચિત લાય ॥૨॥

॥ ઢાલ ૪ થી. ॥

(જી હો મથુરા નગરીનો રાજીયો. એ દેશી.)

જી હો પુંડરિક મનમાં ચિંતવે, જી હો એ સંસાર અસાર ॥ જી૦ સંયમથી સુખીયા થયા, જી૦ ધન ધન તે અણગાર ॥ ચતુર નર, પાળો સંયમ સુખકાર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ જી૦ વૈરાગ્ય મનમાં આણીયો, જી૦ સંયમરસ આવ્યો પૂર ॥જી૦ કામ પડે થોડા રહ્યા જી૦ તે જાણો સાચા શુર ॥ચ૦॥૨॥ જી૦ ક્ષુધા પીડા આમને, જી૦ નિદ્રા સેવણ મુનિ જાય ॥જી૦ ઘર ઘર જાવે ગોચરી, જી૦ અંત પ્રાંત આહાર લાય ॥ચ૦॥૩॥ જી૦ અરસ નિરસ આહાર ભોગવ્યો, જી૦ આહાર કર્યો સમભાવ ॥જી૦ શરીરે વેદના ઉપની, ક્ષુધા આહાર ને પ્રભાવ ॥ ચ૦ ॥૪॥ જી૦ મરણ તણા સન્મુખ થયા, જી૦ ડરિયા નહી મન માંય ॥જી૦ સડણ પડણ એ દેહ છે જી૦ ચિત ન ચિગડ્યો ત્યાંય ॥ચ૦॥ ૫ ॥ જી૦ શરીરે વેદના ઉપની, જી૦ માનું ખડગની ધાર, જી૦ જાણે વિજુ નાંખી ડાવગો, જી૦ તેહવી વેદન અપાર ॥ ચ૦ ॥૬॥ જી૦ સમતાભાવ મુનિ ભાવતા, જી૦ પુંડરિકે કીધો કાળ ॥જી૦ દેવલોક થયા દેવતા, જી૦ સ્વાર્થ સિદ્ધ તત્કાળ ॥ચ૦॥૭॥ જી૦ સર્વાર્થસિદ્ધમાં ઉપન્યા, જી૦ પામ્યા સુખ અપાર ॥જી૦ એકજ અવતારી થયા, જી૦ ફરી માનવ અવતાર ॥ચ૦॥ ૮॥ જી૦ મહાવિદેહમાં ઉપજશે, જી૦ ઉંચ કુળે ઋદ્ધિ અપાર ॥જી૦ ક્રિયા દીક્ષા ધરે, જી૦ પામશે ભવનો પાર ॥ચ૦॥૯॥ જી૦ જ્ઞાતાસૂત્ર માંહે કહ્યો, જી૦ કુંડરિક પુંડરિક અધિકાર ॥જી૦ કુંડરિક નરકે સાંચર્યો, જી૦ પુંડરિક પહોંચ્યો પાર ॥ચ૦॥ ૧૦ ॥ જી૦ એવું જાણીને ચેતજો, જી૦ પાળજો વ્રત એહ ॥ જી૦ પુણ્યથી પુંડરિક સુખ લહે, જી૦ સદ્ગુરૂ કહે સુણો તેહ ॥ ચ૦॥૧૧॥ જી૦ એહ નગરમાં પુરો થયો, જી૦ સંયમ સુખ નિર્વાણ ॥ જી૦ રાય લવણ ઋષિ કહે, જી૦ આગમ વચન પ્રમાણ ॥ ચ૦॥ ૧૩ ॥ ઇતિ ॥

अथ श्री गजसुकुमारनी.

([illegible] એ દેશી.)

[illegible]

કમળપ્રભ આચારજે, વચણ પ્રરૂપ્યો ભારી રે ॥ મરતાં શલ્ય ન કાઢીયો, હુઆ અનંત સંસારી રે ॥ શ૦ ॥૨૦॥ ઇત્યાદિક બહુળા હુઆ, સમકિતવંત વિરાધી રે ॥ મરી મરી નરકે ગયા, કેઈ નીચી ગતિ લાધી રે ॥ શ૦ ॥૨૧॥ રૂળ્યા રૂળે છે રૂળશે ઘણા, શલ્ય દૂષણ મન રાખી રે ॥ શંકા મૂળ મ લાવજો, ઇહાં સૂત્ર બોલે છે સાખી રે ॥શ૦॥૨૨॥ દેખી શ્રેણિકને ચેલણા, સાધુ નિયાણા કીધાં રે ॥ સમવસરણ બેઠાં થકાં, વીરે ચોખા કરી લીધા રે ॥શ૦॥ ૨૩ ॥ ચિત્ત ચળ્યો રહનેમિનો, વચન લગાયો દેપે રે ॥ રાજીમતી પ્રતિબોધિયો, નિશ્ચળ થઇ ગયા મોસો રે ॥ શ૦ ॥૨૪॥ મેઘમુનિ દુઃખ પાઇઓ, વીર મળ્યા ગુરૂ ભારી રે ॥ ધીરજ દેઇ થિર થાપીયો, હુઓ એક અવતારી રે ॥ શ૦ ॥૨૫॥ ગૌતમસ્વામી જ્ઞાની વડા, વચન મહિ ખળાયા રે ॥ આણંદને રે ખમાવીયા, પાતક દૂર પલાયા રે ॥શ૦ ॥૨૬॥ મહાશતક નિજ નારને, ક્રોધ કરી બોલ્યો કોપીરો વીરે પ્રાયશ્ચિત દેઇ શુદ્ધ કિયો, ગૌતમને ઘેર મૂકી રોશ॥શ૦॥૨૭॥શ્ર માંહિલા શ્રાવક ભળી, કેર આઇ દુઃખ દીધા રે ॥ કેઇક કષ્ટે ચાલ ગયા, ખાન ત્રિવાએ શુદ્ધ કીધા રે ॥શ૦॥૨૮॥ શંખે પોસો કીયો કોલ દેઇ, પુષ્કળી પ્રમુખ દુઃખ પાયા રે ॥ વીર ફળ કહ્યા ક્રોધનાં, શંખજીને સહુએ ખમાયા રે ॥ શ૦ ॥૨૯॥ કહ્યા ન માન્યો ચિત્તનરો, શંભૂતી નિયાણો કીધો રે ॥ શલ્ય સહિત બ્રહ્મદત્ત હુઆ, નરક તણો દુઃખ લીધો રે ॥ શ૦ ॥૩૦॥ ચારશું શ્રમણ આવર્ત પર્વતે, વિરાધે કરી ભય ભળ રે ॥ વિરાધક વિણ આલોઇયા, ચતુર લેજો સભાળરે ॥શ૦॥ ૩૧ ॥ ચારે તીર્થના પ્રાણીયા, મ [illegible] સથારા રે ॥ આલોઇ નિશ્ચળ હુઆ, [illegible] રે ॥ શલ્ય કાઢી સૂધિ હુઓ, [illegible] પચ્ચખાણમેં, લાગી જાવે કેઇ [illegible] રે ॥ [illegible] આલોયને, શુદ્ધ હુઆ મળી [illegible] રે ॥ શ૦ ॥૩૩॥ [illegible] જન્મ કરી, પૂરો કહિય ન પડમે રે ॥ આતમ [illegible], તે [illegible] ટળે રે ॥ શ૦ ॥૩૫॥ આલોઇ ઉજ્જવળ હુઆ, [illegible] રે ॥ ઋષિ જેમલજી ઇમ કહે, તુમે નિઃશલ્ય [illegible] રે ॥શ૦॥૩૬॥ ઇતિ.

अथ श्री मेघकुमारनुं चोढालियुं.

॥ ढाल १ ली ॥

પ્રથમ [illegible] રે, શ્રી ગૌતમ [illegible] ॥ મન [illegible]

કરે જે જગમાં ગુરૂ ઉપગારી આણંદ ગુણ પૂરા ॥ પ્રગટે વસ પુ- ણ્યના અંકુરા ॥ ક્ષમા૦ ॥૭॥ પરદેશી રાજા પ્રતિ ઠિક આયા ॥ ખંધક શિષ્ય સુખ અનંત પાયા, મેતારજ અવંતી મેટી તનુ માયા, ગજસુકુમાલ સહિયા ॥ ક્ષમા૦ ॥૮॥ ખમાવી આતમ શુધ્ધ કીજે, તો આ પણ કાજ સકળ સીજે ॥ સજ્જન સહુ સમતા રસ પીજે ॥ ક્ષમા૦ ॥૧૦॥ ક્ષમા છે ભવ ભવ સુખકારી, સુણી જે ધરશે નરનારી॥ તાસ વદનો પર જાઉં વારી ॥ક્ષમા૦ ॥૧૧॥ ખોડીદાસ શીખ હૈયે ધરશે, ક્ષમાદિક ધર્મને આચરશે ॥ વેગે તે શિવરમણી વરશે ॥ક્ષમા૦॥૧૨॥

અથ શ્રી દીવાનું દીવાળિયું.

ઢાલ ૧ લી.

દશ પ્રકારે દીવો કહ્યો એ, જિન શાસનની માંય ॥ ભવિક જન સાંભળો રે ॥ નામ કહું હવે તેહના એ સાંભળો ચિત્ત રાખી કાય ॥ ભવિક૦ ॥૧॥ એ આંકણી. ॥ પૂર્વ પશ્ચિમ એ કહિયે, ઉત્તર દક્ષિણ તેમ ॥ ભ૦॥ ચાર ખુણે [illegible] ઉંચી નીચી દશ દિશિ એમ ॥ ભ૦॥ ૨ ॥ [illegible] ભ૦ ॥ [illegible] ભ૦ ॥ ૩ ॥ [illegible] ભ૦ ॥ ૪ ॥

ઢાલ ૨ જી.

એક [illegible] ઉડી ગયો, [illegible] દીવાનો [illegible] અજ્ઞાની [illegible] એ આંકણી. ॥ અજ્ઞાની દીવો બળે દીવાનો [illegible] એક અજ્ઞાની એમ કહે, મ્હારે પ- [illegible] ॥ અ૦ [illegible] એક અજ્ઞાની એમ કહે, મને નાવે એવ- [illegible] ॥ પોતે તો સુખે સુઈ રહે. માહી ઘણા બળે છે પતંગ॥ [illegible] જળચર થળચર ખેચર થયે. તિહાં તો હતી અધારી [illegible] ઉંદર કુળે ન્હેતા સાંકડે. [illegible] વિનરી ગઈ સવિ વાત ॥અ૦ [illegible] મચ્છર દીવે પડે, જિન વાણી [illegible] થય ॥ મ્હોટા [illegible] દિયાં. તેને પીડા મ્હોટી થયા॥ અ૦ ॥૫॥ દીવે મચ્છર

કુદાં પડે, તેનાં બળે મુખ આંખ ને ઘાણ ॥ કાં જીવ જાણે એહનો, કે કાં જાણે શ્રી જગભાણ ॥ અ૦ ॥૬॥ આંખો બળે પોતાતણી તે તો ખટકે સરવે દેહ ॥ પર પીડાને જાણે નહીં, અજ્ઞાનીનાં લક્ષણ એહ ॥ અ૦ ॥૭॥ દશ પ્રાણ જ તાહરે કહ્યા, મચ્છર હાને પુદાને પ્રાણ આઠ પ્રાણ વ્હાલા સહુ કોઈને, પ્રાણ જીવતણો આધાર ॥ અ૦ ॥૮॥ પારધીએ માંડયો વન પાસલો, ઘેર માંડયો દીવાનો પાસ ॥ એ હતો જીભનો લોલુપી, એને ઇંદ્રિય તણો સવાદ ॥ અ૦ ॥૯॥ પાંચ ઈંદ્રિને કારણે, હમણાં કરે છે બહુજન પાપ ॥ પણ પછી કરશે ઓરતો, જ્યારે પડશે જમને હાથ ॥ અ૦॥૧૦॥ વીર કહે સુણ ગોયમા, ભારે કરમીને નવિ કરૂણાય ॥ હળુ કરમી હોય જીવડા, તેનાં હૈયાં તર્ત કુમળાય ॥અ૦॥૧૧॥ જ્ઞાન રૂપી દીવા કરો, ધર્મ કરણીની કરો વાટ ॥ તપ રૂપી તેલ સીંચિયે, પછી અજવાળું આખી રાત ॥ અ૦ ॥૧૨॥ સંવત અઢાર પંચાશિયે, ગામ ગોંડળ કિયો રે ચોમાસ ॥ ઋષિ મૂળચંદજી ઇમ કહે, એ તો દીવાતણી સજ્ઝાય ॥ અ૦ ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ ॥

॥ अथ श्री उपदेशी सज्झाय. ॥

(રાગ કુમરી)

બિગરી કાન સુધારે, નાથ જિન બિગરી કાન સુધારે॥શાસન નાયક સબ ગુન લાયક, વીતરાગ જિનરાયા રે ॥ દાયક બાયક સેવન સુખકર, તારક બિરૂદ ધરાયા રે ॥ ભલા તારક૦ ॥બિગરી કાન સુધારે, નાથ જિન બિગરી કાન સુધારે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સાધ સરોવા દેવા ચંડકોશી, પન્નગ પરમ દુઃખદાઈ રે ॥ ડંક દિયો તબ પ્રભુ પ્રતિબોધ્યો, દિયો સ્વર્ગ સુખદાઈ રે ॥ ભલા દિયો૦ ॥ બિગરી ॥૨॥ બનિ મુકુમાળા ચંદનબાળા, પગમેં જડ દિયા તાળા રે ॥ દીન દયાળા સંકટ ટાળ્યા, કર દિયા ઝાકઝમાળા રે ॥ ભલા કરદિયા૦ ॥ બિગરી૦ ॥૩॥ ઇંદ્રભુતિ અન્ય મત મેલીને, જિનસેં બાદ મચાવા રે ॥ મનકે સંશય મેટ દિયા તબ, ગણધર પદવી પાયા રે ॥ ભલા ગણધર૦ ॥ બિગરી૦ ॥૪॥ મગધદેશ નરનાથ નગીનો, નિયમ વ્રત વિહીનો રે ॥ શ્રેણીક નૃપકું નિજ પદ દિનો, આપ બરોબર કીનો રે ॥ ભલા આપ૦ ॥ બિગરી૦॥૫॥ અર્જુન માળી કરત સંહારી, ષટ નરને એક નારી રે ॥ પ્રભુ ઉપગારી કર્મ

ऊ, कामी नर तेह पतंग रे ॥ ब्रह्मदत्त चक्री नरके गयों, ते तो लोगतणो करि संग रे ॥धन्य०॥१०॥ नारी अबळा नाम धरावंती, पण सबळाने समजावे रे ॥ नारी हरिहर ब्रह्मा सारिखा तेने ध्यान थकी चुकावे रे ॥ धन्य० ॥१०॥ नारी मोह तणी छे वेलडी, सुरीकंता देखो नाम रे ॥ जेणे झेर दियो भरतारने, नारी पापतणुं छे ठाम रे ॥ धन्य० ॥११॥ जुओ शामाराणीना केणथी, चांरसें नवाणुं परिवाररे ॥ सिंहसेन राजाए बाळीयो, दुःख विपाके अधिकार रे ॥ धन्य० ॥१२॥ राणी केकईए वर मागीयो, राजा दशरथनी पास रो भरतने राज्य अपाविवुं, पछे राम गया वनवास रे ॥ धन्य० ॥ १३ ॥ सुरपनखा चाडीये गई, राजा रावणनी पास रे ॥ तेणे करी सीता अपहरी, रावण लंकातणो विनाशरे ॥ धन्य० ॥१४॥ जरासंघनी दीकरी, राजा कंशतणे घर नार रे ॥ जीवजसाना केणथी, थयो कुळतणो संहार रे ॥ धन्य० ॥१५॥ नारी स्त्री रत्न जाणीए, चोसठ हजारमां शिरदार रे ॥ शांति कुंथु अरनाथे तजी, हुं जाउं तेहनी बलिहारि रे ॥ धन्य० ॥ १६ ॥ नेमिनाथ जंबुए तजी, ते तो उत्कृष्टा ब्रह्मचारि रे ॥ एण भवमां मुगते गया, तेनो सुत्रे छे विस्तार रे ॥ धन्य० ॥१७॥ जेवो रे रंग पतंगनो, तेहवो नारीनो संग रे ॥ एवुं जाणीने छोडजो, मुनि माणेक कहे उच्छरंग रे ॥ धन्य० ॥१८॥ इति. ॥

अथ श्री राजुलबावीशी.

॥ दोहा. ॥

शासन नायक समरिये, गणधर लागुं पाय ॥ राजुल बावीशी कहु, ते सुणजो चित लाय ॥ १ ॥ चित्त चळ्यो रहनेमिनो, देखी राजुल रूप ॥ ध्यान देइ समजावीयो, पडतो दुर्गति कूप ॥ २ ॥

ढाल १ ली.

(प्रभु उठीने, समरिये, हो भवियण मंगळिक शरणां चार. ए दे.)

राजीमती इम विनवे हो मुनिवर मन चळियो तुं घेर ॥ योग ते सुखने कारणे हे. मु० कारे पडयो अंध जेरा सुण सुण साधुजी, हो मुनिवर मन चळियो तुं घेर ॥१॥ ए आंकणी ॥चार महाव्रत आदर्यां हे. मु० मेरु जेटला भार ॥ रम्यातणी वांछा करो, हो

મુ૦ ધિક ત્હોરો અવતાર ાાં સુણુ૦ ાા૨ાા વૈરાગે મન વાળિને, હો મુ૦ લીધો સંયમ ભાર ાા અબ કાયરપણું કાંઈ કરો, હો મુ૦ દેખિ પરાઈ નાર ાા સુણુ૦ ાા૩ાા રાજપંથને છોડીને હો મુ૦ ઉજડ પંથ મત જાય ાા અમૃત ભોજન ત્યાગિને, હો મુ૦ કુક્ષા ખાય બલાયંાા સુણુ૦ ાા૪ાા ગજ સ્વારી છોડીને હો મુ૦ ખર ઊપર મત બેશ ાા સ્વર્ગંતણાં સુખ છાંડીને હો મુ૦ પાતાળે મત પેશ ાા સુણુ૦ાા ૫ ાા ચંદન બાળી કોયલા કરે હો મુ૦ કાઠને અંબ બબુલ ાા કુણ વાવે ઘર આંગણે, હો મુ૦ તાહરો કીધો મુલ ાા સુણુ૦ ાા ૬ ાા ઘેર ઘેર ફરતાં ગોચરી હો મુ૦ દેખશો સુંદર નાર ાા હડનામા વૃક્ષની પરે હો મુ૦ ઘણો ઉઠાયો ભાર ાા સુણુ૦ ાા૭ાા વાગ્યાતણી વાંછા કરે હો મુ૦ ગધનકુળ મતિ હોય ાા રત્નચિંતામણિ પાયને, હો મુ૦ કીચડમાં મત ખોય ાા સુણુ૦ ાા ૮ અંધકીવીરનુના પોતરા, હો મુ૦સમુદ્રવિજયના પુત ાા હું ભોજક વિશ્નુની પોતરી; હો મુ૦ ઉગ્રસેનની ધુય ાા સુણુ૦ ાા૯ાા કુળ મ્હોટો આપજ તણો હો મુ૦ જણ સામો તું જોય ાા કામભોગને વાંછતાં, હો મુ૦ ભલો ન કહેશે કોય ાા સુણુ૦ ાા ૧૦ ાા ગોવાળ ભંડારી સારિખા હો મુ૦ હમાલ ઉઠાયો ભાર ાા બેજ મજુરી અરથીયાં હો મુ૦ નહી માલ સરદાર ાાસુણુ૦ાા ાા૧૧ાા રૂપ ઘણું નારી તણું, હો મુ૦ વસ્ત્ર અને શણગાર ાા દેખી દેખી સિહાવશો હો મુ૦ કોણ કહેશે અણુગાર ાા સુણુ૦ ાા ૧૨ ાા મનગમતાં ઇંદ્રિતણાં, હો મુ૦ સુખ વિલસાં ઘર માંય ાા તેહ થકી ન્યારા રહ્યા, હો મુ૦ ત્યાગી કહ્યા જીનરાય ાા સુણુ૦ ાા ૧૩ ાા આવે વૈશ્રમણ દેવતા હો મુ૦ નળ કુબેરની જાત ાા સુપનામે વંછુ નહી, હો મુ૦ તાહરી કેટલી વાત ાા સુણુ૦ ાા૧૪ાા જિહાં તિહાં તુમે વિચરશો, હો મુ૦ નગરીને વળી ગામ ાા સ્ત્રી દેખી ચિત્ત ડોલશે, હો મુ૦ નારી નરકનું ઠામ ાા સુણુ૦ ાા૧૫ાા સરવે સરખા નર નહી, હો મુ૦ સરિખી નહિ સવિ નાર ાા કેઈ ભુંડા ને કેઇ ભલા, હો મુ૦ ચાલ્યો જાય સંસાર ાા સુણુ૦ ાા ૧૬ાા બ્રાહ્મી સુંદરી બેનડી હો મુ૦ સતિયોમાં શિરદાર ાા કરણી કરી મુગતે ગઈ હો મુ૦નામ લિયાં નિસ્તાર ાા સુણુ૦ ાા૧૭ાા તીર્થંકર બાવીસમા હો મુ૦ જે જગ મ્હોટા હોય ાા બાળપણે તજી નીસર્યા હો મુ૦ બંધવ સામું જોય ાા સુણુ૦ ાા૧૮ાા નારી દુખની વેલડી હો મુ૦ નારી દુઃખની ખાણ ાા કરણી કરો ચિત્ત નિર્મળી હો મુ૦ કહ્યું અમારૂં માનાાસુણુ૦

કોડી ॥ સકળ નિજ ગેહ સુખ છોડી વેશ્યાતણી, સંગને પામિયો દુઃખ કોડી વા૦ ॥૫॥ ચોરિકા વ્યસનથી દુઃખ દુર્ગતિ તણાં,ભાજન તેજના ભવનમાંહી ॥ ચોર મંડુક હરી ચિત્રક પ્રમુખને, . રાજદંડાદિ દુઃખ નરક પ્રાહીં ॥વ૦॥૬॥ દુઃખનું ઘર થયો જેહ મૃગયા થકી, રાઘવો વનમાંહી મેલી સીતા ॥ હરણને મારવા નિજ વસા હારવા, લંપટી રાવણે લીધી સીતા ॥ વા૦ ॥૭॥ વાસુદેવાદ્ધ સમ ઋદ્ધિસે નાયુતો, જાસ મહિ માંહી મહિમા વિરાજે ॥ પ્રબળ લંકાધિનાકો પરસ્ત્રી થકી, નારની તત્ર અદ્યાપિ ગાજે ॥ વા૦ ॥૮॥ એમ અનેક થયા એક વ્યસન થકી, દુઃખી થયા ને કહેવાય કેતું ॥ જેહને સાત વ્યસન હોય મોકળાં, તે લહે દુઃખ નળિ મેરુ જેતું ॥ વા૦ ॥૯॥ એમ જાણી કરી વ્યસનને વારિયે, ધારિયે ધર્મ વર ધરિય નેહા ॥ સંયમે ધીર ગુરૂ ચરણ આરાધિયે, નય કહે જિમ લહિયે સુખ સમહી ॥વા૦॥ ઇતિ. ॥ ૧૦ ॥

अथ श्री स्त्रीने शीखामणनी सज्झाय.

નાથ કહે તું સુણને નારી, શીખામણ છે મારી જી ॥ વચન તે સઘળાં વીણી લેશે, તેહના કારજ સરશે ॥ શાણાં થઇએ જી ॥૧॥ એ આંકણીં જાત્રા જેગરણ ને વિહવામાં, માતા નાથે રહીએ જી॥ સાસરીયામાં જળ ભરવાને, નાસુ સાથે જઇએ ॥ગલવા॥૨॥ દિશા અંધારીને એકલડાં, મારગમાં નવિ જઇએ જી॥ એકલી જાણી આળ ચઢાવે, એવડું શાને કરીએ ॥શા૦॥૩॥ વહાણમાં વેલેરા ઉઠી, ઘરનો ધંધો કરીએજી॥ નણંદ જેઠાણી પાસે જઇને, સુખ દુઃખ વાત ન કરીએ ॥શા૦ ॥ ૪ ॥ ચોકામાં ચતુરાઇએ રહીએ, રાધંતા નવિ રમીએ જી ॥ સહુ કોને પ્રસાદ કરાવી, પાછળ પોતે જમીએ ॥ શા૦ ॥ ૫ ॥ ગાંડે પહેરી ઘરમાં રહીએ, બહાર પગ નવિ ભરીએ જી ॥ સસરા જેઠની લાજ કરીને, મોં આગળથી ટળીએ ॥શા૦॥ ॥૬॥ છુટે કેશે શિર ઉઘાડે, આંગણામાં નવિ જઇએ જી ॥ પુરુષ તણો પડછાયો દેખી, મોં આગળ નવિ રહીએ॥ શા૦॥૭॥ એકાંતે દીયરીયા સાથે, હાથે તાળી ન લઇએ જી ॥ પ્રેમ તણી જે વાત કરે તો, મોં આગળથી ખરીએ ॥ શા૦ ॥૮॥ આભરણ પહેરી અંગ શોભાવી, હાથે દર્પણ ન લઇએ જી ॥ પિયુડો જે પરદેસ સધાવે, તો કાજળ રેખ ન દઇએ

॥ શા૦ ॥૯॥ પીયુડા સાથે ક્રોધ ન કરીએ, રીસાઈ નવિ રહીએ જી ॥ ઉંચાં છોરૂ છોકરાંને, તાડન કદિય ન કરીએ ॥ શા૦ ॥૧૦॥ ઊજડ મંદિર માંહી ક્યારે; એકલડાં નવિ જઈએ જી ॥ એકેકી જાલી આળ ચઢાવે, એવડું શાને સહીએ ॥ શા૦ ॥૧૧॥ ફિટ્યિલ નારીનો સંગ ન કરીએ, તસ સંગે નવિ ફરીએ જી ॥ મારગ જાતાં વિચાર કરીને, ઉંચે પાવ ન ધરીએ ॥ શા૦ ॥૧૨॥ ઉદયરતન વાચક ઇમ બોલે, જે નર નારી ભણશે જી ॥ તેહનાં પાતક દુરે ટળશે, મુક્તિ પુરીમાં મળશે ॥ શા૦ ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री कुगुरुनी सज्झाय.

શુદ્ધ સંવેગી કીરિયા ધારી, પણ કુટિલાઈ ન મૂકે ॥ બાહ્ય પ્રકારે કિરિયા પાળે, અભ્યંતરથી ચૂકે ॥ જિણુંદે કપટી કહિયા એહ, એહનું નામ ન લીજે ॥૧॥ એ આંકણી. ॥ રંગેલ કપડાં ખભે ધાબળી, હાથ દેખાડી બોલે ॥ તરૂણી સુંદર દેખી વિશેષે, પુસ્તક વાંચવા બોલે ॥ જિ૦ ॥૨॥ પેંડ દેખી પડદો કાડે, પડદા માન કરાવે, ॥ ખાજાં વહોરે ખાંત કરીને, પૂરીને વોશિરાવે ॥ જિ૦ ॥૩॥ જ્ઞાન વિષે ઉપદેશ દેઇને, સક્ષમ પરીગ્રહ રાખે ॥ એ કપટીનું નામ ન લીજે, ઇમ ઉત્સુત્ર જે ભાંખે ॥ જિ૦ ॥૪॥ તાળ કુટવા સાથે ચાલી, શ્રાવિકા છે દશ બાર ॥ યાત્રાને મિષ એળિપરે વિચરે, દુર રહ્યા આચાર ॥ જિ૦ ॥૫॥ પહોર દીથી કરે પારણું, વળી ખાવે અધશેર ॥ તોહિ સાજા ઇણિપરે બોલે, ઉપવાસે આવે ફેર ॥ જિ૦ ॥૬॥ બગલાની પરે પગલાં માંડે, આડું દોડું જુવે ॥ મહિલા સાથે બોલે મીઠું, સાધુ વેષ વીગોવે ॥ જિ૦ ॥૭॥ આચારાંગે વસ્ત્રનો ભાંખ્યો, શ્વેતને માનો પેતે ॥ તે તો મારગ દુરે મુકયો, કપડા રંગે હેતે ॥ જિ૦ ॥૮॥ બાજીગર જિમ બાજી ખેલે, પીવરે માંડી જાળ ॥ સંવેગી સુધા મત જાણો, એ સહુ આળ જંજાળ ॥ જિ૦ ॥૯॥ ઊંચું ઘર અગોચર હોવે, માસકલ્પ તિહા કીજે ॥ સુખશાતાયે પડિલેહણ ચાલે, સાધુ જન્મ ફળ લીજે ॥ જિ૦ ॥૧૦॥ રાત્રિ જગાવે મહિલા મળીને, ગાવે ગીત રસાળ ॥ ચાર કથનાં કર્મજ બાંધે, મનમાં થઈ ઉજમાળ ॥ જિ૦ ॥૧૧॥ મધ્યાને મહિલાને તેડે, હસીને પુછે વાત ॥અહા -

મો ઉપધાન વહો તો, અમ તુમ મળશે ઘાત ॥ જિ૦ ॥૧૨॥ તવતે કામિની હસીને બોલે, સાચું કહો છો સ્વામ ॥ ગચ્છવાસી ગુરૂ આ વી તે વઢશે, તવ તુમ જાશે મામ ॥ જિ૦ ॥૧૩॥ નીચું જોઈને ઈર્ય્યા પરે ભાંખે, ભણવાનો ખપ કીજે ॥ ન્હાની વય છે હજીય તુમારી, એક એક ગાથા લીજે ॥ જિ૦ ॥૧૪॥ ઘોટકની પરે પગે ચાલે, ગૅ- હેરમાં નીચું જેવે ॥ ગડબડ ગાડાની પરે ચાલે, જિનશાસનને વિ- ગોવે ॥ જિ૦ ॥૧૫॥ રૂમાલ પાકાં રૂડાં વેચે, જુના હાથમાં ઝાલે ॥ તૃષ્ણા તોયે કિમહિ ન મુકે, વળિ જાણે કોઈ આલે ॥ જિ૦ ॥૧૬॥ છકાય જીવનો હણ કરાવે, ઠામ ઠામ પાપ બંધાવે ॥ આંબિલ તપનું ઓઠું લઈને, કાંઈ અમને વહોરાવે ॥ જિ૦ ॥૧૭॥ કહાગ્રહમાં પ- હેલાં વ્રતનો, એહને લાગે દોષ ॥ મૃષાવાદ તો પગ પગ બોલે, તે- હનો ન કરો શોષ ॥જિ૦ ॥૧૮॥અદત્ત વસ્તુ અજાણ થઈને, સા- ધારણ ખીસાવે ॥ચોથા વ્રતની વાત ન્હોટી, તેહમાં કામ જગાવે ॥ જિ૦ ॥૧૯॥ વિધવા પાસે વિહવલ થઈને, કામ કુમંગી માગે॥ વા- યસની પરે મૈથુન સેવે, ચોથાવ્રતને ભાગે ॥ જિ૦ ॥૨૦॥ મૈથુન નવે પરિગ્રહ [illegible] લોભની પરે લોટયા હીં- [illegible] ॥ જિ૦ [illegible] આડમાડી ને અહાઈ,નામ [illegible] પ્રગટે તવ હોય હાંસી [illegible] નિશ્ચય, પાસત્થા થઈ [illegible] પેસે ॥ જિ૦ [illegible] કરે છે ચાળા ॥ માંહો [illegible] ॥ જિ૦ ॥૨૪॥ એ કપટીનો [illegible] ઉત્થાપી મહા એ [illegible] ॥ આદિ થકી અરિ- હંત [illegible] એમે સહુ ધર્મ શોધે, વા- [illegible] મિથ્યાત્વે ચાલે, સમજતાં નહિ [illegible] કરે વિરોધ ॥ જિ૦ [illegible] સાધુ વચને રહીએ ॥ વાચ્છી [illegible] રહિયે ॥ જિ૦ ॥ ૨૮ ॥ ઈતિ ॥

अथ श्री पांच पांडवनी सज्झाय.

હસ્તિનાપુર વર ભલું, જિહાં પાંડુરાજા સાર રે ॥ તસ ઘરણી કુંતા સતી, વળી માહેંદ્રી બીજી નાર રે ॥ વળિ૦ ॥ પાંડવ પાંચે વાંદતાં મન મોહેરે, મન મોહે મોહનવેલિ ॥ ત્રિજગમાંહે દીપતા અતિ સોહેરે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પાંચ પાંડવ કુંતાતણા, તેમાં જગત વિખ્યાત હોય રે ॥ પંચ સહોદર સારિખા, નળ કુબેર સરિખા હોય રે ॥ નળ૦ ॥ પાં ॥ ૨ ॥ એક દિન સ્થવિર પધારિયા, પાંચ બાંધવ વાંદવા જાય રે ॥ દેશના સુણી મન ગહગહ્યા, ભાઈ સમજ જાય છે આય રે ॥ ભાઈ૦ ॥ પાં૦ ॥ ૩ ॥ જિનવર ચક્રવતિ જે હવા સ્થિર ન રહ્યા કોઈ દેવ ભૂપ રે ॥ તન ધન જોવન કારમાં, સંસારનું વિષમ સ્વરૂપ રે ॥ સં૦ ॥ પાં૦ ॥ ૪ ॥ સંસાર માંહિ પલેવડું લાગ્યું તે કેમ ઓલાય રે ॥ જિનવર વાણી સીંચતાં, આપણું ભવ ભવનાં દુઃખ જાય રે ॥ આ૦ ॥ પાં૦ ॥ ૫ ॥ પાંડવ પાંચે વિચારિયું આપણ લેશું સંયમ ભાર રે ॥ પુત્રને રાજ્ય સોંપી કરી, દ્રૌપદીશું કરે વિચાર રે ॥ દ્રૌ૦ ॥ પાં૦ ॥ ૬ ॥ દ્રૌપદી વળતું એમ કહે, એમ મેલશું સંસારનો પાસ રે ॥ કંથ વિના શી કામિની, મુજ ભલો નહી ઘરવાસ રે ॥ મુ૦ ॥ પાં૦ ॥ ૭ ॥ પાંચે આવી ગુરૂને કહે, અમે લેશું સંયમ ભાર રે ॥ માનવ ભવ અતિ દોહિલો, અમે પાળવો સંયમ સાર રે ॥ અ૦ ॥ પાં૦ ॥ ૮ ॥ ગુરૂ કહે પાંડવ સુણો, તુમે રાજપુત્ર સુકુમાર રે ॥ ચારિત્ર પંથ અતિ દોહિલો, તમે કેમ સહેશો ભૂપાળ રે ॥ ત૦ ॥ પાં૦ ॥ ૯ ॥ ઘર ઘર ભિક્ષા માગવી; વળિ હીંડવું ઘર ઘર બાર રે ॥ પાય અણુવાણે ચાલવું, વળી ચાલવું ખાંડાની ધાર રે, ॥ વ૦ ॥ પાં૦ ॥ ૧૦ ॥ સંયમ મારગ આદરી, ઋષિ પાળે નિરતિચાર રે ॥ દોષ બેતાળીશ ટાળતા, સાધુ લે છે શુદ્ધ આહાર રે ॥ સા૦ ॥ પાં૦ ॥૧૧॥ તપ તપે અતિ આકરા, માસખમણ મન રંગરે ॥ જિહાં લગેં નેમિને વાંદિયે, અભિગ્રહ કરિયો મન ચંગ રે॥ અ૦ ॥પાં૦॥૧૨॥ હસ્તિશીર્ષ પુર પધારિયા, પારણાનો દિવસ તે જાણ રે ॥ નગરમાં ફરતાં ગોચરી, સુણ્યું નેમિતણું નિર્વાણ રે ॥સુ૦॥પાં૦॥૧૩॥ આહાર વહોર્યો તે લઇ વળ્યા, આવ્યા નિજ ગુરૂની પાસ રે ॥ ગુરૂને કહે અમે સાંભળ્યું, નેમી પહોંત્યા શિવપુર વાસ રે ॥નેo॥પાં૦॥૧૪॥ અમ મનોરથ મનમાં રહ્યા, નવિ પહોંચ્યા ગઢ ગિરનાર રે ॥ આહાર લેવો જુગતો નહિ, અમને અણસણ સાર રે ॥ અ૦ ॥ પાં૦ ॥ ૧૫ ॥

—

માસખમણનું પારણું, નવિ કીધું મુનિવર કોઇ રે ॥ અહાર પરઠવ્યો કુંભશાળીએ, પાંચે ચઢ્યા વિમળગિરિ સોય રે ॥ પાં૦ ॥ પાં૦ ॥૧૬॥ તિહાં જઇ અણસણ અનસર્યું, પાદોપ ગમન સારરે ॥ શિલા ઉપર સંથારરો, ઋષિ પોઢ્યા જિમ વૃક્ષ ડાળરે ॥ઞ૦॥પાં૦॥૧૭॥ દોય માસની સંલેષણા, અંતે પામ્યા કેવળ સાર રે ॥ પાંડવ પાંચ મુગતે ગયા, તવ હુવો જય જયકાર રે ॥ત૦॥પાં૦॥૧૮॥ શ્રી હીરવિજયસુરી રાજીઓ, તપગચ્છ ઉદ્યોતકારરે ॥ કરજોડી કવિયણ ભણે, મુજ આવાગમન નિવાર રે ॥ મુ૦ ॥ પાં૦ ॥૧૯॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री रावणने शीखामणनी सज्झाय.

(સિદ્ધચક્ર પદ વંદો, એ દેશી.)

સીતા હરિ રાવણ ઘર આણી, બોલે મંદોદરી વાણી ॥ અવર સતી જગ એહ સમાણી, નવિ દીઠિ નવિ જાણી રે ॥ રાવણ રામઘરણી કાં આણી ॥ એમ તુજ મતિ કાં મુઝાણી રે, રાવણ સીતા કાં ઘર આણી ॥ સીતા આણે થાશે ફજેતી, રહેશે જુગ જુગ વાણી રે ॥રા૦॥ રામ ઘરણી કાં આણી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સમકિત શુદ્ધ શિયળ ગુણખાણી, સિદ્ધ સમા મુખ વાણી ॥ સકળ સતી શિર મુકુટ કહાણી, દોહિલી એ દુહવાણીરે ॥રા૦॥સીતા૦॥૨॥ દશરથ નંદનની પટરાણી, માને ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી ॥ લંકાપતિ મૂકો ઉતાવળ, એહશું કરો મહેરબાની રે ॥રા૦॥સીતા૦॥૩॥ પરદારાશું પ્રીત પુરાણી, કરતાં ન રહે પાણી ॥ દુર્ગતિ આપે એહ કમાણી, બોલ્યા કેવળનાણી રે ॥ રા૦॥સીતા૦॥૪॥ શિયળ ગુણે સુરલોક ગવાણી, સમરે છે સુર વિમાની॥ એહતણા ગુણ સત્ર સિદ્ધાંતે, કહો કિમ એહ હરાણી રે ॥રા૦॥સી૦॥૫॥ પાપ પરંપર પિશુશિળખાણી, રાધાવેણ વરાણી ॥ પતિવ્રતા વ્રત રંગે રંગાણી, કિમ તરિયે નાવ કાણી રે ॥રા૦॥સી૦॥૬॥ તું છે પૂરણ પુણ્ય પ્રમાણી, હું તુચ્છ મતિ તોલાણી॥ પર રમણી લંપટ નહિ નિવોણી; કીર્તિ કમળા હલાણી રે ॥રા૦॥સી૦॥૭॥ કંથ કહો કુમતિ ઉપાઈ, સતી સીતા ન પીછાણી ॥ અથવા જે વિધિ લખિય લખાણી તેહ કુણ ટાળે પ્રાણી રે ॥રા૦॥સી૦॥૮॥ અઠુત્તરશો શોકયો વરાણી, એહ સમ કોઈનવિ જાણી ॥ અમ આવે દુર્ગતિ ઉજાણી, એહ કોઇ નવિ પીછાણી રે ॥રા૦॥સી૦॥૯॥ શિયળ સમગ્ર ગુણ, ગ્રંથ કહેવાણી, એહ

માસખમણનું પારણું, નવિ કીધું મુનિવર કોઇ રે ॥ અહાર પરઠવ્યો કંસશાળીએ, પાંચે ચઢયા વિમળગિરિ સોય રે ॥ પાં૦ ॥ પાં૦ ॥૧૬॥ તિહાં જઇ અણુસણ અનસર્યું, પાદોપ ગમન સારરે ॥ શિલા ઉપર સંથારરો, ઋષિ પોઢયા જિમ વૃક્ષ ડાળરે ॥૧૭॥પાં૦॥૧૭॥ દોય માસની સંલેષણા, અંતે પામ્યા કેવળ સાર રે ॥ પાંડવ પાંચ મુગતે ગયા, તવ હુવો જય જયકાર રે ॥૧૦॥પાં૦॥૧૮॥ શ્રી હીરવિજયસુરી રાજીઓ, તપગચ્છ ઉદ્યોતકારરે ॥ કરજોડી કવિયણ ભણે, મુજ આવાગમન નિવાર રે ॥ મુ૦ ॥ પાં૦ ॥૧૯॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી રાવણને શીલામણની સજ્ઝાય.

(સિદ્ધચક્ર પદ વંદો, એ દેશી.)

સીતા હરિ રાવણ ઘર આણી, બોલે મંદોદરી વાણી ॥ અવર સતી જગ એહ સમાણી, નવિ દીઠિ નવિ જાણી રે ॥ રાવણ રામઘરણી કાં આણી ॥ એમ તુજ મતિ કાં મુઝાણી રે, રાવણ સીતા કાં ઘર આણી ॥ સીતા આણે થાશે ફજેતી, રહેશે જુગ જુગ વાત રે ॥રા૦॥ રામ ઘરણી કા આણી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સમકિત શિયળ ગુણખાણી, સિદ્ધ નમા મુખ વાણી ॥ સકળ સતી શિરગ કહાણી, દોહિલી એ દુહવાણીરે ॥રા૦॥સીતા૦॥૨॥ દશરથ નંદ પટરાણી, માને ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી ॥ લંકાપતિ મૂકો ઉતાવળ, એહશું મહેરઆની રે ॥રા૦॥સીતા૦॥૩॥ પરદારાશુ પ્રીત પુરાણી, કર રહે પાણી ॥ દુર્ગતિ આપે એહ કમાણી, બોલ્યા કેવળનાણી રા૦॥સીતા૦॥૪॥ શિયળ ગુણે સુરલોક ગવાણી, સમરે છે સુર વિ એહતણા ગુણ સત્ર સિદ્ધાંતે, કહો કિમ એહ હરાણી રે ॥રા૦ ૫॥ પાપ પરંપર પિશુશિળઆણી, રાધાવેધ વરાણી ॥ પતિવ્રતે રમાણી, કિમ તરિયે નાવ કાણી રે ॥રા૦॥સી૦॥૬॥ તું પુણ્ય પ્રમાણી કું તુચ્છ મતિ તોલાણી ॥ પર રમણી લંપ નિવાણી; કીર્તિ કમ ॥ હરાણી રે ॥રા૦॥સી૦॥૭॥ કંથ કહો ઉપાઇ, સતી સીતા ન પીછાણી ॥ અથવા જે વિધિ લખિત તેહ કુણ ટાળે પ્રાણી રે ॥રા૦॥સી૦॥૮॥ અકુ તારશો શોકયો વશ સમ કોઈ જાણી ॥ અમ આવે દુર્ગતિ ઉજાણી, એહ દે ॥રા૦॥સી૦॥૯॥ શિયળ સબળ ગુણ, અય કહેવા

अथ श्री पांच इंद्रियोनी सज्झाय.

કાયા રૂપી બન્યો પાંજરો, તેમાં પાંચ ભુજંગનો વાસ ॥ તેહને છુટા મુકે થકે, કરે અતિશે વિનાશ ॥ હે સુરખો, ન મેલો ઇંદ્રિય મોકળી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ જ્યોતે તે દીવો ઝગમગે, માંહી બળે ફૂદાં ને પતંગ ॥ ચક્ષુનશો રસ લોલપી, બળે દીવા કેરે સંગ ॥ હે સુ૦ ॥ ૨ ॥ વીણા વજાવે વનમાં પારધી, જેની સુરતા વીણામાં જાય ॥ શ્રોતાતણો રસ લોલપી, મૃગનું બાણે શરીર વેધાય ॥ હે સુ૦ ॥ ૩ ॥ જળમાં મ્હાલે રૂડી માછલી, તેની સુરતા તે લોટમાં જાય ॥ જીભાતણો રસ લોલપી, તેનું ગળું કાંટે વેધાય ॥ હે સુ૦ ॥ ૪ ॥ સાંજ પડે ને રવિ આથમે, ભમરો જઈ બેઠો કમળને છોડ ॥ ઘ્રાણ તણો રસ લોલપી, ગજે કીધો કમળને તોડ ॥ હે સુ૦ ॥ ૫ ॥ મયગળ માતો મદ ઝરે, તેની સુરતા હાથણીમાં જાય ॥ કામ તણો રસ લોલપી, પડે અજાણી માંય હે સુ૦ ॥ ૬ ॥ એક ઇંદ્રિય જેની વશ નહિ, તેહના એહ હવાલ ॥ પાંચ ઇંદ્રિય જેની વશ નહિ, તેહના કવણ હવાલ ॥ હે સુ૦ ॥ ૭ ॥ પાંચ ઇંદ્રિય જેને વશ કરી, જાણી અથિર સંસાર ॥ તે પ્રાણી કર્મ ખપાયને, પહોત્યા કાંઇ મોક્ષ મોઝાર ॥ હે સુ૦ ॥ ૮ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री अन्यत्र संबंधनी सज्झाय.

(ધન ધન સંપ્રતિ સાચો રાજા, એ દેશી,)

કહેનાંરે સગપણ કેહની માયા, કેહનાં સજ્જન સગાઈ રે ॥ સજ્જન વરગ કોઇ ન સાથ આવે, આપે આપ કમાઇ રે ॥ કેહનાં૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ મ્હારૂં મ્હારૂં સૌ કહે પ્રાણી, ત્હારૂં કોણ સદાઇ રે ॥ આપ સવારથ સહુને વહાલો, કુણ સજ્જન કુણ માઇરે ॥ કેહનાં૦ ॥૨॥ ચુલણી ઉદરે બ્રહ્મદત્ત આવ્યો, જુઓ માત સગાઇ રે ॥ પુત્ર મારણને અગ્નિ કીધી, લાખનાં ઘર નિપજાઈ રે ॥ કે૦ ॥ ૩ ॥ કાષ્ટપંજર ઘાલીને મારે, શસ્ત્ર ગ્રહી દોડે ધાઇ રે ॥ કોણિકે નિજ તાતજ હણિયો, તો કિયાં રહી પુત્ર સગાઈ રે ॥કે૦॥૪॥ ભરત બાહુબળ આપે લડીયા, આપ આપે સજ થઈ રે ॥ બાર વરસ સંગ્રામજ કીધો, તે કિહાં રહી ભ્રાત સગાઇ રે ॥ કે૦ ॥ ૫ ॥ ગુરુ ઉપદેશથી રાય પ્રદેશી, સુધુ સમકિત પાઈ રે ॥ સ્વારથ

॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૬ ॥ અનુમતિ લેઈ પિતાતણી રે લાલ, લીધો સંયમ ભાર હો ॥ભ૦॥ ચાર મહાવ્રત ઉચર્યાં રે લાલ, રહે ગુરૂણીની લાર હો ॥ભ૦॥ સા૦॥ ૨૭॥ કરજોડી વિનંતી કરે રે લાલ, દ્યો મુજને આદેશ હો ॥ભ૦॥ વનમાંહી કાઉસ્સગ કરૂં રે લાલ, લેશું આતાપના તેમ હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૨૮ ॥ ગુરૂણી વચન લોપી કરી રે લાલ, ગઇ બાગ મઝાર હો ॥ભ૦॥ છઠ છઠ તપ કાઉસ્સગ કરે રે લાલ, દીઠી છે ગણિકા નાર હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥૨૯॥ ગણિકા દેખી નિયાણું કરે રે લાલ, પાંચે પુરૂષની નાર હો ॥ ભ૦ ॥ અધમાસની સંલેહણા કરી રે લાલ, બીજે સર્ગ અવતાર હો ॥ભ૦ ॥સા૦॥ ૩૦ ॥ નવ પળ આયુષ્ય ભોગવી રે લાલ, દેવી ગણિકા નાર હો ॥ ભ૦ ॥ દ્રુપદ રાજા ઘેર અવતરી રે લાલ, ચૂલણી કૂખે દ્રોપદી નાર હો ॥ભ૦॥ સા૦ ॥ ૩૧ ॥ પાંચ પાંડવ ઘેર ભારજા રે લાલ, હુઇ અતિ સુજાણ હો ॥ભ૦॥ સંયમ લેઇ સ્વર્ગે ગઈ રે લાલ. પછે જાશે નિર્વાણ હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૩૨ ॥ મહાવિદેહમાં સિદ્ધશે રે લાલ, પામશે કેવળજ્ઞાન હો ॥ ભ૦ ॥ પાંચે પાંડવ મુગતિ ગયા રે લાલ, પહોત્યા અવિચળ ઠાણ હો ॥ ભ૦ ॥ સા૦ ॥ ૩૩॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री निंदावारकनीसज्झाय.

મ મ કર જીવડા રે નિંદા પારકી, મ મ કરજે વિખવાદ ॥અવગુણ ઢાંકીરે ગુણ પ્રગટ કરે, મૃગમદ જિમ રે જવાદ ॥ મમ૦॥૧॥ એ આંકણી ॥ ગુણ છે પુરા રે શ્રી અરિહંતના, એવર દુજો રે કોય ॥ જગ સહુ ચાલે રે જિમ માદળ મઢયું, ગુણવંત વિરલો રે કોય ॥ ॥મમ૦॥૨॥ પુઠ ન સુઝે રે પ્રાણી આપણી, કિમ સુઝે પર પુઠ ॥મરમનો મોસો રે કહેનો ન બોલીએ, લાખ લહે બાંધી મુઠ ॥મમ૦॥ ૩॥ રાગે દ્વેષે રે સ્વામી હું ભરયો, ભરિયો વિષય કષાય ॥ રીસ ધણેરી ને મુજ મન ઉપજે, કિમ પામું ભવ પાર ॥મમ૦॥૪॥ સેવા કીજેરે સુધા સાધુની, વહિયે જિણવર આણ ॥ પરાણે જઈને રે તેહશું બોલીયે, જે હોય તત્વના જાણ ॥ મમ૦ ॥૫॥ જેહમાં જેટલા રે ગુણ હ્યો તેટલા, જિમ રાયણની રે કોળી ॥ સહજ કહે જીવ સુંદર આપણો, સહજ સુંદરના રે બોલ ॥ મમ૦ ॥ ૬ ॥

अथ श्री पांच इंद्रियोनी सज्झाय.

કાયા રૂપી બન્યો પાંજરો, તેમાં પાંચ ભુજંગનો વાસ ॥ તેહને છુટા મુકે થકે, કરે અતિશે વિનાશ ॥ હે સુરખો, ન મેલો ઇંદ્રિય મોકળી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ જ્યોતે તે દીવો ઝગમગે; માંહી બળે રૂડાં ને પતંગ ॥ ચક્ષુતણો રસ લોલપી, બળે દીવા કેરે સંગ ॥ હે સુ૦ ॥ ૨ ॥ વીણા વજાવે વનમાં પારધી, જેની સુરતા વીણામાં જાય ॥ એતાતણે રસ લોલપી, મૃગનું આખું શરીર વેધાય ॥ હે સુ૦ ॥ ૩ ॥ જળમાં મ્હાલે રૂડી માછલી, તેની સુરતા તે લોટમાં જાય ॥ જીભાતણો રસ લોલપી, તેનું ગળું કાંટે વેધાય ॥ હે સુ૦ ॥ ૪ ॥ સાંજ પડે ને રવિ આથમે, ભમરો જઈ બેઠો કમળને છોડ ॥ ઘ્રાણ તણો રસ લોલપી, ગજે કીધો કમળને તોડ ॥ હે સુ૦ ॥ ૫ ॥ મયગળ માતો મદ ઝરે, તેની સુરતા હાથણીમાં જાય ॥ કામ તણો રસ લોલપી, પડે ખાડામાં હે સુ૦ ॥ ૬ ॥ એક ઇંદ્રિય જેની વશ નહિં, તેહના એહ હવાલ ॥ પાંચ ઇંદ્રિય જેની વશ નહિં, તેહના કવણ હવાલ ॥ હે સુ૦ ॥ ૭ ॥ પાંચ ઇંદ્રિય જેને વશ કરી, જાણી અથિર સંસાર ॥ તે પ્રાણી કર્મ ખપાયને, પહોત્યા કાંઈ મોક્ષ મોઝાર ॥ હે સુ૦ ॥ ૮ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री अन्यत्व संबंधनी सज्झाय.

(ધન ધન સંપ્રતિ સાચો રાજા, એ દેશી.)

કહેનાંરે સગપણ કેહની માયા, કેહનાં સજ્જન સગાઈ રે ॥ સજ્જન ધરમ કોઈ ન સાથ આવે, આપે આપ કમાઈ રે ॥ કેહનાં૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ મ્હારૂં મ્હારૂં સૌ કહે પ્રાણી, ત્હારૂં કોણ સગાઈ રે ॥ આપ સવારથ સહુને વહાલો, કુણ સજ્જન કુણ ભાઈ રે ॥ કેહનાં૦ ॥૨॥ ચુલણી ઉદરે બ્રહ્મદત્ત આવ્યો, જુઓ માત સગાઈ રે ॥ પુત્ર મારવાને અગ્નિ દીધી, લાખનાં ઘર નિપજાઈ રે ॥ કે૦ ॥ ૩ ॥ કષ્ટપંજર ચાલીને મારે, શસ્ત્ર ગ્રહી દોડે ધાઈ રે ॥ કોણિકે નિજ તાતજ હણિયો, તો કિહાં રહી પુત્ર સગાઈ રે ॥ કેહનાં૦ ॥ ૪ ॥ ભરત બાહુબળ આપે લડિયા, આપ આપે રાજ થઈ રે ॥ બાર વરસ સંગ્રામજ કીધા, તે કિહાં રહી ભ્રાત સગાઈ રે ॥ કે૦ ॥ ૫ ॥ સુરે ઉપદેશથી રામ પ્રદેશી, સુણ્યુ સમકિત ધર્મ રે ॥ સ્વારથ વિણ સુરિકાંતા

નારી, માર્યો પિયુ વિષ પાઇરે ॥કે૦॥ ૬ ॥ નિજ અંગજનાં અંગજ છેદે, જુઓ રાહુકેતુ કમાઇ રે ॥ સહુ સહુને નિજ સ્વારથ વ્હાલો, કુણ ગુરૂ ને કુણ ભાઇ રે ॥ ૭ ॥ સુભુમ ફરસુ રામજ દોઈ, માંહે માંહે વેઢ બનાઈ રે ॥ ક્રોધ કરીને નરકે પહોત્યા, તો કિહાં રહી તાત સગાઈ રે ॥ કે૦ ॥ ૮ ॥ ચાણાકયે તો પર્વત સાથે, કીધી મિત્ર ઠગાઈ રે ॥ મરણ પામી તે મનમાં હરખ્યો, તો કિહાં રહી મિત્ર સગાઇ રે૦ ॥૯॥ આપ સ્વારથ સહુને વહાલો, કુણ સજ્જન કુણ ભાઇ રે ॥ જમરાજાનો તેડો આયો, ટગમગ જાયે ભાઇરે ॥ કે૦ ॥ ૧૦॥ સાચો શ્રી જિનધર્મ સખાઈ, આરાધો લય લાઇ રે ॥ દેવવિજયે કવિ શિષ્યનો ઇણિપરે, તત્વવિજય સુખદાઇ રે ॥ કે૦ ॥૧૧॥

अथ श्री विनंतीनी सज्झाय.

વીર સુણો મોરી વીનતી, વાત મનની હો કહું જોડી હાથ કે ॥ બાળકની પરે વીનવું મોરા સ્વામી હો, સુણો ત્રીભુવન નાથ કે ॥ વીર૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ તુમ દરશન વિણ હું ભમ્યો, મુજ સ્વામી હો ભવસમુદ્ર મઝાર કે ॥ દુખ અનંતાં મેં સહ્યાં, તે કહેતાં હો નવિ આવે પાર કે ॥ વીર૦ ॥૨॥ પર ઉપગારી તમે પ્રભુ, દુઃખ ભાગો હો જગ દીનદયાળ કે ॥ તેણે તુમ ચરણે આવીયો, સ્વામી મુજને હો નિજ નયણ નિહાળ કે ॥ વીર૦ ॥૩॥ અપરાધી પણ ઉદ્ધર્યો, કહું કેતા હો તોરા અવદાત કે ॥ સાર કરો હવે માહરી, મનમાહી હો આણી મોરી વાત કે ॥વીર૦॥૪॥ અવગુણી પણ ઉદ્ધર્યા, તે ઉપર હો કરિ કરૂણા સ્વામ કે ॥ પરમ ભગત હું તાહરો, તેને તારૂં હો નહિ ઢીલનુ કામ કે ॥ વીર૦ ॥ ૫ ॥ શુળપાણિ પ્રતિબુઝવ્યો, જેણે કીધો હો તુજને ઉપસર્ગ કે ॥ ડંક દિયો ચડકોશીએ, તોયે દીધો હો તસ આઠમો સર્ગ કે ॥વીર૦ ॥૬॥ ગોશાળે અવગુણ ઘણા, કીધા તોરા હો બોલ્યો અવરણવાદ કે ॥ તે બળતો તેં રાખીયો, શીતલેશ્યા હો મૂકી સુપ્રસાદ કે ॥વીર૦॥૭॥ એ કોણ છે ઇંદ્રજાળીયો, એમ કહેતો હો આયો તુમ તીર કે ॥ તે ગૌતમને તેં કીયો, પોતાનો હો કાંઇ તન વજીર કે ॥ વીર૦ ॥ ૮ ॥ વચણ ઉત્થાપી તાહરાં, જે જાધડ્યો હો તુજ સાથે જમાળિ કે ॥ તેહને પણ પંદરે ભવે, શિવગામી હો કીધો તેં કૃપાળ કે ॥ વીર૦ ॥ ૯ ॥ અઈમુત્તો ઋષિ જે

ક્ર્યો, જળમાંહી હો બાંધી માટીની પાળ કે ॥ તરતી મેલી પાતરી તેં તાર્યો હો તેહને તતકાળ કે ॥વીર૦॥૧૦॥ બાર વરસ વેશ્યા ઘરે, રહ્યા મુકી હો કાંઇ સંયમ ભાર કે ॥ તે નંદીષેણ ઉદ્ધર્યો, શિવપદવી હો દીધી તસ સાર કે ॥ વીર૦॥૧૧॥ પંચ મહાવ્રત પરિહરી, ઘરવાસે હો રહ્યા વર્ષ ચોવીશ કે ॥ તે પણ આર્દ્રકુમારને તેં તાર્યો હો કાંઇ વીસવા વિશ કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૨ ॥ રાય શ્રેણિક રાણી ચેલણા, રૂપ દેખી હો ચિત્ત ચુક્યા જેહ કે ॥ સમવસરણ સાધુ સાધવી, તેં કીધા હો આરાધિક તેહ કે ॥વીર૦॥૧૩॥ વ્રત નહી નહી આખડી, નહિ પોષધ હો વળિ નહી તપ દિખ્ખ કે ॥ તે પણ શ્રેણિક રાયને, તેં દીધિ હો સ્વામી આપ સરીખ કે ॥વીર૦ ॥ ૧૪ ॥ એમ અનેક તે ઉદ્ધર્યો, કહું કેતા હો તોરા અવદાત કે ॥ સાર કરો હવે માહરી, મનમાંહી હો આણી મોરી વાત કે ॥ વીર૦ ॥ ૧૫ ॥ સંયમ શુદ્ધ પળે નહી, નહી તેવું હો મુજ દર્શન જ્ઞાન કે ॥ પણ આધાર છે એટલો, એક તાહરો હો ધરૂં નિશ્ચય ધ્યાન કે ॥વીર૦॥૧૬॥ મેહ મહીતલે વરસતો, નવિ જોવે હો તેહ ઠામકુઠામ કે ॥ ત્રિકરણ શુદ્ધે ગુણ કરે, સ્વામી સારો હો મુજ વંછિત કામ કે ॥વીર૦॥૧૭॥ તુમ નામે સુખ સંપદા, તુમ નામે હો જાવે દુઃખ દૂર કે ॥ તુમ નામે વંછિત ફળે, તુમ નામે હો નિત્ય આનંદ પૂર કે ॥ વીર૦ ॥ ॥ ૧૮ ॥ કળશ ॥ ઇમ નગર જેસલમેર મંડન, વીર જિન ચોવીશમો ॥ શાસન નાયક સિંહ લંછન, સેવતા સુરતરૂ સમો ॥૧૯॥ જિનચંદ્ર સૂરિ. માન નંદન, સકળચંદ્ર કરા નિલો ॥ વાચનારે સમય સુંદર, ગુણે ત્રિભુવન ગુણ તિલો ॥ ૨૦ ॥ ઇતિ ॥

शतावधानी पंडितश्री रत्नचंद्रजी कृत पदो वीर प्रभुनी स्तुति विषे.

રાગ માઢ—ગુજરાતી ગુર્જરગાન એ ઢાળ.

જયવંતા પ્રભુવીર, હમારા જયવંતા પ્રભુવીર,
શાસન નાયક ધીર, હમારા જયવંત પ્રભુવીર. એ ટેક.
શાસ્ત્ર પ્રરૂપ્યા સરસ અનુપમ, તત્ત્વ રહે ભરપૂર;
તેમાં જ્યોતિ તરતાં નિત્યે, શુદ્ધ થવ ભવ દૂર. હમારા૦ ૧
શક્તિ અનંતી જેહ પ્રભુનું, વળ્યારિક તત્ત્વસ્વરૂપ,

અસ્તિકતામાં રમિયે તેથી, આનંદ થાય અનૂપ. હમારા૦ ૨
આપ પ્રકાશિત જ્ઞાન બગીચે, ખીલ્યાં છે બહુ ફૂલ;
સુગંધિવાયુની સરલ લ્હેરથી, અમે થઇએ મશગુલ, હમારા૦ ૩
આપ વિશાલ વિચાર ભુમિયે, ઉછર્યા કલ્પ અંકુર;
રસ ભર તેનાં ફલ ચાખીને, રહેશું આપ હજુર, હમારા૦ ૪
નામ આપનું નિશદિન પ્યારૂં, રમી રહ્યું અમઉર;
તેની ખાતર પ્રાણ અર્પવા, અમે છીયે મંજુર, હમારા૦ ૫
માર્ગ બતાવા અમ ઉપર જે, કર્યો મહા ઉપકાર;
અર્પણ કરિએ સર્વ તથાપિ, થાય ન પ્રત્યુપકાર. હમારા૦ ૬
ચરણ આપના શરણ હમારે, મરણ જન્મ જાય દૂર;
લોભી ચાતક રત્નચંદ્ર જ્યમ, તમ દર્શન આતૂર. હમારા૦ ૭

धननी तृष्णा न राखवा विषे.

"અરે શું માનવનું અભિમાન એ રાગ."

ધરે શું ધનનું નિશદિન ધ્યાન, કલ્પના કરી કરીરે;
ધારણા ધરી ધરી રે. એ ટેક.
જાણે તું મુજ સાથ આવશે, આ આરે ખરે;
પણ આખર પસ્તાવો થાશે, આમાંરે ખરે. ધરે શું૦ ૧
હાથી રથો સાથી હવેલી સાહેબી જેની હતી;
કરતાં હજારો હાથ જોડી માનથી જેને નતિ,
દોલત દમામ તમામ હામી કામ જેને લાગતી;
અંતે ગયા તે હાથ ઘસતા ચાલી ના એકે રતિ. ધરે શું૦ ૨
સ્વચ્છતા મનની ગુમાવી કામ બદનામી કરી,
રે જીંદગી દુષિત બનાવી સત્યતાને પરહરી;
લાખો કદાપિ મેળવી તેમાં તું શું મલકાય છે,
જોતો નથી વિષ વૃક્ષ કેરા, મૂલિયા રોપાય છે. ધરે શું૦ ૩
ધનતરંગના રંગ ક્ષણિક આ જોતો શું નથી,
અનંત ભોગનો ભંગ પલકમાં જોતો શું નથી. ધરે શું૦ ૪
સંતોષ સુખનો લેશ પણ ધન કલેશમાં દીઠો નહીં,
તૃષ્ણા તણા તણખાથી શાન્તિ ભસ્મીભુત બને સહી;

રે ! માનવી બહુ મૂલ્ય છે આ રત્ન તારા હાથમાં,
ફેંકીશ નહીં તેને કદી હોશીજનોના સાથમાં. ધરે શું૦ ૫

समय न गुमाववा विषे.

" મન તું ગમાર થામાં " એ રાગ.

ભુલ તો હવે તું ખામાં, વીરને વિસારી જામાં, એ ટેક, પામી બહુ વાર વેશ, ખેલ તો ખેલ્યા અનેક ॥ કામ તેં કર્યા નકામાં, વીરને૦ ॥ ભુલ૦॥૧॥ શાન્તિનો ભર્યો છે હોજ, સુધી તેની શાન્ત મોજ, ધુમબાચકે મૂંઝમાં, વીરને૦ ॥ ભુલ૦ ॥ ૨ ॥ ક્રોધ સ્વાદને વખોડી, હિમ્મોથીમું વૃત્તિ જોડી, કાક મેગમાં ગજામાં, વીરને૦ ॥ ભુલ૦ ॥ ૩ ॥ વિષય વિલાસ વામી, કામનાને કાપ કામી, વાસના વધે હજુમાં, વીરને૦ ॥ ભુલ૦ ॥ ૪ ॥ ધર્મ સાધનોને પામી, રંચ નહીં રાખ ખામી, ધમાધમમાંહિ ધામાં, વીરને૦ ॥ ભુલ૦ ॥ ૫ ॥ સમય ચૂક જો કરી તેં, જાણ તું ડુબ્યો સરિતે, હવે બેવકુફ થામાં, વીરને૦ ॥ ભુલ૦ ॥ ૬ ॥ હોશ ચુંટારો ફરે છે, લીધું દ્રવ્ય તે હરે છે. સાવધાન રહે હામાં, વીરને૦ ॥ ભુલ૦ ॥ ૭ ॥ ધર્મ રત્નનો ખજાનો, રાખી સાથ તે મજાનો, મ્હાલ મોક્ષની મઝામાં, વીરને૦ ॥ ભુલ૦ ॥ ૮ ॥

सत्संग करवा विषे

" પહેરી ચોળી લાકો મારો કરતાં આવ્યાં " એ રાહ,

ચેતી જોને ચાલ્યો સમય નહીં આવે, સાફલ થઈને વેળા રખે તું ગમાવે; છે ભવાટવી આ મ્હોટી, ઉભા ચુંટારા કોટી લુંટી લે જો સાફલ થાવે ॥ ચેતી૦ ॥ ૧ ॥ સિંહ સાવજ મ્હોડાં ફાડી બેઠા છે પુંછ પછાડી, તેની મધ્યે ઉગરવા છે બહુ મુશ્કેલી, ગુરૂ સરણું, શરણું લે વેગ તું, તોજ ફાવે ॥ ચેતી૦ ॥ ૨ ॥ ગુરૂ શાસ્ત્રો શસ્ત્રો રાખે, નિર્ભય માર્ગ વળી દાખે, જ્યાં ચોરો નહીં કદિ બીવરાવે ॥ ચેતી૦ ॥ ૩ ॥ ત્રણ અમુલ્ય રત્નો આપે, લાંબો રસ્તો ઝટ કાપે, વટ પ્હોંચાડી મોક્ષભૂમિયે થાપે, શીખ રત્ન, કરી યત્ન, માને જે, શુદ્ધ ભાવે ॥ ચેતી૦ ॥ ૪ ॥

આસ્તિકતામાં રમિયે તેથી, આનંદ થાય અનૂપ. હમારા૦ ૨
આપ પ્રકાશિત જ્ઞાન બગીચે, ખીલ્યાં છે બહુ ફૂલ;
સુગંધિવાયુની સરલ લ્હેરથી, અમે થઇએ મશગુલ, હમારા૦ ૩
આપ વિશાલ વિચાર ભુમિયે, ઉછર્યો કલ્પ અંકુર;
રસ ભર તેનાં ફલ ચાખીને, રહેશું આપ હજુર, હમારા૦ ૪
નામ આપનું નિશદિન પ્યારે, રમી રહ્યું અમઉર;
તેની ખાતર પ્રાણ અર્પવા, અમે છીયે મંજુર, હમારા૦ ૫
માર્ગ બતાવા અમ ઉપર જે, કર્યો મહા ઉપકાર;
અર્પણ કરિએ સર્વ તથાપિ, થાય ન પ્રત્યુપકાર. હમારા૦ ૬
ચરણ આપના શરણ હમારે, મરણ જન્મ ભય દૂર;
લોભી ચાતક રત્નચંદ્ર જ્યમ, તમ દર્શન આતૂર. હમારા૦ ૭

ધનની તૃષ્ણા ન રાખવા વિષે.

" અરે શું માનવનું અભિમાન એ રાગ. "

ધરે શું ધનનું નિશદિન ધ્યાન, કલ્પના કરી કરીરે;
ધારણા ધરી ધરી રે. એ ટેક.
જાણે તું મુજ સાથ આવશે, આ આરે ખરે;
પણ આખર પસ્તાવો થાશે, આમાંરે ખરે. ધરે શું૦ ૧
હાથી રથો સાથી હવેલી સાહેબી જેની હતી;
કરતાં હજારો હાથ જોડી માનથી જેને નતિ,
દોલત દમામ તમામ હામી કામ જેને લાગતી;
અંતે ગયા તે હાથ ઘસતા ચાલી ના એકે રતિ. ધરે શું૦ ૨
સ્વચ્છતા મનની ગુમાવી કામ બદનામી કરી,
રે જીંદગી દુષિત બનાવી સત્યતાને પરહરી;
લાખો કદાપિ મેળવી તેમાં તું શું મલકાય છે,
જોતો નથી વિષ વૃક્ષ કેરા, મૂલિયા રોપાય છે. ધરે શું૦ ૩
ધનતરંગના રંગ ક્ષણિક આ જોતો શું નથી,
અનંત ભોગનો ભંગ પલકમાં જોતો શું નથી. ધરે શું૦ ૪
સંતોષ સુખનો લેશ પણ ધન કલેશમાં દીઠો નહીં,
તૃષ્ણા તણા તણખાથી શાન્તિ ભસ્મીભુત બને સહી;

બાર ભાવનાપુન્ન ભાવ દીવાલી,

દીપશિખા વાયુ કંપી વારોવાર ॥ ભવ્યો૦ ॥ ૧ ॥ દેટાકિયે
જતાં, નહી લાગે જેમ વાર, તેમ એ પલમાં છુટશે, સકલ સ
વ્યવહાર, શરણ મરણ વેળાએ કોઇ નહી થશેરે, લખ્યો નહી
ધર્મ પર આધાર ॥ ભવ્યો૦ ॥ ૨ ॥ વ્યાપારી વહિવટ કરી, સર
કરે આજ, તેમ ભવમેળ તપાસીને, સાધો હવે નિજ કાજ,
અનંતો કર્મને વશે થઇ, ભમ્યા ભવાટવીમાં પામ્યા નહી પાર
ભવ્યો૦ ॥ ૩ ॥ જેમ બંડુકથી છુટતી, ગોળી એકલી જાય, તે
અંતે આ જીવને, જવું ખરે બિન સ્હાય, ભવોભવમાંહિ અનં
સબંધ કર્યારે, પણ થયો નહી અંતે કોઇ સંઘાત ॥ ભવ્યો૦ ॥ ૪ ॥
ભાઇ ભગિનીને ભામની, માત તાત પરિવાર, નહિ તારા તું એહ-
નો મતલબના સૌ યાર, એમ જુદા થવા ભાગીદારે સૂચવેરે,
ખરૂં અન્યત્વ ભાવનાનું સ્વરૂપ ॥ ભવ્યો૦ ॥ ૫ ॥ ક્ષણમાં જેના
સંગથી, ઉત્તમ વિણશી જાય સ્નાન વસ્ત્ર ધરણે કરી, તેહની શુદ્ધિ
ન થાય, માંસ લોહીમય દેહમાં શું મોહી રહ્યારે, કરો યત્ન જેથી
આત્મશુદ્ધિ થય ॥ ભવ્યો૦ ॥ ૬ ॥ [illegible] નવનવલા જમે, પુણ્ય
પ્રમ.[illegible] પીરે [illegible] પેના વેશ, એહ આશ્ર
વન. અધમ[illegible] બાલા [illegible] તેમ [illegible] આશ્રવ બેતાલીશ ભેદ ॥
ભવ્યો૦ ॥ ૭ ॥ [illegible] નિયમ [illegible] પદ નિર્વાણ, અતિ
મન[illegible] સમજાવિયે [illegible] નવર ભેદ સતાવન
શ.અમ [illegible] શુદ્ધ સ્વરૂપ ॥
ભવ્યો૦ [illegible] સલ [illegible] જાય, તેમ
તપસ્યા [illegible] શુદ્ધ પરિણામે
પહિલ. થકારે [illegible] ॥ ભવ્યો૦ ॥ ૯ ॥
ચર.[illegible] ધ્યાનનો
પામે નહિ [illegible] રહ્યુ નહીં રે,
[illegible] બાધી [illegible] ભવ્યો૦ ॥ ૧૦ ॥ [illegible]
તિ હેય [illegible] મરણની [illegible] ઉત્તમ બોધ જે,
[illegible] તેમને [illegible] તમે આજે તહોરે,
[illegible] તેથી કેવી [illegible] ભવ્યો૦ ॥ ૧૧ ॥ [illegible]
[illegible] બોધમાં [illegible] આત્મપાતને આરાધો
[illegible] અનપ. ધર્મ [illegible] તારશેરે. નહી મને તેહ
[illegible] ગલિક રૂપ ॥ ભવ્યો૦ ॥ ૧૨ ॥ [illegible] રૂપ [illegible] ગથી,, ૨

ભાવ ધ૦ ॥ ૧૦ ॥ માટે તિણ દિવસે ભાવ દિવાળી, કરવતા હોવે નિત્ય મંગલ ભાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૧ ॥ મનસ્વચ્છરૂપી વસ્ત્ર પહેરી, શીલ શણગારે શરીર શોભાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૨ ॥ જિન માર્ગરૂપ દેશમાં વિચરો, જ્ઞાનામૃત ભક્ષ ભોજન ખાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૩ ॥ સમકિત દીવો કરમાં ધરીને, અજ્ઞાન તિમિર મુકો દૂર ઉડાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૪ ॥ લેશ માત્ર એ ભાવ દિવાળી, ગાઈ સંઘ હેતે ધર મન ઠાઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૫ ॥ કચ્છ અંજારે વીર ગુલાબે, દિવાળી જોડી પિલુ રાગ માંઈ ॥ ભાવ ધ૦ ॥ ૧૬ ॥

विहार करती वखते श्रावकोने शिखामण आपवा विषे.

" ઓધવજી સંદેશો કેજો શામને " એ રાગ.

શ્રાવકજી સહુ જૈનમાર્ગ અજવાળજો, વેર વિરોધી કારણ કરીને દૂરજો, પ્રેમ ધરીને નિત્ય નિયમ વ્રત પાળજો, અરિહંતનું શાખી સમરણ ઉરજો ॥ શ્રા૦ ॥ ૧ ॥ શ્રવણ કરેલી શિખ સદા સંભાળજો, ગુણગ્રાહક ગુણવાન બની ગંભીરજો, અવગુણ અંતર ઘટટાના અલગા કરી, પવિત્ર થઈને પામો ભવજલ તીરજો, ॥ શ્રા૦ ॥ ૨ ॥ ઇંદ્રતણા સુખ અનેક વખતે પામિયા ભારે પામ્યા રાજ્ય લક્ષ્મી ભંડારજો, પરમ પ્રકાશક પરમ પંથ નવ પામિયા, પામ્યા નહીં કદિ સમદ્રષ્ટિ સુખકારજો, ॥ શ્રા૦ ॥ ૩ ॥ કાલ અનંતો આથડીયા અજ્ઞાનમાં, જન્મ મરણના ખમિયા દુઃખ અપારજો, કોઈક સારા સુકૃતના સંયોગથી, આર્યકુલમાં પામ્યા નર અવતારજો ॥ શ્રા૦ ॥ ૪ ॥ પરિહરજો તમે પરિચય પાપી લોકનો, સદ્ગુણીયલ સજ્જનનો કરજો સંગજો, દોષ દેનાર દુઃખદાયકને દૂરે કરી, ભવહર પ્રભુને ભજજો ધરી ઉમંગજો ॥ શ્રા૦ ॥ ૫ ॥ વિષયવાસના વિકથા વહેમ વિસારજો, અંતરપટના વિષથી પામી વિરામજો, સત્ય શીલના સુંદર ધરી શિણગારને, પાપ તાપ તજી પામો અવિચલ ધામજો ॥ શ્રા૦ ॥ ૬ ॥ મરતાં મુખ પણ મિથ્યા વચન ન બોલવું, ઉદાર બનીને કરજો પર ઉપકારજો, કજીયા કલેશ કુસંપ કદિ કરવા નહિં, સાગુરૂની સંગતનો એ છે સારજો ॥ શ્રા૦ ॥ ૭ ॥ ધામ ધરા સંપત્તિ સ્વપ્ન સમાન છે, વિનાશ થતાં ક્ષણ નવ લાગે વારજો, માટે

મિથ્યા સ્વરૂપ તજી મનડા થકી, ભાવિક થઈને ભજજો ભય હરનારજો ॥ શ્રા૦ ॥ ૮ ॥ સદ્ગુરૂનો સદ્બોધ સ્મરણમાં રાખજો, પવિત્ર પથે કરજો નિત્ય પ્રયાસજો, વિષમ દશા અંતરની સહુ અળગી કરી, ગુલાબચંદ્ર વૈરાગે કરી વાસજો ॥ શ્રા૦ ॥ ૯ ॥

अथ श्री गजसुकुमालनुं ढीढालियुं.

॥ ढाल १ ली ॥

સરસતિ સમરૂં શારદારે, પભણું સુગુરૂ પસાય ॥ ગજસુકુમાળ ગુણે ભર્યો રે, ઉલટ અંગ સવાય ॥ મોરા જીવન, ધર્મ હૈયામાં ધાર ॥૧॥ એ આંકણી ॥ દીપે નગરી દ્વારિકાં રે, વસુદેવ નરપતિ ચંદ ॥ શ્રી કૃષ્ણ રાજ્ય કરે તિહાં રે, પ્રગટ્યો પૂનમ ચંદ ॥મો૦ ॥૨॥ ન્યાયવંત નગરી ઘણી રે, બળિયો બળભદ્ર વીર ॥ કોઈ કળા ગુણે કરી રે, આપે અતિ મન ધીર ॥ મો૦ ॥ ૩ ॥ સ્વામી નેમિ સમોસર્યા રે, સહસા વન મોઝાર ॥ બહુ પરિવારે પરિવર્યા રે, ગુણ મણિના ભંડાર ॥મો૦ ॥૪॥ વંદન આવ્યા વિવેકથી રે, કૃષ્ણાદિક નર નાર ॥ વાણી સુણાવે નેમિજી રે, બિઠી પર્ષદા બાર ॥ મો૦ ॥૫॥ ગજસુકુમાળ ગુણે ભર્યો રે, આવ્યા વંદન એહ ॥ વિનય કરીને વાંદીયારે, ત્રિકરણ કરીને તેહ ॥ મો૦ ॥૬॥ ધે દેશના પ્રભુ નેમિ જી રે, આ છે અથિર સંસાર ॥ એક ઘડીમાં ઉઠ ચલે રે, કોઈ નહીં રાખણહાર ॥ મો૦ ॥ ૭ ॥ વિધ વિધ કરીને વીનવું રે, સાંભળો સહુ નર નાર ॥ ॥ અંતે કોઈ કેહનું નહીં રે, આખર ધર્મ આધાર ॥ મો૦ ॥ ૮ ॥ સ્વામીની વાણી સાંભળી રે, ગજસુકુમાળ ગુણવંત ॥ વૈરાગ્યે મન વાળિયું રે, આણવા ભવનો અંત ॥ મો૦ ॥ ૯ ॥ આવ્યા ઘેર ઉતાવળા રે, ન કર્યો વિલંબ લગાર ॥ માતા મુજ અનુમતિ દિયો રે, લેશું સંયમ ભાર ॥ મો૦ ॥ ૧૦ ॥

॥ ढाल २ जी ॥

કહે માતા કુમારને રે લાલ, સાંભળો ગજસુકુમાર રે ॥ પ્રવીણ પુત્ર ॥ દીક્ષા દુક્કર પાળવી રે લાલ, તું છે ન્હાનો બાળ રે ॥ પ્ર૦ ॥ અનુમતિ હું આપું નહિ રે લાલ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સાંભળો સુત સુખ ભોગવો રે લાલ, મણિ માણેક ભંડાર રે ॥ પ્ર૦ ॥ સુખ ઈંદ્રાં છે સુધ્ધિ હાથમાં રે લાલ, તુમે પરિહરો સ્વજન પ્રમુખ રે

પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥૨॥ ચાર મહાવ્રત કહ્યાં નેમિજી રે લાલ, મોંઘાં મૂલ્ય
જેવાં હોય હો ॥ મોરી માત ॥ નાણું હિયે તે નહીં મળે રે લાલ,
દુર્લભ અવસર મુજ એહ હો ॥ મો૦ ॥ દિયો અનુમતિ દીક્ષા લઉં
રે લાલ ॥૩॥ સાંભળો સુત સંયમ ભણી રે લાલ, પંચ પ્રરાપી
જેહરે ॥ પ્ર૦ ॥ આઠ કરમ આવી નડે રે લાલ, તેહને તું કેમ જીતેશ
રે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૪ ॥ મન નિર્મળ નાળે કરી રે લાલ, જ્ઞાનના
ગોળા જેહ હો ॥ મો૦ ॥ ઉપસર્ગ અગ્નિ દારૂ દિયું રે લાલ, ઉડાડી
દેઉં એહ હો ॥ મો૦ ॥ દિ૦ ॥૫॥ ચાર ચોર અતિ આકરા રે લાલ,
લોક લૂંટી જાય રે ॥ પ્ર૦ ॥ દશ દુશ્મન વળી તાહરા રે લાલ, આ
ડા દેવે થાય રે ॥ ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥૬॥ એમ ખજાનો માહરોરે લાલ,
લૂંટ્યો કેણે ન લુંટાય હો ॥ મો૦ ॥ શિયળ સેના સુધી કરરે લાલ,
મ્હારા દુશ્મન દુરે જાય હો ॥ મો૦ ॥ દિયો૦ ॥૭॥ મોહ મહિપતિ
જે મોટકો રે લાલ, ધીરજ કેમ ધરીશ રે ॥ પ્ર૦ ॥ જાલમ એ જુગ-
ને નડે રે લાલ, તેહરે તું કેમ જીતીશ રે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૮ ॥
કોમળ મન કબાનથીરે લાલ, ભાવ ભાથો ભરપૂર હો ॥ મો૦ ॥ ત્રિ-
કરણ મન તીરજ કરરે લાલ, મોહ મહિપતિ કરે દુર હો ॥ મો૦ ॥
દિયો૦ ॥ ૯ ॥ ભોજન ભલિ ભલિ ભાતનાં રે લાલ, સુખડી સાતે
ભાતરે ॥ પ્ર૦ ॥ સરસ નિરસ આહાર આવશે રે લાલ, તે ખાઈશ
કેમ કરી ખાંત રે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૧૦ ॥ સમકિત સાતે સુખડી રે
લાલ, મન થિર મોતીચુર હો ॥ મો૦ ॥ ગગનગાંઠીયા જ્ઞાનના રે
લાલ, ભાવ ભજીઆ ભરપૂર હો મો૦ ॥ દિયો૦ ॥ ૧૧ ॥ યૌવન થાળ
સોહામણો રે લાલ, શાળ દાળ ઘૃત ગોળ રે ॥ પ્ર૦ ॥ ઘરઘેર ભોજન
મન માનતાં રે લાલ, ઉપર મુખ તંબોળરે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૧૨ ॥
કંચન થાળી કાયલી રે લાલ, સમતા શાળ ઘૃત ગોળ હો ॥ મો૦ ॥
સરસ ભોજન સંતાપનાં રે લાલ, સ્થિર મન સુખ તંબોળ હો ॥
મો૦ ॥ દિયો૦ ॥૧૩॥ ઉપસર્ગ તુજને અતિ ઘણાં રે લાલ, વળિ પ-
રિષહ આવીશ રે ॥ પ્ર૦ ॥ ખમી ન શકે તું ખરો રે લાલ, પછી
પસ્તાવો કરીશરે ॥ પ્ર૦ ॥ અ૦ ॥ ૧૪ ॥ ઉપસર્ગ જે મુજ ઉપજે રે
લાલ, તે સમભાવે કરીને ખમાવ હો ॥ મો૦ ॥ પ્રીતે કરી પરિષહ સહુ
રે લાલ, અજિવ. જે કોઈ આવીશ હો ॥ મો૦ ॥ દિયો૦ ॥ ૧૫ ॥
વચન સુણી વેરાગ્યના રે લાલ, મૂરછાણી તવ માત રે ॥ પ્ર૦ ॥
નારદે તે આંસુ નીતરયા રે લાલ, સાજન સુત સુજાન રે ॥ પ્ર૦ ॥

અ૦ ॥૧૬॥ માન વચન માતતણાં રે લાલ, તુજને કહું છું એહ રે ॥ સોભાગી સુંદર ॥ ગુણ સુતા સોમલ તણી રે લાલ, પરણો પનોતા એહ રે ॥સો૦॥ ધર્મ હૈયામાં શું ધરોરે લાલ ॥સો૦ ॥ ધ૦ ॥૧૭॥ માત મનોરથ પૂરવારે લાલ, ન કરશો મુખ નાકારરે ॥ સો૦ ॥ ઓચ્છવ મહોચ્છવ કરી ઘણા રે લાલ, પરણાવું પુત્ર કુમાર રે ॥સો૦॥ધર્મ॥૧૮॥ કહે કુમાર માતાભણી રે લાલ, સાંભળો મોરી માય હો ॥મોરા માત ॥ મન મ્હારૂં વૈરાગ્યમાં રે લાલ, એક ઘણુ લાખેલી જાય હો ॥ મો૦ ॥ હિયો૦॥૧૯॥ માતા વિચારે ચિત્તમાં રે લાલ, રાખ્યો ન રહે એહ રે ॥ મ૦॥ આશિષ આપી અતિ ઘણી રે લાલ, લિયો દીક્ષા ધરી નેહ રે ॥ મ૦॥ ધર્મ હૈયા માંહી ધરોરે લાલ ॥ સો૦॥ધર્મ૦॥૨૦॥બેસાથી સેવકે સુત ભણી રે લાલ, ઓચ્છવ કીધો અપાર રે ॥ સો૦॥આવ્યા નેમિજી આગળે રે લાલ, ભાવે લે સંયમ ભાર રે ॥ સો૦ ॥ધ૦॥ ૨૧ ॥ માતા કહે નિજ પુત્રને રે લાલ, સાંભળ સુત સુજાણ રે ॥ સો૦ ॥ સંયમ સુધો પાળજો રે લાલ, પામજો પદ નિર્વાણ રે ॥સો૦ ॥ ધ૦ ॥૨૨॥ એમ આશિષ માતા દિયેરે લાલ, આવ્યાં સહુ ઘેર એહ રે ॥ સો૦ ॥ આવ્યા નેમિજી આગળે રે લાલ, ગજસુકુમાળ ગુણગેહરે॥ સો૦ ॥ ધ૦॥૨૩॥ આજ્ઞા આપો જો નેમિજીરે લાલ, કાઉસગ્ગ કરૂં સમશાન રે ॥ સો૦ ॥ મન થિર રાખીશ માહરૂં રે લાલ, પામું પદ નિરવાણ રે ॥ સો૦ ॥ધ૦॥ ૨૪ ॥ આજ્ઞા આપી નેમિજી રે લાલ, આવ્યા જિહાં સમશાન રે ॥ સો૦ ॥ મન થિર રાખી આપણું રે લાલ, ધરવા લાગ્યા ધ્યાન રે ॥ સો૦ ॥ ધ૦ ॥૨૫॥ સોમલ સસરે દેખિયા રે લાલ, ઉપન્યું મનમાં પૂરવ વેર રે ॥સો૦॥ કુમતિ સોમલ ક્રોધે ચડયો રે લાલ. મનમાં ન આણી મહેર રે ॥ સો૦॥ધ૦॥શિર ઉપર બાંધી સુઘો રે લાલ, માટી કેરી પાળ રે ॥સો૦॥ ખેર અંગારા ધખધખ્યા રે લાલ, તે મૂકયા તતકાળ રે॥ સો૦ ॥ધ૦॥૨૭॥ કટકટ ફુટે હાડકાં રે લાલ, તટ તટ તુટે ચામરે ॥સો૦॥ સંતોષી સસરો મળ્યો રે લાલ, તુરત સાર્યું તેનું કામ રે ॥ સો૦ ॥ધ૦ ॥૨૮॥ સોભાગી શુકલ ધ્યાને ચઢયા રે લાલ, ઉપન્યું કેવળ નાણ રે॥સો૦॥ ક્ષણમાં કર્મ ખપાવિને રે લાલ, મુનિ મુગતે ગયા જાણ રે॥સો૦॥ ॥૨૯॥ ગજસુકુમાળ મુગતેં ગયા રે લાલ, વંદુ વારંવાર રે ॥સો૦ ॥ મન થિર રાખ્યું આપણું રે લાલ, પામ્યા ભવનો પાર રે ॥સો૦ ॥ધ૦ ॥ ૩૦ ॥ શ્રી વિજયધર્મસુરી તણો રે લાલ, રાજવિજય ઉવઝાય

રે ॥ સો૦ ॥ તસ શિષ્ય લક્ષણ ગુણે કરી રે લાલ, પભણું તે સુગુરૂ પસાય રે ॥ સો૦ ॥ ધ૦ ॥ ૩૧ ॥ સોળસેંને બાસઠ સમેરે લાલ, સાંગાનેર મઝાર રે ॥ સો૦॥ ગુણ ગાયા માસ ફાગુણે રે લાલ, શુકલ છઠ સોમવાર રે ॥ સો૦ ॥ ધ૦ ॥ ૩૨ ॥ કહે મકન મોહનતણો રે લાલ, સાધુ તણી સજ્ઝાય રે ॥ સો૦॥ ભણજો ગણજો ભલિ ભાતશુરે લાલ, પામજો ભવનો પારરે ॥ સો૦॥ધ૦॥૩૩॥ ઇતિ૦॥:

अथ श्री सोलसुपननी सज्झाय.

॥ દોહા. ॥

શ્રી ગુરૂ પદ પ્રણમી કરી, સોળ સુપન સુવિચાર ॥ દુસમ સમયતણા કહું, શાસ્ત્રતણે અનુસાર ॥ ૧ ॥

॥ ढाल १ ली. ॥

(શારદ બુધદાઇ એ દેશી.)

પાટલીપુર નયરે, ચંદ્રગુપ્ત રાજન ॥ ચાણાયક નામે, બુદ્ધિ નિધાન પ્રધાન ॥ એક દિન પોષધમાં, સૂતાં રયણિ મઝાર ॥ તવ દેખે નરપતિ, સોળ સુપન સુખકાર ॥૧॥ ત્રોટક- સુખકારક વારક દુઃખકેરાં, નિરખે નૃપ વડ વખતે ॥ વાજિંત્ર તરે ઉગત સુરે, આવી બેઠો તખતે ॥ ચાણાવક નાયક મતિકેરો, આવી પ્રણમે પાય ॥ સોળ સુપન રયણાંતરે લાધ્યા, તે બોલે નરરાય ॥ ૨ ॥ ચાલ- પુર સુહણે દેખે, સુરતરૂ ભાંગી ડાળ ॥ બીજે આથમિયો, સૂરજ બિંબ અકાળ ॥ ત્રીજે ચંદ્ર ચાલણી, ચોથે નાચતાં ભુત ॥ પાંચમે બાર ફણનો, દીઠો આહ અદ્ભુત ॥ ૩ ॥ ત્રો૦- અતિ અદ્ભુત વિમાન વળ્યું, તિમ છે સુહણે દેખે ॥ કમળ ઉકરડે સાતમે આઠમે, આગિયો અંધારે પેખે ॥ સુકો સરોવર નવમે દક્ષિણ, પાસે ભરિયો નીર ॥ દસમે સુહણે સોવન થાળે, કુતરો ખાયે ખીર ॥ ૪ ॥ ચાલ-ગજ ઉપર ચઢિયા, વાનર દેખે ઇગ્યાર ॥ મર્યાદા લોપે, સાગર સુપન એ બાર ॥ મ્હોટે રથે જુતા, વાછડા તેરમે દેખે ॥ઝાંખાં તિમ રયણાં, ચૌદમે સુપને પેખે ॥ ૫॥ ત્રો૦—તિમ દેખે પન્નરમે વૃષભે, ચઢિયા રાજકુમાર ॥ કાળા ગજ બેહુ માંહો માંહે, વઢતા સોળ એ સાર ॥ એહવા સોળ સુપન જે લાધ્યાં, સંભારે નૃપ ભાખ્યા એહને અરથી કિયે વધાઇ, વનપાળક અભિરામ ॥૬॥ ચાલ-સ્તા·

રે ॥ સો૦ ॥ તસ શિષ્ય લક્ષણ ગુણે કરી રે લાલ, પભણું તે સુગુરૂ પસાય રે ॥ સો૦ ॥ ધ૦ ॥ ૩૧ ॥ સોળસેંને બાસઠ સમેરે લાલ, સાંગાનેર મઝાર રે ॥ સો૦॥ ગુણ ગાયા માસ ફાગુણે રે લાલ, શુકલ છઠ સોમવાર રે ॥ સો૦ ॥ ધ૦ ॥ ૩૨ ॥ કહે મકન મોહનતણો રે લાલ, સાધુ તણી સજ્ઝાય રે ॥ સો૦॥ ભણજો ગણજો ભલિ ભાતશુરે લાલ, પામજો ભવનો પારરે ॥ સો૦॥ધ૦॥૩૩॥ ઈતિશ્ર:

अथ श्री सोलसुपननी सज्झाय.

॥ દોહા. ॥

શ્રી ગુરૂ પદ પ્રણમી કરી, સોળ સુપન સુવિચાર ॥ દુસમ સમયતણા કહું, શાસ્ત્રતણે અનુસાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાલ ૧ લી. ॥

(શારદ બુધદાઇ એ દેશી.)

પાટલીપુર નયરે, ચંદ્રગુપ્ત રાજન ॥ ચાણાયક નામે, બુદ્ધિ નિધાન પ્રધાન ॥ એક દિન પોષધમાં, સૂવા રયણિ મઝાર ॥ તવ દેખે નરપતિ, સોળ સુપન સુખકાર ॥૧॥ ત્રોટક– સુખકારક વારક દુઃખકેરાં, નિરખે નૃપ વડ વખતે ॥ વાજિંત્ર તરે ઉગત સુરે, આવી બેઠો તખતે ॥ ચાણાયક નાયક મતિકેરો, આવી પ્રણમે પાય ॥ સોળ સુપન રયણાતરે લાધ્યા, તે બોલે નરરાય ॥ ૨ ॥ ચાલ– ધુર સુહણે દેખે, સુરતરૂ ભાંગી ડાળ ॥ બીજે આથમિયો, સૂરજ બિંબ અકાળ ॥ ત્રીજે ચંદ્ર ચાલણી, ચોથે નાચ્યાં ભુત ॥ પાંચમે બાર ફણુનો, દીઠો આહ અદ્ભુત ॥ ૩ ॥ ત્રો૦– અતિ અદ્ભુત વિમાન વળ્યું, તિમ છે સુહણે દેખ ॥ કમળ ઉકરડે સાતમે આઠમે, આગિયો અંધારે પેખે ॥ સુકો સરોવર નવમે દક્ષિણ, પાસે ભરિયો નીર ॥ દસમે સુહણે સોવન થાળે, કુતરો ખાયે ખીર ॥ ૪ ॥ ચાલ-ગજ ઉપર ચઢિયા, વાનર દેખે ઈગ્યાર ॥ મર્યાદા લોપે, સાગર સુપન એ બાર ॥ મ્હોટે રથે જુતા, વાછડા તેરમે દેખે ॥ઝાંખાં તિમ રયણાં, ચૌદમે સુપને પેખે ॥ ૫॥ ત્રો૦—તિમ દેખે પન્નરમે વૃષભે, ચઢિયા રાજકુમાર ॥ કાળા ગજ બેહુ માંહો માંહે, વઢતા સોળ એ સાર ॥ એહવાં સોળ સુપન જે લાધ્યાં, સંભારે નૃપ જામા એહવે આવી દિયે વધાઈ, વનપાળક અભિરામ ॥૬॥ ચાલ–સ્ના·

અમૃતણું રે, પછી જઇ કહેજો સગાંને વાત રે ॥ પુ૦ ॥ ૭ ॥ એક નાટક કરતાં થકી રે, ગયાં વર્ષ હોય હજાર ॥ દેવતા મનમાં ચિંતવે રે, હવે કરવો કવણ વિચાર રે ॥ પુ૦ ॥૮॥ સઘળું કુટુંબ પુરૂ થયું રે, હવે કહેશું કેહેને જાય ॥ દુર્ગંધ ઉડે મનુષ્ય લોકની રે, હવે જાય અમારી અજ્ઞાય રે ॥ પુ૦ ॥૯॥ ઉદયરતન વાચક કહે રે, દેવલોકની સજ્ઝાય ॥ ભણે ગણેને સાંભળે રે, તેનાં પાતક દૂર પલાય રે ॥પુ૦॥૧૦॥

अथ श्री दश पच्चखाणना फलनी सज्झाय.

પ્રહ ઉઠી દશવિધ પચખાણ સુગુરૂ સમીપ કરો નિત જાણ ॥ તેહતણાં ફળ જે છે સાર, એક મના થઈ સુણો વિચાર ॥ સો વરસ ત્રુટે નારકી, કાઢે આઉખા નરકે થકી ॥ નવકારશી તણો પચખાણ, એટલું ફળ ભવિયણ સહિનાણ ॥ ૨ ॥ બીજું પોરશીનું પચખાણ, વરસ સહસ એક તેહનુ માન ॥ સાઢપોરિશી દસ સહસ્ત્ર વરીસ, એકલાખ પુરિમઢ જાણીય ॥ ૩ ॥ એકાસણે દશલાખ પ્રમાણ, ઇમ જાણી કરવું પચખાણ ॥ નીવિયે એક કોડી જાણ, દશકોડી વલિ એકલઠાણ ॥૪॥ વરસ કોડિ ના એકલદત્ત, જે ઉત્તમ નર કરે એક ચિત્ત ॥ આંબિલ કરતા કોડી સહસ્સ, કર્મ ખપાવે સાધુ અવશ્ય ॥૫॥ વરસ સહસ દશકોડી જાણ, ઇમ ઉપવાસના પચખાણ ॥ છઠ્ઠતણે પચખાણે વલી, કોડિ લાખ ફળ કહે કેવલી ॥ ૬ ॥ અઠ્ઠમ કરતાં કોડિ દશલાખ, શ્રી જિનવરની એહવી ભાખ ॥ દશ કોડાકોડી વરસ, જે કરશે ફળ હોશે તસ ... ગ્રન્થ કહ્યા એ બ ફળ સાર, તેહનો ઓલખો ટલે વિચાર ॥ ઇમ જાણી કરવું પચખાણ જિમ પામો નિશ્ચય નિરવાણ ॥૮॥

अथ श्री तेर काठीयानी तेर सज्झाय.

॥ દોહા. ॥

પાસ જિનેશ્વર પય નમિ, સમરી સરસતિ માય ॥ સાનિધ્ય કરજો માહરી, દેજો અવિરલ પસાય ॥ ૧ ॥ ભવિ પ્રાણી ભાખે ભલું, સુણજો દેઇ કાન ॥ આલસ દુરવિચારિને, પરિહરજો અભિમાન ॥ ૨ ॥ ધર્મ કરંતાં નવિ દીયે, દુર્જન કાઠીયા તેર ॥ નરક પંથ નિશ્ચે હુવે, નાંખે નિદ્રા ફેર ને ઘેર ॥ ૩ ॥

अथ श्री आलसकाठीयानी सज्झाय.

(દેશી. હમીરિયાની,)

આળસ અંગથી પરિહરો, આળસ છે દુઃખદાય ॥ સલુણે ॥ અલછિ આળસુ ઘર વસે, લચ્છી તે દૂર જાય ॥ સલુણે ॥ આળસં ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ આળસુ અળગો ધરમથી, આળસુને સદેહ ॥ સં૦ ॥ હાસું હાસુ નિત નવા ઉપજે, હેડે તે વિખાવીશો ॥ સં૦ ॥ આ૦ ॥ ૨ ॥ પુણ્યે નરભવ પામીયો, ચિહુ ગતિ ભમતાં જોય ॥ સં૦ ॥ આરજ દેશ ઉત્તમ કુળે, ભાગ્યે જન્મજ હોય ॥ સં૦ ॥ આ૦ ॥૩॥ આળસ પરિહરો પ્રાણીયાં, ધર્મ ઉદ્યમ માંડ ॥ સં૦ ॥ સામગ્રી સૂધી લહી, આળસ કાઠીયો છાંડ ॥ સ૦ ॥ આ૦ ॥ ૪ ॥ ઇંદ્રિય પૂરી પામીને, સાંભળ સૂત્ર સિદ્ધાંત ॥ સં૦ ॥ આ૦ ॥ દેવ ગુરૂ ધર્મને ઓળખી સેવો મન એકાંત ॥ સ૦ ॥ આ૦ ॥ ૫ ॥ આળસે બાંધ્યા પ્રાણીયા, ન કરે ધર્મ વ્યાપાર ॥ સં૦ ॥ પામ્યો ચિંતામણી પરિહરિ, તે ગ્રહે કાચ ગમાર ॥ સં૦ ॥ આ૦ ॥ ૬ ॥ ઉદ્યમથી સુખ ઉપજે, ઉદ્યમે દારિદ્ર જાય ॥ સં૦ ॥ વિદ્યા લક્ષ્મી ચાકરી, ઉદ્યમે સફળી થાય ॥ સ૦ ॥ આ૦ ॥ ૭ ॥ આળસે લાધે પીડીયાં, ઇહલોકે સીદાય ॥ સ૦ ॥ પરલોકનું શું પુછવું, ભવોભવ દુઃખીયા થાય ॥ સ૦ ॥ આ૦ ॥ ૮ ॥ નારી નિંદે છે તેહને, આળસુ મોહિ દીન ॥ સ૦ ॥ સજ્જનમાં શોભા નહીં, આળસુ દુઃખીયો દીન ॥ સ૦ ॥ આ૦ ॥ ૯ ॥ પાપી નર આળસુ ભલા, ધરમી ઉદ્યમવંત ॥ સ૦ ॥ પંચમ અંગે ભાખીયો, ભાવે તે ભગવંત ॥ સં૦ ॥ આ૦ ॥ ૧૦ ॥ ધર્મે દીસે બહુ આળસુ, પાપે ઉદ્યમવંત ॥ સ૦ ॥ પાપે પરભવ દુઃખ લહે, ધર્મે સુખ અનંત ॥ સ૦ ॥ આ૦ ॥ ૧૧ ॥ આર્દ્ર અરણિક અર્જુન મુનિ, દ્રઢપ્રહારી ધીર ॥ સ૦ ॥ આળસ ગોહડું નાંખીને, ઉદ્યમે થયા વડવીર ॥ સ૦ ॥ આ૦ ॥ ૧૨ ॥ એહવું જાણીને ઉદ્યમે, ધરમ કરો નર નાર ॥ સ૦ ॥ વીર કહે આળસ વિરમીયે, વિશુદ્ધ કરી વિચાર ॥ સ૦ ॥ આ૦ ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ૦ ॥

---

२ अथ श्री मोहकाठीयानी सज्झाय.

(પ્રભુની ચાકરી રે, એ દેશી.)

મોહે વાહ્યાં પ્રાણીયો રે, ન કરે ધર્મ સુચંગ કે ॥ મોહે મૂંઝીયો રે ॥

દેવ ગુરૂ નવિ ઓળખે રે, ન કરે ઉત્તમ સંગ કે ॥ મો૦ ॥ ૧ ॥ છોરે-ડામાં છકયો રહે રે, રમે શામાને ધામ કે ॥ મો૦ ॥ ઘડી અથવા અધ ઘડીરે, ન કરે આતમ કામ કે ॥ મો. ॥ ૨ ॥ હું એહનો એહ માહરો રે, એ માહરો પરિવારે કે ॥ મો. ॥ ૩ ॥ રાત દિવસ રાતો રહેરે, ભર-મે ભુલ્યો ગમાર કે ॥ મો. ॥ ૩ ॥ ધર્મે નાવે ઢુંકડો રે, બેઠો રમાડે બાળ કે ॥ મો. ॥ સુખનું મૂળ એ સુંદરી રે, અવર આળ પંપાળ કે ॥ મો. ॥ ૪ ॥ ધન ઘર રમણી કારણે રે, ન ગણે માય ને બાપ કે ॥મો૦॥ લોકોની લજ્જા પરિહરિ રે, ન ગણે પુણ્ય ને પાપ કે ॥ મો. ॥૫॥ રાગી નર બહુ દુઃખ સહે રે, જિમ જગ ચોળ મજીઠકે ॥ મો. ॥ તલ સરસવને પીલતાં રે વેણુ કહિય ન દીઠ કે ॥ મો. ॥ ૬ ॥ રાગ દ્વેષ મૂળ કર્મનું રે, રસનું મૂળ એ વ્યાધિ કે ॥ દુઃખનું મૂળ સ્નેહ છે રે, એ છાંડે હોય સમાધિ કે ॥ મો. ॥ ૭ ॥ શિવપુર જાતાં સાંખલા રે, દો એ દુશ્મન જોર કે ॥ મો. ॥ સાતનું સાલ્હું નવિ રહે રે, નાઠે મોહની ચોર કે ॥ મો૦ ॥૮॥ સ્વારથીયા જગમાં સહુ રે, ભોળાને પડી ભુલ કે ॥મો૦॥ સુરીકંતા ચુલણી પરે રે, એ સંસારનું શૂળ કે ॥મો૦ ॥૯॥ એહવું જાણીને ઉદ્યમે રે, મોહને દેશે માર કે ॥મો૦॥ શુરામાં શીરોમણી રે, સિદ્ધ વધુ ઉર હાર કે ॥ મો૦ ॥૧૦॥ શ્રીવીર કહે મોહકાઠીયો રે, વિરમો વિશવા વીશ કે ॥ મો૦ ॥ વિરમ્યાથી જગમા હશે રે, વિશુદ્ધ જગના ઈશ કે ॥ મો૦ ॥૧૧॥ઇતિ॥

---

२ अथ श्री अवज्ञाकाठीयानी सज्झाय.

(જી હો જાણ્યું અવધી પ્રયુંજને, એ દેશી.)

જી હો અવજ્ઞા કરતા જીવડા, પ્રાણી બાંધે બહોળાં કર્મ ॥ જી૦॥ ભવસાયર ભુરી ભમે, પ્રાણી દુક્કર તસ શિવશર્મ ॥ ચતુર નર, અવજ્ઞા દૂર નિવાર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ જી૦ આપ ગુણે અરઘુડા, પ્રા૦ પરગુણ લેવા રે મૂગ ॥ જી૦ બોધિબીજ દુક્કર તસે, પ્રા૦ ભવમાહે ભમે તુંગ ॥ ચ૦ ॥૨॥ જી૦ નિંદક નર એહવા હોવે, પ્રા૦ જિમ જગ લોક સ્વભાવ ॥ જી૦ રૂધિર પીયે પય પરિહરે, પ્રા૦ હરખે છિદ્રે પાવ ॥ ચ૦ ॥૩॥ જી૦ સુધા સમ સદાગમ તજી, પ્રા૦ પીયે નિંદક વિષે પૂર ॥ જી૦ ભુંડ સૂઅર ભુખર કરે, પ્રા૦ પરિહરે દૂર કપૂર ॥ચ૦ ॥ ૪ ॥ જી૦ આપણી ઉન્નતિ કારણે; પ્રા૦॥ અછતા પરના રે દોષ ॥ જી૦ તણ સમ છિદ્ર પરતણો, પ્રા૦ દાખવે મેરૂ લેખ ॥ ચ૦ ॥ ૫ ॥

૫ अथ श्री क्रोधकाठीयानी सज्झाय.

(સંયમ મારગ સુધો પાળે, આતમને અજુવાળે. એ દેશી.)

પંચમો કાઠીયો પરિહરો પ્રાણી, પરમ પદનો એ વેરી ॥ ધરમ ધનનો ધૂતણહારો; જાજ્વળમાન એ ઝેરી રે ॥ પ્રાણી, ક્રોધ કરો પરિહાર ॥૧॥ એ આંકણી ॥ સમકિત સુરતરૂ છાયા પામે, દેશવિરતિ રહે દુર ॥ સર્વ વિરતિ સુર સંપદ કેરાં, પામે નહિ સુખ પૂર રે ॥ પ્રા૦ ॥૨॥ ક્રોધે કરી મુખ હોવે કાળું, ભ્રકુટી ભયંકર રાતી ॥ ક્રિસાસ કુમાર સરિખો દિસે, આતમગુણનો ઘાતી રે ॥ પ્રા૦॥૩॥ ક્રોધે આવ્યો કાંઇ ન જાણે, હિત અહિતની વાત ॥ વારે તિમ તિમ વધતો થાયે, કરે કોઈ ઉતપાત રે ॥પ્રા૦ ॥૪॥ ધરમી ઉપર દ્વેષ ધરીને, ધરમ સ્થાનકને છાંડે ॥ એક ઉપર અદેખાઈ આણી, સહુ સંગાતે તોડે રે, ॥ પ્રા૦ ॥૫॥ જો એ આવશે એણે ઠામે; તો મુજ આવણ નેમ ॥ મનમેળે મછરાઈ કરતો, સદગતિ પામે કેમ રે ॥પ્રા૦ ॥૬॥ માથી મચ્છરી મુસાવાઈ, ક્રોધી કુગતિ ગામી ॥ અહિડ કલ્યાણીયા ઉદવેગકારી, પ્રત્યક્ષ પરમાધામી રે॥પ્રા૦ ॥૭॥ પૂરવકોડી લગે જે પાળ્યું; સંયમ સુખનું મૂળ ॥ દોય ઘડીમાં ક્રોધે બાળી, ધર્યું સોનું કરે ધૂળ રે ॥ પ્રા૦॥૮॥ ક્રોધ અંતર દાહ સમાવો સીંચો સદાગમ વાણી ॥ સુગુરૂ શીખ સુધારસ પીજે, વરવા શિવ પટરાણી રે ॥ પ્રા૦ ॥ ૯॥ ક્રોધ કાઠીયો દૂર નિવારી, અરિહંત આણા પાળે ॥ વીરવિમળ કહે વિશુદ્ધ તે નર, આતમ ગુણ અજુઆળે રે ॥પ્રા૦॥ ૧૦ ॥ ઇતિ. ॥

---

૬ अथ श्री प्रमादकाठीयानी सज्झाय.

(ચતુર સનેહી મોહનાં એ દેશી.)

છઠ્ઠો કાઠીયો છંડીયે, આગમનો હિતકારો રે ॥ વેરી તે વહાલો ન કીજીએ; દુર્ગતિના દાતારો રે॥ પ્રમાદ પરિહરો પ્રાણીયા ॥૧॥ એ આંકણી ॥ પ્રમાદે પૂરયા પ્રાણીયા, ઇહલોકે સીદાઇ રે ॥ પરલોકે શું પૂછવું, ભવ ભવ દુઃખીયા થાય રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૨ ॥ મધરાયક્ષયુત ઉદ્દારિકા, વિષય લલિતાંગ વગોયો રે॥ ક્રોધે કેઈ કુગતે ગયા, વિકથાયે ધર્મને ખોયો રે ॥ પ્ર ॥૩॥ પ્રમાદે પુર્વ વિસરે, વિસરે અર્થ વિચારો રે ॥ રાંક થઇ તે રડવડયા, રૂળે બહુળ સંસારો રે ॥ પ્ર૦ ॥૪॥ રમતાયે

કે જન સાંભળો ॥ બીહતો રહે તે બાપડો હો રાજ, સીત તાપેં બહુ તામ રે ॥ ભ૦॥૧॥ શું જઈએ ઉપાશ્રયે હો રાજ, ગુરૂ કહે ગિરૂઆં દુઃખ રે॥ભ૦॥ભોળા જનને ભોળવે હો રાજ, દેખાડે ઇમ બીક રે ॥ ભ૦॥૨॥ રાત દિવસ રસ રંગમે હો રાજ, વાણીવરે ઈમિ સાધ રે ॥ ભ૦ ॥ પાપ કરમ કરી પરભવે હો રાજ, દુઃખં સહે અગાધ રે ॥ ભ૦ ॥૩॥ ભમે સંસારી પ્રાણીઆ હો રાજ, આં પણે ચાલે કેમ રે॥ ભ૦ ॥પાપે પેટ ભરવું સદા હો રાજ, ગુરૂઆંખે છે એમ રે ॥ભ૦॥૪॥ આપ અજ્ઞાન અવરચા હો રા, કરે જ્ઞાનીની ખીજ રે ॥ભ૦॥ દ્વેષ ધરે ધરમી ઉપરે હો રાજ, દુલ્લભ તસ બોધિબીજ રે ॥ભ૦॥૫॥ ધરમી વનથી વેગળો હો રાજ, નાવે સાધુને સંગરે ॥ભ૦॥૬॥ જિમ ફિરતા રહો હો રાજ, જિમ વન રોઝ કુરંગ રે ॥ ભ૦॥૬॥ મૂરખ નર જાણે નહિ હો રાજ, સુણતાં સુત્ર સિદ્ધાંત રે ॥ ભ૦ ॥ ભવસાગર ભુરી તરે હો રાજ, એહજ મંત્ર મહંતરે ॥ભ૦ ॥૭॥ ભય તજી ભવિ સેવીયે હો રાજ, સુગુરૂ સંગમ રીઝ રે ॥ભ૦॥ શ્રી વીર કહે વિશુદ્ધ સદા હો રાજ, તે લહે સુખે બોધબીજ રે ॥ ભ૦ ॥૮॥ ઈતિ. ॥

---

૧ अथ श्री शोककारीयानी सज्झाय.

(તું ગિયાગિરિ શિખર સોહે એ દેશી.)

શ્રી વીર વાણી ચિત્ત ધારો, વારો શોક સંતાપરે ॥ શોક કરતાં રકમ બાંધે, આડે તેણે દુ આપ રે ॥ શ્રી વીર ॥૧॥ એ આંકણી ॥ માત પિતા પરિવાર પરભવ, પહોત્યા મરે શોકે રે ॥ખાય અન્ન પહેરે પહેરણા, ધરમ કામે રોકે રે ॥ શ્રી॥૨॥ કુટુંબ કારજ વાત જાણી, જે કરે ઘરનાં કામ રે॥ યાત્રા પૂજા ગુરૂ વંદન, નાવે ધર્મ સુઠામ રે॥શ્રી॥૩॥ સારૂ વસ્ત્ર પહેરી જાવે, જિમણુ કાજે નિરસારે ॥ પુત્ર પુત્રી પરણાવે પ્રેમે, ધરમે કાટે વહ રે॥ શ્રી॥૪॥ ઈમ ન જાણે મુરખ મનમા, એ સંસાર સરૂપ રે ॥ ગગન બારી ઉદક બુદબુદ, વીજળી નખ્યા રૂપ રે ॥શ્રી॥૫॥ નખ્યા વેગા એક તરૂવર, વિહંગ લહે વિશ્રામ રે ॥ થયે પ્રભાત તેહજ પંખી, જાયે ઠામોઠામ રે ॥ શ્રી. ॥૬॥ નયન પરિજન એ ન્યાય, મળિયો તુજ પરિવાર ॥ સહુ આપણી ગતે જાશે, કરણીને અનુસાર રે ॥શ્રી॥૭॥ પ્રજા સેંગતિ માટે કરતાં ટળે, કયો કેઈ પરિવાર રોકેડી-ગનિમ

११ अथ श्री व्याक्षेपकाठीयानी सज्झाय.

(દેશી વીંછીયાની.)

રાત દિવસ વ્યાક્ષેપમાં લાલ, કાળ જાય કેઈ રોળિ રે લાલ ॥ ઘર ઘરણી પરિવારમાં લાલ, મનડું મેલું ડોળિ રે લાલ ॥ વાક્ષેપ ચિત્તે વાહીયો ॥૧॥ એ આંકણી ॥ વ્યાક્ષેપ ચિત્તમાં નવિ હુવે લાલ, કારજની કાંઇ સિદ્ધિરે લાલ ॥ એકો પદારથ નવિ હુવે લાલ, બાજીગર જિમ ઋદ્ધિ રે લાલ ॥ વ્યા.॥ ૨ ॥ પડિકમણાં પોષધ કરે લાલ, સામાયિકને ધ્યાન રે લાલ ॥ વ્યાક્ષેપ ચિત્તમાં જેહને લાલ, ન રહે તે કાંઈ માન રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૩॥ ધર્મ સ્થાનક આવે કદા લાલ, વ્યાક્ષેપ ચિતે બેસે રે લાલ ॥ જિનવાણી પ્રાણી નવિ પીયે લાલ, આર્તધ્યાને પેસે રે લાલ ॥ વ્યા. ॥૪॥ કીધું ને કરવું ઘણું લાલ, સંસારીનું કારજ સાર રે લાલ ॥ વ્યાક્ષેપ ચિત્તમાંહી કરે લાલ, આંગળી આંખ વિચાર રે લાલ ॥ વ્યા. ॥૫॥ બેટા બેટી પરણાવવા લાલ, પરિજન પોષણ કાજ રે લાલ ॥ ઢોરની પરે ઘસતો ફરે લાલ, ચિંતે અનેક ઈલાજ રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૬ ॥ વિષમ વિષ સરિખા કહ્યા લાલ, વિષથી એક ભવ હાર રે લાલ ॥ વિષય નાણી વિષતા કહ્યા લાલ, મારે અનંતી વાર રે લાલ ॥ વ્યા. ॥ ૭ ॥ તનુ વ્યાપિ વિષ મંત્રથી લાલ, ગારૂડી ઠકે આણે રે લાલ ॥ સકળ વ્યાપિત મન સંકળી લાલ, પરમપદને માણે રે લાલ ॥વ્યા.॥૮॥ દીપ શિખા પરે ઝલતો લાલ, વ્યાક્ષેપ ચિત્તને રાખે રે લાલ ॥ શ્રી વીર કહે તેહજ નરા લાલ, વિશુદ્ધ પદને ચાખે રે લાલ ॥ વ્યા.॥૯॥ ઇતિ. ॥

---

१२ अथ श्री कतोहल काठीयानी सज्झाय.

(શિરેકનો શેરો મગાવ હો રાજ એ દેશી.)

કતોહળ વાહ્યો પ્રાણિયો રાજ, ન કરે ધર્મશું રંગ હો રાજ ॥એકો ચોરે ચોવટે રાજ, કરે દીવાનો સંગ હો રાજ ॥ કતોહળ. ॥ એ આંકણી ॥ હાંસી કરતઃ પ્રાણિયા રાજ, લઘુતા પામે ભોર રાજ ॥ સજ્જનમાં શોભા નહિ રાજ, બાંધે કર્મ કઠોર હો ॥ ક. ॥૨॥ નટ વિટશું મળતો રહે રાજ, વેશ્યાશું રાગે વહો રાજ ॥ ધૂતે રમે જુવારિશું રાજ, દૂરે સગ અપવગ્ગ હો

રાજ ॥ ક. ॥ ૩ ॥ સુગુરૂ ચરણે સેવે નહીં રાજ, સાત વ્યસને સૂરા
હો રાજ ॥ ધીગે બેઠે દેવને રાજ, પાપી નર તે પૂરા હો રાજ
॥ ક. ॥ ૪ ॥ મત ગણો વિષ સારિખું રાજ, ધરમીશું ન મલે ઘાત
હો રાજ ॥ સાધુ સંગે આવે નહીં રાજ દૂરે ધર્મની વાત હો રાજ
॥ ક. ॥ ૫ ॥ ભાંડ ભવઈઆ બેઠા ગાજ, વાડી નવ નવખંડ હો રાજ
એવે ધીરે પીતિયાં રાજ, ભવતમ બેઠે ભંડ હો રાજ ॥
રમે રમતા કોઈ મોઅડે રાજ, નહીં ઉત્તમ આચાર હો રાજ ॥ ક. ॥ ૬ ॥
મતે રસ રીઝ ઉપજે રાજ, સેવે બહુ અનાચાર હો રાજ ॥ ર-
પાંડવ પાંચે દ્રૌપદી રાજ, નળ દમયંતી જોય હો રાજ ॥ ક. ॥ ૭ ॥
વિન્ટળિયા રાજ, સઘળું બેઠા ખેવ હો રાજ ॥ વચને તેહ
નિવારિને રાજ, સેવે સદગુરૂ પાય હો રાજ ॥ ક. ॥ ૮ ॥ કતોહળ હાંસી
રાજ, શિવ સાધન ઉપાય હો રાજ ॥ જ્ઞાન આરાધી રંગશું
સીમ બારમો રાજ, કહીયો જગમેં જોર હો રાજ ॥ ક૦ ॥ ૯ ॥ બાર માસ
કમાં રાજ, પામે દુઃખ અઘોર હો રાજ ॥ મેલે દેવી નર-
પ્રીતડી રાજ, કરતે હોય દુખ ગોર હો રાજ ॥ ક૦ ॥ ૧૦ ॥ સજ્જન સાથે
ની રાજ, કહેણી નાવે કોડ હો રાજ ॥ વિશુદ્ધ કહે તે રીઝ-
[illegible] હો રાજ ॥ ક. ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ. ॥

---

૧૨ अथ श्री रमणकारीयानी सज्झाय.

[illegible]

तेणे कपट केळविया भारी जी ॥ क० ॥ १४ ॥ रयणादेवी तो कपटनी कुडी जेणे जिन रक्षितने मायो जी ॥ अति द्वेषे तेणे अनरथ कीधो, तरत त्रिशुळे परोयो जी ॥ क० ॥ १५ ॥ दमयंतीनी दया नवि आणी, वळि पोतानी पटराणी जी ॥ रात्रिये छोडि गयो रन्न मांही, अहो कपटा क्यांथी भराणी जी ॥ क० ॥ १६ ॥ कोणिक कुमरे कपट केळविधुं, जेणे दिलमें बेसी दगाई जी ॥ कपटे पिताने पांजरे दीधो, कपटी मूळ न गणे सगाई जी ॥ क० ॥ १७ ॥ साध उदाई तो शेहेरमें आयो, एक-शुमत अणगारो जी ॥ केशी भाणेजने झेर देवरायो, कपटीना ए समचारो जी ॥ क० ॥ १८ ॥ कपिल ब्राह्मण तो विषय विलुद्धो, जेनो कपटशुं भरियो पेटो जी ॥ अभयाराणी एहनी साथण, पण रह्यो सुदर्शन शेठो जी ॥ क० ॥ १९ ॥ बारवरस रह्यो साधुपणामें, पण कपटीनी खबर न कांई जी ॥ राय उदायीने मारी नाठो, अभव्य क्या दिल नाई जी ॥ क० ॥ २० ॥ महाबळ मुनिवरे केळवी माया, मलि कुमरीनो हुओ अच्छेरो जी ॥ कपट कर्म केहने नवि छोडे, एहमां फार न फेरो जी ॥ क० ॥ २१ ॥ कपटी पुरुष मरिने होय नारी, नारी नपुंसक थावे जी, नपुंसक होवे नरकनो गामी, कपटनां ए फळ पावे जी ॥ क० ॥ २२ ॥ एहवां दुःख सुणी जे नर डरशे, सरळ भाव मन आणी जी, शुद्ध स्वभाव सदा संतोषी, ते समजो चतुर विनाणी जी ॥ क० ॥ २३ ॥ एम जाणी कोई कपट न राखो, जो सुगति जवानो प्रेम जी ॥ भद्रकने भगवंत वखाणे, ऋषि रायचंद कहे एम जी ॥ क० ॥ २४ ॥ कपटपचीसी पूरण कीधी, मेडत नगर मोझार जी ॥ श्रवणे सुणत हरखे भवि प्राणि, जेहने जिनधर्म प्यारो जी॥क०॥२५॥ इति॥

अथ श्री वादनी सज्झाय.

किणशुं वाद विवाद न कीजे, तेमां वीशं जणाशुं विशेष जी ॥ नाम कहुं हवे न्यारां न्यारां, ते सुणजो सुविवेक जी ॥ वीश जणा शुं वाद न कीजे ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ पहेलो बोले धनवंत साथे, नहीं वादनुं कामजी ॥ मुरख होय ते वाद बनावे, निरधन खोवे दाम जी ॥ वीश० ॥ २ ॥ बीजे बोले बळवंत साथे, नहीं वादनुं काम जी ॥ लंकागढ जेणे लुंटी लीधो, देखो लक्ष्मण राम जी ॥ वीश० ॥ ३ ॥ त्रीजे बोले बहु परिवारशुं, तुरत लगावे लंक जी ॥ जणशुं जोर

ક્રિયાં નહી છતે, દાધને હરાંટીયે કાંઇ છે ॥ વીશ૦ ॥૪॥ ચોથે બોલે નપથી સાધે, જગમે જાદુ જંજાલ છે ॥ કીર્યનને પરગટ કીયે, ક્રિયા દીધી જાલ છે ॥ વીશ૦ ॥૫॥ પાંચમે બોલે ગુરુની સાખે, વાદ કરે અવિનીત છે ॥ જમાલીને તેહને જોઇ, કુડી કરિય ન રીત છે ॥ વીશ૦ ॥૬॥ છઠે બોલે કાલ માંહિ, વાદ ક્રિયા નહિ શુદ્ધ છે ॥ કમાંહી કરિ દેવે પરવશ. પડે નહી મારગ કપ છે ॥ વીશ૦ ॥૭॥ સાતમે બોલે નીચ મનુષ્યશુ વાદ ક્રિયા દેવ રૂડ છે ॥ આઠમે બોલે લોપી સાથે, વાદ ક્રિયા પડે ખંડ છે ॥ વીશ ॥૮॥ નવમે બોલે જુગારી સાથે, વાદ ન કરજે કોઇ છે ॥ પાંચ પાંડવ દ્રોપદી હારી, નગરાજ ક્રિયે લેખ છે ॥ વીશ૦ ॥૯॥ દશમે બોલે ચોર સુમરણુ, વાદ ક્રિયાં ધન હાણ છે ॥ ઇગ્યારમે બોલે રોગી સાથે, મન કરો એ અંતાણ છે ॥ વીશ૦ ॥૧૦॥ બારમે બોલે અતિ અહંકારીશુ, મત કરો વાદ સુજાણ છે ॥ તેરમે બોલે ... બોલે, તરત પલટાવે વાણ છે ॥ વીશ૦ ॥૧૧॥ વઢેરાણુ કરિ વાદ ન કીજે, એ હુવે ચૌદમો બોલ છે ॥ પંદરમે બોલે સાધર્મિશુ. વાદ ક્રિયા પડે તોલ છે ॥ વીશ૦ ॥૧૨॥ સોળમે બોલે વિશ્વગર તણુ સગાંને લઘુ બાળ છે ॥ સત્તરમે બોલે અતિ બુદ્ધાશુ, વાદ કોપ ... [illegible] છે ॥ વીશ૦ ॥૧૩॥ અઢારમે બોલે દાનેશ્વરીશુ, વાદ ન કરજે ... [illegible] છે ॥ ઓગણીસમે હૃદય વિમાસી જોય છે ॥ ... પણ માણિયો કરિ નવિ છતે, જ્ઞાની ગુણ ... [illegible] છે ॥ વીશ૦ ॥૧૪॥ વીશમે બોલે જ્ઞાની સાથે, મહાવી૦ છે ॥ વીશ૦ ॥૧૫॥ ... [illegible] ... ગ્રંથ એ, મહ ... વિમાસી ... છે ॥ ... [illegible] ... કહે. ન લાવે હૃદય મેલ૦ છે ॥ વીશ૦ ॥૧૬॥ ... [illegible] ... સુમનગર, મેડત નગર.

अथ श्री ज्ञानपर्चामी.

[illegible]

નહીરે લાલ, જીવ કદિય ન પામ્યો ચેન રે ॥ સુ૦ ॥જા૦॥૩॥ રતન હીરાને મોતીનાં રે લાલ, માણેક પાનાં પ્રવાળ રે ॥ સુ૦ ॥ જીવે કિયો ઝવેરનો પારખો રે લાલ, પણ અજ્ઞાની ઠંઠણપાળ રે ॥ સુ૦ ॥જા૦॥ ૪ ॥ આયો સોના રૂપાનો પારખો રે લાલ, હુવો સરાફ બજાર રે ॥ સુ૦ ॥ સાધુ સંગત કીધી નહી રે લાલ, તો કોઈ ન સરીયો કાજ રે ॥સુ૦॥ જા ॥૫॥ લાખોનાં તો લેખાં કિયાં રે લાલ ક્રોડો લીધા કમાય રે ॥ સુ૦॥ દાન સુપાત્રે દિયો નહી રે લાલ, તેણે દીધો જનમારો હાર રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥૬॥ પંડિત પઢિયો પારસી રે લાલ, વળી જ્યોતિષ વૈદ્યક ઠીક રે ॥સુ૦॥ પિંગળ પુરાણ કુરાન ભણ્યો રે લાલ, ધર્મ ન કરેથી સવિ ફીર રે ॥સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૭ ॥ વ્યાકરણ ભણીયો ભલીપરે લાલ, તર્કશાસ્ત્ર ટીકાકાર રે ॥સુ૦ ॥ નામમાળાને લીલાવતી રે લાલ, પણ ભણ્યો નહી ભવપાર રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥૮॥ ભણ્યો અઠ્ઠેપલીને આરબી રે લાલ, રાગ જાણ્યા છત્રીશ રે ॥ સુ૦ ॥ કળા બહોંતેર શીખીયો રે લાલ, પણ ન ઓળખ્યા જગદીશ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥૯॥ ખરડાં ખાતા રોજનાં રે લાલ, વળી હુંડી ને ખત રે ॥ સુ૦ ॥ લેખાં ચોખામાં ઘણું ચોકશી રે લાલ, પણ ન ઓળખ્યાં નવ તત્ત્વ રે ॥સુ૦॥ જા૦ ॥૧૦॥ કીધી પંચાત પારકી રે લાલ, લીધા લોકે.માં જશ રે॥સુ૦॥ પણ પોતે પુણ્ય સંચ્યો નહી રે લાલ, તેમાં કાંઈ ન જાણ્યો કસ રે ॥સુ૦॥ જા૦॥ ૧૧॥ વાત કહી જાણે ભલીપરે રે લાલ, તે સુણી રીઝે રાણા રાવ રે ॥ સુ૦ ॥ તેહની પાસે પુછે વારતા રે લાલ, મનસુબાના હાવ રે॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૨ ॥ ભેખ કિયો ભગવંતનો રે લાલ, ઓઘો મુહપત્તિ ઝાલ રે ॥સુ૦॥ સુત્ર વાંચે પણ સમજે નહીં રે લાલ, હિંસા ધર્મમે લાલ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥૧૩॥ સમકિત પામીને વમે રે લાલ, હુઈ જાવે અંધા ભ્રષ્ટ રે ॥ સુ૦ ॥ જમાળીને પરે જોઇ ક્યો રે લાલ, નિન્હવ મિથ્યાદૃષ્ટિ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥૧૪॥ કોઇ મનુષ્ય કહે માહરે રે લાલ, નહીં રાગ દ્વેષ કોઈ રે ॥સુ૦॥ સઘળા ભેખ મ્હારે સરિખા રે લાલ, પીળું પીળું દુધ હોય રે ॥સુ૦॥ જા૦ ॥૧૫॥ કિંહાં રતન કિંહાં કાંકરો રે લાલ, કિહાં સુરસવ કિહાં મેરૂ રે ॥સુ૦॥ સહુ ભેખ ન જાણો સરિખા રે લાલ, ભેખ ભેખમેં ફેર રે ॥સુ૦॥ જા૦॥ ૧૬॥ સુગુરૂ રત્નાકર સરિખા રે લાલ, કુગુરૂ જાણીએ કાચ રે ॥ સુ૦ ॥ કુગુરૂ ડુબાવે કુંડમેં રે લાલ, સુગુરૂને પંડિત સાચ રે ॥સુ૦॥ જા૦॥૧૭॥ ખોજ ગોજ જાણે સારિ-

ખારે લાલ, તેહ પુરૂષ પુણ્ય હીણ રે ॥ સુ૦ ॥ ખોળ ગોળ જાણે સુ-
જાણ રે લાલ, તેહ પુરૂષ પ્રવિણ રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૮ ॥ અમૃત
વિષને આંતરો રે લાલ, આંતરો દિનને રાત રે ॥ સુ૦ ॥ અપે સુગતે
આંતરો રે લાલ, ઈમ જ્ઞાનીની વાતરે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૧૯ ॥ રાય રંક
જેમ આંતરો રે લાલ, અંતર કાંકરો હેમ રે ॥ સુ૦ ॥ સોનાઃ પીત-
લનો આંતરો રે લાલ, આંતરો રૂપું કથીર રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૦ ॥
હાથી કુંજર આંતરો રે લાલ આંતરો મિસરીને રેત રે ॥ સુ૦ ॥
કેસર કમુંગે આંતરો રે લાલ, આંતરો ઉજ્જડ ખેત રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦
॥ ૨૧ ॥ જમણ દીઠાં જુગતશું રે લાલ, પાંચ સાત પકવાન રે ॥ સુ૦
॥ કોઈ કહે દાનની વાતડી રે લાલ, તો તિહાં ન માંડે કાન રે ॥
॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૨ ॥ મંદિર સેતો માંડીયો રે લાલ, સમજાવણને હેત
રે ॥ સુ૦ ॥ કોઈ અવસર એહ આવીયો રે લાલ, અબ ચિત્ત આવે તો
ચેત રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૩ ॥ એ ગુણ પચીશી જ્ઞાનની રે લાલ, અ-
ધ્યાત્મની વાત રે ॥ સુ૦ ॥ ઋષિ રાયચંદ કહે સાંભળો રે લાલ;
ઊંડી આણ ખપ ખરી રે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૪ ॥ પુજ્ય જેમલજી પ્રસાદથી
રે લાલ; કીધો ગ્યાન પ્રગાશ રે ॥ સુ૦ ॥ સંવત અઢાર પાંત્રીશમાંરે
લાલ, જોધપુર રહી ચોમાસરે ॥ સુ૦ ॥ જા૦ ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ ॥

अथ श्री समाधीपच्चीशी.

(સાધુજીને વંદના નિત નિત કીજે. એ દેશી.)

અપુરવ [illegible] ॥

રે ॥ પ્ર૦ [illegible] નય રહી નહી ક૦

॥ પ્ર૦ [illegible]

[illegible]

માંહે [illegible]

[illegible] પુણ્ય [illegible]

ચતુર સુજાણ રે [illegible] કહી [illegible]

[illegible]

[illegible] મ [illegible]

[illegible]

[illegible]

સુદર્શન શેઠ રે ॥ પ્રા.॥ નમિરાયે સંયમ આદરિયો, તે તો પહોત્યો મુગતિ ઠેઠ રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૬ ॥ ભૃગુ બ્રાહ્મણના હોય બાળક, વળિ તે તણા પ્રધાન રે ॥ પ્રા.॥ જાતિસ્મરણથી સુખ પામ્યા, સુણતાં આવે જ્ઞાન રે ॥ પ્રા.॥ ચિ. ॥ ૭ ॥ ત્રીજે બોલે યથાતથ્ય સુપનો, જીવ રાશી હુવે દેખે રે ॥ પ્રા.॥ ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ પામે તે પ્રભાતે, એહના અર્થ અનેક રે ॥ પ્રા ॥ ચિ. ॥ ૮ ॥ ઇણ ભિન્ન ભવે કેઇ મુગતિ સધાયા, એહવો સુપનો શીક્ર રે ॥ પ્રા.॥ અરિહંતાદિકની, માંય દેખે, ભગવતીમાં અધિકાર રે ॥ પ્રા.॥ ચિ.॥ ૯ ॥ ચોથે બોલે દેવના દર્શન, જેહ દીઠે ઠરે નેણ રે ॥ પ્રા.॥ ઝગમગ જ્યોત ઉદ્યોત વિરાજે, વળિ સમે હિડીનાં સેણ રે ॥ પ્રા ॥ ચિ ॥ ૧૦ ॥ સોમલ બ્રાહ્મણને સમજાયો, સમદ્રષ્ટિ દેવે આયરે ॥ પ્રા.॥ સમકિત માંહી કરિ દિયો સેઠો, સૂત્ર નિરેયાવળિકા માંય રે ॥ પ્રા.॥ચિ.॥ ૧૧ ॥ શકડાળ નામે કુંભારની પાસે, સુર આઇ ઉભો સાક્ષાત રે ॥ પ્રા.॥ વીર જિણંદશું કરિ દિયો ભેટો, હુવો શ્રાવક મેટિ મિથ્યાત રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥૧૨॥ પાંચમે બોલે અવધિજ્ઞાની, સૂત્ર નદીમાં વિસ્તાર રે ॥ પ્રા.॥ આનંદ શ્રાવક જિમ સુખ પાયો, શ્રમણજ કેશીકુમાર રે ॥પ્રા॥ ચિ ॥૧૩॥ સર્વાર્થસિદ્ધિના દેવતા દેખે, તિહાં બેઠા થકાં લોકનાળ રે ॥ પ્રા ॥ અરિહંત દેવને પ્રશ્નજ પૂછે, ઉત્તર દેવે દીનદયાળ રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૪ ॥ અવધિ સહી અરિહંત દેવ આવે, માતાના ગર્ભ માંય રે ॥ પ્રા.॥ પેટમાં પેઠથા દુનિયા દેખે, પૂરાં પુણ્ય સંચ્યા જિનરાય રે ॥ પ્રા.॥ ચિ. ॥ ૧૫ ॥ છઠ્ઠે બોલે અવધિદર્શન, દેખ રવિ સંસાર રે ॥ પ્રા. ॥ સાતમે બોલે સુણજો હો જ્ઞાની, મનપર્યવ વિસ્તાર રે ॥ પ્રા.॥ ચિ. ॥ ૧૬॥ દેવ સમુદ્ર ને અઢાઇ, તેમાં સંજ્ઞી પંચેદ્રિય હોય રે ॥પ્રા.॥ તેહ જીવોના મનની વાતો, છાની ન રહે કોય રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૧૭ ॥ મનપર્યવજ્ઞાની હોવે મુનિવર, વળિ લબ્ધિવંત અણગાર રે ॥ પ્રા॰ ॥ ચરમ પુરૂષ જેણે સૂત્રને ગુંથ્યાં, ચૌનાણી ગણધાર રે ॥ પ્રા॰ ॥ ચિ. ॥ ૧૮ ॥ કેવળજ્ઞાની આઠમે બોલે, નવમે કેવળ દર્શની આણરે ॥ પ્રા.॥ ચૌદ રાજ ત્યાં છે દેખી, સર્વ વાતોના જાણ રે ॥ પ્રા.॥ ચિ. ॥૧૯॥ લોકમાંહી ઉદ્યોતજ કીધો, કેવળી હુવા ચોવીશ રે ॥ પ્રા.॥ તીરથ થાપ્યાં કર્મને કાપ્યા, જગતારણ જગદીશ રે ॥ પ્રા. ॥ ચિ. ॥ ૨૦ ॥ જઘન્ય તીર્થંકર વીશ બિરાજે, ઉત્કૃષ્ટા સયને આઠ રે ॥ પ્રા. ॥ ગણધર સાધુ નમું શિર નામી, કેવળી પાટોપાટ રે ॥

પ્ર. ॥ ચિ. ॥ ૨૧॥ દશમે બોલે કેવળ મરણો, તે પહોંચે
વાણુ રે ॥ પ્ર. ॥ એ દશ બોલ હુવા સપૂરણ, શ્રી વીર
પ્રમાણુ રે ॥ પ્ર. ॥ ચિ. ॥ ૨૨ ॥ નેવું જણાના નામજ ચાર
કહ્યા અંતગડ માંહી અતરે ॥ પ્ર૦ ॥ કેવળ મરણે મુક્તે સિધા
સહુ સિદ્ધ થયાં ભગવંત રે ॥ પ્ર. ॥ ચિ. ॥ ૨૩ ॥ દશાશ્રુતસ્ક
માંહે ચાલ્યા, વળિ સમવાયાંગની સાખ રે ॥ પ્ર૦ ॥ સમાધિ
ચ્યોથી હુઈ સંપૂરણ, ઋષિ રાયચંદજી એમ ભાંખે રે ॥પ્ર૦॥ચિ૦
૨૪॥ પ્રસાદ પૂજ્ય જેમલજીકેરે, કયો જ્ઞાનતણો અભ્યાસરે ॥પ્ર૦॥
સંવત અઢારસેં 'વર્ષ' તેત્રીશે, મેડત નગર ચોમાસ રે ॥ પ્ર.
॥ ચિ. ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ. ॥

अथ श्री लोभपच्चाशी.

લોભી મનુષ્યની પ્રીતિ ન કીજે, લોભીને અટકળી લીજે જી ॥
દિલની વાત કહેતાં તિણ આગે, તિણશું આપણો કાજ ન સીઝે
જી ॥ લોભી૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ લોભી મનુષ્યને તો લજ્જા ન કાંઇ,
નેહ કપટ લોભી જોરે જી ॥ વિસારી દે મૈત્રી વહાલાશું, પ્રીતિ પહેલાણું
તોડે જી ॥ લો૦॥૨॥ લાલચ ન જાવે લોભી મનુષ્યને, મનની
તૃષ્ણા ન મૂકે જી ॥ ઘર જા, મરજાદ ને વિસરજા, ચિત્તની વાત ન
ચુકે જી॥ લે૦ ॥૩॥ લોભી ધન ધરતીના ઘાલે, ઉંડી ખણિ ખણિ
ખાડો જી॥ તડકે તડકે દુખે દિન કાઢે, તે ધન જાવે ઓર ને આડો જી॥
લો૦ ॥૪॥ લોભી માણસ તો હૈયે લબાડી ગુણ અણહુતા ગાવે જી
॥ તે આપણો સ્વાર્થ નવિ પહોંચે તો અવગુણ અણહુતા ઉડાવે
જી॥ લો૦ ॥૫॥ લોભાણું દાન દિયે નવિ જાણે, કરપે હાથ ન હાલે
જી॥ પાપ ઉદયે પોતે દિયે નહિ જાયે, લોભ દિયે તેહને પાડે જી॥
લો૦ ॥૬॥ આહાર તો લોભા અધિકો ખાવે, પછે કહે પેટ ફાટે જી॥
દુઃખ પાવે દરિદ્ર કહાવે, હવે ખેહરી નાંખે તુરે જી॥ લો૦ ॥૭॥
લોભી છતે દ્રવ્ય લુખુ ખાવે, એક ધાન્યની બાટી જી ॥ દોલત
વત પણ દામ ન ખરચે માયા પકડી ફાટી જી ॥લો૦ ॥૮॥ ફેડા
સોસ કથન કોઇ કાઢે, એક માયા શું લય લાગી જી ॥ ધરમ કરમની
ખબર ન કાંઇ, એક ધનધાન્ય રાગી જી ॥ લો૦ ॥૯॥ કુણ કુણ પ્રાણી
તેં છેતરિયા, માયા કે મહુણારી જી ॥ દમાય દિયા એણે મન રે

માયા મહા ધુતારી જી ॥ લો૦ ॥ ૧૦ ॥ કનરથ રાજા હુવો લોભી, વિસ્તાર જ્ઞાતામેં ભાંખ્યો જી ॥ અગ ઉપાંગ ન રાખ્યાં કુમરનાં, હૃદયે દયા નહીં રાખી જી ॥ લો૦ ॥ ૧૧ ॥ કોઈ વાતની કમી નહિ કોણિકને, તોય રાજ્યશું મન હુવો આધો જી ॥ પકડી પિતાને પાંજરે દીધો, પેછે વહેમ કુમરશું લાગ્યો જી ॥ લો૦ ॥ ૧૨ ॥ બારમી વાર સમુદ્રમાં ચાલ્યા, નાવ ભાગી સમુદ્ર વિચાળે જી ॥ રયણાદેવીનાં દુઃખ તેણે દીઠાં, જિનરક્ષિત જિનપાળે જી ॥ લો૦ ॥ ૧૩ ॥ નંદરાજાની નવ ડુંગરિયાં, આખર કામ ન આઇ જી॥ મરિને રાય પહોત્યા માઠી ગતિયે, ઘણો લોભી નરકની સાંઈ જી ॥ લો૦ ॥ ૧૪ ॥ સુભૂમ નામે આઠમો ચક્રી, સાતમો ખંડ લેવા ચાલ્યો જી ॥ પ્રત્યક્ષ ડુબ ગયો જળમાંહી, તૃષ્ણાયે નરકમાં ઘાલ્યો જી ॥લો૦॥ ૧૫॥ કંસે કર્મ તો ભૂંડા કીધો ઉગ્રસેનને પાંજરે ઘાલ્યો જી ॥ કૃષ્ણ વાસુદેવે કંસને માર્યો, પાધરો નરકમાં ચાલ્યો જી ॥લો૦ ॥૧૬॥ દેવતા લોભી કહ્યાં સુત્રમાંહી, રત્ન ચોરીને ભાગે જી ॥ પછે છ માસ લગેં રિવ પાડે, વજ્રતણો માર લાગે જી ॥ લો૦॥૧૭॥ લોભી તો તુરત કરે લડાઈ, લોભી હુઈ જાવે લુણ હરામી જી ॥ લોભી મનુષ્ય તો ગળું કપાવે, મહા લોભી નરકનો ગામી જી ॥ લો૦॥૧૮॥ લોભી ધર્મની વાત વિગોવે, લોભી મેલે નિજ થાકી જી ॥નાત જાતમા કહે લોભીને, એહમાં નહી કાંઇ બાકી જી॥ લો૦॥૧૯॥ પાપનું મૂળ તો લોભી કહાએ, ગુણ સઘળા લોભી બાળે જી ॥ લોભી માણસ તો સુંમ કહાવે, તેનું નામ પ્રભાતે સહુ ટાળે જી॥લો૦॥ ૨૦॥ લોભી તો ગુણ કિણશું નવિ રાખે, લોભીને નહી કાંઈ લજિયા જી ॥ વહાલા સગાશું ગાળજ બોલે, કરે કોડીને માટે કજિયા જી॥લો૦॥૨૧॥ કુગુરુ કુદેવ કુધર્મમે ધ્યાવે, પૂજે દેવતા દેવી જી॥ મહા અનરથ કરે ધનને અર્થે, સ્નાન કરી ધુપ ખેવે જી ॥લો૦॥૨૨॥ પરિગ્રહ છુટયા વિણુ મોક્ષ ન જાવે, જ્યાં લગે જીવને મમતા જી ॥ ઋષિ રાયચંદ કહે ઉત્તમ પ્રાણી, તુમે આણો અબહી સમતા જી ॥ લો૦ । ૨૩॥ લોભ પચીશી જોડી જુગતિશું, લોભ તજે તેહને સાબાશો જી ॥ પ્રસાદ પૂજ્ય જેમલજી કેરે, શેહેર વિકાનેર ચોમાસો જી ॥ લો૦ ॥૨૪॥ સંવત અઢારશે વર્ષ ચોત્રીશે, આશો શુદિ દિન માસોજી ॥ લોભ ત્યાગી ને વડા વૈરાગી, કરશે અમરાપુરિમેં વાસો જી ॥ લો૦ ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ. ॥

માયા મહા ધુતારી જી ॥ લો૦ ॥ ૧૦ ॥ કનરથ રાજા હુવો લોભી, વિસ્તાર જ્ઞાતામેં ભાંખ્યો જી ॥ અગ ઉપાંગ ન રાખ્યાં કુમરનાં, હૃદયે દયા નહીં રાખી જી ॥ લો૦ ॥ ૧૧ ॥ કોઈ વાતની કમી નહિ કોણિકને, તોય રાજ્યશું મન હુવો આધો જી ॥ પકડી પિતાને પાંજરે દીધો, પંછે વહેમ કુમરશું લાગ્યો જી ॥ લો૦ ॥ ૧૨ ॥ બારમી વાર સમુદ્રમાં ચાલ્યા, નાવ ભાગી સમુદ્ર વિચાળે જી ॥ રયણાદેવીનાં દુઃખ તેણે દીઠાં, જિન્નરક્ષિત જિનપાળે જી ॥ લો૦ ॥ ૧૩ ॥ નંદરાતની નવ ડુંગરિયાં, આખર કામ ન આઇ જી॥ મરિને રાય પહોત્યા માઠી ગતિયે, ઘણો લોભી નરકની સાંઈ જી ॥ લો૦ ॥ ૧૪ ॥ સુભૂમ નામે આઠમો ચક્રી, સાતમો ખંડ લેવા ચાલ્યો જી ॥ પ્રત્યક્ષ ડુબ ગયો જળમાંહી, તૃષ્ણાયે નરકમાં ઘાલ્યો જી ॥લો૦॥ ૧૫॥ કંસે કર્મ તો ભૂંડા કીધા ઉગ્રસેનને પાંજરે ઘાલ્યો જી ॥ કૃષ્ણ વાસુદેવે કંસને માર્યો, પાધરો નરકમાં ચાલ્યો જી ॥લો૦॥૧૬॥ દેવતા લોભી કહ્યાં સુત્રમાંહી, રત્ન ચોરીને ભાગે જી ॥ પછે છ માસ લગેં રિવ પાડે, વજ્રતણો માર લાગે જી ॥ લો૦॥૧૭॥ લોભી તો તુરત કરે લડાઈ, લોભી હુઈ જાવે લુણ હરામી જી ॥ લોભી મનુષ્ય તો ગળું કપાવે, મહા લોભી નરકનો ગામી જી ॥ લો૦॥૧૮॥ લોભી ધર્મની વાત વિગોવે, લોભી મેલે નિજ થાકી જી ॥નાત જાતમા કહે લોભીને, એહમાં નહી કાંઇ બાકી જી॥ લો૦॥૧૯॥ પાપનું મૂળ તો લોભી કહાએ, ગુણ સઘળા લોભી બાળે જી ॥ લોભી માણુસ તો સુમ કહાવે, તેનું નામ પ્રભાતે સહુ ટાળે જી ॥ લો૦॥ ૨૦॥ લોભી તો ગુણ કિણશું નવિ રાખે, લોભીને નહી કાંઇ લજિયા જી ॥ વહાલા સગાશું ગાળજ બોલે, કરે કોડીને માટે કજિયા જી॥લો૦॥૨૧॥ કુગુરુ કુદેવ કુધર્મમે ધ્યાવે, પૂજે દેવતા દેવી જી ॥ મહા અનરથ કરે ધનને અર્થે, સ્નાન કરી ધુપ ખેવે જી ॥લો૦॥૨૨॥ પરિગ્રહ છુટયા વિણ મોક્ષ ન જાવે, જ્યાં લગે જીવને મમતા જી ॥ ઋષિ રાયચંદ કહે ઉત્તમ પ્રાણી, તુમે આણો અબહી સમતા જી ॥ લો૦ । ૨૩॥ લોભ પચીશી જોડી જુગતિશું, લોભ તજે તેહને સાબાશો જી ॥ પ્રસાદ પૂજ્ય જેમલજી કેરે, શેહેર વિકાનેર ચોમાસો જી ॥ લો૦ ॥૨૪॥ સંવત અઢારશે વર્ષ ચોત્રીશે, આશો શુદિ દિન માસો જી ॥ લોભ ત્યાગી ને વડા વૈરાગી, કરશે અમરાપુરિમેં વાસો જી ॥ લો૦ ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ. ॥

સુખ ભોગવો સંસારનાં, આંણી હૈડે હેજ રે ॥ થા૦ ॥ તન ધન યૌવન કારમો, કારમો કુટુંબ પરીવાર રે ॥ નદી પુર સમ જાણીએ, જાતાં ન લાગે વાર રે ॥થા૦॥૪॥ ડાભ અણી જળ બિંદુઓ, પીંપળ પાકો પાન રે ॥થા૦ ॥તેમ એ આયુ થિર નહિ, જેહવો સંધ્યાનો વાન રે ॥ થા૦ ॥ ૫ ॥ સાધુ તણો પંથ દોહિલો, કહપણે પાળવો શુર રે ॥થા૦॥ પાછળથી પસ્તાવશો, સુણ નંદન દુઃખ પુર રે ॥થા૦॥૬॥ સંયમ લેઇ પસ્તાવતા, નર કાયર તે કહાય રે ॥થા૦॥ સિંહતણી પેરે પાળિશું, સંયમ મેરી માય રે ॥થા૦॥ ૭ ॥

॥ દોહરા ॥

કુમરતણાં વયણાં સુણી, માતા ચિંતે એમ ॥ કૃષ્ણ કને જઈ વીનવું, શુભ મહોચ્છવ હોય જેમ ॥૧॥

॥ ढाल ३ जी ॥

માતા થાવચ્ચા તિહાં તતુ આવે, જિહાં છે કૃષ્ણ નરિંદ રે॥ મીઠે વચન ભાખે કરજોડી, કુમાર [illegible] નંદ રે ॥ અનુમતિ માગે છે ॥ મુજ અંગજાત [illegible], તે નવિ માગે છે ॥ [illegible] મોરી [illegible] રે, તે નવિ ત્યાગે છે ॥ મુજ [illegible] આધાર રે, અનુમતિ માગે છે ॥૧॥ એ આંકણી ॥ છત્ર ચામર માગુ તુમ કને, કરવા મહોચ્છવ સાર રે॥ [illegible] કરો, આણી તુમે નિરધાર રે॥ [illegible] વચણ સુણી કૃષ્ણજી એમ ભાખે તુમે ચિંતા ન કરશો કોય રે ॥ [illegible] તુમે [illegible] કરશું નિજ સુખ હોય રે ॥ [illegible] કરી કૃષ્ણ વધાવીને, માતાજી નિજ ઘર આવે રે ॥ કૃષ્ણ [illegible] હવે, થાવચ્ચા પાસે આવે રે ॥ [illegible] [illegible] કુમારી રે ॥ કૃષ્ણ [illegible] રે ॥ [illegible] ॥ ૫ ॥ કુમાર કહે કૃષ્ણ [illegible] ॥ [illegible] મરણ [illegible], [illegible] રે ॥ [illegible] ॥ ૬ ॥ [illegible] કૃષ્ણજી એમ કહે, એ કામ તણી મતિ ન્યારી રે ॥ મુજથી [illegible] નવિ [illegible], [illegible] ન [illegible] રે ॥ [illegible]

સતિ સિર આવ્યું રે આળ ॥ પોળ જડાવું નગરની, તોરે ઉતરશે ગાળ ॥૬॥ ભુંગળ તો ભાગે નહિ, ઘણુ ન લાગે ઘાયા ચંપાપોળ ન ઉઘડે, આકુળ વ્યાકુળ થાય ॥૭॥ આકાશે ઉભા દેવતા, બોલે એહવા બોલ ॥ સતિ જળ સીંચે ચાલણી, તો રે ઉઘડશે પોળ ॥૮॥ રાજા મન આણું હિયો, નગર ઘણી છે નાર ॥ અંતે ઉર છે માહરૂં; સતિય શિરોમણી સાર ॥૯॥ અંતે ઉર કર્યું એકઠું, કુવા કાંઠે નહિ માગા કાચે તાંતણે ચાલણી, તુટી જાયે ત્રાગ ॥૧૦॥ અંતે ઉર થયું ઝંખાણું, રાજા થયો નિરાશ ॥ માંટીપણું મનમાં રહ્યુ, ધિક પડયો ઘરવાસ ॥૧૧॥ નગર પડહ વજડાવીયો, વસ્તી દીસે હેરાન ॥ પ્રજાને પીડા ઘણી, કોઇ દિયો જીવિતદાન ॥૧૨॥ પડહ આવ્યો ઘર આંગણે, નગરી હાલ કલોલ ॥ જો માતા અનુમતિ દિયો, તો હું ઉઘાડું રે પોળ ॥૧૩॥ વળિ વળિ વહુઅર શું કહું, નહિ નિર્લજને લાજ ॥ નવકુળ નાગ નાશી ગયા, આવ્યું કાકિડે રાજ ॥૧૪॥ દોષ દીજે નીજ કર્મને, કલંક ચઢાવ્યુંરે માય ॥ પડહ છબી ઉભી રહી, જઈ સંભળાવ્યો રાય ॥૧૫॥ વેગે તે ગઇ વધામણી, રાજા નહિ વિશ્વાસ ॥ પ્રત્યક્ષ જુઓ એ પારખુ, ત્યાં જઈ કરો તપાસ ॥૧૬॥ સુખાસન બેસી કરી, આવી જિહાં છે રે ભુપ ॥વદન તે પુનમ ચંદલો, દેખી હરખ્યો ભુપ ॥૧૭॥ રાજા મન આણું હિયો, હૈડે હર્ષ ન માય ॥ પ્રજાને પીડા ઘણી; સાર કરો મારી માય ॥૧૮॥ અવર પુરૂષ બાંધવ પિતા, સતિ મનમાહી આય ॥ માનવ સહુ મેડાયે ચઢી, સતીને જુએ સહુ કોય ॥૧૯॥ કાચે તાંતણે ચાલણી, સતી કળા ચઢી સોળ ॥ કામિની રૂપ જગે ભર, ઉઘાડી ત્રણ પોળ ॥ ૨૦ ॥ કોઇ પીયર કોઇ સાસરે, કોઇ હોશે માને મોસાળ ॥ ચોથી પોળ ઉઘાડશે, જે હશે શિયળ ચોસાળ ॥૨૧॥ ચોથી પોળ ઉઘાડશે, જે હશે શિયળ નિકલંક ॥ સુર નર દેખે. નાખીયા, સુભદ્રાએ ટાળ્યું કલંક ॥૨૨॥ નાક રહ્યું નગરી તણું, ગાન ઉતારીરે ગાળ ॥ રાય રાણા પ્રસંસા કરે, સતિય શિરોમણિ સાર ॥ ૨૩॥ જે નરનારી પાળશે, તે તરશે સંસાર ॥ સિદ્ધ તણાં, સુખ પામશે, અમરતણો અવતાર ॥૨૪॥ સંઘો કહે શિયળે સતી, મહિમાયે રાખ્યું રે માન ॥ વાધણ કેરાં દુધડાં, રહેશે સોના કેરે ઠામ ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ.॥

ફુરકે હરખ નિધાન, અથવા પદવી લહે પ્રધાન ॥૧૭॥ ગુહ્ય ફુરકતાં રમણી રંગ, પામે નિશ્ચે ઉત્તમ સંગ ॥ કટી પુરકે પહેરે વસ્ત્ર, સાથળ પુરકે બંધન શસ્ત્ર ॥૧૮॥ ગૂડા ફુરકે વહન ચડે, જંઘા પુરકે પથે ખડે ॥ ગોરી પુરકે સંપદા વધે, અથવા કોઈ અચિંતિત સધે॥૧૯॥ પગ ઉપર પુરકે ધન હોય, પગતળિયે સવિશેષો જોય ॥ પગ આંગુળિયો જિહાં ફુરકરે, તવ અભિષ્ટ ઘર આવી ભરે ॥૨૦॥ પુરૂષ અંગુલી જે જમણો, વામ અંગુળ ફળ નારી તણો ॥ તુરત ફળ આપે સુભગને, મધ્યમ ફળ આપે વિહિવને ॥૨૧॥ દિવસ તણું ફળ બોલ્યું ક્રમે, વળિ વિપરીત કહ્યું નિશિ સમે ॥બ્રહ્મચારી બાળકુમાર; રાજા પ્રમુખ ફળાપતિ સાર ॥૨૨॥ સંવત નંદ ભવનરસ ચંદ, દસ-દશ દિન મહિમાણંદ ॥ કહી વાત તન ફરકણ તણી, આગમ વાણી જિણિ ગુરુભણી ॥૨૩ ॥

अथ श्री सर्वार्थसिद्ध विमाननी सज्झाय.

જગદાનંદન વીનવું રે, ત્રિસલા નંદન વીર ॥ છાશની પરે શીખવે રે, પુણ્ય કરો નિશ દીશો રે ॥ પુણ્ય ન મુકીએ॥ જેહથી શિવસુખ હોય રે, તે કેમ ચૂકીએ ॥૧॥ એ આકણી ॥ સર્વારથ સિદ્ધે અછે રે, સુરને સુખ અનેક ॥ તે વિવરીને હું કહું રે, સાંભળજો સુવિવેકો રે ॥ પુ૦ ॥૨॥ સર્વાર્થસિદ્ધે અછે રે, ચંદરુઓ ચોસાળ॥ મોતી ઝુમખો તિહાં વડો રે, ઓપે ઝાકઝમાળો રે ॥ પુ૦॥૩॥એક વચ્ચે મોતી વડું રે, ચોસઠ મણનું માન ॥ ચાર મોતી તસ પાખતી રે, બત્રીસ મણના પ્રધાનોરે ॥ પુ૦॥૪॥ સોળમણાં વળી શોભતારે, અઠ મુક્તાફળ ચંગ ॥ આઠમણા સોળજ સુણોરે, આણી રંગ અભંગો રે ॥ પુ૦॥૬॥ ચારમણાં વળિ ચિત્તહરૂ રે, મુક્તાફળ બત્રીશ॥. બે મણ કેરાં મનોહરૂ રે, ચોસઠ કહે જગ દીશો રે ॥ પુ૦ ॥૬॥ એક મણા વળિ જાણજો રે, એકસોને આઠ વીશ ॥ તેહનું વર્ણન સાંભળી રે, કોણ ન ધૂણે શીશો રે ॥ પુ૦॥૭॥ સરવાળે સઘળાં મળી રે, હોયશે ત્રેપન હોય ॥ વલયાકારે જાણજો રે, તે મોતી સહુ કોયોરે ॥પુ૦॥ પવન લહે પરોવિયાં રે, સમકાળ તે જાણ॥ મુખ્ય મોતીશું આફળે રે, રમણ ઝણુઝણુ તામો રે ॥ પુ૦ ॥૯॥ તે માટે તિહાં દેવતા રે, અતિ સુખીયા પુણ્યવંત ॥ તિણે નાદે લીલા લહે રે, માનેસુખ

ફોક ઝગડા કરી ધર્મના ફન્દમાં, કેમ આયું અરે ભવ્ય ગાળો;
તત્ત્વ નહિ અન્યથા કોઈ કાળે થતું, સત્યસારાંશથી ધર્મ પાળો. સર્વ.૮
વીર વચનો સદા સર્વ સાપેક્ષ છે, સમજીએ જ્ઞાનને દીલ ધારી;
બુદ્ધિસાગર યદા મુક્તિના પંન્થમાં, વીરવચનો મહા ઉપકારી. સર્વ.૯

प्रभातियुं

ઝુલણાછંદ

જાગ અબ આતમા જાગ અબ આતમા, દીલ નવકારનું સ્મરણ કીજે
કોણ હું શાથકી આવિયો કયાંથકી, કૃત્ય શું આતમા કેમ છીજે.
જાગ. ॥ ૧ ॥
હેય આદેયને જ્ઞેય શું જગ વિષે, આજ લગી આત્મહિત શું વિચાર્યું;
ચેત ચેતન પ્રભુ ઉંઘ નવિ આળસુ, મોહ માયાથકી જીવન હાર્યું.
જાગ. ॥ ૨ ॥
શ્વાસ ઉશ્વાસમાં આયુરે જાય છે, વીતિયું જીવન નહિ ફેર આવે;
રાજ રાણા ગયા દેવ દાનવ ગયા, અમર નહિ કોઇ જગમાં રહાવે.
જાય. ॥ ૪ ॥

दलसुखभाइ गीरधरभाइ कृत.

वीर प्रार्थना.

(ભુજંગી છંદ)

નમું વીર સ્વામી, મહા ઉપગારી, કૃપા દુઃખ નાંખો વિદારી;
ગતિ ચાર ફેરાની વેળા નિવારો, દયાળુ પ્રભુ દાસ જાણી ઉગારો-૧
મહા નીચ કર્મે પુરો ઘેર ઘાલ્યો; વડેરા અરિ મોહની સાથે મ્હાલ્યો;
તથાપિ તમારો નથી છુટકારો, દયાળુ પ્રભુ દાસ જાણી ઉગારો. ૨
પડયા ચાર ચંડાળ કેડે હમારી, દયા દાસની સૌ નાંખો નિવારી;
કરો રંક રાજી શિશુ આ તમારો; દયાળુ પ્રભુ દાસ જાણી ઉગારો.૩
થયો લંપટી ભામીનીએ ભમાવ્યો, મનુ જન્મ પામી વૃથા મેં ગુમાવ્યો;
બુડયો સિન્ધુ સંસાર કયાંછે કિનારો, દયાળુ પ્રભુ દાસ જાણી ઉગારો.૪
તર્યા આપ પોતે થયા સિદ્ધ રાણી, પ્રભુ ફેરાનિ કર્મે કમાણી;
ભવ્યા નાથનો સાથ કીજે ઉદ્ધારો, દયાળુ પ્રભુ દાસ જાણી ઉગારો. ૫

માત તાત ભગિની ખોટાં જાણવાંરે, ધર્મવિના સગું ન સુહાય;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૪
ઘેલી માયા માટે તું મથી મરેરે, પૈસો પેદા કરવાને ગુલતાન;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૫
પર ઉપકારે પાઇ નવ આપતોરે, લોભે થઇ ગયો નાદાન;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૬
અભિમાન ધરે આ દેહનું રે, નથી હાડ ચર્મમાં કંઇ માલ;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૭
ભભકો એ ઉપરથી દીસતોરે, માંહે ગંદાઈ તણો એ ખાળ;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૮
માયા માયાને મુખે તું જપીરે, સુખે સુતો નહિ પલવાર;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૯
પણ માયા સઘળી પડી રહેરે, ખાઇશ જમનો ઝઝેરો તું માર;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૧૦
એક સાચું શરણું શ્રી અરિહંતનુંરે, બાકી સરવે છે આળ પંપાળ;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૧૧
કહે માણિકપુરે દિલખુશજીરે, ધર્મ કરે ઉતરીશ ભવપાર;
ધર ધ્યાન સદા જીનરાજનું રે. ૧૨

उपदेश पद.

(રાગ કાફી—ધીરાના પદનો.)

જીવડલા ચેતોરે, જગમાંથી જાવું સહી;
અજ્ઞાને અંધોરે, મુંઝાયો તું મોહી રહી, જી० ૧
જૂઠા સંસારે માયા કરીને, મેળવે ધન અપાર;
પરલોકમાં એ તારી પાછળ, આવે નહિ કાંઇ નિરધાર,
આવ્યા તેવું જાવુંરે, સાથે પુન્ય પાપ લઈ. જી० ૨
કેનું ધન, નારીને પુત્રો, માત પિતાદી સર્વ;
મર્ણ સમયે થાયે અળગા, ત્યારે ઉતરશે ગર્વ,
પાછળથી પસ્તાઈશ રે, સમજ તુજ હૃદય મહીં. જી० ૩
દુ:ખ વેઠીને ભેગું કર્યું તે, જાશે જરૂર પર હાથ;

શક્તિ ન કાંય ॥ સાલે વચન સહુ તણાં, દિન ઝુરતાં જાય ॥ઉ૦॥ ૫૬ ॥ ખાટ પડયો ખુખુ કરે, સુગાળી દેહ ॥ હાલ હુકમ ચાલે નહી, હિયે પરિજન છેહ ॥ ઉ૦॥ ૫૭ ॥ આંખ ગળે બે પડ મિલે, પડે મુહડે લાળ ॥ બેટા બેટી ને વહુ, ન કરે સંભાળ ॥ઉ૦ ॥ ૫૮ ॥ દશમેં દશકે આવીયો, તવ પૂરી આય ॥ પુણ્ય પાપ ફળ ભોગવી, પ્રાણી પરભવ જાય ॥ ઉ૦॥૫૯॥ દશ દ્રષ્ટાંતે દોહિલો, લહી નરભવ સાર ॥ શ્રી જિનધર્મ સમાચરે, તે પામે ભવપાર ॥ઉ૦॥૬૦॥ તરૂણપણે જે તપ તપે, પાળે નિર્મળ શીળ ॥ તે સંસાર તરી કરી લહે અવિચળ લીલ ॥ ઉ૦॥ ૬૧ ॥ કોડી રતન કવડી સાટે, કાંઇ ગમે રે સંસાર ॥ ધર્મ વિના એ જીવને, નહીં કોઇ આધાર॥ઉ૦॥ ૬૨ ॥ કાયા માયા કારમી, કારમો પરિવાર॥ તન ધન જોબન કારમાં, સાચો ધર્મ સંસાર ॥ઉ૦॥ ૬૩ ॥ ચૌદેરાજ પ્રમાણ એ, છે લોક મહંત ॥ જનમ મરણ કરી ફરસિયો, જીવ વાર અનંત ॥ઉ૦ ॥૬૪॥ આપ સવારથીઓ સહુ, નહી કેહનો કોય ॥ જિન સ્વારથ અણપુગતાં, સુત પણ રિપુ હોય ॥ ઉ૦॥ ૬૫ ॥ જરા ન આવે જિહાં લગે, જિહાં લગે સબળ શરીર ॥ ધર્મ કરો જીવ તિહાં લગે, થઈ સાહસ ધીર ॥ ઉ૦॥ ૬૬॥ આરજ દેશ લહ્યો હવે, લાધ્યો ગુરુ સંજોગ ॥ અંગ થકી આળસ તજો, કરો સુકૃત સંગ ॥ઉ૦॥૬૭॥ શ્રી નેમિરાજ તણી પરેં, ચેતો ચિત્ત માંહિ ॥ સ્વારથનાં સહુ કો સગાં, કોઈ કોઇનો નાંહિ ॥ ઉ૦ ॥ ૬૮॥ ભોગ સંયોગ તજી સહુ, થયાં જે અણગાર ॥ધન ધન તસ માતા પિતા, ધન ધન અવતાર ॥ ઉ૦ ॥૬૯॥ સુરતરૂ સુરમણિ સારિખો, સેવો શ્રી જિનધર્મ॥ જિણથી સુખ સંપતિ વધે, કીજે તેહજ કર્મ ॥ઉ૦॥ ૭૦॥ તંદુલવ્યાળીમે અછે, એહનો અધિકાર ॥ તિણથી ઉદ્ધરીને કહ્યો, નહી જૂઠ લિગાર ॥ઉ૦॥૭૧॥ કળશ॥ ઇહ જિનધર્મ વિચાર સાંભળિ, લહિયે સંયમ ભાર એ॥ વળિ સિંહની પરે સદા પાળે, નિયમ નિરતિચાર એ ॥ સંસારનાં સુખ સકળ ભોગવિ, તે લહે ભવ પાર એ॥ શ્રી રત્નહર્ષ સુશિષ્ય રંગે, ઇમ કહે શ્રી સાર એ ॥ ૭૨ ॥

अथ श्री नेमनाथस्वामीनी लावणी.

ચઢી જાન શ્રી નેમ જિણંદકી, રથ ઘોડા સુંદિર હાથી ॥ જી હો રથ ઘોડા સુંદિર હાથી ॥ રુમઝુમ રુમઝુમ ઘુઘર ઘમકે, સુંદિર સબ-

॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ વિરૂઆ વિષય વિલાસ ॥ સુખ થોડાં દુઃખ ઘણાં જેહથી રે, લઇયે નરક નિવાસ ॥ ચ ॥૨॥ કુંભીમાં પાક કરે તસ દેહનો રે, તિલ જિમ ઘાણી માંય ॥ પીલી પીલી રસ કાઢે તેહનો રે, મહેર ન આવે ત્યાંય ॥ ચ. ॥૩॥ નાઠા જાણે ત્રીજી નરક લગે રે, મન ધરતાં ભયભ્રાંત ॥ પુઠે પરમાધામી સુર પુલે રે, જેહવા કાળ કૃતાંત ॥ચ. ॥૪॥ દાંત વિચે દિયે દશ આંગળીરે, ફરી ફરી લાગે પાય ॥ વેદન સહેતાં કાળ ગયો ઘણો રે, હવે મુજ સહ્યો ન જાય ॥ ચ. ॥ ૫ ॥ જ્યાં જાય ત્યાં ઊઠે મારવા રે, કોઈન પૂછે સાર ॥દુઃખ ભરરોવે સોર કરે ઘણોરે, નિપટ હૈયેનિરધાર॥ચ.॥૬॥

॥ ઢાલ ૪ થી. ॥

(રે જીવ જિનધર્મ કીજીએ. એ દેશી.)

પરમાધામી સુર કહે, સાભળો તુમે ભાઇ ॥ કહો શો દોષ અ· મારડો નિજ દેખો કમાઈ ॥ પરમાધામી. ॥૧॥ એ આંકણી ॥ પાપ તુમે કીધાં ઘણાં, બહુ જીવ વિણાશા ॥ પીડ ન જાણી પરતણી, કુડાં મુખ ભાંખ્યાં ॥ પ. ॥ ૨ ॥ ચોરી લાવ્યા ધન પારકા, સેવી પરનારી આરંભ કીધા અતિ ઘણા, પરનહું નવિ મારી॥પ॥૩॥ માતપિતા ગુરૂ ઓળવ્યા, કીધા ક્રોધ અપાર ॥ માન માયા લોભ મન ધરયો, મદિ હીન ગમાર ॥ પ ॥૪॥ નિશિભોજન કીધાં ઘણાં, બહુ જીવ દિયા માર ॥ ભક્ષાભક્ષ ઘણા ભાખ્યા, પાતકનો નહી પાર ॥પ॥પ॥

॥ ઢાલ ૫ મી. ॥

એમ કહી સુર વેદનાએ, વેર ઉદીરે ત્યાહિ તો॥શિલા કંટાળા વજ્રતણી એ, નિહા પછાડે સાહિ તો ॥ ૧॥નયણ વદન કીડ ભરે એ, જીભ કરે શત ખંડ તો ॥ એ ફળ નિશિભોજન તણા એ જાણો: પપ અખંડ તો ॥ ૨ ॥ તરસ વશે તરએ. તા.તા, મુખમાં રેડે તમ તો ॥ અગની વરણી પુતળી એ. સ્પર્શ કરાવે જામ તો ॥૩॥ ઊનું ને અતિ ખારૂં એ, અ.હ્યું તનુ નીર તો ॥ તે ઘાલે તસ આખ—માં એ, દુ.નમા ભરેય દમીર તો ॥૪॥ દુ.ખે. અધિન વીહામણો:

ચેતન હવે જાગ્યોરે, કાયાનાં વેણુ સંભારી,
ધ્યાવે રૂપ નાચુરે, અંતરમાંહિ અવધારી;
છંડી કાયાની માયાને, ધ્યાવે આપોઆપ,
નિરાકાર નિઃસંગી નિર્મળ, કરનો અજપાજાપ;
અંતર સુખ ભોગીરે, થયો હવે જયકારી. ચેતન. ૯
કાયાની માયાથી અળગા, રહેવું ધારી ધ્યાન,
અલખ સ્વરૂપી આતમ દેવા, શક્તિથી ભગવાન;
બુદ્ધિસાગર ધ્યાનેરે, વાત સત્ય નિર્ધારી, ચેતન. ૧૦

પદ.

(વેદરબી વનમાં લલવલે.)

જાગીને જો તું જીવડા, કોણ છે તું શું કર્મ;
કયાંથી આવ્યો કયાં જાવશે, મૂર્ખ સમજ્યો ન મર્મ. જાગીને. ૧
મિલ્કતમાં શુ મોહીયો, જૂઠું જગનેરે જાણ;
દેહી પણ નહી દેહ છે, પરખો દેહ પ્રમાણ. જાગીને. ૨
કુડ કપટમા કાઢતાં, ભુંડા જીવતર ભાઇ,
અંતે એકીલો આતમા, સાચી ધર્મ સગાઈ. જાગીને. ૩
મુંઝયો શુ માયા માનીને, કદી મુકે ન કાળ;
લાખ લાખોપતિ લોભના, બન્યા અંતે બેહાલ. જાગીને. ૪
અથડાતો શુ આશમ, આવે અંત ન અંત;
ચતુર વિવેકી ચેતીને, સેવ સદગુરૂ સંત. જાગીને. ૫
કાચ કુપ કાયા કારમી હાલી મુકી દે હાડ;
ભજી લે પ્રભુને ભાવથી, અરે પહોર તું આઠ જાગીને. ૬
જીવતર ચાલ્યુ જાય છે, જેવુ નદીઓનું નીર;
ધર્મ કરો ધરી ધ્યાનને, વાટે વાજેરે વીર. જાગીને. ૭
આવ્યો અવસર આતમા, ભોળા ભક્તમ ભુલ;
બુદ્ધિસાગર, મોહ બાજીમા, અંતે ધુળની ધૂળ. જાગીને. ૮

પદ

ઘટ ખોજ્યા બિન પાર ન આવેરે, દોડત દોડત મનની દોટે;
પુસ્તક શોધ્યા વાયુ રોધ્યા, પડી ખબર નહીં ઘરકી;
સદગુરૂ સંગે રહો ઉમંગે, લહો ખબર અન્દરકી. ઘટ૦ ૧
જ્યાં ત્યાં માથું મારીનેરે, ભુલ્યો ભમે પર ઘેર;

છે ક્ષણિક ખલક આ બાજી, સુખ સ્વપ્નાથી કેમ રાજી;
જગ જડ મૂંઝમાંથી ખારો, સંસાર૦
આ ચલિત લક્ષ્મી છે એવી, ક્ષણમાં કયાંઇ ક્ષણ કેવી;
કદી રંક રાય થાનારો, સંસાર૦
અધિકાર પતંગજ જેવો, નથી સદાકાળનો રહેવો;
આ ચાર દિવસનો ચાળો, સંસાર૦
કોણ સગું સંબંધી તારે, સ્વારથથી કે સૌ મારે;
કરશે તે ભોગવનારો, સંસાર૦
જુઓ કાળ ફાળ કડકડતી, જોતામાં નાખે ધરતી;
પછી પાડે સૌ પોકારો, સંસાર૦
જુઓ અમીવૃત્તિ ચિતધારી, નવખંડ મધ્યે બલિહારી;
પણ જમ કિંકર નવ હાર્યો, સંસાર૦
ભ્રમ મોહ મધ્યે ઝપટાયો, તેં તૃષ્ણા કંટક ખાયો;
નહિ કડે ઉતરનારો, સંસાર.
તમે ભજો ભજો ભવતારણ, જે થયા જંનને કારણ;
જપતાં થાશે ઉગારો, સંસાર૦
નગુણ ને મમતા નાખો મુખ કુડ વચન નહિ ભાખો;
વળી કામ ક્રોધને મારો, સંસાર૦
કો આખર સાથ ન આવે, મનજી ભક્તિ કર ભાવે;
છે જૈન ધર્મ જયકારે, સંસાર૦
તું સમકિત સાચું સાધી, જે થકી સાર બહુ લાવે;
મનના ધારો નર નારો, સંસાર૦
જિનવર ગુ ભક્તિ નાખો, પાખંડી પંથ ન રાખો;
મનસજી શરણો સારો, સંસાર૦
મહી મધ્યે દુઃખો ઝાઝા, ધરમે વાગે શુભ વાજાં;
ધીરજથી ધર્મ સુધારો, સંસાર૦
સેવક હીન શામજી બોલે, આ ભજો ધર્મ અણમોલે;
ક્ષમા દોષ હરી વિચારો, સંસાર૦

જૈન સજ્ઝાયમાળા ભાગ ૨ જો
સમાપ્ત.